

22

3.50

КОМАНДУЮЩАЯ
Краснознаменная
Балтийская флотия

IZPOSTĪTĀ ZEME

1980 г.
№ 0034
с. Калдварь

Уфранов
Зайцев

ПЕРВОМУ
ТОМУ
ПРЕДСЕДИТЕЛЮ
ПЛАТОНОВ
ТОВАРИЩУ
ПРЕДСЕДИТЕЛЮ
1980

Объявление постановления Совета Министров Союза ССР от 04.07.1959 г. в районе Паллаги - Барта Лиенел-инкста равно нечего строгальства от Совета Министерства Собрания.

В связи с этим состоялось постановление Совета Министров Латвийской ССР № 513/2900 от 14.09.59г. о срочном переселении местного населения из курортов Бурзнале, Битупе, Цунги, Дурелчи, Мазули, Земгуди и других, названных в полосе отчуждения под строительство объектов.

Однако до настоящего времени никаких практических мер по освобождению отчужденной для объектов территории не принято.

Прошу Вас принять меры в отношении переселенцев местного населения, проживающего в зоне отчуждения.

**PSRS okupācijas armijas nodarītie zaudējumi
Latvijas kultūrvidēi**

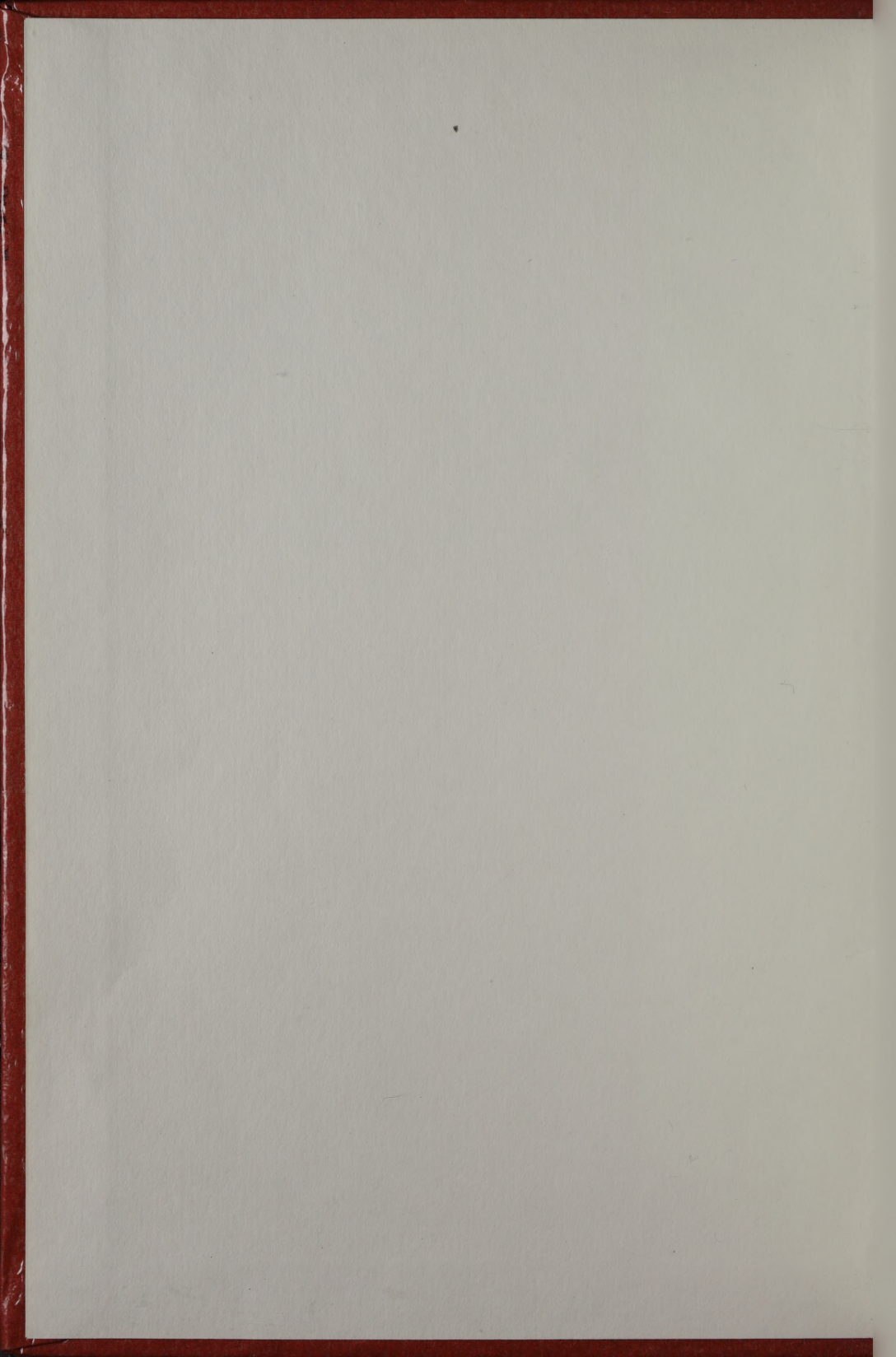
№ 8100
1980

СЕРИЯ

POSTAL CARD

14

47

IZPOSTĪTĀ

IZPOSTĪTĀ ZEME

ZEME

PSRS okupācijas armijas nojaukšana un Latvijas kultūras atjaunošana

LATVIJAS VALSTS ARĪMS

IZPOSTATA ZEMĚ

95-4
L 47

L
9

IZPOSTĪTĀ ZEME

**PSRS okupācijas armijas nodarītie zaudējumi
Latvijas kultūrvidēi**

LATVIJAS VALSTS ARHĪVS

95-6.666
0304087848

Redkolēģija *Jānis Riekstiņš*
Aina Raņķe
Sastādītājs *Jānis Riekstiņš*
Māksliniece *Maija Purmale*
Tulkotājas *Indra Andersone*
Lilīta Kristovska
Redaktore *Lolija Soma*
Indra Andersone

Par izdevumu atbild *Daina Kļaviņa*

Izpostītā zeme.

Iz 660 PSRS okupācijas armijas nodarītie zaudējumi Latvijas kultūrvidēi. / Sast. J. Riekstiņš. — R.: ROTA, 1995. — 207 lpp.

Krājumā iekļauti 162 Latvijas Valsts arhīva fondu dokumenti — agrāk slepenie LPSR valdības lēmumi un rīkojumi, kā arī sarakste ar Baltijas kara apgabala pavēlniecību, karaspēka daļām, ministriņām un iestādēm par Latvijas zemes gabalu, meža iecirkņu, izglītības un kultūras iestāžu telpu, dzīvojamo namu un saimniecības ēku piešķiršanu PSRS okupācijas karaspēkam, kas vienlaikus ir vēstures liecība par Latvijas kultūrvidēi 1940.—1941., 1944.—1987. g. nodarītajiem zaudējumiem.

Krājuma izdošanu atbalstījusi kultūras speciālistu padome 1992. gadā rīkotajā Latvijas Republikas Kultūras ministrijas un Latvijas Republikas valsts ministra kultūras projektu konkursā.

SATURS

Priekšvārds	7
I Izglītības iestāžu telpu pārņemšana PSRS okupācijas armijas vajadzībām	13
II Rīgas kultūrvides postījumi	35
III Latvijas pilsētu un ciemu kultūrvides deformēšana	79
IV Zemes un zemnieku saimniecību sagrašanās un izpostīšana	119
V Latvijas mežu iznīcināšana	157
Saīsinājumi	180
Vietvārdu rādītājs	182
Summary	189
Abbreviations	190
List of Documents	191

SAIERS

191	List of Documents
190	Abbreviations
189	Summary
183	Viewpoints
180	Sainiäly
177	V. Laitinen's main findings
170	Appendix
70	IV. Some of the main scientific results
38	III. Laitinen's main findings
18	I. Laitinen's main findings
7	Preliminary

1954
 1951
 1950
 1949
 1948
 1947
 1946
 1945
 1944
 1943
 1942
 1941
 1940
 1939
 1938
 1937
 1936
 1935
 1934
 1933
 1932
 1931
 1930
 1929
 1928
 1927
 1926
 1925
 1924
 1923
 1922
 1921
 1920
 1919
 1918
 1917
 1916
 1915
 1914
 1913
 1912
 1911
 1910
 1909
 1908
 1907
 1906
 1905
 1904
 1903
 1902
 1901

PRIEKŠVārds

Nelikumīgi uzturēdamās Latvijā vairāk nekā 50 gadus, PSRS okupācijas armija nodarījusi milzīgus zaudējumus gan mūsu valsts saimniecībai un cilvēkiem, gan arī tās kultūrvidēi. PSRS okupācijas armija Latvijā nedarīja gandrīz neko tādu, kas atšķirtos no tās rīcības citās Padomju Savienības daļās, Krieviju ieskaitot. Tāpēc krājumā publicētie dokumenti raksturo ne tikai okupācijas režīma seju un politiku, bet arī militārisma kā tāda postošo ietekmi uz kultūrvidi vispār.

Jau 1940. gada vasarā Latvijā iebrukušās Sarkanās armijas daļas piesavinājās Latvijas Republikas armijas kazarmas, lidlaukus, mācību laukumus, noliktavas, saimnieciskās un dzīvojamās ēkas, kā arī militāro tehniku, bruņojumu un citu īpašumu. Okupācijas armijas karaspēka daļas Rīgā, provinces pilsētās un pagastos aizņēma arī ļoti daudzus civilobjektus, iestādes, dzīvokļus un lauku mājas. To bija spiests atzīt pat LPSR Tautas Komisāru Padomes priekšsēdētājs V. Lācis, TKP 1941. gada 13. marta sēdē norādot: «Bieži gadās, ja kāds komisariāts vai armija kaut ko prasa, tad nobīstas un ir ar mieru dot visu, ko prasa. Kā mēs nodrošināsimies pret tādiem gadījumiem, kas par nožēlošanu notiek diezgan bieži? Izliek laukā skolas, kaut gan nav brīv to darīt.» (LVA, 270. f., 1. apr., 39. l., 8. lp.). Patiesības labad jāsaka, ka ļoti daudzos gadījumos Latvijas īpašuma sagrābšanu, tātad arī kultūrvides postīšanu, sankcionēja LPSR valdība. Tā, piemēram, LPSR TKP 1941. gada 9. aprīļa lēmums Nr. 8 noteica:

«1. Nodot PSRS Aizsardzības tautas komisariāta bilancē tās ēkas un celtnes, kuras agrāk piederēja bijušās Latvijas kara iestādēm un tagad aizņem Sarkanās armijas Rīgas garnizona daļas (. .).

2. Saskaņā ar PSRS Centrālās izpildu komitejas 1926. gada 25. aprīļa lēmuma 21. punktu «Nolikums par vietējām finansēm» — sadaļa «Ēku nodošana», nodot Baltijas kara apgabalam pagaidu lietošanā kazarmu, štābu, daļu, iestāžu, veterināro un sanitāro iestāžu un pārvalžu izvietošanai ēkas un celtnes, kuras patlaban aizņem Baltijas sevišķā kara apgabala Rīgas garnizona daļas (. .).

3. Apstiprināt vasarnīcu nodošanu pagaidu lietošanā Baltijas kara apgabalam pēc pievienotā saraksta (. .).

5. (..) 1941. gada aprīlī—jūnijā nodot Rīgas garnizonam dzīvokļus 500 ģimenēm (..)» (LVA, 270. f., 1. s apr., 224. l., 1. lp.)

Lielus zaudējumus šajā laikā okupācijas karaspēks nodarīja arī Latvijas zemniecībai. Kara lidlauku, poligonu, kā arī citu militāro objektu ierīkošanai ar LPSR TKP lēmumiem tika atdotas milzīgas zemes platības, no kurām daudzas zemnieku ģimenes piespiedu kārtā pārcēla uz citām vietām, bet viņu saimniecības nopostīja. Tāpat kā pilsētās, arī lauku apvidos militāristi iepatikušos zemes gabalus bieži vien sagrāba bez jebkādām vietējās varas atļaujām un LPSR TKP piekrišanas. Tā, piemēram, jau 1940. gada 12. decembra iesniegumā LPSR TKP zemkopības tautas komisārs J. Vanags norādīja: «Valsts aizsardzības vajadzībām Latvijas PSR dažādos rajonos ir atsavināts liels skaits saimniecību ar ēkām, dārziem, dažādām meliorācijām, sējumiem un sakņaugu ražu. Daudzos gadījumos atsavināmo saimniecību bijušie lietotāji ir steidzamības kārtā izlikti jau šī gada vasaras vidū no viņu saimniecībām, nodarot ar to viņiem lielus zaudējumus» (LVA, 270. f., 1. s apr., 50. l., 2. lp.). Īpaši lielus zaudējumus Latvijas kultūrvidei tolaik nodarīja plaši izvērstā kara lidlauku celtniecība.

Jau šajā laikā visos jautājumos, kuri bija saistīti ar PSRS okupācijas armijas uzturēšanos Latvijā, tās prasību izpildi, tika ievērots ļoti stingrs slepenības režīms. Lai izlemtu mobilizācijas un aizsardzības jautājumus, 1941. gada janvārī izveidoja īpašu TKP «sašaurināto sēdi» (LVA, 270. f., 1. s apr., 20. l., 31. lp.). Savukārt apriņķu izpildu komitejās ar šiem jautājumiem driksteja nodarboties tikai t. s. «sašaurinātie sastāvi».

Vēl plašākos apmēros Latvijas izlaupīšana, tās kultūrvides postīšana turpinājās pēc Otrā pasaules kara. Ierīkojot Latvijas zemē artilērijas poligonus, kara lidlaukus, raķešu bāzes, kā arī citus militāros objektus, un izveidojot t. s. «aizliegtās zonas», zemnieki atkal tika padzīti no dzimtajām vietām, bet viņu saimniecības izpostītas, dzīvojamās un saimniecības ēkas — nojauktas, kādreiz rūpīgi iekoptie lauki pārvērsti šaiviņu un bumbu izārdītā postažā vai gadiem ilgi nekoptos, krūmiem aizaugušos līdzenumos. Nesaudzīgi tika izcirsti Latvijas meži. Par to kopšanu un atjaunošanu okupācijas armijas karaspēka daļas nekad nerūpējās. Ierīkojot dažādus militāros objektus, netika saudzētas ne vēsturiskās celtnes, ne kapsētas un dievnami. Daudzviet okupācijas armijas militārpersonas patvaļīgi vai ar varas iestāžu atļauju aizņemtās telpas izlaupīja un izpostīja līdz nepazīšanai.

Saskaņā ar pirmajos pēckara gados pastāvošajiem noteikumiem, ēku un dažādu zemes gabalu piešķiršanu karaspēka daļām varēja izdarīt tikai ar PSRS Ministru Padomes atļauju. Taču ļoti bieži zemes gabalus atdeva arī dažādu «izņēmumu veidā». Tā, piemēram, PSRS MP 1951. gada 15. decembrī apstiprināja Baltijas kara apgabala virslimita celtniecības plānu 1952. gadam. PSRS MP 1952. gada 7. maija rīkojums noteica kārtību to zemes gabalu piešķiršanai, kuri bija paredzēti Baltijas kara apgabala speciālās celtniecības

plānā. Sajā gadījumā LPSR MP tika dotas tiesības zemes gabalus karaspēka daļām piešķirt divu nedēļu laikā un to nodošanu noformēt vēlāk. PSRS Kara ministrijai tika atļauts sākt militāro objektu celtniecības darbus, nenogaidot pat zemes gabala piešķiršanas apstiprināšanu PSRS Ministru Padomē (piemēram, ierīkojot kara lidlauku Tukuma rajonā un izvietojot pretgaisa aizsardzības objektu Priekulē).

Lai pastiprinātu slepenības režīmu, PSRS CK un PSRS MP 1963. gada 14. februārī noteica jaunu kārtību, kādā izdarāma zemes gabalu izraudzīšana un nodošana PSRS Aizsardzības ministrijai un militāro objektu celtniecībai un izvietošanai, bet savukārt ar LKP CK un LPSR MP 1963. gada 12. marta lēmumu «Par slepenības režīma pastiprināšanu» kolhoziem, padomju saimniecībām, kā arī visām citām organizācijām tika stingri aizliegts vest jebkāda veida sarunas un kopsapulcēs apspriest jautājumus par zemes gabalu nodošanu īpaši svarīgu un militāro objektu celtniecības vajadzībām (LVA, 270. f., 1. s apr., 1648. l., 33. lp.) 1969. gadā PSRS MP ar lēmumu «Par pasākumiem, kas veicami, lai saglabātu valsts noslēpumus, izvēloties un nododot zemes gabalus aizsardzības un militāro objektu celtniecībai» šo slepenības režīmu vēl vairāk pastiprināja (LVA, 270. f., 1. s apr., 1960. l., 22. lp.). Arī vēlākajos gados tika pieņemti vairāki lēmumi, kuri bija vērsti uz to, lai informācija par militāristu rīcību būtu zināma tikai ļoti šauram personu lokam. Dokumentus par šiem jautājumiem drīkstēja glabāt tikai LPSR MP Lietu pārvaldes 1. (slepenā) daļa. Tie visi jau sagatavošanas posmā tika apzīmēti ar norādi «slepeni» vai «pilnīgi slepeni». Šāds pats slepenības režīms pastāvēja, pārsūtot šos dokumentus no vienas iestādes uz otru. Tā, piemēram, PSR Tautas Komisāru Padomē (vēlāk Ministru Padomē) šāda rakstura dokumentus saņēma un izsūtīja citiem adresātiem tikai Lietu pārvaldes slepenā daļa, bet LKP Centrālajā komitejā — sevišķais sektors. Ļoti daudzus ar Latvijas zemes, mežu, ēku un cita īpašuma atdošanu okupācijas armijai saistītos jautājumus izlēma tādu institūciju (faktiski — okupācijas pašpārvaldes iestāžu) kā LPSR TKP (MP), arī apriņķu (rajonu) izpildu komiteju «sašaurinātie sastāvi». Atzīmes dokumentos liecina, ka tā vai cita Latvijas īpašuma likteni ir izšķīrušas arī LPSR TKP (MP) priekšsēdētāja V. Lāča, LK(b)P (LKP) CK sekretāru J. Kalnbērziņa, A. Pelšes vai kāda cita augstu stāvoša funkcionāra rezolūcijas. Bet nav maz arī gadījumu, kad vietējās varas pārstāvji nav piekrituši pilnībā izpildīt militāristu prasības.

Šī arvien pieaugošā slepenība būtiski ietekmējusi dokumentu atļases iespējas, un Latvijas kultūrvidei kopš 60. gadu vidus nodarītie postījumi krājumā tāpēc atspoguļoti nepilnīgāk kā par iepriekšējo periodu.

Dokumentu, kuri tagad glabājas Latvijas valsts arhīvā, izpēte atklāj ne tikai PSRS militāro interešu prioritāti, Latvijas bagātību izlaupīšanu, bet arī nesaudzīgo, noziedzīgo attieksmi pret tās kultūrvidi un cilvēkiem, okupācijas periodā Latvijā arvien vairāk pār-

vēršot par milzīgās impērijas kara bāzi un tās teritoriju pārklājot ar militāro objektu tiklu.

Latvijas valsts arhīvā galvenokārt glabājas šo dokumentu oriģināli, taču nereti palikušas tikai kopijas, jo pirmie eksemplāri nosūtīti PSRS Ministru Padomei, PSRS Aizsardzības ministrijai, Baltijas kara apgabala pavēlniecībai, dažādām karaspēka daļām, iestādēm un organizācijām. Taču visu šo dokumentu ticamības pakāpe nav apšaubāma, jo tie ir apzīmogoti ar attiecīgo iestāžu zīmogiem un dažādu amatpersonu parakstīti. Krājumā ievietoti arī atsevišķi projekti, priekšlikumi, kuru tālāko risinājumu raksturojošus dokumentus atrast nav izdevies, bet kuri paplašina priekšstatus par militāristu interešu areālu.

Iznicībai vai postījumiem bija lemtas jau radītās Latvijas kultūrvides vērtības. Tautas materiālās un garīgās dzīves nosacījumu izkopšana līdz noteiktai pilnības pakāpei, ko pieņemts dēvēt par kultūrvīdi, tika kavēta vai pat pārtraukta, nācījas mentālo struktūru harmonisku iemiesošanu lietisko parādību pasaulē agresīvais militārisms deformēja.

Sos procesus atsedzošie un apliecinošie dokumenti krājumā grupēti 5 nodaļās. Dokumentēta Latvijas izglītības iestāžu telpu pārņemšana PSRS okupācijas armijas vajadzībām, Rīgas un citu Latvijas pilsētu un ciemu sabiedrisko telpu, dzīvokļu fondu pārņemšana un cita veida to kultūrvides postījumi, kā arī nodarījumi Latvijas lauku kultūrvīdei — zemnieku saimniecību, mežu un zemes sagrābšana un izpostīšana.

Krājumā ievietoti 162 dokumenti, kas aptver laikposmu no 1940. gada 11. septembra līdz 1987. gada 14. maijam, un tematiskās nodaļās tie sakārtoti hronoloģiskā secībā. Publicēšanai izraudzīti raksturīgākie dokumenti, arī dokumentu kopas, kas visspilgtāk parāda PSRS okupācijas karaspēka interešu realizācijas ceļu un metodes, kuru galarezultāts ir dažādi nodarījumi Latvijas kultūrvīdei.

Krājumā publicēto dokumentu arheogrāfiskā apdare veikta saskaņā ar vēstures avotu publicēšanas tradīcijām. Katram dokumentam dots virsraksts, norādīts dokumenta autors, veids, adresāts, raksturots materiāla saturs, norādīts sastādīšanas datums. Ja dokumentā tā sastādīšanas datums nav norādīts, datējums veikts pēc satura, atzīmēm dokumentā, dažkārt aptuveni, ar norādi kvadrātiekvāvēs «ne agrāk par» vai «ne vēlāk par». Pēc dokumenta dota tā leģenda ar norādi par dokumenta autentiskumu un par to, kādā arhīva fondā, aprakstā, lietā dokuments glabājas. Neviens no krājumā iekļautajiem dokumentiem līdz šim nav publicēts, tādēļ katram dokumentam atsevišķi norāde «pirmpublicējums» netiek pievienota. Liela daļa dokumentu ir krievu valodā un publicēti tulkojumā latviešu valodā, par to liecina norāde leģendā «tulkojums». Tiek publicētas tās atzīmes dokumentos, kuras dod papildinformāciju par dokumentu tālāko ceļu, iesaistīto personu loku, problēmas risinājuma gaitu, rezultātiem.

Dokumentus publicējot, saglabāti grifi «slepeni», «pilnīgi slepeni». Divpunkti tekstā nozīmē, ka izlaista krājuma tematam mazsvarīga vai neatbilstoša daļa. Originālā trūkstošās vārdu daļas tekstā ievietotas kvadrātiekvās. Dokumentus publicējot, netiek atdarināti pasvītrojumi un retinājumi, kas dokumentu tekstos bieži lietoti nekonsekventi, un tulkojumos tos identisks pielietojums ne vienmēr iespējams. Dokumentu šifros slāvu alfabēta burtu vietā tiek lietoti latīņu alfabēta burti (c—s, cc—ss, pc—rs). Tekstā saglabātas valodas, tāpat stila īpatnības, bet labotas gramatiskās kļūdas, acīmredzama pārrakstīšanās, neprecizitātes ģeogrāfisko nosaukumu rakstībā. Personvārdu rakstībā tiek saglabātas dokumentos lietotās formas un īpatnības gan nolūkā nemazināt informāciju, ko sniedz krievu valodai raksturīgā tēva vārda un iniciāļu lietošana, gan izvairoties no varbūtējas uzvārdu deformācijas gadījumos, kad nav iespējams noteikt dokumentā minētās personas dzimti vai uzvārda pareizrakstību dokumenta sastādīšanas laikā. Ja dokuments ir parakstīts, tiek norādīts tās personas uzvārds, kas dokumentu parakstījusi. Ja dokuments nav parakstīts, bet norādīta persona, kurai tas jāparaksta, šis uzvārds minēts iekavās. Ja uzvārds dokumentā minēts netiek un parakstītāju precīzi noteikt nav iespējams, tiek dota norāde iekavās (paraksts).

Krājuma beigās ievietotajā vietvārdu rādītājā ietvertas dokumentos minētās Latvijas apdzīvotās vietas un citas administratīvi teritoriālās vienības, norādot arī organizāciju atrašanās vietu.

Krājumu sagatavojis Latvijas valsts arhīvs. Dokumentu apzināšanu un atlasīšanu veicis arhīva vadošais zinātniskais līdzstrādnieks J. Riekstiņš, bet arheogrāfisko apstrādi — publikāciju nodaļas vadītāja A. Raņķe. No krievu valodas dokumentus tulkojusi vadošā zinātniskā līdzstrādniece I. Andersone. Kopsavilkumu un dokumentu nosaukumus angļu valodā tulkojusi L. Kristovska.

J. Riekstiņš

1. LPSR Izglītības tautas komisārs J. Jāgers
1940. g. 11. septembra pasakārojums LPSR TKP priekšsēdētājam
par 5. un 6. pilsētprasmi un krievu rakstības izpasi

Rīga, 1940. g. 11. septembris

LPSR Izglītības tautas komisārs
Nr. 27

Tautas Komisārs Padomes priekšsēdētājam

I NODAĻA

IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU TELPU PĀRŅEMŠANA PSRS OKUPĀCIJAS ARMIJAS VAJADZĪBĀM

2. LPSR Izglītības tautas komisārs J. Jāgers
1940. g. 20. septembra lēmums LPSR TKP priekšsēdētājam
par 5. un 6. pilsētprasmi un krievu rakstības izpasi

LPSR IZGLĪTĪBAS

Izglītības tautas komisārs
Rīga, Vajņi ielā 2
1940. g. 19. septembris
Nr. 27/43

Tautas Komisārs Padomes priekšsēdētājam

J. NEILANDAM

Izglītības tautas komisārs J. Jāgers
1940. g. 19. septembra pasakārojums LPSR TKP priekšsēdētājam
par 5. un 6. pilsētprasmi un krievu rakstības izpasi

Mindes telpas ir jāpārņem, un krieviski rakstības
valde, kas izstrādā, bet šajā dienā šādu rakstības izpasi
no 31. septembra pieprasījuma armijas vajadzībām.

I NODAĻA

IZGLĪTĪBAS IESTĀŅU TĒRPU
PĀRŅĒMŠANA
PSRS OKUPĀCIJAS ARMIJAS
VAJADZĪBĀM

1. LPSR komunālās saimniecības tautas komisāra J. Jagara 1940. g. 11. septembra paskaidrojums LPSR TKP priekšsēdētājam par 5. un 6. poļu pamatskolas un krievu vakarskolas telpām

Rīgā, 1940. g. 11. septembrī

LPSR Komunālās saimniecības tautas komisariāts
Nr. 27

Tautās Komisāru Padomes priekšsēdētājam

Še klāt pieliekot Rīgas garnizona dzīvokļu ekspluatācijas daļas priekšnieka rakstus, paskaidroju, ka namus Lāčplēša ielā 106 un 108 nomā pilsēta un pārceļ tur 5. un 6. poļu pamatskolu un krievu vakara skolu. Telpas patlaban pilsēta remontē, kas būs nobeigtas apm. pēc 1 nedēļas.

Pilsēta atbrīvo namu Kaņoļu ielā 14, kuru var nodot Sarkanās armijas vajadzībām.

Pielikumā: 3 raksti.*

Tautas komisārs *Jānis Jagars*
Sekretārs *M. Cērps*

LVA, 270. f., 3. apr., 260. l., 8. lp. *Origināls.*

Atzīmes dokumentā:

Pārtulkot un nosūtīt Pribovo štābam.** V. L.***

* Netiek publicēti.

** Baltijas sevišķā kara apgabala saīsināts nosaukums krievu val.

*** LPSR TKP priekšsēdētāja Viļa Lāča iniciāļi.

2. LPSR izglītības tautas komisāra J. Lāča 1940. g. 19. septembra lūgums LPSR TKP priekšsēdētāja vietniekam R. Neilandam dot rīkojumu karaspēka daļām atbrīvot Jelgavas pilsētas 3. pamatskolas un Jelgavas pils telpas

ĻOTI STEIDZIGI

Izglītības tautas komisariāts
Rīgā, Vaļņu ielā 2

1940. g. 19. septembrī
Nr. A-4553

*Tautas Komisāru Padomes priekšsēdētāja vietniekam
b. NEILANDAM*

Izglītības tautas komisariāts lūdz Jūs dot rīkojumu nekavējoties atbrīvot Jelgavas pilsētas 3. pamatskolu, kuru aizņem karaspēka daļas.

Minētās telpas jau tika atbrīvotas, un Jelgavas komunālā pārvalde sāka remontu, bet šajās dienās Sarkanā armija atkal šīs telpas no 21. septembra pieprasīja armijas vajadzībām.

Tāpat lūdzam Jūs dot rīkojumu noņemt militāro sardzi tajā Jelgavas pils daļā, kur agrāk bija izvietotas karaspēka daļas. Pašreiz tukšās telpas ir ļoti nepieciešamas, lai atsāktu mācības Lauksaimniecības akadēmijā, un bez šīm telpām nodarbības akadēmijā pilnībā atsākt nevar.

Vēl neatbrīvoto skolu skaits tiek steidzami pārbaudīts, un tas Jums tiks paziņots nekavējoties pēc ziņu saņemšanas. Pēc provizoriskām ziņām Sarkanās armijas daļas aizņem gandrīz visas skolas, kas minētas mūsu 9., 16. un 17. septembra ziņojumos Nr. 3933.

Pēc trim dienām jāsākas mācībām skolās, tāpēc lūdzam dot rīkojumu par to, lai armija nekavējoties atbrīvo aizņemtās skolas.

Izglītības tautas komisārs *J. Lācis*
Sekretāre *O. Poriņa*

LVA, 270. f., 3. apr., 260. l., 15. lp. Oriģināls. Tulkojums.

Atzīmes dokumentā:

Noskaidrot, kas tās par skolām, arī kādām vajadzībām tās aizņem Sarkanā Armija. V. L.

3. LPSR izglītības tautas komisāra J. Lāča 1940. g. 20. septembra papildinājums 19. septembra informācijai LPSR TKP priekšsēdētāja vietniekam R. Neilandam par Sarkanās armijas aizņemtajām skolu telpām

Izglītības tautas komisariāts

Rīgā, 1940. g. 20. septembrī
Nr. A-4553

*Tautas Komisāru Padomes priekšsēdētāja vietniekam
b. NEILANDAM*

Papildinot 19. septembra ziņojumu Nr. A-4553, Izglītības tautas komisariāts paziņo, ka vēl aizņemtas sekojošas skolas:

- 1) Rīgas 9. pamatskolu aizņem smagās artilērijas pulks;
- 2) Rīgas 18. pamatskolu aizņem smagās artilērijas pulks;
- 3) Rīgas 25. pamatskolu aizņem zenitartilērijas pulks;
- 4) Jelgavas 3. pamatskolu aizņem Sarkanās armijas daļas;
- 5) Jelgavas bijušo vācu pamatskolu, kurā paredzēts atvērt vidusskolu sarkanarmiešu bērniem, vēl aizņem Sarkanās armijas daļas;
- 6) Daugavpils arodskolu «Saule» aizņem Sarkanā armija; daļa skolas inventāra novietota pilsētas 13. pamatskolā un poļu vidusskolā;
- 7) vēl aizņemtas bijušā Daugavpils valsts skolotāju institūta telpas, kas bija paredzētas ebreju pamatskolai;
- 8) Daugavpils [pilsētas] valsts poļu vidusskolā atrodas arodskolas «Saule» inventārs un skolotāju arodbiedrības kanceleja;

- 9) Ludzas pilsētas valsts vidusskolā atrodas politiskās milicijas kopmītne;
- 10) Līvānu ekonomiski tehnisko skolu aizņem Sarkanā armija; pilsētā nav citu telpu šai skolai, jo visas pārējās skolas strādā divās maiņās;
- 11) Rucavas pilsētas pamatskolu aizņem robežapsardze, bet tas nodarbības skolā netraucēs;
- 12) Rēzeknes valsts ekonomiski tehniskās skolas kopmītņi vēl aizņem pats saimnieks. Nodarbības varēs atsākt, organizējot divas maiņas;
- 13) Smiltenes pilsētas 1.—6. klašu pamatskolu aizņem Sarkanās armijas daļas (nolemts apvienot abas skolas);
- 14) Bēnes pagasta pamatskolu (Jelgavas apriņķī) aizņem armijas kavalērijas nodaļa;
- 15) Jēkabpils pilsētas pamatskolu aizņem Sarkanā armija, atbrīvots tikai viens korpuss;
- 16) Jēkabpils vidusskolu, kā arī ekonomiski tehnisko skolu aizņem Sarkanā armija;
- 17) Valmieras valsts ekonomiski tehniskās skolas meiteņu guļam-telpas aizņem Sarkanā armija. Nodarbības ir iespējams sākt.

Sakaru štāba sadarbībai ar KPFSR armiju priekšnieks ziņo, ka nekādā gadījumā nevar tikt atbrīvotas bijušās Vecmoku muižas un pils telpas. Tieši otrādi, saskaņā ar Baltijas kara apgabala izstrādāto dislokācijas plānu Vecmoku muižas apkaimē steidzīgi vajadzēs sameklēt telpas jaunām Sarkanās armijas daļām.

Turklāt Rīgas apriņķa skolu pārvalde lūdz kādā no Ulbrokas centra ēkām paredzēt telpas Ulbrokas 1. pakāpes pamatskolai. Turvākajā laikā Ulbrokas centru atbrīvos internētie Polijas pilsoņi.

Izglītības tautas komisārs *J. Lācis*
Sekretāre *O. Poriņa*

LVA, 270. f., 3. apr., 260. l., 16. lp. Oriģināls. Tulkojums.

4. LPSR ITK Skolu pārvaldes priekšnieka 1940. g. 19. oktobra ziņojums LPSR TKP LP par Līvānu un Jēkabpils ekonomiskā tehnikuma telpu un mēbeļu atrašanos Sarkanās armijas lietošanā

ITK Skolu pārvalde
1940. g. 19. oktobrī
Nr. A-5240

LPSR Tautas Komisāru Padomes Lietu pārvaldei

Skolu pārvalde paziņo, ka Sarkanās armijas daļas līdz šim nav atbrīvojušas telpas Līvānu ekonomiskajā tehnikumā, kas uz laiku izvietots pilnīgi nepiemērotās telpās vecā privātmājā.

No mēbelēm, kas paņemtas pagaidu lietošanai no Jēkabštes ekonomiskā tehnikuma, vēl nav atdoti galdi, krēsli u. c., kas ļoti aprūtinā darbu laboratorijā un internātā.

Skolu pārvaldes priekšnieks (paraksts)
Sekretārs (paraksts)

LVA, 270. f., 3. apr., 260. l., 30. lp. Apliecināts tulkojums no latv. val. Tulkojums.

Atzīmes dokumentā:

Sagatavot rakstu Pribovo štābam. V. L.

5. LPSR ITK administratīvi saimnieciskās daļas pārvaldes priekšnieka 1940. g. 31. oktobra ziņojums par skolām, kurās izvietotas Sarkanās armijas daļas

Izglītības tautas komisariāta

administratīvi saimnieciskās daļas pārvaldes priekšnieka paziņojumā (nodots pa telefonu š. g. 31. oktobrī) minētas šādas skolas, kurās vēl atrodas Sarkanarmijas daļas:

1. Gulbenes ekonomiskais tehnikums (aizņemta $\frac{1}{3}$ ēkas)
2. Līvānu ekonomiskais tehnikums (aizņemta visa ēka)
3. Līvānu pamatskolas vecā ēka (aizņemta visa ēka)
4. Jēkabpils latv. 6. kl. pamatskola (aizņemta $\frac{1}{3}$ ēkas)
5. Jelgavas pils[ētas] bij. vācu pamatskola (visa ēka aizņemta krievu pamatskolai)
6. Smiltenes pilsētas pamatskola (aizņemta visa ēka)
7. Viesītes pag. nepilnā pamatskola (aizņemta visa)
8. Daugavpils pils[ētas] 11. pamatskola (aizņemta visa ēka)
9. Ezeres pagasta pamatskola.
10. Priekules pagasta pamatskola
11. Rīgas 1. poļu pamatskola (aizņemta visa).

1940. g. 31. oktobrī

LVA, 270. f., 3. apr., 260. l., 32. lp. Oriģināls.

6. LPSR ITK skolu pārvaldes priekšnieka 1940. g. 30. novembra ziņojums LPSR TKP priekšsēdētāja sekretariātam par nostāju skolu telpu nodošanā karaspēka vajadzībām

ITK skolu pārvalde
1940. g. 30. novembrī
Nr. A-5603

Latvijas PSR Tautas Komisāru Padomes priekšsēdētāja sekretariātam

Atbildot uz Jūsu š. g. 20. novembra rakstu Nr. 427-c,* skolu pārvalde ziņo, ka vēl nav ievāktas no pašvaldībām visas ziņas par sko-

lām, kas minētas BAKA** štāba š. g. 13. novembra rakstā Nr. otn/0842. Pēc papildu ziņu saņemšanas skolu pārvalde nekavējoties atbildēs. Ziņojam, ka skolu telpu nodošana karaspēka vajadzībām nebūtu vēlama.

Skolu pārvaldes priekšnieks (paraksts)
Sekretāra v[ietā] *Martinsons O.*

LVA, 270. f., 3. apr., 260. l., 156. lp. *Oriģināls.*

* Vārda «slepeni» pirmais burts (slāvu alfabēts).

** Baltijas kara apgabals.

7. Rīgas pilsētas pagaidu IK priekšsēdētāja A. Deglava 1941. g. 9. janvāra informācija LPSR ITK par 1. un 2. īpatnējās pamatskolas pārvietošanu, lai atvērtu krievu vidusskolu Sarkanās armijas garnizona piederīgo bērniem

Rīgas pilsētas
pagaidu izpildu komiteja

Rīgā, 1941. g. 9. janvārī

Latvijas PSR Izglītības tautas komisariātam

Rīgas pilsētas pagaidu izpildu komiteja 1940. g. 13. decembra sēdē atļāva Tautas izglītības nodaļai atvērt jaunu skolu Sarkanās armijas garnizona piederīgo bērniem Antonijas ielā 13.

Tā kā šais telpās līdz šim bija novietotas Rīgas pilsētas 1. un 2. īpatnējā pamatskola, tad, telpas nododot jaunatveramai krievu vidusskolai, jāpārvieto:

1. īpatnējā pamatskola no Antonijas ielas 13 Šarlotes ielā 8, kur līdz šim bija iekārtots I pilsētas slimnīcas kopēju un žēlsirdīgo māsu skolas internāts. Internāts šīs telpas atbrīvojis, un skolas ēka pašlaik ir tukša.

2. īpatnējā pamatskola no Antonijas ielas 13 Olīvu ielā 9, kur agrāk bija iekārtota pilsētas 15. vācu pamatskola. Šīs telpas pēdējā laikā nebija aizņemtas un ir sagatavotas skolas iekārtošanai.

3. īpatnējo pamatskolu apmeklē skolēni ar vājām sekmēm un pazeminātu garīgo attīstību. Mazapdāvinātības dēļ tie nevar sekot mācību gaitai normālās skolās. Šāda tipa skola ar latviešu mācības valodu Rīgā ir tikai viena, un viņu apmeklē bērni no dažādiem Rīgas rajoniem. Lai celtu skolēnu sekmes normālajās skolās un palīdzētu ar īpatnējām darba metodēm arī garīgi atpalikušajiem bērniem iegūt nepieciešamo izglītību, vēlams iekārtot Rīgā vēl vienu skolu mazapdāvinātiem audzēkņiem šaipus Daugavas, jo zemāko klašu debīliem skolēniem braukšana tramvajos un autobusos var izsaukt dažādus nelaimes gadījumus. Tautas izglītības nodaļas rīcībā ir neaizņemtas skolas Mēness ielā 4, kur varētu iekārtot īpatnējo pamatskolu.

Līdzšinējās 2. īpatnējās pamatskolas vecāku delegācija ieradās Tautas izglītības nodaļā un protestēja pret šādu pārvietošanu un sadalīšanu, bet Tautas izglītības nodaļā piemērotu skolu telpu trūkuma dēļ nav iespējams citādi šo jautājumu atrisināt.

Skolu pārvietošana prasa dažus remontus skolas ēkās Šarlotes ielā 8 un Mēness ielā 4, kā arī jaunatveramās krievu vidusskolas telpās Antonijas ielā 13. Šo remontu izmaksa aprēķināta Rbļ. 15 000,—.

Ievērojot sacīto, Rīgas pilsētas pagaidu izpildu komiteja lūdz Izglītības tautas komisariātu

1) atļaut pārvietot, skaitot ar 1941. gada 1. janvāri, 1. īpatnējo pamatskolu no līdzšinējām telpām Antonijas ielā 13 skolas ēkā Šarlotes ielā 8 un 2. īpatnējo pamatskolu no līdzšinējām telpām Antonijas ielā 13 skolas ēkā Olīvu ielā 9;

2) atļaut atvērt Mēness ielā 4 jaunu skolu garīgi atpalikušajiem skolēniem, kas dzīvo šaipus Daugavas, skaitot ar 1941. g. 1. janvāri;

3) skolu remontiem un pārvietošanas izdevumu segšanai atvēlēt Rbļ. 18 000,—;

4) piešķirt Rbļ. 200 000,— jaunatveramās krievu vidusskolas iekārtošanai un apgādāšanai ar nepieciešamo inventāru un mācību līdzekļiem.

Ja pieprasītie līdzekļi laikā netiktu piešķirti, tad Rīgas pilsētas pagaidu izpildu komitejas Tautas izglītības nodaļai nebūs iespējams skolu atvērt.

Pag[aidu] izpildu komitejas
priekšsēdētājs (A. Deglavs)

Pag[aidu] izpildu komitejas
sekretārs (A. Ermsons)

LVA, 1400. f., 1. apr., 372. l., 4.—5. lp. Kopija.

8. LPSR zemkopības tautas komisāra vietnieka M. Ozoliņa 1945. g. 18. jūlija lūgums LPSR TKP priekšsēdētāja vietniekam J. Ronim palīdzēt atbrīvot karavīru aizņemtās Apguldes lauksaimniecības skolas telpas un nosargāt ražu

Latvijas PSR
Zemkopības tautas komisariāts
Rīgā, Komunāru bulv. 6

1945. g. 18. jūlijā
Nr. 1429

*Latvijas PSR Tautas Komisāru Padomē
b. RONIM*

Neraugoties uz mūsu ziņojumiem N. daļas pavēlniecībai un Jelgavas apriņķa prokuroram, Apguldes lauksaimniecības skolu vēl aizvien aizņem karaspēka daļas (1. p*. 29710 un 78797). Tiesa, daļas komandieris pulkvedis Sidorenkovs atbrīvojis dažas ēkas Vecap-

guldē, bet palikušās pulka daļas turpina aizņemt skolu telpas Brežos un Lielapguldē (strādnieku māju un saimniecības ēkas). Turklāt saskaņā ar pulkveža Sidorenkova rīkojumu un bez kādām tiesībām uz to minētās karaspēka daļas aizliedza lauks. skolas direkcijai novākt sienu (āboliņa lauku) un padzina strādniekus. Strādnieki netiek ielaisti arī skolas dārzā (ap 400 koku), lai to apkoptu.

Apguldes lauks. skolā izveidojies stāvoklis ir pilnīgi neciešams un izjauc gatavošanos jaunajam mācību gadam.

Lūdzam veikt pasākumus, lai Apguldes lauks. skola ātrāk tiktu atbrīvota, proti:

- 1) atbrīvot skolas visas — kā mācību, tā arī saimniecības ēkas;
- 2) atdot visu lauks. skolai piederošo inventāru un
- 3) aizliegt karaspēka daļai piesavināties ražu, kā āboliņu un sienu, tā arī augļus.

Latvijas PSR zemkopības tautas komisāra
vietn. M. Ozoliņš

LVA, 270. f., 1. s apr., 131. l., 10. lp. Apliecināta kopija. Tulkojums.

Atzīmes dokumentā:

b. Šarapov.** Nosūtīt kopiju b. Novikovam vai b. Rudakovam lūgt veikt steidzamus pasākumus. J. Ronis. 23. VII.

* Lauku pasts.

** D. Šarapovs — LPSR TKP kara daļas priekšnieks.

9. LPSR TKP priekšsēdētāja vietnieka J. Roņa 1945. g. 26. jūlija lūgums BKA kara padomei veikt karaspēka aizņemto skolas ēku atbrīvošanu

Rīga
Nr. 623-s

SLEPENI
1945. gada 26. jūlijā

*Baltijas kara apgabala kara padome
ģenerālleitnantam b. M. V. RUDAKOVAM*

Kopija: Latvijas PSR zemkopības tautas komisāram
b. J. F. Vanagam

Latvijas PSR Tautas Komisāru Padome lūdz Jūs veikt nepieciešamos pasākumus sakarā ar pievienoto Latvijas PSR Zemkopības tautas komisariāta 1945. gada 18. jūlija vēstuli Nr. 1429 par skolas ēku atbrīvošanu, ko aizņem karaspēka daļas, un Jelgavas apriņķa Apguldes lauksaimniecības skolai piederošās ražas izbradāšanas pārtraukšanu.

Jūsu lēmumu lūdzu paziņot.

Pielikums: Vēstules Nr. 1429 kopija.*

Latvijas PSR Tautas Komisāru Padomes
priekšsēdētāja vietnieks J. Ronis

LVA, 270. f., 1. s apr., 131. l., 9. lp. Oriģināls. Tulkojums.

* Netiek publicēta.

10. Bauskas apriņķa IK TIN vadītāja J. Liņa 1945. g. 6. augusta lūgums LPSR ITK palīdzēt atbrīvot karavīru aizņemtās Dzimtmisas nepilnās vidusskolas internāta telpas

LPSR Bauskas apriņķa izpildkomitejas
tautas izglītības nodaļa
6. augustā 1945. g.
Nr. 1233

Izglītības tautas komisariātam Rīgā

Zālītes pag. Dzimtmisas nep[ilnājā] vidusskolā joprojām vēl 2 istabas aizņem karavīru — novērotāju komanda, 4 personas.

Tā kā šīs istabas nepieciešamas skolas internātam, tad lūdzu Jūsu gādību, lai karavīri atbrīvotu šīs telpas līdz š. g. 1. septembrim.

Bauskas apr. tautas izglītības
nodaļas vadītājs (J. Līnis)

LVA, 270. f., 1. s apr. 170. l., 177. lp. Apliecināts noraksts.

11. LK(b)P CK sevišķā sektora vadītāja Kurbatova 1946. g. 7. oktobra paziņojums Jelgavas pilsētas IK priekšsēdētājam par vidusskolas ēkas atbrīvošanu ar nosacījumu par citas ēkas ierādīšanu aviācijas divīzijas štābam

SLEPENI

Nr. 613-s
1946. gada 7. oktobrī

Jelgavas pilsētas izpildu komitejas priekšsēdētājam

Uz jūsu dienesta ziņojumu jautājumā par vidusskolas ēkas atbrīvošanu Skolotāju ielā 8 paziņojam: minētās skolas telpas tiks atbrīvotas ar noteikumu, ka aviācijas divīzijas štāba rīcībā tiks nodota cita ēka. Minēto divīziju pārcelt aiz Jelgavas robežām nav iespējams.

Latvijas K(b)P CK
sevišķā sektora vad. *Kurbatovs*

LVA, PA — 101. f., 9. apr., 59. l., 74. lp. Oriģināls. Tulkojums.

12. BKA kara padomes 1946. g. 29. oktobra atbilde LK(b)P CK sekretāram J. Kalnbērziņam par Jelgavas skolas ēkas neatbrīvošanu līdz 1947. g. 1. jūnijam

PSRS ATK Baltijas kara apgabala
kara padome
Nr. 043241

PILN[IGI] SLEPENI
Eks. Nr. 2
1946. g. 29. oktobrī/1. novembrī

*Latvijas K(b)P Centrālās komitejas sekretāram
b. J. E. KALNBĒRZIŅAM*

Kopija: Latvijas PSR izglītības ministram
b. Strazdiņam

Kopija: Jelgavas pilsētas izpildu komitejas priekšsēdētājam
b. Kleķeram

Uz LPSR izglītības ministra b. Strazdiņa vēstuli par mājas atbrīvošanu Jelgavā, Skolotāju ielā 8

Jelgavā vēl arvien ir ārkārtīgi smags stāvoklis karaspēka izvietojumā un garnizona virsnieku sastāva nodrošināšanā ar dzīvokļiem. Karaspēkam nav tik daudz kazarmu, kā paredzēts bruņoto spēku iekšējā dienesta reglamentā, un 155 virsniekiem un viņu ģimenēm vispār nav dzīvojamās platības.

Apgabals ir veicis visus iespējamus pasākumus, lai karaspēka daļas, virsniekus un viņu ģimenes apgādātu ar dzīvojamo platību: tiek forsēta kazarmu un dzīvojamo māju atjaunošana un remonts, celtas barakas un koka mājiņas.

Pateicoties šiem pasākumiem, dzīvokļu krīze laikā no novembra līdz janvārim tiks zināmā mērā mīkstināta, tomēr stāvoklis vēl arvien paliks neapmierinošs.

Neraugoties uz manu patieso vēlēšanos pozitīvi atrisināt jautājumu par skolas ēkas Skolotāju ielā 8, kurā atrodas aviācijas divīzijas štābs, atbrīvošanu, pašreizējais stāvoklis neļauj to izpildīt. Būtibā tas nozīmētu aviācijas divīzijas izvešanu no pilsētas, bet kara padome to izdarīt nevar, jo aviācijas divīzijas dislocēšanu Jelgavā apstiprinājis bruņoto spēku ģenerālštābs.

Aviācijas divīzijas štābu izvietot Jelgavas pilsētas izpildu komitejas priekšsēdētāja b. Kleķera ieteiktajā mājā Zemgales ielā 3 nav iespējams, jo tur iemītinātas virsnieku ģimenes.

1947. gada pirmajā pusē paredzēti organizatoriski pasākumi, lai no Jelgavas izvestu vienu no karaspēka daļām, kuras dzīvokļu fonds pilnībā tiks nodots aviācijas divīzijai.

Apgabala kara padome apliecina Jums, ka līdz 1947. gada 1. jūnijam māja Skolotāju ielā 8 tiks atbrīvota un nodota pilsētai.

Līdz tam laikam minēto māju lūdzu atstāt Jelgavas garnizona rīcībā.

BKA karaspēka pavēlnieks
armijas ģenerālis *Bagramjans*

BKA kara padomes loceklis
ģenerālpulkvedis *Rogovs*

LVA, PA — 101. f., 9. apr., 59. l., 75.—76. lp. Oriģināls. Tulkojums.

Atzīmes dokumentā:

Lasīju. M. Plūdonis.*

* M. Plūdonis — LPSR MP priekšsēdētāja vietnieks.

13. PSRS JKFTK SBF jūras salu aizsardzības rajona pavēlnieka kontradmirāja Černokova 1947. g. 19. februāra paziņojums BKA štāba organizācijas un uzskaites nodaļas priekšnieka pienākumu pagaidu izpildītājam apakšpulkvēdim Petrovam par bērnu patversmes ēkas Rīgā, Patversmes ielā 28 paturēšanu uztvērējradiocentra vajadzībām

PSRS JKFTK
SBF jūras salu aizsardzības rajona štābs
1947. g. 19. februāri
Nr. K/O 120
Daugavgrīva

SLEPENI
Eks. Nr. 2

*BKA štāba organizācijas un uzskaites nod. priekšn.
pienākumu pagaidu izpildītājam apakšpulkvēdim PETROVAM*

K o p i j a: LPSR Ministru Padomes sekretariāts
LPSR Ministru Padomes komunālās un kapitālās celtniecības nodaļas priekšniekam

Uz Latvijas PSR Ministru Padomes komunālās un kapitālās celtniecības nodaļas 1947. gada 21. janvāra vēstuli Nr. 82-s paziņoju: Ēku Patversmes ielā 28 aizņem sevišķā jūras salu aizsardzības rajona uztvērējradiocentrs.

Līdz vācu okupācijai šajā mājā Rīgā bija izvietota bērnu patversme. Okupācijas laikā ēku ieņēma vācieši un pārkārtoja par spēcīgu uztvērējradiocentru, pievadot mājai elektriskos un speciālos kabeļus, uzstādot speciālu aparatūru. Atstājot Rīgu, vācieši daļu iekārtu iznīcināja, bet pārējās ir palikušas un jau pirmajā dienā pēc Rīgas atbrīvošanas 1944. g. 13. oktobrī tās pārņēma mēs. Šajā laikā izdarīta uztvērējradiocentra atjaunošana un rekonstrukcija, kas 1945. gadā tika pilnīgi pabeigta. Ievērojama daļa iekārtu nomainīta un modernizēta.

Ēkā Patversmes ielā 23 gan no mūsu, gan no vāciešu līdzekļiem ieguldīti vairāki miljoni rubļu.

1945. g. sākumā pilsētas TIN vad. b. Duškina izvirzīja jautājumu par šīs ēkas atbrīvošanu Rīgas pilsētas izpildu komitejas sēdē priekšsēdētāja b. Deglava, pašas b. Duškinas un citu personu klātbūtnē, un tad arī tika nolemts, ka, ņemot vērā lielos kapitālieguldījumus, pārvietot radiocentru uz citu vietu nav lietderīgi.

Šī ēka bijusi nevis skola, bet bērnu internāts, tāpēc tā nav jāatbrīvo saskaņā ar PSRS TKP lēmumu Nr. 244. Ņemot vērā, ka tā speciāli pārbūvēta uztvērējradiocentra vajadzībām un iztērēta liela nauda, ēka nevar tikt atbrīvota.

8. JFK jūras salu rajona pavēlnieks
kontradmirālis Černokovs

LVA, 270. f., 1. s apr., 270. l., 39. lp. Oriģināls. Tulkojums.

14. PSRS iekšlietu ministra S Kruglova 1949. g. 30. jūnija informācija PSRS MP priekšsēdētāja vietniekam L. Berijam par PSRS IeM Rīgas virsnieku skolas ēkas Rīgā, Hermaņa ielā 19, agrākās Rīgas pilsētas bērnu patversmes ēkas paturēšanu

PSRS Iekšlietu ministrija
1949. g. 30. jūnijā
Nr. 2907/k

SLEPENI

*PSRS Ministru Padome
biedram L. BERIJAM*

Ar Latvijas PSR Ministru Padomes 1948. g. 28. aprīļa lēmumu Nr. 490 ieteikts 1949. gadā atbrīvot ēku, ko aizņem PSRS IeM Rīgas virsnieku skola.

Par pamatu šādam Latvijas PSR valdības lēmumam kalpojis PSRS Ministru Padomes 1948. g. 25. marta lēmums Nr. 928, kas uzliek par pienākumu Latvijas PSR Ministru Padomei izskatīt jautājumu par tām skolām, kas netiek izmantotas, kā paredzēts.

Ēka Hermaņa ielā 19, ko aizņem IeM Rīgas virsnieku skola, agrāk nekad nav bijusi skolas ēka. Ziņas, kas atrodamas Rīgas pilsētas arhīvā, liecina, ka šajā ēkā 1890.—1944. gadā bija izvietots Rīgas pilsētas bērnu nams.

Latvijas PSR Iekšlietu ministrijai kā orgānam, kam jānodrošina ar bērniem bezpajumtniekiem un bērniem, kas atstāti bez uzraudzības, ēka 1944. gadā tika nodota bērnu pieņemšanas un sadales punkta izvietošanai.

Drīz pēc šīs ēkas nodošanas Latvijas PSR IeM rīcībā sekoja b. L. P. Berijas norādījums par skolas organizēšanu Latvijas PSR, lai gatavotu un pārkvalificētu vietējās nacionalitātes virsnieku kadru republikas IeM iestāžu vajadzībām.

Lai noskaidrotu šāda veida skolas organizēšanas iespējas, uz Rīgu tika komandēts PSR Savienības Iekšlietu ministrijas pārstāvis, kurš saskaņoja jautājumu par skolas organizēšanu ar Latvijas K(b)P CK un Latvijas PSR valdību.

Bērnu pieņemšanas punktam tika sameklētas citas telpas, bet ēkā Hermaņa ielā 19, atbilstoši speciālam Latvijas K(b)P CK un Tautas Komisāru Padomes lēmumam, PSRS Iekšlietu ministrija organizējusi IeM Rīgas virsnieku skolu, kura gatavo IeM operatīvā sastāva kadrus un ugunsdzēsības dienesta virsniekus Latvijas PSR vajadzībām.

Šīs skolas organizēšanā, telpu pielāgošanā un remontā ieguldīti lieli līdzekļi. Rīgas virsnieku skola ir viena no labākajām PSRS attiecībā uz aprīkojumu un mācību bāzi un pilnībā veic savus uzdevumus virsnieku nacionālo kadru sagatavošanā.

Skolas aizņemtās ēkas nodošana Izglītības ministrijai novedīs pie PSRS IeM Rīgas virsnieku skolas likvidēšanas, taču skola vienlaikus ir arī operatīva kaujas vienība, un šāda rīcība liegs iespēju

gatavot virsnieku nacionālos kadrus un nekādā mērā neveicinās Latvijas PSR IeM orgānu nostiprināšanu.

PSRS Iekšlietu ministrija uzskata, ka Rīgas virsnieku skolas izlikšanai no aizņemtās ēkas nav ne formāla, ne svarīga pamata, un lūdz dot norādījumus Latvijas PSR Ministru Padomei par ēkas Hermaņa ielā 19 atstāšanu skolas rīcībā.

PSRS iekšlietu ministrs (S. Kruglovs)

LVA, 270. f., 1. s apr., 426. l., 168.—169. lp. Apliecināta kopija. Tulkojums.

15. PSRS MP priekšsēdētāja vietnieka L. Berijas 1949. g. 6. jūlija lūgums LPSR MP priekšsēdētājam V. Lācim pārskatīt jautājumu par PSRS IeM Rīgas virsnieku skolas telpu nodošanu LPSR IM sakarā ar PSRS iekšlietu ministra S. K. Kruglova vēstuli

Padomju Sociālistisko
Republiku Savienība
Ministru Padome
1949. g. 6. jūlijā
Nr. LB-408
Maskava, Kremļis

SLEPENI

Latvijas PSR Ministru Padome
b. V. T. LĀCIM

PSRS Iekšlietu ministrs b. Kruglovs griezās PSRS Ministru Padomē ar vēstuli, kurā norādīts, ka 1949. gadā saskaņā ar Latvijas PSR Ministru Padomes 1948. g. 28. aprīļa lēmumu Nr. 490 paredzēts atbrīvot ēku, ko aizņem PSRS IeM Rīgas virsnieku skola, lai to nodotu Izglītības ministrijai.

b. Kruglovs norāda, ka šajā ēkā agrāk nekad nav bijusi skola un tās nodošana Izglītības ministrijai ir nepamatota. Turklāt PSRS IeM Rīgas virsnieku skolas likvidēšana liegs iespēju gatavot nacionālos virsnieku kadrus.

Lūdzu Jūs izskatīt b. Kruglova vēstuli un Jūsu lēmumu paziņot PSRS Ministru Padomei.

Pielikums: b. Kruglova 49. g. 30. VI vēstules Nr. 2907/k kopija uz divām lapām.*

L. Berija

LVA, 270. f., 1. s apr., 426. l., 167. lp. Oriģināls. Tulkojums.

Atzīmes dokumentā:

b. Plūdonim. Lūdzu noskaidrot un sagatavot atbildi. 11. VII. 49. V. Lācis.
* Sk. 14. dokumentu.

16. LPSR MP komunālās saimniecības grupas priekšnieka vecākā palīga V. Metļina 1949. g. 13. jūlija izziņa par apstākļiem, kas kavē LPSR MP 1948. g. 28. aprīļa lēmuma Nr. 490 izpildi un PSRS IeM Rīgas virsnieku skolas aizņemto telpu atbrīvošanu

Izziņa

Ēkā Rīgas pilsētas Sarkanarmijas rajonā, Hermaņa ielā 19 nekad nav bijusi skola, taču līdz 1940. gadam tajā tika izvietots bērņu nams, pēc tam — bērnu nams.

Saskaņā ar Savienības valdības lēmumu, citām organizācijām jāatbrīvo bērnu namu ēkas, tāpat arī bijušās skolas ēkas, un jāizmanto, kā paredzēts.

Tomēr minētās IeM virsnieku skolas ēkas Hermaņa ielā 19 atbrīvošana pašlaik nav reāla, jo ne Rīgā, ne citās Latvijas PSR pilsētās kā pašas IeM, tā pilsētu tautas deputātu padomju izpildu komiteju ricībā nav brīvu telpu šīs skolas pārvietošanai.

Uzskatu, ka Latvijas PSR Ministru Padomes 1948. gada 28. aprīļa lēmuma Nr. 490, kas Latvijas PSR Iekšlietu ministrijai uzliek par pienākumu atbrīvot ēku Hermaņa ielā 19, atcelšana nav pamatota, taču tā izpilde uz laiku jāatliek, līdz radīsies faktiskā iespēja pārvietot IeM virsnieku skolu no šīs ēkas uz kādām citām telpām.

Komunālās saimniecības grupas
priekšn. vec. pal. V. Metļins

13. VII 49.

LVA, 270. j., 1. s apr., 426. l., 170. lp. Oriģināls. Tulkojums.

17. LPSR MP priekšsēdētāja V. Lāča 1949. gada 19.—20. jūlija atbilde PSRS MP priekšsēdētāja vietniekam L. Berijam par PSRS IeM Rīgas virsnieku skolas telpu atbrīvošanas atlikšanu līdz 1950. gadam

SLEPENI
Eks. Nr. 3

LATVIJAS PSR MINISTRU PADOME

Rīga Nr. 776-s

1949. gada 19./20. jūlijā

*PSR Savienības Ministru Padomes priekšsēdētāja vietniekam
biedram L. P. BERIJAM*

Uz 1949. g. 6. jūlija Nr. LB-408

Latvijas PSR Ministru Padome nevar piekrist PSRS iekšlietu ministra b. Kruglova secinājumiem, ka nav pamata PSRS Iekšlietu

ministrijas Rīgas virsnieku skolas izlikšanai no ēkas Rīgā, Hermaņa ielā 19.

Minētajā ēkā no 1890. gada līdz 1940. gada jūlijam bija izvietots bāreņu nams, bet pēc tam — bērnu nams, tāpēc virsnieku skolai ēka jāatbrīvo saskaņā ar PSRS Ministru Padomes 1949. gada 24. februāra lēmumu Nr. 824.

Izrādot pretimnākšanu PSRS Iekšlietu ministrijai, kas laikus nav veikusi pasākumus virsnieku skolas pārvietošanai no minētās ēkas, Latvijas PSR Ministru Padome piekrīt, ka virsnieku skolas izlikšana no ēkas Hermaņa ielā 19 tiek atlikta līdz 1950. gadam.

Tomēr, ņemot vērā ārkārtīgi smagos apstākļus Rīgā ar skolu un bērnu namu izvietošanu, Latvijas PSR Ministru Padome uzskata, ka PSRS Iekšlietu ministrijai 1950. gadā katrā ziņā jāveic pasākumi Rīgas virsnieku skolas pārvietošanai no minētās ēkas uz kādu no daudzajām ēkām, kas Latvijas PSR teritorijā pieder ministrijai, vai arī jāuzceļ jauna ēka virsnieku skolas vajadzībām.

Latvijas PSR Ministru padomes priekšsēdētājs
V. Lācis

LVA, 270. f., 1. s apr., 426. l., 171. lp. Oriģināls. Tulkojums.

Atzīmes dokumentā:

Vienu vēstules eksemplāru nosūtīt uz LK(b)P CK b. Kacenam,* I. Bastins.** 23. VII.

* J. Kacens — LK(b)P CK administratīvās nodaļas vadītājs.

** I. Bastins — LPSR MP lietu pārvaldnieks.

18. LPSR MP priekšsēdētāja vietnieka M. Plūdoņa priekšlikuma projekts BKA karaspēka pavēlniekam armijas ģenerālim I. Bagramjanam [ne agrāk par 1952. g. 23. maiju] par karaspēka daļas aizņemto telpu Jēkabpilī, Brīvības ielā 120 aizvietošanu ar citām telpām sakarā ar Daugavpils lietišķās mākslas skolas pārvietošanu uz Jēkabpili

PROJEKTS

*Baltijas kara apgabala karaspēka pavēlniekam
armijas ģenerālim I. H. BAGRAMJANAM*

Lai izvietotu apgabala izpildu komiteju un jaunizveidojamās nodaļas. Daugavpils apgabala darbaļaužu deputātu padomes izpildu komiteja š. g. 23. maija lēmumā Nr. 3 nolēma Daugavpils lietišķās mākslas skolu pārvietot no Daugavpils uz Jēkabpili.

Saskaņā ar šo lēmumu Jēkabpils rajona izpildu komitejai jāierāda lietišķās mākslas skolai telpas un kopmītnes 90 audzēkņiem un jānodrošina pasniedzēju personāls ar dzīvojamo platību.

Jēkabpili ir divstāvu mūra ēka Brīvības ielā 120 ar kopējo platību 648 m², tā pilnīgi piemērota darbnīcu, klašu, kabinetu, bibliotēkas un skolas noliktavas izvietošanai, un lieli pārkārtošanas izdevumi nebūs vajadzīgi. Ēka ir pilsētas izpildu komitejas bilancē, taču

to aizņem karaspēka daļa, kuru komandē apakšpulkvedis b. Tkačenko un kura pašlaik pārvietojas uz Krustpili. Uz minēto māju plānots no Krustpils pārvietot karaspēka daļu, kuru komandē apakšpulkvedis b. Traščenko.

Jēkabpils rajona izpildu komiteja karaspēka daļai šīs mājas vietā var piedāvāt ēku Brīvības ielā 258 (kopējā platība 494 m²).

Šāds jautājuma risinājums lietišķās mākslas skolai radītu normālus darba apstākļus Brīvības ielā 120.

Latvijas PSR Ministru Padome lūdz Jūs atbalstīt Daugavpils apgabala izpildu komitejas un Jēkabpils rajona izpildu komitejas vēlmi ierādīt karaspēka daļai ēku Brīvības ielā 258 un ēku Brīvības ielā 120 nodot lietišķās mākslas skolai.

Latvijas PSR Ministru Padomes
priekšsēdētāja vietnieks (M. Plūdonis)

LVA, 270. f., 1. s apr., 833. l., 97.—98. lp. Oriģināls. Tulkojums.

19. Ventspils pilsētas DDP IK priekšsēdētāja A. Vaļinieka 1953. g. 23. aprīļa lūgums BKA karaspēka pavēlniekam armijas ģenerālim I. Bagramjanam nodrošināt vidusskolas celtniecībai paredzētās, karaspēka daļas nelikumīgi aizņemtās teritorijas atbrīvošanu

LPSR Ventspils pilsētas
darbaļaužu deputātu padomes
izpildu komiteja
Ventspilī, Raiņa ielā Nr. 10

Nr. 34-s

1953. g. 23. aprīlī
SLEPENI
Eks. Nr. 2

*Baltijas kara apgabala karaspēka pavēlniekam
armijas ģenerālim b. BAGRAMJANAM*

Kopija: Latvijas PSR Ministru Padomes priekšsēdētāja vietn.
b. Plūdonim

Kopija: Latvijas PSR izglītības ministram b. Samsonam

Kopija: Liepājas apgabala izpildu komitejas priekšsēdētājam
b. Ezeriņam

Saskaņā ar Latvijas PSR Ministru Padomes 1953. gada 14.02. rīkojumu Nr. 251-r un 1953. gada 6.03. rīkojumu Nr. 333-r Ventspilī sāka jaunas skolas celtniecība.

Šis zemes gabals Ventspilī, Padomju ielā 69 skolas celtniecībai paredzēts Ventspils attīstības ģenerālplānā, kuru 1952. gada jūlijā apstiprinājusi arī Latvijas PSR Ministru Padome. Uz tā dislocētā karaspēka daļa Nr. 31513, kuras izvietošanai ar Ventspils pilsētas

padomes izpildu komitejas sašaurinātās sēdes 1952. gada 1.10. lēmumu Nr. 10-s iedalīts attiecīgs zemes gabals. Taču 31513. karaspēka daļa papildus ierādītajam zemes gabalam nelikumīgi aizņem arī citu teritoriju un uzcēlusi tur koka šķūni. Teritorijā, kur minētā karaspēka daļa uzcēlusi šķūni, patlaban vajadzētu būvēt vidusskolas ūdenssūkņu staciju.

Neraugoties uz atkārtotiem norādījumiem par nelikumīgi aizņemtās teritorijas atbrīvošanu un visu uz tās esošo būvju nojaukšanu, lai sāktu ūdenssūkņu stacijas celtniecību, 31513. karaspēka daļa tos nepilda. Turklāt Liepājas rajona garnizona DZED priekšnieks apakšpulkvedis Fjodorovs aizliedzis 31513. karaspēka daļai veikt norādītās teritorijas atbrīvošanu, tādējādi radot draudus izjaukt skolas celtniecības darbu plānu.

Ventspils pilsētas darbaļaužu deputātu padomes izpildu komiteja nedrīkst pieļaut vidusskolas celtniecības darbu izjaukšanu Ventspilī un lūdz Jūs dot norādījumu ieinteresētām personām par nelikumīgi aizņemtās teritorijas, kura paredzēta vidusskolas celtniecībai Ventspilī, tūlītēju atbrīvošanu.

Par Jūsu lēmumu lūdzam apziņot.

Ventspils pilsētas darbaļaužu deputātu padomes
izpildu komitejas priekšsēdētājs *A. Vaļinieks*

LVA, 270. f., 1. s apr., 889. l., 121. lp. Oriģināls. Tulkojums.

Atzīmes dokumentā:

b. Ļitvinovam*, b. Šarapovam, Lūdzu komandēt uz turieni ieinteresēto resoru pārstāvju komisiju. M. Plūdonis, 27. IV.

* P. Ļitvinovs — LPSR MP priekšsēdētāja vietnieks.

20. LPSR MP priekšsēdētāja vietnieka V. Krūmiņa 1956. g. 9. novembra lūgums BKA kara padomes loceklim ģenerālleitnantam K. Kraiņukovam izskatīt jautājumu par skolas un bērnudārza celtniecību Krustpils garnizona karavīru bērniem

Rīga Nr. 677-s

1956. gada 9. novembrī

*Baltijas kara apgabala kara padomes loceklim
ģenerālleitnantam b. K. V. KRAIŅUKOVAM*

Sakarā ar lidlauka paplašināšanu un garnizona virsnieku sastāva paplašināšanu Krustpils pilsētā izveidojies smags stāvoklis audzēkņu, kas mācās krievu valodā, izvietošanā, kā arī bērnu izvietošanā bērnudārzos.

Pilsētas vidusskolā ir tikai 250 vietas, taču audzēkņu skaits, galvenokārt uz karavīru bērnu rēķina, sasniedz gandrīz 800 cilvēku. Mācības organizētas trīs maiņās un apmēram 50 pilsētas bērnu

spiesti mācīties citās lauku skolās. Mācību organizēšana trīs maiņās negatīvi ietekmē audzēkņu sekmību, kā arī audzināšanas darbu. Skolā nav iespēju rīkot ārpusklases audzināšanas pasākumus.

Pamatskolās (1.—4. klase) mācās līdz 20 karavīru bērnu.* Pilsētas bērnudārzā uzturas 16 karavīru bērnu, 41 karavīru ģimenei ir atteikts ievietot bērnus pilsētas bērnudārzā vietu trūkuma dēļ.

Krustpils garnizona priekšnieks ir vairākkārt izteicis lūgumu augstākstāvošai pavēlniecībai par garnizona skolas un bērnudārza ēku celtniecību.

Latvijas PSR Ministru Padome lūdz Baltijas kara apgabalu izskatīt jautājumu par skolas un bērnudārza celtniecību 1957. gadā Krustpils garnizona karavīru bērniem.

Lūdzu paziņot Jūsu lēmumu.

Latvijas PSR Ministru Padomes
priekšsēdētāja vietnieks *V. Krūmiņš*

LVA, 270. f., 1. s apr., 1123. l., 87. lp. Oriģināls. Tulkojums.

Atzīmes dokumentā:

Izziņa. No Baltijas kara apgabala paziņots (personiski), ka 1957. g. naudas skolas celtniecībai nav, par ko paziņots [ajona] [izpildu] k[omitejai]. (..) (Paraksts).

* Pilsētas pamatskolas klasēs šajā laikā mācījās līdz 200 karavīru bērnu. Uz to 1956. g. 29. oktobra ziņojumā LPSR MP norādīja LKP Krustpils RK sekretārs V. Pešonovs. (LVA, 270. f., 1. s apr., 1123. l., 88. lp.)

21. PSRS iekšlietu ministra vietnieka Tolstikova 1957. g. 1. februāra atteikums LPSR MP priekšsēdētāja vietniekam V. Plūdonim telpu nepiemērotības dēļ pārvietot k/d kazarmas no Viļakas uz Rankas ciema meža skolu

PSRS Iekšlietu ministrija

Latvijas PSR Ministru Padomes
priekšsēdētāja vietniekam
biedram M. J. PLŪDONIM

1957. g. 1. februārī
Nr. 484/m

Sakarā ar 1957. g. 9. janvāra Nr. 2909/10-s

PSRS IeM paziņo, ka apskatot Rankas c. meža skolas telpas, kas tika piedāvātas Viļakā izvietoto kazarmu vietā, kurās atrodas IeM karaspēka daļa Nr. 3374, izrādījās, ka meža skolas telpas ir mazas, nav dzīvokļu virsnienu izvietojumam. Trūkst mācību laukumu un vietas šautuves ierīkošanai.

Sakarā ar to kazarmu telpas Viļakā nav iespējams nodot.

PSR Savienības iekšlietu ministra
vietnieks *Tolstikovs*

LVA, 270. f., 1. s apr., 1179. l., 4. lp. Oriģināls. Tulkojums.

22. SBF štāba priekšnieka kontradmirāja V. Aleksejeva 1961. g. 23. septembra lūgums LPSR MP no republikas 1962. g. budžeta iedalīt līdzekļus tehnikuma un pionieru nometnes ēku pielāgošanai kara hospitāļu vajadzībām

Sarkankarogotās Baltijas flotes štābs
1961. g. 23. septembrī
Nr. om/k/ 0617
Kaļiņingrada

SLEPENI
Eks. Nr. 1
sērija «k»

LATVIJAS PSR MINISTRU PADOMEI

Kopija: *PSRS aizsardzības ministra vietniekam —
Aizsardzības ministrijas aizmugures dienesta
priekšniekam*

Rīga

Saskaņā ar PSR Savienības Ministru Padomes 1951. g. 10. oktobra lēmumu Nr. 3908-1778-ss par kārtību, kādā ierādāmas un pielāgojamas ēkas, kas paredzētas hospitāļu izvietojumam kara laikā, lūdzu paredzēt līdzekļu iedalīšanu pielāgošanas darbu veikšanai 1962. gadam saskaņā ar sarakstu Nr. 1, kas attiecas uz Latvijas PSR:

Saldus zooveterinārā tehnikuma ēkas pielāgošanai LPSR Saldus ciematā — 1500 rubļu (vienu tūkstoši piecsimt rubļu);

pionieru nometnes pielāgošanai LPSR Bernātu ciematā — 1500 rubļu (vienu tūkstoši piecsimt rubļu).

Pielāgošanas darbu veikšanai ēkās, kas paredzētas kara hospitāļu ierīkošanai, no Latvijas PSR budžeta līdzekļiem pavisam nepieciešams piešķirt 3000 rubļu.

SBF štāba priekšnieks
kontradmirālis V. Aleksejevs

LVA, 270. f., 1. s apr., 1467. l., 52. lp. Oriģināls. Tulkojums.

23. LPSR MP lietu pārvaldnieka V. Krastiņa 1962. g. 18. janvāra atbilde SBF štābam par līdzekļu piešķiršanu 1962. g. tehnikuma un pionieru nometnes ēku pielāgošanai kara hospitāļu vajadzībām

SLEPENI
Eks. Nr. 2

LATVIJAS PSR MINISTRU PADOMES LIETU PĀRVALDE

Rīgā Nr. 76-6

1962. g. 18. janvārī

Sarkankarogotās Baltijas flotes štābam

Sakarā ar 1961. gada 23. septembra Nr. om/k/ 0617
Latvijas PSR Ministru Padomes vadības uzdevumā paziņojumu, ka

1962. gadam ēku pielāgošanai kara hospitāļu vajadzībām (Saldus zooveterinārais tehnikums un Bernātu pionieru nometnes telpas) Jūsu lūgtās summas ir piešķirtas.

Latvijas PSR Ministru Padomes
lietu pārvaldnieks *V. Krastiņš*

LVA, 270. f., 1. s apr., 1467. l., 44. lp. Oriģināls. Tulkojums.

24. K/d Nr. 55135 komandiera ģenerālleitnanta Dobiša 1962. g. 31. janvāra priekšlikums LPSR MP priekšsēdētājam J. Peivem atbrīvot BKA no māju celšanas saistībām Jelgavas rajonā

Karaspēka daļa Nr. 74110
Smoļenska

SLEPENI

Latvijas PSR Ministru Padomes
priekšsēdētājam *b. J. V. Peivem*
Rīga

Latvijas PSR Ministru Padomes 1961. g. 5. 10. lēmumā Nr. 1325-s sakarā ar zemes ierādīšanu AM vajadzībām tiek piedāvāts divu Jelgavas pilsētas izpildu komitejas tautas izglītības nodaļai piederošo māju vietā uzcelt līdzvērtīgas mājas citur.

Saskaņā ar «Lēmumu par zemes atsavināšanu valsts un sabiedrības vajadzībām», kuru VCIK un TKP apstiprinājusi 1929. gada 4. martā, un PSRS CIK un TKP 1935. gada 29. aprīļa un 1936. gada 15. februāra lēmumiem, atsavinot zemes gabalus Aizsardzības ministrijas labā, ja uz tiem atrodas valsts instancēm piederošas ēkas un būves, šo ēku un būvju vērtība tiek svītrotā attiecīgās instances bilancē un iekļauta pieņēmējas instances bilancē.

Sakarā ar iepriekš minēto lūdzu Jūs dot norādījumus par Baltijas kara apgabala atbrīvošanu no māju celšanas saistībām Jelgavas rajonā.

Karaspēka daļas Nr. 55135 komandieris
aviācijas gvardes ģenerālleitnants *Dobišs*

LVA, 270. f., 1. s apr., 1477. l., 22. lp. Oriģināls. Tulkojums.

II. NODĀJA

RĪGAS KULTŪRVIDES
POSTŪMI

25. LPSR KSTK dzīvokļu komisijas 1940. g. 25. novembra sēdes protokola Nr. 9 izraksts par «Ziemeļblāzmas» ēkas nodošanu Rīgas garnizona karaspēka daļu izvietošanai

Izraksts no KSTK dzīvokļu komisijas sēdes protokola Nr. 9

40.25.11., plkst. 11.00, KSTK telpās
Brīvības ielā 9

P i e d a l ā s: b. Potapovs, k[omunālās] s[aimniecības] tautas komisāra vietn.,

b. Pumpurs, KSTK dzīvokļu pārvaldes priekšnieks,

b. Saveljevs, DzED priekšnieks,

b. Moškins, [garnizona] DzED priekšnieks,

b. Runcis, Rīgas nekustamo īpašumu pārvaldes priekšnieks.

S ē d i v a d a: b. Potapovs, k[omunālās] s[aimniecības] tautas komisāra vietnieks.

Protokolē: b. Tomsons, KSTK dzīvokļu uzraudzības nod. vad.

1) DzED priekšnieka b. Saveljeva pieprasījums.

b. Saveljevs ierosina nodot Rīgas garnizona rīcībā telpas karaspēka daļu izvietošanai — priekš 6000 cilvēkiem.

Komisija nolemj: sakarā ar brīvu telpu trūkumu un tāpēc, ka nav iespējams atbrīvot veselas mājas, izliekot no dzīvokļiem iedzīvotājus, atzīt par mērķtiecīgu piešķirt Rīgas garnizona daļu izvietošanai ziemas periodā turpmāk minētos lielos masīvus un lūgt Latvijas PSR Tautas Komisāru Padomi apstiprināt šo lēmumu.

d) Ēku «Ziemeļblāzma» Vecmīlgrāvī.

Sēdes vadītājs   A. Potapovs
Sekretārs   A. Tomsons

LVA, 270. j., 3. apr., 260. l., 166. lp. Apliecināts izraksts. Tulkojums.

26. BSKA kara padomes 1940. g. 3. decembra lūgums LPSR TKP apstiprināt kluba «Ziemeļblāzma», muiņas noliktavas un pasta krāj-kases ēkas piešķiršanu

PSRS ATK
Baltijas sevišķā kara apgabala
kara padome
1940. g. 3. decembrī
Nr. VS/312

Latvijas PSR
Tautas Komisāru Padomei

Karaspēka daļu izvietošanai Rīgā KSTK dzīvokļu komisija nolēmusi piešķirt sekojošas telpas:

1. Klubu «Ziemeļblāzma» Vecmīlgrāvī.

2. Ēku Eksporta ielā — muiņas noliktavu Nr. 9/29.

3. Dzīvojamo ēku 11. novembra ielā 19, kur pašreiz atrodas pasta krājcase.

Sakarā ar nepieciešamību steidzami izvietot karaspēka daļas BSKA kara padome lūdz Latvijas PSR Tautas Komisāru Padomi apstiprināt minēto ēku ierādīšanu.

Pielikumus*: izraksti no dzīvokļu komisijas protokoliem.

Karaspēka pavēlnieks
ģenerālleitnants *Luovs*

Kara padomes locekļa vietā
divīzijas komisārs *Šamaņins*

LVA, 270. f., 3. apr., 260. l., 164. lp. *Orīģināls. Tulkojums.*

* Netiek publicēts.

27. SBF pavēlnieka viceadmirāļa Tribuca 1941. g. 20. februāra lūgums LPSR TKP priekšsēdētājam V. Lācim nodot vasarnīcu ciemata «Buļļumuiža» telpas un zemi kara pilsētiņas vajadzībām

PSRS JKFTK
Sarkankarogotās Baltijas flotes
pavēlnieks
1941. g. 20. februārī
Nr. 2032-41
Rīga

Latvijas PSR
Tautas Komisāru Padomes
priekšsēdētājam b. *Lācim*

Lūdzu Jūsu rīkojumu par vāciešu agrāk aizņemtā Buļļumuižas vasarnīcu ciemata visu telpu nodošanu Sarkankarogotajai Baltijas flotei. Vienlaicīgi ar lēmumu par telpu nodošanu piešķirt flotei zemes gabalus, uz kuriem atrodas šīs vasarnīcas. Kara pilsētiņai paredzētā zemes gabala atsavināšanas projekts Jums tiks papildus iesniegts izskatīšanai.

SBF pavēlnieks viceadmirālis *Tribucs*

LVA, 270. f., 1. s apr., 50. l., 36. lp. *Orīģināls. Tulkojums.*

Atzīmes dokumentā:

Pie lietas. Izskatīts TKP sašaurinātā sēdē 41. g. 04.03. prot. Nr. 5. (Paraksts).

28. LPSR komunālās saimniecības tautas komisāra J. Jagara un galvenās dzīvokļu pārvaldes priekšnieka A. Pumpura 1941. g. 27. februāra pavadvēstule LPSR TKP s[āšaurinātās] s[ēdes] sekretāram Aleksejevam par Buļļumuižas vasarnīcām un zemi un ziņas

LPSR komnuālās saimniecības
tautas komisārs

1941. g. 27. februārī
Rīgā, Brīvības ielā 9
Nr. 550

Tautas Komisāru Padomes
s[ašaurinātās] s[ēdes] sekretāram b. ALEKSEJEVAM

Līdz ar šo vēstuli Komunālās saimniecības tautas komisariāts iesniedzšanai kara resoram pārsūta datus par vasarnīcām un zemes gabaliem, kas atrodas Rīgas jūrmalā, Buļļumuižā un ir iegūti no Rīgas pilsētas izpildu komitejas. Vasarnīcas un zemes gabali piedereja vāciešiem — repatriantiem.

Komunālās saimniecības
tautas komisārs inž. *Jānis Jagars*
Galvenās dzīvokļu pārvaldes
priekšnieks *A. Pumpurs*

ZIŅAS

*par piepilsētas vasarnīcām, kuras vācu repatrianti atstājuši
Buļļumuižas teritorijā*

Nr. p. k.	Adrese	Grupa, grunts-gabals	Kāda ēka	Celtnes veids	Stāvu skaits	Dzīvokļu skaits	Istabu skaits	Piezīmes
1.	Dzintaru 27	108 90	dzīv.	koka	1½	1	5	2 verandas un balkons
2.	Rojas 10	68 91	dzīv. un šķūnis		1½	2	6	2 verandas
3.	Rojas 9	163 108	dzīv. un šķūnis	„	1½	1	3	veranda
4.	Rojas 5	108	dzīv.	„	1	2	3	veranda
5.	Rojas 24	14	un šķūnis	„	1	1	1	
		24 108	dzīv.	„	1½	1	5	
6.	Dūņu 3	108	dzīv.	„	1	2	3	2 verandas
		21	šķūnis	„	1	1	1	
7.	Rojas 12	—	dzīv.	„	1	1	2	2 verandas
		33	„	„	1	1	1	
8.	Ielejas	103	nepabeigta	„	1	1	2	
		142	„	„	1	1	1	
9.	Zēģeļu	108 110F	dzīv.	„	1	1	2	veranda
10.	Zēģeļu 1	—	nepabeigta					
11.	Rojas 22	108	dzīv.	„	2	1	4	
		138	šķūnis	„	1	1	1	
12.	Dzintaru 13		mūra pagrabs		1			sīkāku ziņu nav

Ziņas saņemtas no Rīgas pagaidu izpildu komitejas

Rīgā,
1941. g. 1. martā

KSTK dzīvokļu pārvaldes
ekonomists-plānotājs *P. Kūla*

LVA, 270. f., 1. s apr., 50. l., 34., 33. lp. Oriģināls. Tulkojums.

29. LPSR TKP s[ašaurinātās] s[ēdes] [1941. g] lēmuma projekts par Buļļumuižas vasarnīcu ciemata nodošanu SBF

PROJEKTS

SLEPENI

*Latvijas PSR Tautas Komisāru Padomes
s[ašaurinātās] s[ēdes] lēmums*

J a u t ā j u m s: Par Buļļumuižas vasarnīcu ciemata nodošanu SBF. Ierosināt Rīgas pilsētas izpildu komitejai nodot Sarkankarogotajai Baltijas flotei Buļļumuižas vasarnīcu ciematu, lai izvietotu SBF komandējošo sastāvu ar ģimenēm, un atstāt to pilsētas izpildu komitejas bilancē.

Nodošanu noformēt 15 dienu laikā.

LVA, 270. f., 1. s apr., 21. l., 61. lp. Oriģināls. Tulkojums.

30. LPSR KSTK galvenās dzīvokļu pārvaldes priekšnieka vietnieka R. Jēkabsona un ekonomista plānotāja P. Kūlas 1941. g. 1. marta ziņojums LPSR TKP priekšsēdētāja vietniekam A. Deglavam par rīkojumu Rīgas pilsētas IK dzīvokļu komisijai nodot Buļļumuižas vasarnīcas kara resoram

LPSR Komunālās saimniecības
tautas komisariāts
Rīgā, Brīvības ielā 9

1941. g. 1. martā
Nr. 550

*Tautas Komisāru Padomes priekšsēdētāja vietniekam
b. DEGLAVAM*

Sakarā ar sarunām par Buļļumuižas vasarnīcu nodošanu Komunālās saimniecības komisariāts paziņo, ka Rīgas pilsētas izpildu komitejas dzīvokļu komisijai dots rīkojums nodot kara resoram vasarnīcas un citas būves, kas atrodas Rīgas teritorijā, Buļļumuižā, Dzintaru ielā 13, 17; Rojas ielā 5, 7, 10, 12, 22, 24; Dūņu ielā 3, un rūpēties par iedzīvotāju pārvietošanu uz citām telpām, ja dažas vasarnīcas izrādītos aizņemtas.

Ziņas par minētajām vasarnīcām saņemtas no Rīgas pilsētas izpildu komitejas.

Minētās vasarnīcas piederēja vāciešiem — repatriantiem.

Galv. dzīv. pārvaldes
priekšnieka vietnieks (inž. R. Jākobsons)
Ekonomists plānotājs (P. Kūla)

LVA, 270. f., 1. s apr., 52. l., 32. lp. Apliecināta kopija. Tulkojums.

31. LPSR TKP 1944. g. 1. novembra lēmums Nr 202 «Par ražošanas un dzīvojamo telpu nodošanu ATK bruņutanku remonta rūpnīcai Nr. 4»

LATVIJAS PSR TAUTAS KOMISĀRU PADOME

Lēmums Nr. 202

Rīga

1944. g. 1. novembrī

*Par ražošanas un dzīvojamo telpu nodošanu
ATK bruņutanku remonta rūpnīcai Nr. 4*

Latvijas PSR Tautas Komisāru Padome **n o l e m j :**

1. Nodot ATK bruņutanku remonta rūpnīcai Nr. 4 sekojošas ēkas tanku remonta vajadzībām:

a) ražošanas telpas — akmens ēku (bijušo sporta zāli) Starta ielā — 4 boksi, kopējā platība 7000 m²;

b) divstāvu akmens ēku Starta ielā 3 (rūpnīcas pārvaldei);

c) 7 koka (dēļu) barakas (pretim sporta zālei) Trikātas ielā (ierindnieku un seržantu kopmītnēm).

2. Uzdot pilsētas izpildu komitejas priekšsēdētājam b. A. Deglam iedalīt nepieciešamo papildu dzīvojamo platību ATK bruņutanku remonta rūpnīcas Nr. 4 strādniekiem, inženiertehniskajiem darbiniekiem un virsniekiem.

Latvijas PSR Tautas Komisāru Padomes
priekšsēdētājs (V. Lācis)
Latvijas PSR TKP
lietu pārvaldnieks (O. Stanke)

LVA, 270. f., 1. s apr., 426. l., 146. lp. Apliecināts noraksts. Tulkojums.

32. Rīgas pilsētas Staļina rajona dzīvokļu nodaļas 1945. g. 1. marta akts par karaspēka nodarītajiem postījumiem Stendera ielā 16

AKTS

1945. g. 1. martā namā Stendera ielā 16 sētniece Marija Jansone man, pārvaldniekam, ziņoja, ka aiz minētā nama mežmalā novietotie sarkanarmijas artilērijas kareivji noplēš Stendera ielā 16 šķūņu sienas, aiznes durvis un nodara citus bojājumus. Sakarā ar to, apstākļu noskaidrošanai pieaicināju komandanta vietnieku majoru Hruščovu un sētnieci M. Jansoni. Augšminētās personas, apskatot šķūņus uz vietas, konstatēja sekojošo:

1) vienam šķūnim, kas būvēts virs mūra pagraba, izlauztas ārē-

jās dēļu sienas, izlauzti jumta konstrukcijas balsti, caur ko jau jumts daļēji iegrimis;

2) pārējie divi citi šķūņi bojāti mazāk, izceltas un izlauztas dēļu sienas.

(Paraksts)

LVA, 270. f., 1. s apr., 170. l., 24. lp. Noraksts.

33. Rīgas pilsētas Staļina rajona 354. namu pārvaldes 1945. g. 5. marta akts par k/d Nr. 18421 un 59121 nodarītajiem postījumiem Glika ielā 7

Staļina rajona III sekt. 354. n[amu] pārvalde

AKTS

1945. g. 5. martā Staļina rajona dzīvokļu daļas pārstāvis Kalniņš Rūdolfs, grāmatvede Kauliņa Austra, darbvede Feldberga V. sastādījām šo aktu par sekošo: namu Glika ielā 7 līdz 1944. g. 13. X apdzīvoja vācu karaspēks.

No 1944. g. 5. XI minēto ēku ieņēmis pārmaiņus karaspēks 18421 un 59121.

Šīs minētās karaspēka daļas ir izlauzušas dakstiņu jumtā lielu caurumu, apm. 15 m² lielu. Bez tam atsevišķo piebūvi pie mājas pilnīgi nojaukuši un materiālus likvidējuši. Uz vairākkārtēju uzaicinājumu jumtu salabot nav paklausīts.

Rīgā, 1945. g. 5. martā.

Darbvede *V. Feldberga*
Grāmatvede *A. Kauliņa*
Pārvaldnieks *R. Kalniņš*

LVA, 270. f., 1. s apr., 170. l., 29. lp. Noraksts.

34. Rīgas pilsētas Leņina rajona dzīvokļu nodaļas 1945. g. 30. marta akts par k/d Nr. 2151 nodarītajiem postījumiem Kuģu ielā 11 un 13

AKTS

Rīgā, 1945. gada 30. martā

Mēs, apakšā parakstījušies, sastādījām šo aktu par sekojošo:

Komisijas sastāvā: Leņina rajona galvenais inženieris Semjons Strogonovs, Filipa d., no 1. sektora b. Timofejs Kovaļonoks Fjodora d., zemāk minēto māju pārvald[niece] b. Jeļena Zimaiša Uļjana m. un viņas palīdzē Zenta Uļjāns Ivana m., veicot māju apskati Kuģu ielā 11 un 13, konstatēja sekojošus postījumus, ko izda-

rījusi tur izvietotā karaspēka daļa Nr. 2151, un kas prasa kapitālo remontu aptuveni šādos apjomos:

1. Logu rāmji 70 %
2. Durvis un durvju stenderes 60 %
3. Krāsnis, plītis un vannas krāsnis 70 %
4. Iekšējās šķērssienu 50 %
5. Centr[ālā] apkure 70 %
6. Ūdensvads un kanalizācija 80 %
7. Sienu un griestu apmetums 35 %
8. Grīdas un grīdu listes aptuveni 15 %
9. Elektriķa 80 %
10. Krāsošana ar līmes krāsu 100 %
11. Krāsošana ar eļļas krāsu 60 %

Šo divu māju platība 3540 m² apjomā savedama kārtībā.

Kapitālajam remontam nepieciešama summa 210 000 rbļ. apmērā, par ko arī sastādīts šis akts.

Reģiona galvenais inženieris (Strogonovs)
1. sektora inspektors (Kovaļonoks)
Namu pārvaldnieks (Zimaiša)
Liecnieks (Uļjāns)

LVA, 270. f., 1. s apr., 170. l., 15. lp. Apliecināta kopija. Tulkojums.

35. 1945. g. 17. maijā LPSR TKP lietu pārvaldnieka rīkotās sanāksmes par to, kā k/d un militārpersonas ievēro likumus par dzīvokļiem protokols un dalībnieku saraksts

1945. gada 17. maijā Latvijas PSR Tautas Komisāru Padomes lietu pārvaldnieka rīkotās sanāksmes

PROTOKOLS

Par to, kā karaspēka daļas un atsevišķas militārpersonas Latvijas PSR ievēro likumus par dzīvokļiem

Piedalījās 16 cilvēku (saraksts pielikumā)

b. *Kļimenko* (KSTK), savu vārdu ilustrācijai minot virkni faktu, runā par to, ka atsevišķas militārpersonas un pat kara komandanti, kā, piemēram, Mežaparka komandants, patvarīgi, bez dzīvokļu saimniecības orgānu piekrišanas ieņem dzīvokļus un mājas, piemēslu, izposta un dedzina māju iekštelpas; nostāda bruņotu sardzi, izlaupa un aizved mēbeles. Finanšu un dzīvokļu saimniecības orgāniem neļauj aprakstīt mēbeles. Bez pilsētas varas iestāžu piekrišanas izmitina karaspēka daļas, piedāvājot iedzīvotājiem 15 minūšu laikā atbrīvot komandantam iepatikušos dzīvokļus. Ja namu pār-

valdnieki protestē, viņus arestē. Šī nejēdzība turpinās arī pašlaik; Mežaparkā aizņemti veseli rajoni, kur finansu orgāni netiek ielaisti; tikai 28% māju tur ir apdzīvoti, 42% aizņem karaspēka daļas un atsevišķas militārpersonas, kuras nemaksā ne īres maksu, ne par komunālajiem pakalpojumiem. Atlikušie 30% Mežaparka māju ir izpostīti un tās nav derīgas dzīvošanai. Staļina rajonā izdarītās pārbaudes laikā noskaidrots, ka IeTK darbiniekiem, kas aizņēmuši dzīvokļus, vidēji iznāk līdz 20 m² katram cilvēkam, VDTK darbiniekiem — 30 m² utt.:

b. *Bāliņš* (TKP). Pirms 5—6 dienām pat mājā, kas pieder Tautas Komisāru Padomei (Valdemāra ielā 33), no septiņu istabu dzīvokļa, kuru atbrīvoja «Smerš», tika izvests pilnīgi viss, promvešanai bija sagatavota pat plīts; visu laiku tur dežurēja automātists. Domāju, ka šādi fakti jāsaprotavo un jānosūta b. Berijam, jo tāda darbība ir padomju varas diskreditācija.

b. *Andersons* (TKP). Līdzīgu faktu Rīgā ir ļoti daudz, un visa šī nejēdzība vēl arvien turpinās. Tā, piemēram, Amatu ielā 4 milzīgu māju aizņem militārpersonas, kas neielaiž finansu orgānus un izved mēbeles, — ir arī citi gadījumi.

b. *Simkins* ([garnizona] dzīvokļu ekspluatācijas daļas priekšnieks). Pārbaudot, fakti ne vienmēr apstiprinās; finansu orgāni neziņo [garnizona] DzED, ja nav tikuši dzīvokļos, bet, kad viņi atnāk, es vienmēr dodu rīkojumu ielaist dzīvokļos finansu orgānus un aprakstīt mēbeles. Uzskaitē jāņem visas mēbeles, jo mums ir grūti cīnīties ar pārkāpumiem, ja mums nepaziņo, kur un kā tie izdarīti. Ja fakti apstiprināsies, aizvestās mēbeles liksim atgādāt atpakaļ un vainīgos tiesāsīm. Ir pavēle par ATK fondu atbrīvošanu un pilsoņu dzīvojamajā fondā izmitināto militārpersonu pārcelšanu uz turieni — jāpaātrina tās izpilde. Bieži vien atsevišķām militārpersonām ordeorus izdod dzīvokļu saimniecības orgāni, apejot pilsētas komandantu un [garnizona] DzED; šāda rīcība jāpārtrauc. Ne reizi vien esam lūguši komunālo nodaļu un Latvenergo centralizēti uzrādīt rēķinus [garnizona] DzED, taču tas netiek darīts. Par dzīvokļiem nemaksā veselās karaspēka daļas, viņu pienākums ir tos tikai uzskaitīt.

b. *Kacs* (Kara prokuratūra). Tādi fakti ir bijuši, mēs ar tiem cīnījāmies, aizturējām atsevišķas militārpersonas un izlikām no dzīvokļiem. Taču bieži vien paziņotāji nezina ne karaspēka daļas numuru, ne lauka pasta numuru. Tādos gadījumos ir grūti atrast vainīgos, jo šeit atrodas ne tikai garnizona pakļautības karaspēka daļas, ir arī citas. Tomēr biežāk jāgriežas Kara prokuratūrā. Pārbaudot daudzi akti izrādījās nepareizi, jo mājas aizņēmušas nevis atsevišķas militārpersonas, bet karaspēka daļas; tām par dzīvokli nav jāmaksā. Taču gadās arī neapstrīdami fakti par likumpārkāpumiem.

Priekšlikums: 1. dot norādījumus, lai fakti, par kuriem tiek ziņots, tiktu rūpīgi pārbaudīti; 2. dzīvokļu saimniecības orgāniem jābūt saistītiem ar Kara prokuratūru, kura dežurē visu dienakti.

b. *Pastušenko* (Rīgas garnizons). Fakti, par kuriem biedri runāja, ir bijuši. Mēs ar tiem slikti cīnījāmies un dažreiz laikus nerikojāmies. Jādod skaidri norādījumi, kur jāstāv militarizētai sardzei un jāizdara uzskaitē vienlaicīgi visos rajonos — kādus, kur un cik dzīvokļus aizņem militārpersonas.

b. *Sietiņsons* (tieslietu tautas komisāra vietn.). Ir zināmi fakti, kad atsevišķas militārpersonas ne tikai pārkāpušas dzīvokļu lietošanas likumus, bet arī nav pakļāvušās tiesas lēmumiem. Tā, piemēram, pulkvedis Novickis 1945. g. 15. maijā savā dzīvoklī neielaida tiesu izpildītāju un nostādīja pie durvīm bruņotu sardzi. Militārpersona Dīverts prasīja, tiesu izpildītāju, milicijas un rajona dzīvokļu nodaļas pārstāvjus palūdzta uzgaidīt, atveda grupu bruņotu kareivju, kuri visus saņēma ciet un aizveda uz komandantūru. Komandantūras darbinieks atņēma tiesu izpildītājam tiesas lēmumu, izpildrakstu un citus dokumentus. Tādējādi laikā, kad mūsu varonīgā sarkanā armija pašai izlēdzīgi cīnījās par savu dzimteni, atsevišķas militārpersonas aizmugurē grauj tās un padomju varas autoritāti. Šis parādības pārvēršas politiskā lietā. Komandanta patruļai pašai jāseko, vai kaut kur nenotiek pārkāpumi, nevis jāprasa gatavs materiāls no civilās varas, — šādi fakti atrodami uz katra soļa. Arī mēs zināmā mērā esam atbildīgi, ka šo jautājumu neizvirzījām agrāk. Nekavējoties jāapstādina (ar Kara prokuratūras un komandantūras spēkiem), jau šodien jāpārtrauc notiekošie likumpārkāpumi. Nevienam dzīvoklī nevar ne aizņemt, ne atbrīvot bez vietējās varas pārstāvja. Par visām personām, kas pieļāvušas sociālistiskā īpašuma izlaupišanu, jāizdara izmeklēšana, jāziņo Tautas Komisāru Padomei, vainīgie jāsauc pie atbildības un paraugkārtā jāšoda. Šai lietai ir politiska nozīme, tāpēc tā jāapspriež kopā ar Latvijas K(b)P CK. Konkrētām personām jāuzdod savākt faktus, bet kara organizāciju pārstāvjiem tie jākontrolē un nekavējoties jānovērš likumpārkāpumi. Garnizona priekšniekam jāsauc karaspēka daļu priekšnieki un jābrīdina par viņu atbildību. Šo pasākumu rezultāti jāpaziņo Tautas Komisāru Padomei.

b. *Jablonskis* (tieslietu tautas komisārs). Šīs lietas saimnieciskā puse — lieli zaudējumi valstij, bet politiskā — vēl svarīgāka un nopietnāka. Mums pats svarīgākais — sociālistiskās likumības ievērošana, taču to pārkāpj tie, kuriem jāseko, lai tā tiktu ievērota. Visi šie fakti jādara zināmi b. Lācim un b. Kalnbērziņam, jo tā ir padomju varas diskreditācija.

b. *Stanke*. Sanākšme atklāja šā jautājuma īpašo politisko pusi. Mums nesaudzīgi jācīnās pret nelikumībām, jau agrāk vajadzēja saasināt valdības uzmanību uz minētajām nenormālībām. Sevišķi vainīga ir pilsētas dzīvokļu pārvalde, Kara prokuratūra, garnizona priekšnieks. Šādas lietas padomju cilvēki nedrīkst pieļaut. Cilvēki, kas nodarbojas ar zagšanu un citiem pilsoņu tiesību pārkāpumiem, ir vai nu deģenerējušies, vai ienaidnieki. Pareizs ir b. Sietiņsona priekšlikums — Kara prokuratūrai un pilsētas dzīvokļu pārvaldei

nodibināt operatīvus sakarus. Pilsētas dzīvokļu pārvaldei sadarbībā ar kara organizācijām nekavējoties jāuzskaita visas mēbeles.

Šie materiāli vēlreiz jāpārbauda, 6 dienu laika jāizskata un jāpapildina ar jauniem faktiem, tie jāapkopo un jāpaziņo b. Lācim un Latvijas K(b)P CK, arī b. Sataļinam.

Turpmāk visas notiekošās neļēdzības pārtraukt, sodīt personas, kas nodarbojas ar marodierismu, visus materiālus par atsevišķām militārpersonām nododot Kara prokuratūrai. Viss īpašums jāņem uzskaitē. Sajā darbā jāiesaistās garnizona priekšniekam. Jāsasauc Rīgas garnizona sapulce, jāinstruē par cīņu ar padomju likumu pārkāpējiem, lai turpmāk nepieļautu mēbeļu izvešanu, dzīvokļu patvarīgu sagrābšanu.

Minēto materiālu vākšanai un priekšlikuma projekta par pasākumiem nelikumību novēršanai iesniegšanai Tautas Komisāru Padomē izveidot komisiju sekojošā sastāvā:

Priekšsēdētājs	b. <i>Sietiņsons</i> (tieslietu tautas komisāra vietn.)
Locekļi	b. <i>Andersons</i> (TKP komun[ālās] nodaļas vad.)
	b. <i>Kļimenko</i> (KSTK dzīv. pārv. galv. inž.)
	b. <i>Bāliņš</i> (no TKP juridiskās nodaļas)
	b. <i>Kacs</i> (no Kara prokuratūras)
	b. <i>Simkins</i> (DzED priekšnieks)

Komisijas darba rezultāti jāiesniedz Latvijas PSR Tautas Komisāru Padomei ne vēlāk par 1945. gada 25. maiju.

Sanāksmes vadītājs *O. Stanke*
Sanāksmes sekretāre *M. Stroganova*

1945. g. 17. V sanāksmes dalībnieku saraksts

1. b. Stanke (TKP lietu pārvaldnieks)
2. b. Andersons (TKP komunālās nodaļas vad.)
3. b. Seņičenko (TKP komunālās nodaļas priekšn. vec. palīgs)
4. b. Bāliņš (no TKP juridiskās nodaļas)
5. b. Stroganova (no TKP juridiskās nodaļas)
6. b. Jablonskis (Latv. PSR tieslietu tautas komisārs)
7. b. Sietiņsons (tieslietu tautas komisāra vietn.)
8. b. Kimsis (no Tieslietu tautas komisariāta)
9. b. Kavalieris (no Latv. PSR prokuratūras)
10. b. Ansons (Rīgas pilsētas dzīvokļu pārvaldes priekšn.)
11. b. Kļimenko (KSTK dzīvokļu pārvaldes galv. inž.)
12. b. Kacs (no Kara prokuratūras)
13. b. Baško (no republikas kara komisariāta)
14. b. Simkins (DzED priekšnieks)
15. b. Pastušenko (no Rīgas garnizona)
16. b. Trofimovičs (no Latvijas Dzelzeļa prokuratūras)

17. No VDTK bija izsaukts un solīja ierasties tautas komisāra vietn. b. Solomatins, taču neieradās un par neierašanos nepaziņoja.
18. No IeTK bija izsaukts un bija jāierodas (pēc b. Eglīša norādījuma) tautas komisāra vietn. b. Kizimovam, taču viņš neieradās un par neierašanos nepaziņoja.
19. Rīgas kara komandants apsoliya ierasties vai atsūtīt savu vietnieku, taču neviens neieradās, un Tautas Komisāru Padome par neierašanos netika brīdināta.

LVA 270. f., 1. s apr., 170. l., 2.—5. lp. *Origināls. Tulkojums.*

36. Rīgas pilsētas Staļina rajona 467. namu pārvaldes komisijas akts par karaspēka nodarītajiem postījumiem Meža prospektā 60, Stendera ielā 1, 3, Mātera ielā 5, 9, 15, 17 [ne vēlāk par 1945. g. 22. maiju]

AKTS

Saskaņā ar III sektora inspektora mutisko rīkojumu 467. namu pārvalde sasauca komisiju sekojošā sastāvā. Komisijas priekšsēdētājs namu pārvaldniece Antonija Pormale Pētera m., dzīvo Meža prosp. 46—1. Sētniece Griška Filimonija Ignata m., dzīvo Meža prosp. 58—1. Darbvede Ērika Ass Arnolda m. dzīvo Visvalža ielā 7—13, ar uzdevumu konstatēt šādus bojājumus. Apskatot [eku] Meža prospektā 60, konstatējām, ka karavīri izjaukuši patvertni un visus kokus aiznesuši prom, ar to [patvertne] padarīta par neesošu.

Par šo ziņu pareizību apliecina sētniece: F. Griška.

Stendera ielā 1 izsisti dubultlogi tikai tamdēļ, lai starp tiem izņemtu atrodošos drēbes gabalu. Un pagrabā izlauzts katls.

Par šo ziņu pareizību apliecina sētniece: V. Dadzis.

Stendera ielā 3 izceltas durvis un izlauztas atslēgas.

Par šo ziņu pareizību apliecina sētniece.

Mātera ielā 9, 15, 17 durvīm izlauztas atslēgas.

Par šo ziņu pareizību apliecina sētniece: Z. Regīza.

Mātera ielā 5 izsisti logi.

Par šo ziņu pareizību apliecina sētniece: H. Zeļaks.

Namu pārvaldniece *A. Pormale*
Sētniece *F. Griška*
Darbvede *E. Ass*

LVA, 270. f., 1. s apr., 170. l., 49. lp. *Origināls.*

37. Rīgas pilsētas Proletāriešu rajona namu pārvaldes II sektora
1945. g. 22. maija ziņojums Rīgas pilsētas izpildu komitejai par ka-
ravīru patvaļīgi aizņemtajiem dzīvokļiem

II sektorā

KARAVIRU AIZŅEMTIE DZĪVOKĻI BEZ ORDERIEM
UN KUR AIZVESTAS MEBELES

Dzīvokļa adrese	Dzīv. Nr.	Ist. sk.	Kas dzīvokli aizņēmis un no kāda laika	Piezīmes
Avotu ielā 9	32	3	Karav[īri] no 1.2.45. g.	Bez ordera
Lāčplēša 75	4	6	Virsn. no 15.2.45. g.	" " "
Ģertrūdes 78	2	6	Kājnieku daļa [Nr.] 3431 no 15. X 44. g.	" " "
Ģertrūdes 90	46	1	Komand[ieris] Sorokins no Rī- gas I. stac.	Aizvedis mantas, tagad no dzīv. izlikts
Blaumaņa 16/18	14	5	Virsn. no 1. maija	Bez ordera
Brīvības 3	1	2	Virsn. un miliči	" " "
Kr. Barona 30	3	5	Virsnieki no 16. X 44.	" " "

22. maijā 1945. g.

Rajona priekšnieks (Paraksts)

LVA, 270. f., 1. s apr., 170. l., 61. lp. *Origināls.*

38. Rīgas pilsētas Proletāriešu rajona IK dzīvokļu nodaļas
1945. g. 22. maijā IK iesniegtās ziņas par militārpersonu aizņemtajiem
un izpostītajiem dzīvokļiem

Latvijas PSR

Rīgas p[ilsētas] Proletāriešu rajona
izpildu komitejas dzīvokļu nodaļa

Proletāriešu rajona izpildu komitejai

1945. g. 22. maijā
Nr. 1052

Se klāt nosūtām ziņas par I un II sektorā no karaspēka izdarī-
tiem postījumiem un paziņojam, ka īsā laika dēļ visumā nav bijis
iespējams tās iesūtīt. Pārējās ziņas tiks piesūtītas pakāpeniski rītu.

Pielikumā: minētais.

Dzīvokļu nod. pr[iekšnie]ka v[ietn.] P. Semjonovs
Ekspluatācijas d[a]ļas pr[iekšnie]ks K. Roze

NO KARASPEKA VIENĪBĀM UN ATSEVIŠĶĪEM KARAVĪRIEM LIKUMīgi UN NELIKUMīgi AIZŅEMTIE DZĪVOKĻI
(kā arī visa māja), KUROŠ VIŅI IZDARIJUSI POSTIĶUMUS

Ielas nosaukums, mājas Nr.	Dzīv. Nr.	Mēbeles ir bijušas un no karavīriem aizvestas	Postījumi, kādus karavīri izdarījuši	Karaspeka vienība, kas dzīvokli aizņēmusi	Atsevišķi karavīri, kas aizņēmuši dzīvokli
Sporta ielā 3	5	nav bijušas	Elektr[o] instalācija bojāta, un centrāl apkures katls saplēsts	Lauka pasta Nr. 11657-13	Kurzemes partizāni
" "	6		Ūdensvads un logi bojāti		—
" "	7	" "	Ūdensvads sabojāts		—
" "	8	" "	Durvis salauztas		—
" "	9	" "	Durvis salauztas, kanalizācija bojāta		—
" "	12		Durvis bojātas		—
Valdemāra ielā 45	1	nav bij[ušas]	Ūdensvads bojāts		—
" "	49	" "			—
" "	30	" "			—
" "	41/43	ir bij[ušas], daļa aizvesta			—
Ķieģeļu ielā 5	22	ir			—
Valdemāra ielā 63	5	ir			—

Dzīvokļu nod. pr[iešnie]ka v[ie]tn. P. Semjonovs
Ekspluatācijas d[ar]as pr[iešnie]ks K. Roze

LVA, 270. f., 1. s apr., 170. l., 44. a — 45. lp. Oriģināls.

39. LPSR TKP Mākslas lietu pārvaldes priekšnieka Fr. Rokpeļņa un Kultūras un izglītības iestāžu komitejas priekšsēdētāja A. Āboliņa 1945. g. 22. augusta lūgums LPSR TKP priekšsēdētāja vietniekam M. Plūdonim dot rīkojumu armijas tirdzniecības uzņēmumu pārvaldei atbrīvot ēku Jura Alunāna ielā 1

Latvijas PSR Tautas Komisāru Padomes
Mākslas lietu pārvalde
Nr. 35413

LATVIJAS PSR TAUTAS KOMISĀRU PADOMES

priekšsēdētāja vietniekam

b. M. J. PLŪDONIM

Nelikumīgi aizņemtā Rīgas dzīvojamā un nedzīvojamā fonda atbrīvošanas valdības komisija 1945. g. 30. jūlija sēdē (protokols Nr. 12) nolēma uzdot armijas tirdzniecības uzņēmumu pārvaldei 5 dienu laikā atbrīvot ēku Jura Alunāna ielā 1 un savest to pienācīgā kārtībā, kā arī lūgt Latvijas PSR prokuroru b. Mišutinu saukt pie atbildības armijas tirdzniecības uzņēmumu pārvaldes administrāciju sakarā ar darbnīcu iekārtošanu šajā dzīvojamajā mājā.

Minētā ēka Jura Alunāna ielā 1 ir nodota Latvijas PSR TKP Mākslas lietu pārvaldes izvietošanai, šajā ēkā paredzēts izvietot arī jaunizveidoto Latvijas PSR TKP Kultūras un izglītības iestāžu komiteju.

Latvijas PSR TKP Mākslas lietu pārvalde ir iesniegusi armijas tirdzniecības uzņēmumu pārvaldei vēstuli ar valdības komisijas lēmuma kopiju, lēmumā ir lūgums ēku atbrīvot, taču saņemts atteikums to darīt. Š. g. 11. augustā Staļina rajona darbaļaužu [deputātu padomes] izpildu komiteja otrreiz rakstīja vēstuli, kurā ierosināja atbrīvot ēku š. g. 15. augustā. Uz šo vēstuli mūsu darbinieks saņēma no armijas tirdzniecības uzņēmumu pārvaldes mutisku atbildi, ka ēka atbrīvota netiks, jo «militāra organizācija ir stiprāka, un Jums grūti ar mums cīnīties».

Mēs griežamies pie Latvijas PSR prokurora b. Mišutina, kurš atteicās veikt izlikšanas pasākumus. Staļina rajona prokurors izlikšanu sankcionēja, taču milicija nespēj to izpildīt.

Netiek īstenota arī Jūsu 1945. g. 20. jūlija vēstule Nr. 066/43 Rīgas pilsētas izpildu komitejas priekšsēdētājam b. Deglavam.

Saskaņā ar Latvijas PSR TKP lēmumu ēkas, kuru pašlaik aizņem Mākslas lietu pārvalde un Republikāniskais tautas daiļrades nams, otrajā stāvā ir izvietota 1. pilsētas bibliotēka. Arī tā nevar izvērst darbu, jo gaida mūsu pārceļšanos uz jaunām telpām.

Mākslas lietu pārvalde un kultūras un izglītības iestāžu komiteja

līdz Jūsu rīkojumu armijas tirdzniecības uzņēmumu pārvaldei atbrī-
vot ēku Jura Alunāna ielā 1. Telpu trūkuma dēļ minētās pārvaldes
nevar izvērst normālu darbu.

Latvijas PSR TKP
Mākslas lietu pārvaldes
priekšnieks *F. Rokpelnis*

Latvijas PSR TKP Kultūras un
izglītības iestāžu komitejas
priekšsēdētājs *A. Āboliņš*

LVA, 270. f., 1. s apr., 131. l., 42. lp. Oriģināls. Tulkojums.

Atzīmes dokumentā:

b. Cadarainim. Kopīgi ar pilsētas padomi steidzami izraudzīties [telpas]
un pārcelt armijas tirdzniecības uzņēmumu pārvaldi. [Kara] apgabala pa-
vēlniecība deva piekrišanu. J. Ronis. 30. VIII.

40. BKA karaspēka pavēlnieka vietnieka ģenerālmajora Safr-
nova 1945. g. 30. augusta lūgums LPSR TKP priekšsēdētājam
V. Lācim atstāt BKA tirdzniecības uzņēmumu pārvaldei ēku Jura
Alunāna ielā 1

Nr. 1914

Latvijas PSR TKP priekšsēdētājam b. LĀCIM

Valdības komisija Rīgas pilsētas izpildu komitejas priekšsēdētāja
vietn. b. Ansona vadībā pieņēmusi lēmumu par kara apgabala tirdz-
niecības uzņēmumu pārvaldes izlikšanu no ēkas, kuru tā aizņem
Jura Alunāna ielā 1.

Sakarā ar to, ka no 1940. gada līdz evakuācijai minēto ēku aiz-
ņēma armijas tirdzniecības uzņēmums un tur izvietoja visus dienes-
tus un pašreiz ēku aizņem apgabala armijas tirdzniecības uzņēmuma
pārvalde, pamatojoties uz pilsētas dzīvokļu pārvaldes orderi
Nr. 6236 un 1945. gada 6. martā noslēgto nomas līgumu, lūdzu Jūs
atstāt BKA tirdzniecības uzņēmumu pārvaldi minētajā ēkā kā vienu
no kara apgabala pārvaldēm vai arī kompensēt*.

Par Jūsu lēmumu lūdzu paziņot.

BKA karaspēka pavēlnieka vietn.
materiālās apgādes jautājumos
ģenerālmajors *Safronovs*

30.08.45.

LVA, 270., f., 1. s apr., 131. l., 44. lp. Oriģināls. Tulkojums.

* Seko nesalasāms vārds.

41. LK(b)P Rīgas PK sekretāra K. Novikova un Rīgas pilsētas IK priekšsēdētāja vietnieka Ansona 1945. g. 11. septembra lūgums VK(b)P CK Latvijas biroja priekšsēdētājam N. Šataļinam un LK(b)P CK sekretāram J. Kalnbērziņam izvirzīt BKA pavēlniecībai jautājumu par Rīgas dzīvokļu fonda izmantošanas ierobežošanu un izziņa par k/d un militārpersonu aizņemto dzīvokļu fondu

Nr. 4-ss

PILNĪGI SLEPENI

*VK(b)P CK Latvijas biroja priekšsēdētājam
biedram N. N. ŠATAĻINAM
biedram J. E. KALNBĒRZIŅAM
Latvijas K(b)P CK sekretāram*

Sakarā ar Baltijas kara apgabala štāba dislokāciju Rīgā un ievērojama skaita karaspēka daļu ievēšanu pilsētā tās aizņēmušas 532 mājas ar dzīvojamo platību 387 559 m² un dzīvokļus, kuru kopējā platība ir 285 532 m², bet pavisam — 673 091 m², jeb 21,7% no pilsētas dzīvokļu fonda. Turklāt Rīgas Jūrmalā karaspēka daļas aizņem 28 340 m² (90 mājas), tas ir pilnīgi nenormāli.

Latvijas K(b)P Rīgas pilsētas komiteja un pilsētas izpildu komiteja lūdz Jūs iejaukties, lai pārtrauktu gan karaspēka daļu, gan štābu tālāko izvietošanu Rīgā.

Vairākus pilsētas rajonus pārpilda karaspēka daļas. Tā, piemēram, Staļina rajonā karaspēka daļas aizņem 38,2%, Ļeņina rajonā — 38,8%, Sarkanarmijas rajonā — 41%, Kirova rajonā — 15,1%, Proletāriešu rajonā — 17,5% un Maskavas rajonā — 13,6% dzīvojamās platības.

Tas viss radījis ārkārtīgas grūtības demobilizēto, reevakuēto un repatriēto izvietošanā.

Sakarā ar to, ka apgabala pavēlniecība turpina uzstāt, lai arī turpmāk tās rīcībā tiktu nodotas gan mājas, gan liels skaits dzīvokļu (pašreiz papildus prasa 450 dzīvokļu un 8 mājas virsnieku izvietošanai, bet tam — pārsūtīšanas punkta izvietošanai — 2 mājas, lauka pastam — 1 māju, izstādei — 1 māju un viesnīcu); pēdējos mēnešos iedzīvotāji (izņemot militārpersonas un viņu ģimenes) nesaņem dzīvojamo platību, lai gan Kirova rajonā dzīvojamo platību gaida 915 strādnieku un kalpotāju, Staļina rajonā — 412, Proletāriešu rajonā — aptuveni 400 ģimeņu.

Lūdzam Jūs apgabala pavēlniecībai izvirzīt jautājumu par dzīvojamās mājās kazarmu režīmā izvietoto karaspēka daļu izvešanu, arī par dažu pilsētas centrā izvietoto štābu izvešanu.

Lūdzam arī dot norādījumu Latvijas PSR TKP pārtraukt dzīvojamo māju nodošanu dažādu iestāžu izvietošanai; dažādiem resoriem nodota 341 māja ar kopējo platību 205 tūkst. m². Organizācijām un iestādēm, ja tas ārkārtīgi nepieciešams, piešķirt mājas, kurās jāizdara atjaunošanas darbi un remonts, jo pilsētas celtniecības organizācijām tuvākajā laikā nebūs pa spēkam tās savest kārtībā.

Pielikums: 1. Izziņa par karaspēka daļu un militārpersonu aizņemto māju un dzīvokļu skaitu — uz vienas lapas.

2. Izziņas (pa rajoniem) par karaspēka daļu aizņemto apdzīvojamo platību — uz sešām lapām.*

Latvijas K(b)P Rīgas PK
sekretārs *K. Novikovs*

Rīgas pilsētas izpildu komitejas
priekšsēdētāja vietn. *Ansons*

Rīgā, 1945. g. 11. septembrī

IZZIŅA

par karaspēka daļu aizņemto dzīvokļu fondu Rīgas pilsētā

Kopējais dzīvokļu fonds	8044 mājas
ar apdzīvojamo platību	3 107 588 m ²
Karaspēka daļas aizņem ar apdzīvojamo platību	532 mājas 387 661 m ²
Bez tam aizņemti atsevišķi dzīvokļi ar apdzīvojamo platību	285 532 m ²
Pilsētā karaspēka daļas pavisam aizņem apdzīvojamo platību vai attiecībā pret pilsētas kopējo fondu tai skaitā:	673 193 m ² 21,7%
štābi un pārvaldes ar apdzīvojamo platību	56 mājas 68 154 m ²
mācību iestādes ar platību	20 mājas 28 826 m ²
hospitāļi ar apdzīvojamo platību	6 mājas 13 740 m ²
izvietoti kareivji, virsnieki un apakšvienību štābi	375 mājas
ar apdzīvojamo platību	237 747 m ²
Turklāt Rīgas Jūrmalā dzīvošanai aizņemtas ar apdzīvojamo platību	90 vasarnīcas 28 340 m ²

1945. g. 11. IX

LVA, PA — 101. f., 8. apr., 11. l., 38.—40. lp. Oriģināls. Tulkojums.

Atzīmes dokumentā:

b. Ļebedevam. Kopā ar TKP nepieciešams sagatavot CK un TKP lēmuma projektu par karaspēka daļu izvietošānu Rīgas pilsētā. 15.09.45. J. Kalnbērziņš.

* Netiek publicētas.

42. LPSR TKP priekšsēdētāja vietnieka J. Roņa 1945. g. 14. septembra lūgums BKA karaspēka pavēlnieka vietniekam Safronovam dot rīkojumu atbrīvot dzīvojamo māju Jura Alunāna ielā 1

SLEPENI

Eks. Nr. 2

Rīga Nr. 726-s

1945. gada 14. septembrī

*Baltijas kara apgabalā karaspēka pavēlnieka vietniekam
ģenerālmajoram SAFRONOVAM*

Armijas tirdzniecības uzņēmumu pārvalde aizņem dzīvojamo māju Jura Alunāna ielā 1 un izmanto kā darbnīcas, tas nekādā ziņā nav pieļaujams. Lai varētu pāriet uz citām telpām, armijas tirdzniecības uzņēmumu pārvaldei vecpilsētā tika piešķirtas 4 ēkas, taču nezināmu iemeslu dēļ tā nevēlas pārvietot darbnīcas uz minētajām ēkām.

Māja Jura Alunāna ielā 1 ir nodota Latvijas PSR Tautas Komisāru Padomes Mākslas lietu pārvaldei un Latvijas PSR Tautas Komisāru Padomes Kultūras un izglītības iestāžu komitejai.

Lūdzu Jūs dot rīkojumu armijas tirdzniecības uzņēmumu pārvaldei nekavējoties atbrīvot māju Jura Alunāna ielā 1.

Latvijas PSR Tautas Komisāru Padomes
priekšsēdētāja vietn. J. Ronis

LVA, 270. f., 1. s apr., 131. l., 41. lp. Oriģināls. Tulkojums.

43. Rīgas pilsētas un BKA dzīvokļu ekspluatācijas daļu un nodaļu pārstāvju 1945. g. oktobra akts par iebildēm sakarā ar ēkas Strēlnieku ielā 9 pārņemšanu no militārpersonām

AKTS

Rīgā, 1945. gada 6. oktobrī

Mēs, apakšā parakstījušies, 10. robežsargu vienības pārstāvji DzED priekšnieks leitnants b. Bļinovs, Rīgas rajona [garnizona] DzED pārstāvis, inženieris kapteinis Simkins, pilsētas dzīvokļu nodaļas pārstāvis inspektors b. Kārlis Vetri Ivana d. un rajona dzīvokļu nodaļas pārstāvis inženieris ekspluatācijas jautājumos b. Ivans Veidemanis Eduarda d., saskaņā ar Rīgas pilsētas izpildu komitejas 1945. gada 29. oktobra lēmumu Nr. 683 pieņēmām un nodevām ēku Strēlnieku ielā 9.

DzED priekšnieks leitnants b. Bļinovs nodeva un [garnizona] DzED pārstāvis inženieris kapteinis b. V. A. Simkins pārstāvju b. K. I. Vetri un I. E. Veidemaņa klātbūtnē pieņēma piecstāvu ēku Strēlnieku ielā 9. Pieņemšanas laikā tika konstatēts: ēkā ir 15 dzīvokļu, no tiem 10 ir 7,5 istabu, bet 5 — 5 istabu dzīvokļi. Dzīvokļu

vispārējais stāvoklis: parketa grīdas nekoptas, daudzām durvīm trūkst rokturu, nav atslēgu un daļēji arī slēdžu, trūkst elektrības vadu, rozešu, slēdžu. Visas telpas jābalsina un jālīmē tapetes. Vestibilā zem lustras sūces dēļ krīt nost apmetums. Ēkai ir centrālā apkure no vietējās katlumājas un siltā ūdens padeve. Kurināšanas mēģinājums nav ticis izdarīts, apkures ierīces atrodas savā vietā. Katlumāja ir nolaistā stāvoklī, vajadzīgs remonts, nav kurinātāju. Katlumājā atrodas sistēmas «Strebel» čuguna apkures katli un viens «Strebel» sistēmas čuguna tvaika katls ar boileru siltā ūdens padevei. 6 virtuvēs nav gāzes plīšu un skaitītāju. Vannas istabās nav gāzes aparātu, 7 vannas istabās nav izlietņu, 3 vannas istabās nav dušas sietiņu, 2 dzīvokļos vispār nav vannas, gāzes aparāta un izlietnes. Tualetēs nav podu, un visām telpām vajadzīgs remonts.

Pieņemšanas brīdī ēkas 10., 9., 8., 7., 6., 5., 3. un 4. dzīvokli aizņem ģimenes ar iemītnieku skaitu . . *

Līdz atslēgu nodošanai [garnizona] DzED pārstāvim telpas un visas stacionārās iekārtas apsargā 10. robežsargu vienība.

Nodeva:

Pieņēma:

Piedalījās:

Iebildes:

1. Ēka netika pieņemta, 1941.—1944. gadā to aizņēma Gestapo štābs.

Mēs ēkā apmetāties pēc tam, kad to atstāja karaspēka daļa, kura te uzturējās 5 dienas Rīgas ieņemšanas laikā, un iekārtu nebija jau tad, kad mājā iemitinājās robežsargu vienība.

2. Ēkas atslēgas pavisam tiks nodotas tad, kad robežsargu vienības ģimenēm būs ierādīti dzīvokļi.

Robežsargu vienības priekšnieks (Bļinovs)

LVA, 270. f., 1. s apr., 131. l., 95. lp. Apliecināts noraksts. Tulkojums.

* Iemītnieku skaits dokumentā nav uzrādīts.

44. LPSR TKP priekšsēdētāja V. Lāča 1945. g. 30. oktobra informācija PSRS TKP lietu pārvaldniekam J. Čadajevam un priekšlikumi lēmuma projektam jautājumā par PSRS ATK nodrošināšanu ar dzīvokļiem

SLEPENI

Eks. Nr. 2

Rīga Nr. 902-s

1945. gada 30. oktobrī

PSR Savienības Tautas Komisāru Padomes
lietu pārvaldniekam biedram J. J. ČADAJEVAM

Izskatījusi PSR Savienības TKP iesniegtā lēmuma projektu jautājumā «Par dzīvokļu celtniecību PSRS ATK vajadzībām un pasākumiem Sarkanās armijas virsnieku sastāva un ģenerāļu nodroši-

nāšanai ar dzīvokļiem», Latvijas PSR TKP paziņo, ka Rīgas pilsētā kara organizāciju dzīvokļi, iestādes un kazarmas aizņem 27% no pilsētas dzīvokļu fonda.

Pavisam kara organizācijas aizņem 495 mājas ar dzīvojamo platību 391 582 m² un 9779 istabas ar dzīvojamo platību 341 768 m² — kopā 733 940* m². Baltijas kara apgabals aizņem arī daudzu fabriku brīvos korpusus, tur izvietotas karaspēka daļas.

1941. gadā kara apgabals aizņēma aptuveni 100 000 m² dzīvojamās platības jeb 135 mājas Rīgā, kuras ar Latvijas PSR TKP 1941. gada 9. aprīļa lēmumu tika nodotas pagaidu lietošanā, tikpat daudz Latvijas PSR TKP nodeva PSRS ATK bilancē, un tās pašreiz tiek izmantotas kā kara apgabala dienesta telpas, dzīvokļi un kazarmas, izņemot nodegušo ēku Valdemāra ielā 10/12.

1944. gadā Rīgā izvietojās 3 frontu karaspēka daļas, kas pilsētas centrā aizņēma visas labākās mājas. Līdz ar Baltijas kara apgabala štāba ierašanos tā izvietojšanai tika nodotas 35 — sākotnēji bija pieprasītas 28 — mājas, neskaitot tos dzīvokļus, kurus jau bija aizņēmuši frontu virsnieki.

Kopā ar kara apgabala pārstāvjiem vienlaikus tika apsekotas visas dzīvojamās mājas un dzīvokļi Rīgā, un no atrastajiem brīvajiem dzīvokļiem un istabām apgabalam tika nodoti 60%, tas ir — 992 dzīvokļi.

Kad Rīgu atstāja 3 frontu štābi un karaspēka daļas, kara apgabals pilsētai atdeva tikai nenozīmīgu daļu no štābu un to apakšvienību aizņemtajām dzīvojamām platībām, kuras vēlāk tāpat tika nodotas kara organizācijām.

Lai nokārtotu jautājumus par dzīvokļu fonda ekspluatāciju un atrisinātu visus starp pilsētas izpildu komiteju un garnizona priekšnieku radušos jautājumus, uz Jelgavu izbrauca Latvijas PSR TKP un kara apgabala pārstāvji; tādējādi visi jautājumi tika atrisināti, un kara apgabals ne tikai nepieprasīja papildplatību, bet arī atdeva pilsētai vairākas mājas, kur izvietot skolas, padomju iestādes un dzīvokļus.

Jelgavā dzīvojamā platība uz vienu iedzīvotāju ir mazāka par 5 m².

Liepājā tikai pēdējā laikā kara apgabals vienojās ar izpildu komiteju jautājumā par karaspēka daļu izvietojšanu un patvaļīgi aizņēmo 25 ēku atbrīvošanu pilsētas centrā, jo karaspēka daļas tās faktiski neizmantoja.

Citās Latvijas PSR pilsētās kara apgabals nav iesniedzis nekādas prasības par dzīvojamās papildplatības piešķiršanu.

Pamatojoties uz iepriekš minēto, Latvijas PSR Tautas Komisāru Padome uzskata, ka Rīgā un Jelgavā papildus izdalīt dzīvojamās ēkas kara apgabalam pagaidu lietošanā nav iespējams.

No 30 mājām Rīgā un 8 mājām Jelgavā (lēmuma pielikums Nr. 6)** kara apgabalam uz laiku tika nodota 1 māja Rīgā (Rūp-

niecības ielā 19), bet 6 mājās Rīgā uz laiku, turklāt neaizņemot vi-
sas telpas, tika izvietotas karaspēka daļas.

Prasība atdot mājas (saskaņā ar lēmuma pielikumu Nr. 6), kas
nekad nav piederējušas PSRS ATK, ir nepareiza. Papildus nodot
39 000 m² dzīvojamās platības Latvijas PSR pilsētās (saskaņā ar
lēmuma pielikumu Nr. 8)** praktiski nav iespējams, jo visu to aiz-
ņem mācību iestādes, militārās un civilās iestādes, privātpersonas
un virsnieki, bet pilsētām nav nekādu iespēju veikt masveida pār-
vietošanu, jo trūkst brīvu, dzīvošanai un organizāciju izvietojanai
derīgu telpu un māju. Tādēļ PSRS ATK lēmuma projekta 3. punkta
prasību attiecībā uz Latvijas PSR lūdzam noraidīt.

Lēmuma projekta 14. punkta a § nav noteikts nepieciešamo cel-
tniecības materiālu daudzums, tādējādi nav iespējams spriest par tā
izpildi. Tāpēc uzskatām par iespējamu lēmuma projekta 14. punkta
a § pieņemt sekojošā redakcijā:

«Vietējos celtniecības materiālus ēku celtniecībai un atjaunoša-
nai PSRS ATK vajadzībām piešķir Latvijas PSR Valsts plāna ko-
miteja sakarā ar kara apgabala pieprasījumu.»

Par lēmuma projekta 10. punktu un 14. punkta b § iebildumu
nav.

Latvijas PSR Tautas Komisāru Padome papildus lūdz iekļaut
PSR Savienības Tautas Komisāru Padomes lēmumā sekojošo.

Uzlikt par pienākumu PSRS ATK:

2) lai atjaunotu ražošanu pēc rūpniecības tautas komisariātu
pieprasījuma 6 mēnešu laikā atbrīvot rūpniecības uzņēmumu ēkas;

b) atbrīvot visas militāro organizāciju un virsnieku sastāva pat-
vaļīgi aizņemtās ēkas, dzīvojamās mājas un dzīvokļus;

c) kopā ar Latvijas PSR TKP pārskatīt karaspēka daļu izvieto-
šanu Latvijas PSR nolūkā atbrīvot dzīvojamās mājas pilsētu cen-
trālajās daļās, kur pašlaik iekārtotas karaspēka daļu kazarmas, darb-
nīcas un citi karaspēka daļu palīguzņēmumi;

d) aizliegt pārbūvēt dzīvojamās mājas un tās izmantot kā ka-
zarmas;

e) 1946. gadā atjaunot apgabala štāba ēku Rīgā, Valdemāra
ielā 10/12.

Latvijas PSR Tautas Komisāru Padomes
priekšsēdētājs V. Lācis

LVA, 270. f., 1. s apr., 139. l., 9.—11. lp. Oriģināls. Tulkojums.

* Tā tekstā. Abu skaitļu summa — 73350.

** Netiek publicēts.

45. LPSR TKP priekšsēdētāja V. Lāča 1945. g. 24. novembra ziņojums BKA karaspēka pavēlniekam armijas ģenerālim I. Bagramjanam par BKA nodoto ēku neapmierinošo ekspluatāciju

SLEPENI

Rīga

Nr. 973-s

1945. gada 24. novembrī

*Baltijas kara apgabala karaspēka pavēlniekam
armijas ģenerālim b. BAGRAMJANAM*

Latvijas PSR Tautas Komisāru Padome ziņo, ka Baltijas kara apgabala vajadzībām ierādītās ēkas Parka ielā 2, 4 — Marijas ielas 9 un Ķirova ielas 22 stūrī, Kr. Barona ielā 28 a, Ķirova ielā 71/73 u. c. tiek uzturētas pilnīgi neapmierinošā stāvoklī.

Laikā, kad Baltijas kara apgabals neizmantotās telpas Strēlnieku ielā 9 nodeva JKF krasta aizsardzības kvalifikācijas celšanas kursiem, tika konstatēts, ka no ēkas aizvestas vannas, gāzes aparāti, gāzes plītis, gāzes un elektrības skaitītāji, durvju rokturi un atslēgas, izlietnes; māja piedrazota un atstāta bez apsardzes.

Ēkā, kas atrodas Parka ielā 2, 4 — Marijas ielas 9 un Ķirova ielas 22 stūrī un bija nodota BKA pagaidu lietošanā, lielā mājas daļā izņemti logu rāmji, stikli, vietām izlauztas grīdas un virtuves pavidī, bojāta daļa podiņu krāšņu un durvju, daļa telpu applūdinātas; daudz atkritumu un netīrumu — gan telpu iekšienē, gan pagalmā utt.

Ēkas Kr. Barona ielā 28 a un Ķirova ielā 71/73 ir gandrīz tādā pašā stāvoklī un tās neviens neapsargā.

Lūdzam personīgi iepazīties ar ēku ekspluatācijas stāvokli un veikt to apsargāšanas pasākumus.

Latvijas PSR Tautas Komisāru Padomes
priekšsēdētājs V. Lācis

LVA, 270. j., 1. s apr., 131. l., 97. lp. Oriģināls. Tulkojums.

46. LPSR MP priekšsēdētāja vietnieka J. Ostrova 1948. g. [29.] aprīļa priekšlikuma projekts PSRS bruņoto spēku ministram maršalam Bulgaņinam par Rīgas slimnīcas ēkas atbrīvošanu, jūras kara hospitāli pārvietojot uz citām telpām

PROJEKTS
SLEPENI

*PSRS bruņoto spēku ministram
Padomju Savienības maršalam b. BULGAŅINAM*

Jautājums par jūras kara hospitāļa, kas aizņem slimnīcas ēku Rīgā, Maskavas ielā 122/126, pārvietošanu uz citām telpām ir ak-

tuāls jau no 1946. gada janvāra. Šajā jautājumā tika pieņemts Latvijas K(b)P CK un Latvijas PSR Ministru Padomes lēmums.

Pieņemt lēmumu par hospitāļa pārvietošanu noteicis sekojošais: visu laiku līdz karam šajā ēkā atradās slimnīca, kas apkalpoja vienu no lielākajiem Rīgas rajoniem, turklāt pārsvarā tas ir strādnieku rajons.

Sakarā ar to, ka 1944. gada oktobrī šajā ēkā izvietojās hospitālis, rajona iedzīvotāji zaudēja pat to stacionāro palīdzību, kuru bija iespējams saņemt līdz karam, buržuāziskajā laikā.

No rajona iedzīvotājiem un rajona darbaļaužu deputātu padomes regulāri tiek saņemtas pilnīgi pamatotas sūdzības un lūgumi atjaunot rajona slimnīcu.

Pašlaik rajona iedzīvotāju ārstēšanai gultasvietas nelielā skaitā izvietotas dzemdību nama telpās, taču tas iedzīvotājus nenodrošina ne ar slimnīcā sniedzamo palīdzību, ne ar palīdzību dzemdībās.

Mūsu ierosināto variantu par hospitāļa pārvietošanu uz dzemdību nama telpām uzskatām par pilnīgi pieņemamu un nevaram piekrist JKF Rīgas 8. JKB komandiera kontradmirāļa Čerokova vēstulei (pielikumā) sekojošu iemeslu dēļ:

telpās, kuras pašlaik aizņem hospitālis, var izvietot vismaz 250 gultas, taču visa 1947. gada laikā hospitālī nekad nav bijis vairāk par 160 slimniekiem.

Tādējādi hospitālim ir sevišķi optimāli apstākļi. Mēs, protams, esam tālu no tā, lai iebilstu pret sevišķi labiem apstākļiem hospitālī, — mēs cenšamies, lai visām medicīniskajām iestādēm būtu tādi apstākļi. Taču pašlaik, kad šādus apstākļus nodrošināt vēl nevaram, b. Čerokova pozīcija nav pareiza.

b. Čerokovs un hospitāļa priekšniecība, ļoti labi redzēdami, cik nenodrošināti ar palīdzību slimnīcā un dzemdību laikā ir rajona iedzīvotāji, nevēlas zaudēt neko no savām ērtībām, kaut tādējādi varētu uzlabot rajona iedzīvotāju medicīnisko apkalpošanu.

Ēkā, kuru mēs piedāvājam hospitālim, pilnībā var izvietot hospitālim paredzēto štata gultu skaitu, protams, bez dažām ērtībām, kuras hospitālī ir šobrīd.

Poliklīnikas iekārtošanai rajona izpildu komiteja piešķir papildu ēku netālu no hospitāļa.

Latvijas PSR Ministru Padome lūdz Jūs dot attiecīgu norādījumu bruņoto spēku galvenajai kara medicīnas pārvaldei sakarā ar šo jautājumu.

Pielikums: kontradmirāļa b. Čerokova vēstules kopija.*

Latvijas PSR Ministru Padomes
priekšsēdētāja vietnieks (J. Ostrovs)

1948. gada «   » aprīlī.

LVA, 270. f., 1. s apr., 373. l., 146.—147. lp. Oriģināls. Tulkojums.

* Netiek publicēta.

47. Nahimova v. nos. Rīgas jūras karaskolas priekšnieka 1. ranga kapteiņa K. Bezpaļčeva 1948. g. 9. jūlija vēstule LPSR MP priekšsēdētājam V. Lācim un LK(b)P CK sekretāram J. Kalnbērziņam par malkas glabāšanu skolas pagalmā

Nahimova vārdā nosauktā
Rīgas jūras karaskola

SLEPENI

Eks. Nr. 1

1948. g. 09.07.

Nr. 0269

Rīga

Latvijas PSR Ministru Padomes priekšsēdētājam b. V. T. LĀCIM

Latvijas K(b)P CK sekretāram b. J. E. KALNBĒRZIŅAM

K o p i j a: pilsētas izpildu komitejas priekšsēdētājam

b. A. F. Deglavam

J[ūras] k[ara] s[pēku] j[ūras] k[ara] m[ācību] i[estāžu]

priekšniekam viceadmirālim b. L. A. Vladimirsķim

Esmu saņēmis pilsētas izpildu komitejas priekšsēdētāja b. Deglava vēstuli Nr. 1/6310, kurā izteikta kategoriska prasība novākt dzīvojamā korpusa pagalmā aiz žoga, kas norobežo Padomju bulvāri, sakrauto malku. Turklāt b. Deglavs pilnīgi nepareizi raksta, ka kurināmā noliktava esot izvietota pilsētas parkā. Malka stāv skolas teritorijā — pagalmā.

Sāda prasība mani nostāda bezizejas stāvoklī, jo:

1. Pagalmā ir visa gada malkas krājumi 1948./1949. g. ziemai, aptuveni 3000 m³, malka ir kārtīgi sakrauta, un ne ar ko nav attaisnojams apzīmējums «piekrāmēts».

2. Pagalmā sakrauto malku var ērti nest uz apkurināmajām telpām; ar to es nevaru nerēķināties, jo malku izmanto bērni — skolas audzēkņi.

3. Man nav nekādu iespēju sakraut malku kaut kur ārpus skolas teritorijas. Ja tāda iespēja tomēr būtu, rastos vēl kāds neatrisināms uzdevums — malkas piegāde no noliktavas ziemas laikā, kad audzēkņi neizbēgami jāatrauj no mācībām, rodoties pārtraukumam mācībās autotransporta bezspēcības dēļ.

Pilsētas izpildu komitejas prasību uzskatu par pilnīgi nepamatotu, jo, kad tika risināts jautājums par pagalma teritorijas atstāšanu skolas rīcībā (gar Padomju bulvāri pagalmu norobežo žogs), es ziņoju Ministru Padomei un Latvijas K(b)P CK, ka šī teritorija tiek izmantota malkas glabāšanai. Pēc mana ziņojuma tika pieņemts lēmums, t. i., Ministru Padomes birojs, izlemjot šo jautājumu, ziņāja, ka tur glabājas malka (sk. mana 1947. g. 13. jūnija ziņojuma Nr. 0216 4. punktu un Latvijas PSR Ministru Padomes LP kom[unālās] saimniecības un kap[itālās] celtn[iecības] grupas priekšnieka A. Sarmas ziņojumu Nr. 596-s).

4. Piezīme par pilsētas centru nav vērā ņemama, jo malka atrodas aiz augsta, blīva žoga un no ielas nav redzama.

5. Malkas glabāšana pilsētas centra pagalmos attiecas ne tikai uz Nahimova vārdā nosaukto skolu. Visu ziemu malka tika glabāta aiz žoga arī Valsts bankas pagalmā un 3. skolā, kuras žogs izskatās tikpat nepieklājīgi kā Nahimova v. nos. skolas vecais žogs un iziet tieši uz bulvāri. Malka glabājas arī jūrskolā un daudzās citās iestādēs, un neviens tur nesaskata nekādu pieklājības neievērošanu, tikai Nahimova v. nos. jūras karaskolas malka nezin kādēļ izraisa sašutumu.

Uzskatu, ka man ir tiesības glabāt malku skolai piešķirtajā teritorijā, bet pilsētas izpildu komitejas prasības uzskatu par netaisnīgu piekasišanos. Žogs, par kuru runāts b. Deglava vēstulē, tiek celts, un es domāju, ka līdz 15. jūlijam tas būs gatavs.

Lūdzu atcelt pilsētas izpildu komitejas prasību un atļaut turēt malku aiz žoga, ņemot vērā to, ka no ielas malka nav redzama.

Jūsu lēmumu lūdzu darīt man zināmu.

Nahimova vārdā nosauktās
Rīgas jūras karaskolas
priekšnieks 1. ranga kapteinis *K. Bezpaļčevs*

LVA, 270. f., 1. s apr., 373. l., 120.—121. lp. Oriģināls. Tulkojums.

Atzīmes dokumentā:

Paziņot b. Bezpaļčevam, ka jautājums tiks izskatīts pēc tam, kad būs uzcelta jauna sēta tās vietā, kura jau vairākus gadus kropļo pilsētas izskatu pašā centrā. 10. VIII. 48. V. Lācis.

I z z i ņ a. Ir arī otra vēstule. Jautājums nokārtots. 12. VII. I. Bastins.

48. Rīgas pilsētas DDP IK priekšsēdētāja A. Deglava 1948. g. 6. novembra informācija LPSR MP priekšsēdētājam V. Lācim par Daugavgrīvas iedzīvotāju pārcelšanas gaitu

LPSR Rīgas pilsētas darbaļaužu deputātu
padomes izpildu komiteja
Rīgā, Raiņa bulv. 7
Nr. 333-s

1948. g. 6. novembrī
SLEPENI

Latvijas PSR Ministru Padomes priekšsēdētājam b. V. T. LĀCIM

Sakarā ar 1948. g. 30. septembra Nr. 1038-s.

Lai noskaidrotu apstākļus, kāpēc nav izpildīts Latvijas K(b)P CK 1945. g. 21. marta lēmums — protokols Nr. 103 5. § — «Par teritoriju atsavināšanu Rīgas kara flotes bāzes celtniecībai», Rīgas pilsētas izpildu komiteja izveidoja komisiju Rīgas pilsētas Ļeņina rajona izpildu komitejas pārstāvja b. Riņķa vadībā.

Komisija konstatēja, ka iedzīvotāji ir pārvietoti un 1945. g. beigās mājas nodotas Rīgas kara flotes bāzei, taču RKFB pavēlniecība ir atļāvusi iepriekšējos dzīvokļos palikt strādniekiem, kuri aizņēmti darbā bāzes kuģu būves rūpnīcā, Baltijas flotē, bāzes kara hospitālī, skolā, un veciem cilvēkiem. Ar izmitināšanu jau 3 gadus nodarbojās RKFB DzED un tai nav bijis nekādu pretenziju ne pret pilsētas, ne rajona izpildu komiteju.

Pārbaudot sarakstā minētās personas, kuras sakarā ar to, ka pagājuši 3 gadi, pavēlniecība pieprasa izlikt no Daugavgrīvas ciema, izrādījās, ka tās ir:

1. J. I. Fridrihsberga — 67 gadus veca sieviete, kurai ir [garnizona] DzED izdots orderis par istabu; apkalpo Lēpju ielā 3 dzīvojošos virsniekus.

2. M. I. Paegle — ļoti veci cilvēki — vīram 81 gads, sievai 82 g., slimi, vīrs ir uztūcis; dzīvo Lēpju ielā 13.

3. A. K. Loskotova — dzīvo Lēpju ielā 5 — 70 gadu veca, slima sieviete.

4. A. P. Pope — dzīvo Zvīņu ielā 6, strādā Daugavgrīvas ciema kara hospitālī par sanitāri.

5. J. P. Stelps (Aneikelis) — 1945. g. tika pārvietota un māja nodota kara resoram, taču RKFB DzED pēc mājas pieņemšanas nelika nekādus šķēršļus, un pilsoņe Stelps atgriezās savā bijušajā dzīvoklī Slimnīcas ielā 13.

6. E. I. Kalits — dzīvo Birzes ielā 19, strādā par Buļļupes bākas uzraugu, un kara resors 1945. g. viņam atļāva palikt turpat. Māju pieņēma kara resors.

7. V. S. Vinklere — dzīvo Birzes ielā 24, Bolderājas 19. vidusskolas skolotāja. Skolā mācās 300 bāzes karavīru bērnu.

8. K. J. Sermuliņa — dzīvo Birzes ielā 22, Sermuliņas vīrs strādā bāzes kuģu būves rūpnīcā (Daugavgrīvā).

9. E. D. Pirence — vairāk nekā 68 gadus veca sieviete, dzīvo Dzelzes ielā 11.

10. M. I. Potoročina — dzīvo Lēpju ielā 17, vīrs strādā bāzes kuģu būves rūpnīcā.

11. J. P. Zirnīte — dzīvo Zvīņu ielā 7, viņas vīrs 1941. g. ar tvaikoni «Alfa» evakuēts uz Padomju Savienību, miris Ļeņingradas blokādes laikā. Zirnītes dēls līdz 1945. g. strādāja bāzes kuģu būves rūpnīcā un 1946. g. decembrī miris.

12. J. Skujiņš — pārvietošanas laikā strādāja kuģu būves rūpnīcā par sargu, 1946. g. sakarā ar lielo vecumu, atlaists no darba. Viņam ir 80 gadu, sievai arī apmēram tikpat, dzīvo Dzelzes ielā 2.

13. A. Grigorjeva — dzīvo Birzes ielā 30, gan viņa pati, gan dēls strādā bāzes kuģu būves rūpnīcā.

14. P. M. Nicmanis — dzīvo Plēksnes ielā 12, strādā bāzes kuģu būves rūpnīcā.

15. M. P. Ziemele — dzīvo Slimnīcas ielā 12, viņas vīrs vairāk nekā 40 gadu nostrādājis Baltijas flotē, miris 1946. g., sieva saņem

vīra pensiju, jo viņš bijis demobilizēts Sarkanās armijas kareivis. Strādā zvejnieku artelī.

16. Lasmanis — dzīvo Slimnīcas ielā 14, strādā fabrikā «Ķemmdzija», ir kara resora 1945. g. vienošanās ar fabriku «Ķemmdzija», jo kara resors fabrikas telpas izmanto kā noliktavas.

Tādējādi daļa strādā RKFB resora uzņēmumos un iestādēs, apgādāt tos ar dzīvojamo platību ir RKFB DzED pienākums; daļa ir ļoti veci cilvēki, kuri visu mūžu dzīvojuši un strādājuši Daugavgrīvā, un bijušais pavēlnieks b. Čerokovs atļāvis viņiem palikt savās mājās līdz mūža beigām.

Ņemot vērā to, ka privātpersonu atrašanās bruņoto spēku mērķiem piešķirtā teritorijā nav savienojama ar kara noslēpumu glabāšanu, Rīgas pilsētas darbaļaužu deputātu padomes izpildu komiteja veic pasākumus, lai ierādītu dzīvojamo platību tiem, kurus nodrošināt ir tās pienākums. Tomēr ziemas laikā rodas lielas grūtības ar vecu, slimu cilvēku pārvietošanu, jo viņiem piederošajiem lopiem sagādāta lopbarība. Mērķtiecīgi būtu atstāt viņus turpat līdz pavasarim, tad bez grūtībām varēs pārvietot uz piemērotām dzīves vietām.

Rīgas pilsētas darbaļaužu deputātu padomes izpildu komitejas priekšsēdētājs *A. Deglavs*

LVA, 270. f., 1. s apr., 373. l., 250.—251. lp. Oriģināls. Tulkojums.

Atzīmes dokumentā:

b. Sarapovam. Piekritu b. Deglava priekšlikumam. Sagatavot atbildi b. Ivanovskim. 15. XI. 48. V. Lācis.

b. Sarapovam. Termins 2 dienas. I. Bastins. 16. XI. 48.

49. PSRS BSM kancelejas ģenerālmajora I. Karmanova parakstīts 1949. g. 3. jūnija lūgums LPSR MP lietu pārvaldniekam I. Bastinam Sporta pils vietā ierādīt citas telpas BKA rūpnīcai Nr. 49

SLEPENI

PSRS bruņoto spēku ministrijas kanceleja

1949. g. 3. jūnijā

Nr. 10670-s

Maskavā, Frunzes ielā 19

Latvijas PSR Ministru Padomes lietu pārvaldniekam

b. I. I. BASTINAM

Baltijas kara apgabala aizmugures dienesta priekšnieks ziņoja, ka apgabals PSRS Ministru Padomes 1949. g. 7. janvāra rīkojumu Nr. 341 par «Sporta pils» ēkas Rīgā atbrīvošanu līdz š. g. 2. aprīlim nav izpildījis, jo Latvijas PSR Ministru Padome apgabalam nav piedāvājusi nekādas telpas, kas būtu piemērotas rūpnīcas Nr. 49 pārvietošanai no bijušās «Sporta pils» ēkas.

Lūdzu Jūs paziņot Ministru Padomei par nepieciešamību paātrināt šā jautājuma izlemšanu.

Ģenerālmajors *I. Karmanovs*

LVA, 270. f., 1. s apr., 426. l., 147. lp. Oriģināls. Tulkojums.

Atzīmes dokumentā:

b. Sarma. Paziņots b. Lācim. Lūdzu paātrināt priekšlikumu sagatavošanu.
I. Bastins. 10. VI.

50. LPSR MP LP komunālās saimniecības grupas priekšnieka A. Sarmas 1949. g. 7. jūlija ziņojums LPSR MP priekšsēdētāja vietniekam M. Plūdonim par BKA rūpnīcas Nr. 49 pārdislocēšanas neļietderību

*Latvijas PSR Ministru Padomes priekšsēdētāja vietniekam
biedram M. J. PLŪDONIM*

ZIŅOJUMS

Izdarot bijušās «Sporta pils» apskati, kurā piedalījās b. Ostrovs, Bagramjans u. c., tika konstatēts, ka pārdislocēt tur izvietoto rūpnīcu nav lietderīgi.

Lūdzu Jūsu atļauju noņemt no kontroles Savienības valdības 1949. gada 7. janvāra rīkojuma Nr. 341-rs izpildi.

Latvijas PSR Ministru Padomes
LP komunālās saimniecības
grupas priekšnieks *A. Sarma*
7. VII 49.

LVA, 270. f., 1. s apr., 426. l., 148. lp. Oriģināls. Tulkojums.

Atzīmes dokumentā:

Piekrītu. 7. VII. M. Plūdonis.

51. Rīgas pilsētas DDP IK priekšsēdētāja vietnieka J. Pupura 1950. g. 22. jūnija atbilde LPSR MP priekšsēdētāja vietniekam M Plūdonim ar atteikumu nodot BKA 1. invalīdu namu Telts ielā 1

1950. g. 22. jūnijā
SLEPENI

Latv. PSR Rīgas pilsētas
darbaļaužu deputātu padomes
izpildu komiteja
Rīgā, Raiņa bulvārī 7
Nr. 219-s

*Latvijas PSR Ministru Padomes
priekšsēdētāja vietniekam b. M. J. PLŪDONIM*

Uz Jūsu 1950. g. 6. jūnija Nr. 674-s

Nosūtot atpakaļ BKA pavēlnieka 1950. g. 29. maija vēstuli Nr. 85780-s, Rīgas pilsētas darbaļaužu deputātu padomes izpildu

komiteja paziņo, ka nevar piekrist slimnīcas tipa 1. invalīdu nama Telts ielā 1 piešķiršanai Baltijas kara apgabalam.

Šajā invalīdu namā līdz gada beigām paredzēts izvietot 410 gultas, no kurām 388 jau aizņemtas. Šeit pārsvarā uzturas hroniski slimi invalīdi, kuriem nepieciešams gultas režīms un kuru pārvietošana uz citiem invalīdu namiem nav iespējama vietu trūkuma dēļ.

Pilsētā ir septiņi invalīdu nami, kuros gada sākumā plānots izvietot 1050 gultas, bet gada beigās — 1080 gultas, 12. jūnijā bija aizņemtas 1055 gultas.

Darām Jums zināmu, ka 1. invalīdu nama ēka Telts ielā 1 nekad nav tikusi izmantota Baltijas kara apgabala vajadzībām.

Pielikum s: saskaņā ar tekstu uz 1 lapas
(ienāk. Nr. 1442-s)*

Rīgas pilsētas darbaļaužu deputātu padomes
izpildu komitejas priekšsēdētāja vietn. *J. Pupurs*

LVA, 270. f., 1. s apr., 631. l., 123. lp. Oriģināls. Tulkojums.

* Netiek publicēts.

52. BKA karaspēka pavēlnieka armijas ģenerāļa I. Bagramjana 1952. g. 11. aprīļa prasība LPSR MP priekšsēdētājam V. Lācim piešķirt republikas kara komisariātam bijušo kultūras namu Tiltu ielā 32

Baltijas kara apgabala
karaspēka pavēlnieks
1952. g. 11. aprīlī
Nr. 013535
Rīga

SLEPENI
Eks. Nr. 1

Latvijas PSR Ministru Padomes priekšsēdētājam V. T. LĀCIM

Republikas kara komisariātam nav sava iesaukšanas punkta pilsoņu nosūtīšanai aktīvajā karadienestā. Šiem mērķiem kara komisariāts jau otro gadu uz pagaidu noteikumiem izmanto Rīgas pilsētas Staļina rajona bijušo kultūras namu Tiltu ielā 32.

Pastāvīga un speciāli iekārtota iesaukšanas punkta trūkums no stāda kara komisariātu ārkārtīgi grūtā stāvoklī, kavē pilsoņu iesaukšanu aktīvajā karadienestā un citu ar pirmsiesaukumu saistītu pasākumu organizēšanu.

Lūdzu Jūsu lēmumu par minētā kluba nodošanu republikas kara komisariātam un līdzekļu asignēšanu trešā stāva būvēšanai ar tādu aprēķinu, lai šis iesaukšanas punkts varētu uzņemt 1000 cilvēku.

Armijas ģenerālis I. Bagramjans

LVA, 270. f., 1. s apr., 834. l., 121. lp. Oriģināls. Tulkojums.

Atzīmes dokumentā:

- b. Novikovam. Lūdzu izskatīt iespēju šo namu nodot kara komisariātam, jo bez pastāvīgām telpām iztikt nevar. 14. IV. M. Plūdonis.
- b. Sarma, b. Trutce. Sagatavojiet jautājumu uz Ministru Padomes biroju. 9. VII. M. Plūdonis.

53. Rīgas pilsētas DDP IK priekšsēdētāja vietnieka A. Timareva 1952. g. 12. jūlija atbilde LPSR MP priekšsēdētāja vietniekam M. Plūdonim ar atteikumu piešķirt kara komisariātam kultūras namu Tiltu ielā 32 un priekšlikumu iesaukšanas punkta vajadzībām izmantot speciāli būvētas telpas Abrenes ielā 3, ko aizņēmusi k/d Nr 16767

Latv. PSR Rīgas pilsētas darbaļaužu
deputātu padomes izpildu komiteja
Rīgā, Raiņa bulvārī 7
Nr. 309-s

1952. g. 12. jūlijā
SLEPENI

*Latvijas PSR Ministru Padomes
priekšsēdētāja vietniekam b. M. J. PLŪDONIM*

Uz Jūsu 1952. g. 21. aprīļa Nr. 1039/578-s

Rīgas pilsētas darbaļaužu deputātu padomes izpildu komiteja paziņo, ka Rīgas pilsētas Staļina rajona kultūras nama telpas Tiltu ielā 32 nav iespējams piešķirt Latvijas PSR kara komisariātam pastāvīga iesaukšanas punkta ierīkošanai.

Rajonā, kur atrodas Staļina rajona kultūras nams, izvietotas rūpnīcas — RER, elektropuldžu rūpnīca, dīzeļrūpnīca, fabrika «Boļševička» u. c., kurām nav savu klubu, un kultūras nama uzdevums ir apkalpot šā rajona darbaļaudis.

Pilsētas Maskavas rajonā — Abrenes ielā 3 — ir ēka, kas savā laikā celta speciāli iesaukšanas punkta vajadzībām. Šo ēku pašlaik aizņem karaspēka daļa Nr. 16767.

Rīgas pilsētas darbaļaužu deputātu padomes izpildu komiteja lūdz Jūs griezties pie Baltijas kara apgabala sakarā ar šīs ēkas atdošanu Latvijas PSR kara komisariātam pastāvīga iesaukšanas punkta ierīkošanai.

Pielikums: atdodam atpakaļ BKA karaspēka pavēlnieka 1952. g. 11. aprīļa vēstuli Nr. 13535 (Jūsu ien. nr. 1039-s) uz 1 lapas.

Rīgas pilsētas darbaļaužu deputātu padomes
izpildu komitejas priekšsēdētāja vietn. A. Timarevs

LVA, 270. f., 1. s apr., 834. l., 120. lp. Oriģināls. Tulkojums.

Atzīmes dokumentā:

- b. Trutcem, b. Sarmam. Patlaban telpas atbrīvot nevar. Šis jautājums jāsa- gatavo izskatīšanai Ministru Padomes birojā. 15. VII. M. Plūdonis.

54. LPSR MP 1952. g. jūlija lēmuma projekts par ēkas Tiltu ielā 32 nodošanu LPSR kara komisariātam

SLEPENI

LATVIJAS PSR MINISTRU PADOME

L ē m u m s Nr.

Rīga

1952. g. «   » jūlijā

Par ēkas Tiltu ielā 32 nodošanu Latvijas PSR kara komisariātam

Latvijas PSR Ministru Padome nolēmj:

Uzdot Rīgas pilsētas darbaļaužu deputātu padomes izpildu komitejai nodot ēku Tiltu ielā 32 Latvijas PSR kara komisariātam tās kā iesaukšanas punkta izmantošanai.

Latvijas PSR Ministru Padomes
priekšsēdētājs (V. Lācis)

Latvijas PSR Ministru Padomes
lietu pārvaldnieks (I. Bastins)

LVA, 270. f., 1. s. apr., 834. l., 119. lp. Oriģināls. Tulkojums.

Atzīmes dokumentā:

Sakarā ar to, ka kultūras nams Tiltu ielā 32 atrodas rajonā ar rūpniecības uzņēmumiem (RER, dīzeļrūpnīca, elektrosplūdzņu rūpnīca, fabrika «Boļševička» u. c.) un ir vienīgais kultūras nams šajā rajonā, pilsētas izpildu komiteja iebilst pret tā nodošanu kara komisariātam pastāvīga iesaukšanas punkta iekārtošanai un lūdz griezties pie b. Bagramjana sakarā ar telpu atbrīvošanu Abrenes ielā 3, jo tās celtas speciāli iesaukšanas punkta vajadzībām. A. Timarevs. 21. VII. 52.

55. CGF atsevišķās aviogrupas komandiera apakšpulkveža Podosova un komandiera vietnieka apakšpulkveža Čerņišova ziņojums LKP CK par stāvokli Rīgas centrālajā aerodromā un kara aviācijas radītajām briesmām [ne vēlāk par 1953. g. 18. augustu]

LATVIJAS KP CK

*Par padomju armijas GKS lidmašīnu un CGF lidmašīnu bāzi
Rīgas centrālajā aerodromā*

Ir zināms, ka dažāda tipa materiālo daļu bāze vienā aerodromā rada lielas grūtības lidmašīnu kustības vadībā un bieži vien, pat pastāvot pārdomātai lidojumu organizācijai, tas izraisa lidmašīnu sadursmes gaisā.

Sevišķi smagi darba apstākļi izveidojušies Rīgas centrālajā aerodromā.

Rīgas centrālo aerodromu par bāzi izmanto un no tās intensīvus lidojumus veic reaktīvās lidmašīnas — MIG-17 tipa iznīcinātāji. Tajā pašā laikā cauru diennakti saskaņā ar stingru sarakstu izlido un

ielido civilās gaisa flotes lidmašīnas. Papildus CGF lidmašīnu regulārajiem reisa lidojumiem dienā un naktī notiek saskaņā ar CGF galvenās pārvaldes programmu aerodromā izvietoto CGF eskadriļu treniņlidojumi.

Atbilstoši galvenajam sarakstam lidmašīnas no Rīgas centrālā aerodroma izlido šādos virzienos:

- Rīga—Maskava — trīsreiz dienā
- Rīga—Ļeņingrada — katru dienu
- Rīga—Līvova — katru dienu
- Rīga—Odesa — katru dienu
- Rīga—Kijeva — katru dienu
- Rīga—Tallina — katru dienu

Turklāt katru dienu ielido arī ārpusreisa lidmašīnas, t. i., sevišķos, speciālos uzdevumos norīkotas lidmašīnas.

Tādējādi, nerēķinoties ar lidmašīnu intensīvu kustību Rīgas zonā, lidlauku kā bāzi izmanto visdažādāko tipu lidmašīnas: LI-2, MIG-17, JAK-12, PO-2, SI-47.

GKS lidmašīnas veic gan kaujas mācību lidojumus, gan treniņlidojumus un mācību lidojumus, kuru uzdevumi ir ļoti daudzveidīgi un kuri notiek dažādā augstumā un dažādos meteoroloģiskajos apstākļos. Lidojumu vadītājam ir ārkārtīgi grūti, lai neteiktu — neiespējami, sekot ēteram un regulēt lidmašīnas kustību, jo CGF un GKS lidmašīnu radiostaciju viļņu garumi ir dažādi.

Ir daudz gadījumu, kad reaktīvās lidmašīnas šķērso gaisa koridorus, neievērojot ne augstumu, ne zonas. Sevišķi bīstams šāds stāvoklis ir mākoņainā laikā, kad CGF lidmašīnas tuvojas lidlaukam aklā lidojumā noteiktos ešelonos.

Jāņem vērā, ka ap Rīgu atrodas lidlauki, kuros arī ir izvietota ātrgaitas reaktīvā aviācija: Skulte, Rumbula, Mitava.

Tādējādi civilajām lidmašīnām gaisa telpā tiek radīts ļoti sarežģīts stāvoklis, un tas neizbēgami izraisa lidmašīnu sadursmes gaisā.

Rīgas centrālais aerodroms, tā lidlauks, betona joslas un skrejceļi intensīvas izmantošanas rezultātā iet bojā. Galvenokārt to bojā reaktīvās lidmašīnas, izpūšot un izdedzinot zāles segumu. Ir zināms, ka Rīgas lidlauka zāles segums ir ļoti neizturīgs, jo aug uz plānas auglīgās zemes kārtiņas, bet zem tās ir dziļš smilšains pamats.

Līdzīgiem postījumiem ir pakļautas betona joslas. Kara laikā betona joslas tika būvētas ātrā tempā, to biezums ir nepietiekams un klājuma kvalitāte ļoti zema, jo joslas tika paredzētas lidmašīnām ar virzultipa dzinējiem.

Lidlauks kļūvis nelietojams. Karaspēka daļa to kapitāli neregulē, un tādas ekspluatācijas rezultātā lidlauks diezin vai izturēs vēl vienu divas sezonas.

Pilnīgi kompetenti var paziņot, ka minētais aerodroms nav derīgs reaktīvajām lidmašīnām; tām neatbilst ne lidlauka izmēri, ne grunts, ne betona joslu stāvoklis.

Ir zināms, ka šā iemesla pēc neilgā laika sprīdī notikuši vairāki ārkārtēji atgadījumi.

Piemēram, pagājušā gada septembrī, reaktīvā lidmašīna nosēžoties ietriecās CGF lidmašīnā, kas atradās stāvvietā. Šis starpgadījums gandrīz beidzās ar smagu katastrofu, jo blakus atradās lidojumam sagatavota lidmašīna ar pasažieriem.

Šogad reaktīvā lidmašīna MIG-17 nokrita tuvu CGF benzīna noliktavai, kas atrodas tieši blakus pilsētas robežai.

Š. g. jūnijā katastrofu cieta reaktīvā lidmašīna, un tikai gadījuma pēc tā nenokrita pilsētā.

Turklāt šī lidosta rudenī un ziemā iziet no ierindas grunts izskalojumu dēļ, un karaspēka daļa 1,5—3 mēnešus gadā to vispār neizmanto, atskaitot dežūrlidojumus.

Rīgas centrālā aerodroma ziemeļaustrumu daļa cieši piekļaujas Bolderājas šosejai un neatbilst kara noslēpumu glabāšanas prasībām. Jebkurš pilsonis, kas vēlas nofotografēt materiālo daļu, to var izdarīt bez sevišķām grūtībām, jo lidojumu dienās visas lidmašīnas kārtojas tieši blakus šosejai.

No šā īsā apraksta jāizdara secinājumi, ka dažāda tipa aviācijas bāzēšana Rīgas centrālajā aerodromā ir pilnīgi neiespējama.

Latvijas CGF atsevišķās aviogrupas
komandieris apakšpulkvedis *Podšosovs*

Latvijas atsevišķās aviogrupas
komandiera vietn. politiskajos jautājumos
civ[ilās] aviācijas apakšpulkvedis *Černišovs*

LVA, PA — 101. f., 16. apr., 97. l., 87.—89. lp. Oriģināls. Tulkojums.

Atzīmes dokumentā:

b. Desmitniekam. Nepieciešams šo jautājumu sagatavot un izvirzīt augstāk stāvošās instancēs. 19.08.53. J. Kalnbērziņš.

56. Rīgas pilsētas DDP IK 1953. g. 16. decembra lēmums Nr. 1026-s par zemes gabala Raiņa bulvārī 27 nodošanu BKA

*Rīgas pilsētas darbaļaužu deputātu padomes
izpildu komiteja*

SLEPENI

LĒMUMS Nr. 1026-s

Rīga
Nr. 527-s

1953. g. 16. decembrī

*Par apbūvēta zemes gabala Kirova rajonā, Raiņa bulvārī 27
nodošanu Baltijas kara apgabala Rīgas rajona
dzīvokļu ekspluatācijas daļai*

Izskatījusi BKA Rīgas rajona dzīvokļu ekspluatācijas daļas lūgumu par apbūvēta zemes gabala Kirova rajonā, Raiņa bulvārī 27

nodošanu, Rīgas pilsētas darbaļaužu deputātu padomes izpildu komiteja nolēma:

1. Piešķirt BKA Rīgas rajona dzīvokļu ekspluatācijas daļai apbūvētu zemes gabalu — Kirova rajonā, Raiņa bulvārī 27, 5. grupa, Nr. 32. aptuveni 0,1 ha — saskaņā ar pievienoto skici*.

2. Uzdot BKA Rīgas rajona dzīvokļu ekspluatācijas daļai:

- a) mēneša laikā kopā ar Rīgas pilsētas galvenā arhitekta pārvaldes ģeodēzisko dienestu uzmērīt zemes gabalu un noteikt tā robežas;
- b) zemes gabala apbūvi saskaņot ar Rīgas pilsētas galvenā arhitekta pārvaldi.

Rīgas pilsētas darbaļaužu deputātu padomes
izpildu komitejas priekšsēdētāja vietn. (A. Timarevs)

Rīgas pilsētas darbaļaužu deputātu padomes
izpildu komitejas sekretārs (P. Ķelle)

LVA, 270. f., 1. s apr., 889. l., 275. lp. Noraksts. Tulkojums.

* Netiek publicēta.

57. Rīgas pilsētas DDP IK 1955. g. 14. septembra lēmums Nr. 519-s par divu Ļeņina rajonā pie Slokas ielas atrodošos zemes gabalu ierādīšanu k/d Nr. 61913

Rīgas pilsētas darbaļaužu deputātu padomes izpildu komiteja

SLEPENI

LĒMUMS Nr. 519-s

Rīga

1955. gada 14. septembrī

Par divu zemes gabalu — Ļeņina rajonā, pie Slokas ielas bez Nr., 80. grupa, Nr. 289, «0» daļa — ierādīšanu Baltijas kara apgabala Rīgas rajona dzīvokļu ekspluatācijas daļai k. daļas Nr. 61913 vajadzībām

Izskatījusi BKA Rīgas rajona dzīvokļu ekspluatācijas daļas priekšnieka vietnieka lūgumu par divu zemes gabalu — Ļeņina rajonā, pie Slokas ielas, 80. grupa, Nr. 289, «0» daļa — ierādīšanu k. daļas Nr. 61913 vajadzībām, Rīgas pilsētas darbaļaužu deputātu padomes izpildu komiteja nolēma:

1. Atsavināt Rīgas pilsētas darbaļaužu deputātu padomes izpildu komitejas Dārkopības un zemkopības trestam divus zemes gabalus

60,0×60,0 m Ļeņina rajonā, pie Slokas ielas, 80. grupa, Nr. 289, «0» daļa saskaņā ar pievienoto skici*.

2. Ierādīt BKA Rīgas rajona dzīvokļu ekspluatācijas daļai k. daļas Nr. 61913 vajadzībām divus zemes gabalus — 60,0×60,0 m Ļeņina rajonā pie Slokas ielas, 80. grupa, Nr. 289, «0» daļa — tehnisko iekārtu uzstādīšanai — saskaņā ar pievienoto skici* apmēram 0,75 ha.

3. Uzdot BKA Rīgas rajona dzīvokļu ekspluatācijas daļai:

a) mēneša laikā kopā ar Rīgas pilsētas galvenā arhitekta pārvaldes ģeodēzisko dienestu uzmērīt zemes gabalu un noteikt tā robežas;

b) zemes gabala apbūvi saskaņot ar Rīgas pilsētas galvenā arhitekta pārvaldi; (..).

Rīgas pilsētas darbaļaužu deputātu padomes
izpildu komitejas priekšsēdētāja vietn. (I. Binjatjans)

Rīgas pilsētas darbaļaužu deputātu padomes
izpildu komitejas sekretārs (P. Ķelle)

LVA, 270. f., 1. s apr., 1038. l., 103. lp. Noraksts. Tulkojums.

* Netiek publicēta.

58. Rīgas pilsētas DDP IK 1955. g. 14. septembra lēmums Nr. 524-s par zemes gabala ierādīšanu 8. Jūras kara flotes Rīgas jūras kara bāzei Ļeņina rajonā, Bolderājā

Rīgas pilsētas darbaļaužu deputātu padomes izpildu komiteja

SLEPENI

LĒMUMS Nr 524-s

Rīga

1955. gada 14. septembrī

Par zemes gabala ierādīšanu Ļeņina rajonā, Bolderājā, Lielās ielas turpinājumā 8. Jūras kara flotes Rīgas jūras kara bāzei

Izskatījusi 8. Jūras kara flotes Rīgas jūras kara bāzes komandiera lūgumu par zemes gabala ierādīšanu Ļeņina rajonā, Bolderājā, rajonā, kur turpinās Lielā iela, Rīgas pilsētas darbaļaužu deputātu padomes izpildu komiteja nolēma:

1. Ierādīt 8. Jūras kara flotes Rīgas jūras kara bāzei zemes gabalu — Ļeņina rajonā, Bolderājā, rajonā, kur turpinās Lielā iela, 104. grupa, Nr. 11, «R» daļa, aptuveni 10,0 ha platībā — saskaņā ar pievienoto skici*.

2. Uzdot 8. Jūras kara flotes Rīgas jūras kara bāzei:

a) mēneša laikā kopā ar Rīgas pilsētas galvenā arhitekta pār-

valdes ģeodēzisko dienestu uzmērīt zemes gabalu un no-
teikt tā robežas;

- b) zemes gabala apbūvi saskaņot ar Rīgas pilsētas galvenā arhitekta pārvaldi;
- c) koku izciršanu saskaņot ar Rīgas pilsētas izpildu komitejas apzaļumošanas saimniecības trestu.

Rīgas pilsētas darbaļaužu deputātu padomes
izpildu komitejas priekšsēdētāja vietn. (I. Binjatjans)

Rīgas pilsētas darbaļaužu deputātu padomes
izpildu komitejas sekretārs (P. Kelle)

LVA, 270. f., 1. s apr., 1038. l., 113. lp. Noraksts. Tulkojums.

* Netiek publicēta.

59. Rīgas pilsētas DDP IK 1955. g. 28. decembra lēmums
Nr. 688-s par zemes gabalu ierādīšanu 8. Jūras kara flotes Rīgas
jūras kara bāzei Staļina rajonā, Vecāķos, Mangaļu pro-
spektā 9, 11, 13, 17

Rīgas pilsētas darbaļaužu deputātu padomes izpildu komiteja

SLEPENI

LĒMUMS Nr. 688-s

Rīga

1955. gada 28. decembrī

*Par papildu zemes gabalu ierādīšanu 8. Jūras kara flotes Rīgas jūras
kara bāzei Staļina rajonā, Vecāķos, Mangaļu prospektā 17, 13,
11 un 9*

Izskatījusi 8. Jūras kara flotes inženieru pārvaldes lūgumu «M»
par papildu zemes gabalu ierādīšanu sakarā ar tehniskā projekta
precizēšanu dzelzceļa atzara būvei no Vecāķiem 8. Jūras kara flotes
Rīgas jūras kara bāzes vajadzībām, Rīgas pilsētas darbaļaužu de-
putātu padomes izpildu komiteja nolēma:

1. Atsavināt pilsoņiem:

J. A. Austrumam — zemes gabalu Mangaļu prospektā 17 —
120. grupa, Nr. 135, «O» daļa, aptuveni 180 m²,

R. Rūdzītim — zemes gabalu Mangaļu prospektā 13 —
120. grupa, Nr. 137, «O» daļa, aptuveni 180 m²,

O. J. Siliņam — zemes gabalu Mangaļu prospektā 11 —
120. grupa, Nr. 138, «O» daļa, aptuveni 160 m²,

V. M. Buginam — zemes gabalu Mangaļu prospektā 9, —
120. grupa, Nr. 139, «O» daļa, aptuveni 95 m².

2. 8. Jūras kara flotes Rīgas jūras kara bāzei dzelzceļa atzara «O» daļas celtniecībai papildus ierādīt zemes gabalus Staļina rajonā, Vecāķos, Mangaļu prospektā 17, 13, 11 un 9; 120. grupa, Nr. 135, 136, 137, 138, 139, 140 un 141 — pavisam aptuveni 0,13 ha atbilstoši pievienotajai skicei*.

3. Uzdot 8. Jūras kara flotes Rīgas jūras kara bāzei:

a) ar Rīgas pilsētas galvenā arhitekta pārvaldes ģeodēziskā dienesta starpniecību mēneša laikā uzmērīt zemes gabalus un noteikt to robežas;

b) atlīdzināt izdevumus, kas saistīti ar plānu izgatavošanu pilsoņiem palikušo teritoriju jaunajām robežām.

J. A. Austrumam — 120. grupa, Nr. 135, «K» daļa,

R. Rudzītim — 120. grupa, Nr. 137, «K» daļa,

O. J. Siliņam — 120. grupa, Nr. 138, «K» daļa,

V. M. Buginam — 120. grupa, Nr. 139, «K» daļa;

c) uzcelt žogus zemes gabalu jaunajās robežās — 120. grupa, Nr. 135, 137, 138, 139;

d) noņemt zemes auglīgo virskārtu un augļu kokus, krūmus un dekoratīvos stādījumus pārstādīt jaunās vietās, kuras norādīs pilsoņi, J. A. Austrums, R. Rudzītis, O. J. Siliņš un V. M. Bugins.

Rīgas pilsētas darbaļaužu deputātu padomes
izpildu komitejas priekšsēdētāja vietn. (A. Timarevs)

Rīgas pilsētas darbaļaužu deputātu padomes
izpildu komitejas sekretārs (P. Ķelle)

LVA, 270. f., 1. s apr., 1039, l., 127.—128. lp. Apliecināts noraksts. Tulkojums.

* Netiek publicēta.

60. Rīgas pilsētas DDP IK 1958. g. 28. maija lēmums Nr. 350-s
par zemes gabala ierādīšanu BKA Ļeņina rajonā, Kauguru ielā

Rīgas pilsētas darbaļaužu deputātu padomes izpildu komiteja

SLEPENI

LĒMUMS Nr. 350-s

Rīga

1958. gada 28. maijā

*Par papildus zemes gabala ierādīšanu Ļeņina rajonā, Kauguru ielā
BKA dzīvokļu ekspluatācijas pārvaldei*

Izskatījusi BKA karaspēka pavēlnieka palīga celtniecības un izmitināšanas jautājumos vēstuli un saskaņā ar PSRS aizsardzības ministra vietnieka direktīvu par zemes gabala ierādīšanu Ļeņina rajonā Kauguru ielā bez Nr. 42. kara autoremonta rūpnīcas celtniecī-

bai, Rīgas pilsētas darbaļaužu deputātu padomes izpildu komiteja nolēma:

1. Atsavināt PSRS Transporta celtniecības ministrijas Rīgas remonta un mehāniskajai rūpnīcai zemes gabala «K» daļu Ļeņina rajonā, Kauguru ielā, 75. grupa, Nr. 14 — atbilstoši skicei*.

2. Atsavināt pilsoni Kaulēnai Marijai Jēkaba m., Ieviņai Aleksandrai Jēkaba m., Cebulei Lidijai Jēkaba m. un Jaungailei Bronislavai Gavriļa m. zemes gabala «a» daļu Kauguru ielā 2, 75. grupa, Nr. 121 — atbilstoši skicei*.

3. Ierādīt dzīvokļu ekspluatācijas pārvaldei 42. kara autoremonta rūpnīcas celtniecībai zemes gabalus Ļeņina rajonā, Kauguru ielā — 75. grupa, Nr. 14, «K» daļa un 75. grupa, Nr. 121, «a» daļa — atbilstoši skicei*.

4. Uzdot BKA dzīvokļu ekspluatācijas pārvaldei:

- a) zemes gabalus ierādīt pēc celtniecības projektēšanas uzdevuma apstiprināšanas;
- b) zemes gabalu apbūvi saskaņot ar Rīgas pilsētas izpildu komitejas celtniecības un arhitektūras nodaļu;
- c) atjaunot pilsētas satiksmi Kauguru ielā, kuru savulaik patvaļīgi slēdza bruņutanku remontdarbnīca Nr. 77;
- d) noņemt koka nojumi virs pilsētas kanalizācijas segtā kanāla un dot iespēju tur brīvi piekļūt pilsētas labiekārtošanas pārvaldes darbiniekiem, lai veiktu kanāla remontdarbus; uzturēt kārtībā šo teritoriju;
- e) ūdens novadkanālu tīkla pārvietošanu vai aizbēršanu saskaņot ar Gāzes, ūdensvada un kanalizācijas trestu;
- f) Rīgas remonta un mehāniskās rūpnīcas jaunajās robežās uzcelt žogu 2,5 m augstumā (zemes iecirknis 75. grupa, Nr. 14), bet žogu, kas atrodas uz zemes gabala — 75. grupa, Nr. 121 — robežas pārvietot uz jaunu vietu;
- g) izgatavot jaunus zemes plānus zemes gabaliem — 75. grupa, Nr. 14 (Rīgas remonta un mehāniskā rūpnīca), 75. grupa, Nr. 121 (pils. Kaulēna u. c.);
- h) pēc iespējas saglabāt kokus zemes gabalā — 75. grupa, Nr. 121; nepieciešamo izciršanu saskaņot ar Ļeņina rajona izpildu komiteju un Apzaļumošanas saimniecības trestu;
- i) Rīgas remonta un mehāniskās rūpnīcas teritorijā esošo rūpnīcas kanalizācijas maģistrāli pieslēgt pilsētas kolektoram.

Rīgas pilsētas darbaļaužu deputātu padomes
izpildu komitejas priekšsēdētājs (E. Baumanis)

Rīgas pilsētas darbaļaužu deputātu padomes
izpildu komitejas sekretārs (A. Serdants)

LVA, 270. f., 1. s. apr., 1215. l., 81.—82. lp. Noraksts. Tulkojums.

* Netiek publicēta.

61. Rīgas pilsētas DDP IK 1961. gadā nepieciešamās k/d aizņemtās telpas

SLEPENI

Karaspēka daļu aizņemto un Rīgas pilsētas izpildu komitejai Rīgas ārstniecības un citu organizāciju izvietošanai nepieciešamo telpu saraksts

Nr. p. k.	Kas aizņēmis	Adrese	Piezīmes
1.	BKA tuberkulozes sanatorija	Rīgā, Ezermalas ielā 27	Līdz 1941. g. šajās telpās atradās Hāga privātslīmnīca
2.	BKA kara hospitāļa nodaļa	Rīgā, Vienības gatvē 87	arī — Senfelda privātslīmnīca
3.	BKA kara hospitāļa nodaļa	Rīgā, Ludzas ielā 25	arī — dzemdību nams ar 50 gultām
4.	Jūras kara bāzes DzED	Rīgā, Imanta Sudmaļa ielā 34	arī — pilsētas poliklīnika
5.	Karaspēka daļa Nr. 42110	Slokā	telpas nepieciešamas Jūrmalas pilsētas 1. slīmnīcai
6.	BKA VDK sevišķā daļa	Rīgā, Amatu ielā 5	telpas nepieciešamas Latvijas valsts filharmonijai
7.	JKF aviācijas lidojumu un taktikas kvalifikācijas celšanas centrālie kursi	Rīgā, Kalnciema šoseja	telpas nepieciešamas Rīgas automoto klubam

(1961. gads)

LVA, PA — 101. f., 24. apr., 96. l., 13. lp. *Orģināls. Tulkojums.*

62. BKA karaspēka pavēlnieka vietnieka ģenerālmajora Komina 1963. g. 10. jūlija atteikums LPSR MP lietu pārvaldniekam V. Krastiņam nodot teritoriju K. Barona ielā sporta biedrības «Daugava» vajadzībām

SLEPENI

Baltijas kara apgabala karaspēka pavēlnieka vietnieks celtniecības un karaspēka izmitināšanas jautājumos 1963. g. 10. jūlijā
Nr. 22/0662

Latvijas PSR Ministru Padomes lietu pārvaldniekam
b. V. A. KRASTIŅAM
Uz Nr. 11/1564

Brīvprātīgajai arodbiedrību sporta biedrībai «Daugava» nodot tās lūgto teritoriju K. Barona ielā nav iespējams, jo saskaņā ar raķešu karaspēka virspavēlnieka norādījumu šī teritorija tiks izman-

tota Rīgas augstākās sarkankarogotās komandieru un inženieru skolas mācību korpusa celtniecībai.

Inženiertehniskā dienesta ģenerālmajors *Kominovs*

LVA, 270. f., 1. s apr., 1556. l., 51. lp. Oriģināls. Tulkojums.

Atzīmes dokumentā:

b. V. A. Krastiņam. Lūzdu paziņot šā jautājuma izlemšanas juridisko pamatu. V. Rubenis. 15. VII. 63.

63. LPSR MP rūpniecības nodaļas vadītāja F. Rumbenieka un juridiskās nodaļas vadītāja I. Bišera [ne vēlāk par 1965. g. 16. decembri] parakstīta izziņa par BKA noliktavu izmantošanu

SLEPENI

Eks. Nr. 1

IZZIŅA

par Baltijas kara apgabala noliktavu izmantošanu Rīgas pilsētas tautas saimniecībā

Vēstulēs Latvijas PSR Ministru Padomes priekšsēdētājam b. V. P. Rubenim (Nr. 25/0554 1965. g. 5. jūnijā un Nr. 22/0652 1965. g. 28. septembrī) Baltijas kara apgabala karaspēka pavēlnieks ģenerālpulkvedis G. I. Hetagurovs piedāvā nodot republikai 4 apgabalam piederošas noliktavas, lai tās izmantotu Rīgas pilsētas tautas saimniecībā (kopplatība — 45 111 m², bilances vērtība — 3410 tūkst. rubļu).

Noliktava Nr. 305 (bruņutanku resora īpašums) — ēku kopplatība — 7853 m² (bilances vērtība — 285 tūkst. rubļu) — atrodas Rīgā, Kokneses prospektā 1a;

Noliktava Nr. 204 (pārtikas) un noliktavas Nr. 1293 (mantu) — ēku kopplatība 26 913 m² (bilances vērtība — 2825 tūkst. rubļu) — atrodas Rīgā, Augusta Deglava ielā 28;

Noliktava Nr. 279 (sakarū dienesta īpašums) — ēku kopplatība 10 345 m² (bilances vērtība — 300 tūkst. rubļu) — atrodas Rīgā, Ganiņu dambī 7 un 9.

So noliktavu vietā Baltijas kara apgabala karaspēka pavēlnieks b. G. I. Hetagurovs lūdz Latvijas PSR Ministru Padomi atrisināt jautājumu par jaunu noliktavu celtniecību ārpus pilsētas zonā par republikas līdzekļiem (3 noliktavas Jēkabpils rajona teritorijā un 1 noliktavu Rīgas rajona teritorijā) ar ēku kopplatību — 44 865 m².

Saskaņā ar Baltijas kara apgabala datiem 4 jaunu noliktavu celtniecības orientējošā izmaksa būtu 4309 tūkst. rubļu.

Latvijas PSR valsts plāna komisija (sk. 1965. g. 15. XI vēstuli Nr. 235-s) savā sēdē izskatīja Baltijas kara apgabala pavēlnieka priekšlikumus par apgabala noliktavu nodošanu izmantošanai Rīgas pilsētas tautas saimniecībā un nolēma:

1. Noliktavas Nr. 279 (sakarū dienesta noliktava) un Nr. 305

(bruņutanku resora noliktava) nevar tikt pārņemtas republikas tautas saimniecības vajadzībām, jo

noliktava Nr. 279 Ganību dambī 7a un 9 atrodas pilsētas dzīvojamā zonā blakus rajonam ar kapitālu dzīvojamo apbūvi, tāpēc noliktavu turpmāka izmantošana pieļaujama tikai kādu laiku (līdz 5 gadiem), t. i., līdz izvērstai dzīvojamā masīva celtniecībai šajā teritorijā;

noliktava Nr. 305 Kokneses prospektā 1a (Ķīšezera ielā 1) atrodas teritorijā, kur saskaņā ar Rīgas pils. attīstības ģenerālplānu paredzēts paplašināt Mežaparka rajona apstādījumu sistēmu. Šeit noliktavu izmantošana pieļaujama tikai kādu laiku (līdz ēku pilnīgai amortizācijai) un nav tiesību tās nomainīt vai veikt kapitālo remontu.

2. Noliktavas Nr. 204 (pārtikas) un Nr. 1293 (mantu) Augusta Deglava ielā 28 atrodas Rīgas rūpniecības un noliktavu perspektīvā rajonā un drīkst tikt izmantotas tautas saimniecībā tirdzniecības organizāciju vajadzībām; noliktavu vērtību var kompensēt uz tirdzniecības nozarei paredzēto republikas limitu rēķina, 1967.—1969. g. apgabalam izdalot kapitālieguldījumus un celtniecības materiālus noliktavu būvēšanai ārpusētas zonā.

Baltijas kara apgabalam 1966. g. saviem spēkiem jāveic projektēšanas darbi, bet 1967.—1969. g. ar savu celtniecības organizāciju spēkiem — noliktavu celtniecība un montāža.

Sakarā ar minēto jautājumu Latvijas PSR Ministru Padomes LP rūpniecības nodaļa un juridiskā nodaļa iesniedz sekojošus priekšlikumus:

1. Piekrist Latvijas PSR Valsts plāna [komisijas] lēmumam par to, ka noliktavas Nr. 279 (sakarū dienesta noliktava) un Nr. 305 (bruņutanku resora noliktava) nav iespējams pārņemt republikas tautas saimniecības vajadzībām sakarā ar iepriekš izklāstītajiem iemesliem.

Turklāt Baltijas kara apgabala karaspēka daļas vēl ilgāku laiku ekspluatēs noliktavas Nr. 279 un Nr. 305, tās tiks izmantotas līdz ārpusētas zonā tiks uzceltas jaunas noliktavas. Ņemot vērā visu minēto, izskatīt jautājumu par šo noliktavu pārņemšanu no Baltijas kara apgabala bilances republikas saimniecisko organizāciju bilancē šobrīd ir priekšlaicīgi.

2. Noliktavas Nr. 204 (pārtikas) un Nr. 1293 (mantu) Augusta Deglava ielā 28 bez atlīdzības var pārņemt Rīgas pilsētas tirdzniecības organizāciju vajadzībām, saskaņā ar PSRS Aizsardzības ministrijas un Latvijas PSR Ministru Padomes rīkojumu šo noliktavu vērtību pārrakstot no Baltijas kara apgabala bilances atbilstošā Latvijas PSR Tirdzniecības ministrijas organizācijas bilancē.

Likumā nav paredzēta kompensācija gadījumos, kad vieni valsts orgāni ēkas un būves nodod citiem valsts orgāniem (sk. Latvijas PSR Civilt kodeksa 94. p[antu] — valsts — vienīgā visas valsts mantas īpašnice — un PSRS TKP 1936. g. 15. februāra lēmuma Nr. 254 3., 5. punktu).

Latvijas PSR Tirdzniecības ministrijas vadība ir ar mieru pārņemt noliktavas Nr. 204 un Nr. 1293 (to bilances vērtība ir 2825 tūkst. rbļ.) Rīgas pilsētas tirdzniecības organizāciju vajadzībām, bet sakarā ar to, ka ministrijai iedalīto kapitālieguldījumu apjoms ir neliels, tā noliktavas vēlētos pārņemt ar iepriekš minētajiem noteikumiem, tas ir — bez atlīdzības.

Saskaņā ar provizoriskiem datiem PSRS Valsts plāna [komisija] 1967.—1969. g. Latvijas PSR tirdzniecības nozarei ir paredzējusi iedalīt kapitālieguldījumus tikai 7,6 milj. rbļ. apmērā, to skaitā — 4,8 milj. rbļ. celtniecības un montāžas darbiem.

3. Uzdot Rīgas rajona un Jēkabpils rajona darbaļaužu deputātu padomju izpildu komitejām atbilstoši pastāvošajiem noteikumiem un saskaņā ar Baltijas kara apgabala pieprasījumu ierādīt zemes gabalus 4 noliktavu celtniecībai.

Šo noliktavu projektēšana un celtniecība īstenojama ar Baltijas kara apgabala projektēšanas un celtniecības organizāciju spēkiem un līdzekļiem.

Noliktavu celtniecības nodrošināšana ar materiāliem un iekārtām jāizdara noteiktajā kārtībā.

Latvijas PSR Ministru Padomes
LP rūpniecības nodaļas vad. *F. Rumbenieks*

Latvijas PSR Ministru Padomes
LP juridiskās nodaļas vad. *I. Bišers*

12. Latvijas Evangeliskā luteriskā baznīca Melnārkā draudzes
mācītājs L. Tarvaks 1944. g. 22. novembra luteriskajā LPSR AFP
priekšsēdētājam A. P. Piontņikovam par katoļu modernizāciju pastā-
stājumam Adāls un Garkšāns, Jēzuss.

Latvijas PSR izp. tautsaim.
Melnārkā draudzes mācītājs
1944. gada 22. novembris

Latvijas PSR AFP priekšsēdētājam
A. P. Piontņikovam

III NODAĻA

LATVIJAS PILSĒTU UN CIEMU KULTŪRVIDES DEFORMĒŠANA

Latvijas pilsētu un ciemu kultūrvides deģenerācija ir tieši tā, kas
notiek šobrīd. Kultūrvide ir cilvēku dzīves vieta, kurā ir
cilvēku radītas un radītās kultūras vērtības. Kultūrvide ir
cilvēku radīta un radītā kultūras vērtību kopums, kas veido
cilvēku dzīves vidi. Kultūrvide ir cilvēku radīta un radītā
kultūras vērtību kopums, kas veido cilvēku dzīves vidi.

Kultūrvides deģenerācija ir cilvēku radītas un radītās kultūras
vērtību kopuma iznīcināšana. Kultūrvides deģenerācija ir
cilvēku radītas un radītās kultūras vērtību kopuma iznīcināšana.
Kultūrvides deģenerācija ir cilvēku radītas un radītās kultūras
vērtību kopuma iznīcināšana.

Rezultātā baznīca stāv tā, kā jauna un dzīvīga, bet tā ir
pilnībā iznīcināta. Kultūrvides deģenerācija ir cilvēku
radītas un radītās kultūras vērtību kopuma iznīcināšana.

Latvijas luteriskā baznīca, lai Adāls un Garkšāns, Jēzuss
mācītājam L. Tarvakam.

1. Organizācija, kas nodrošina kultūrvides deģenerāciju, ir
cilvēku radītas un radītās kultūras vērtību kopuma iznīcināšana.

2. Atkārtotā kultūrvides deģenerācija ir cilvēku radītas un
radītās kultūras vērtību kopuma iznīcināšana.

Rīga, Melnārkā mācītājs L. Tarvaks

LVA 1944. g. 22. nov. 12. l. p. 12. l. p.

64. Latvijas Evaņģēliski luteriskās baznīcas Mežaparka draudzes mācītāja L. Taivana 1944. g. 22. novembra informācija LPSR APP priekšsēdētājam A. Kirhenšteinam par karavīru nodarītajiem postījumiem Ādažu un Garkalnes baznīcai

Latvijas Ev. lut. baznīcas
Mežaparka draudzes mācītājs

1944. gada 22. novembrī

*Latvijas PSR Augstākās Padomes Prezidiija priekšsēdētājam
profesoram A. KIRHENŠTEINAM*

Tagadējās Baznīcas virsvaldes (Ev.-luter.) uzdevumā apmeklēju Ādažu un Garkalnes baznīcas, kas atrodas Ādažu pagasta izpildu komitejas robežās, lai iepazītos ar šo baznīcu stāvokli. Konstatēju, ka abas baznīcas cietušas no kareivjiem, kas tur mitinājušies. Sevišķi smagi cietusi Ādažu baznīca, kuras iekšpuse pilnīgi izdemolēta: ērģeles izpostītas, stabules izmētātas pa baznīcu un tās apkārtni, altāris izpostīts, altāra un kanceles drēbju apšuvumi un segas noplēstas un aiznestas. Kroņa lukturis norauts un sadauzīts, krucifiksi, lukturi un altāra Bībele iznīcināti. Tāpat izpostīta arī sakristeja un izpostīts pirmā draudzes mācītāja kops: tas atvērts, plāksne norauta utt. Lieki aprakstīt, kādā izskatā ir baznīcas grīda un sienas. Līdzīga posta aina atklājas arī kapos, kas atrodas pie baznīcas.

Kareivji baznīcu sen jau atstājuši, bet nožēlojamais skats ceļa malā stāv vēl arvien. Atsevišķi draudzes pārvaldes locekļi aizbildinās ar darbaspēka un līdzekļu trūkumu no vienas puses un nespēju bez pagasta padomes piekrišanas un aktīva atbalsta izziņot talkas un sagādāt vajadzīgos materiālus, kā stiklus, kaļķus, naglas, nepieciešamos amatniekus utt. Pagasta padome savukārt domā, ka kulta lietu atjaunošana neietilpst viņas uzdevumos.

Rezultātā baznīca stāv kā postaža un stāvēs vēl ilgi, modinot iedzīvotājos pilnīgi aplamu ieskatu par padomju varas nostāju pret reliģiju.

Laipni lūdzu Jūsu atbalstu, lai Ādažu pagasta padome saņemtu augstāku orgānu norādījumu:

1. Noorganizēt nekavējoties nepieciešamos uzkopšanas darbus baznīcā, lai tuvākā svētdienā varētu saaicināt visa pagasta iedzīvotājus, Ādažu draudzes locekļus uz sapulci, kur apspriest baznīcas atjaunošanas plānu.

2. Atbalstīt baznīcas atjaunošanas darbus, lai tur būtu iespējams atjaunot dievkalpojumu.

Rīgas Mežaparka mācītājs L. Taivans

LVA, 1448. f., 1. apr., 188. l., 1. lp. Oriģināls.

65. LPSR MP priekšsēdētāja V. Lāča 1946. g. 21. augusta lūgums PSRS bruņoto spēku ģenerālštāba priekšnieka vietniekam armijas ģenerālim A. Antonovam pārvietot Ļeņingradas kara apgabala k/d no Valkas uz Valgu sakarā ar dzīvokļu fonda postījumiem

Rīga

Nr. 919-s

1946. gada 21. augustā

*PSR Savienības Bruņoto spēku ģenerālštāba priekšnieka
vietniekam armijas ģenerālim b. A. I. ANTONOVAM*

K o p i j a: Ļeņingradas kara apgabala kara padomei,
Baltijas kara apgabala kara padomei

Latvijas PSR Ministru Padome lūdz pieņemt lēmumu par Ļeņingradas kara apgabalam pakļautās 65. gvardes strēlnieku divīzijas daļu pārdislocēšanu no Latvijas PSR Valkas pilsētas uz Ļeņingradas kara apgabala teritoriju, — šajā gadījumā uz Igaunijas PSR teritoriju, kur izvietots divīzijas štābs un lielākā daļa apakšvienību.

65. divīzijas daļu uzturēšanās Latvijas PSR Valkas pilsētā rada daudzus sarežģījumus, jo gan izvietojoties, gan arī citos jautājumos karaspēka daļas savu rīcību nesaskaņo ar Valkas apriņķa izpildu komiteju, uzskatot, ka ir pakļautas nevis Baltijas, bet Ļeņingradas kara apgabalam, tāpat arī, ka garnizona priekšnieks atrodas nevis Latvijas PSR Valkas pilsētā, bet gan Igaunijas PSR Valgas pilsētā, un uztur sakarus tikai ar Igaunijas PSR Valgas pilsētas izpildu komiteju.

12 mājās, kuras šīs daļas aizņem Latvijas PSR Valkas pilsētā, tās patvaļīgi izjauc ēku iekšējās sienas, veic dažāda veida pārbūves. Netiek saglabāts divīzijas daļu aizņemtais dzīvokļu fonds. Pārbaužu laikā, kas notika 1946. gada 3. martā, tika konstatēts, ka 10 mājās izdarīti postījumi 59 tūkst. rubļu apmērā.

65. divīzijas karaspēka daļa Zemitāna ielu un ceļu uz pilsētas tirgus laukumu abos galos noslēgusi.

Šāds stāvoklis turpmāk var radīt dzīvokļu fonda nekontrolētu izmantošanu. Jau tagad privātmājās un komunālajās mājās dzīvojošie virsnieki par dzīvokļiem nemaksā.

Latvijas PSR Ministru Padome uzskata, ka, lai ieviestu kārtību Latv. PSR Valkas pilsētas garnizonā, pareizāk būtu daļas izvietot atbilstoši teritoriālajam principam, jo tādējādi uzlabosies kara apgabalu pavēlniecības kontrole pār karaspēka daļu darbību.

Par Jūsu pieņemto lēmumu lūdzam paziņot Latvijas PSR Ministru Padomei.

Latvijas PSR Ministru Padomes
priekšsēdētājs (V. Lācis)

LVA, PA — 101. f., 9. apr., 59. l., 104. lp. Apliecināta kopija. Tulkojums.

66. LPSR MP kara nodaļas priekšnieka apakšpulkveža D. Šarapova 1946. g. 30. oktobra informācija BKA štāba priekšniekam ģenerālleitnantam V. Vaškevičam par k/d nodarītajiem postījumiem Cēsu pilsētas un Cēsu apriņķa dzīvokļu fondam

Nr. 1213-s

1946. gada 30. oktobrī

SLEPENI

Eks. Nr. 3

*Baltijas kara apgabala štāba priekšniekam
ģenerālleitnantam b. V. R. VAŠKEVIČAM*

K o p i j a: Cēsu apriņķa izpildu komitejas priekšsēdētājam
b. Freibergam

Kā ziņo Cēsu apriņķa izpildu komiteja, Cēsīs un 3 kilometrus no Cēsīm karaspēka daļa pārvērtusi dzīvošanai nederīgā stāvoklī divas mājas, un proti:

1. Cēsīs, Rīgas ielā 95 Rīgas garnizona DzED pārstāvis jau šā gada maijā konstatēja, ka šīs divstāvu akmens ēkas, sastāvošas no 14 istabām, pirmajā stāvā nav logu, bet 1946. gada oktobrī visā ēkā vairs nebija neviena logu rāmja; turklāt pirmajā stāvā izjauktas 3, otrajā stāvā 2 podiņu krāsnis.

Ēku nevienam neaizņem un neapsargā, taču, neskatoties uz apriņķa izpildu komitejas lūgumiem, garnizona priekšnieks to izpildu komitejai neatdod.

Mājas pagalmā atrodas koka dzīvojamā ēka, kura pakāpeniski tiek sazāģēta malkā un nokurināta.

2. 3 kilometrus no Cēsīm karaspēka daļai nodotas 3 dzīvojamās ēkas, kas sastāv no 40 istabām, un zemes gabals. To izmanto kā palīgsaimniecību, bet ēkas tiek nopostītas. Pārbaudes laikā, kuru izpildu komiteja izdarīja oktobrī, tika konstatēts: jau izņemta lielākā daļa logu rāmju; nojauktas krāsnis un plītis; istabas pilnas ar atkritumiem; 1 istabā tiek turēti zirgi; 2 istabās glabājas kartupeļi.

1946. gada pavasarī šīs ēkas karaspēka daļai tika nodotas pilnīgā kārtībā.

Latvijas PSR Ministru Padomes priekšsēdētāja b. V. T. Lāča uzdevumā par to ziņoju un lūdzu ar rīkojumu komandēt uz Cēsu apriņķa izpildu komiteju Jūsu pārstāvi, lai kopā ar apriņķa izpildu komiteju pārbaudītu minēto ēku stāvokli, kā arī uzdot Cēsu garnizona priekšniekam šīs ēkas savest kārtībā un sodīt vainīgos.

Vienlaikus lūdzu: ja nav nepieciešamības izmantot telpas Cēsīs, Rīgas ielā 95, tās nodot Cēsu apriņķa izpildu komitejai.

Par veiktajiem pasākumiem lūdzu paziņot Latvijas PSR Ministru Padomes Lietu pārvaldei un Cēsu apriņķa izpildu komitejas priekšsēdētājam.

Kara nodaļas priekšnieks
adm[inistratīvā] dienesta apakšpulkvedis D. Šarapovs

LVA, 270., 1. s apr., 230. l., 325. lp. Oriģināls. Tulkojums.

67. Cēsu pilsētas IK 1946. g. 15. oktobra akts par Cēsu garnizona postījumiem Kalnu muižā

AKTS

1946. g. 15. oktobrī mēs, apakšā parakstījušies Cēsu pilsētas izpildu komitejas priekšsēdētājs Edgars Plotnieks un Cēsu pilsētas komunālās saimniecības nodaļas vadītājs Jānis Viksna, ieradāmie Cēsis, Rīgas ielā 95 — bijušā Kalna muižā, kas nodota Cēsu kara garnizona rīcībā, un konstatējām uz vietas sekojošo:

1) Bijušā muižas 2. stāvu mūra pils, kas sastāv no 14 istabām, virtuves un blakus telpām apmēram 350 m² platībā, galīgi tiek izpostīta. Š. g. maija mēnesī mēs, no vienas puses apakšā parakstījušies, un no otras puses Cēsu garnizona komandants un Rīgas KEČ* galvenais inženieris, pārskatījām šo objektu un atradām, ka tikai pils 1. stāvā trūkst daļēji logu, bet 2. stāvs bija kārtībā un tur dzīvoja armijas virsnieki. Uz mūsu pieprasījumu nodot ēku pilsētas rīcībā un viņas savešanu kārtībā saņēmām noraidošu atbildi, norādot, ka ēku savedīs kārtībā 1946. gadā kara spēka daļas. Tagad, 15. oktobrī, atradām, ka ēka pilnīgi pamesta no iedzīvotājiem un padota likteņa varai. Ēkā vairs nav atrodams neviens loga rāmis, 1. stāvā izplēstas 3 mākslas podiņu krāsnis, bet 2. stāvā izplēstas 2 krāsnis. Gvardijas kaptn.** Juza Alberts, kas dzīvo blakus privātajā mājā Cēsis, Rīgas ielā 95, mums stāstīja, ka viņš līdz šim dzīvojis pils 2. stāvā, no kurienes viņu izdzinis tagadējais garnizons, un pēc tam garnizona karavīri stājušies pie ēkas nopostīšanas. Logi izņemti, krāsnis noplēstas, un ar automašīnām šie materiāli pārvesti uz Cēsīm, Vaļņu ielu 37. Par šo pretvalstisko rīcību viņš, gvardijas kapteinis Juza Alberts jau rakstiski esot ziņojis Baltijas kara apgabala padomei. Kā aculiecinieks viņš šo garnizona rīcību varot apgalvot katrā laikā.

2) Dzīvojamā 1^{1/2} stāvu koka māja tiek pakāpeniski sazāgēta un sadedzināta. Tādā veidā aiziet bojā apdzīvojamā platība ne mazāk kā 200 m².

3) Pieminētiem Cēsu garnizonam nodotiem namiem neatradām nekādu apsardzību.

Nolēmām šī akta pirmo eksemplāru nodot LK(b)P Cēsu apriņķa komitejas 1. sekretārei, otro eksemplāru Cēsu apriņķa izpildu komitejas priekšsēdētājam un trešo eksemplāru Cēsu pilsētas izpildu komitejai.

Cēsu pilsētas izpildu komitejas
priekšsēdētājs *E. Plotnieks*
Cēsu pilsētas komunālās saimn.
nodaļas vadītājs *J. Viksna*

LVA, 270. f., 1. s apr., 230. l., 327. lp. Oriģināls.

* Garnizona DzED nosaukuma saīsinājums krievu val.

** Kapteinis.

68. Cēsu pilsētas IK 1946. g. 15. oktobra akts par Cēsu garnizona postījumiem Meijera muižā

AKTS

1946. g. 15. oktobrī, mēs, apakšā parakstījušies Cēsu pilsētas izpildu komitejas priekšsēdētājs Edgars Plotnieks un Cēsu pilsētas komunālās saimniecības nodaļas vadītājs Jānis Viksna, ieradāmie bijušā Meijera muižā 2 km attālumā no Cēsu pilsētas un konstatējām sekojošo:

1. Meijera muižas zeme ar dzīvojamām ēkām nodotas Cēsu kara garnizona rīcībā. Zemi garnizons apstrādā kā palīgsaimniecību, bet trīs dzīvojamās ēkas, kurās ietilpst apmēram 40 istabas ar apdzīvojamo platību apmēram 750 m², izpostītas, tiek vēl tālāk postītas un padotas likteņa varai. Lielākai daļai ēkām logi izņemti, krāsnis un plītis noplēstas. Istabas piemēslotas cilvēku mēsliem, vienā istabā tiek turēti zirgi, divās istabās iebērti apmēram 2500 kg kartupeļu, kurus par savu īpašumu atzina kāda privāta krievu tautības sieviete un teica, ka viņa šajā mājā dzīvojot. Pie ēkām nekādu sardzi neatradām. Cēsu pagasta izpildu komitejas priekšsēdētājs b. Podiņš mums stāstīja, ka ēkas garnizonam viņš 1946. g. pavasarī nodevis kārtībā. Nolēmām vienu šī akta eksemplāru nodot LK(b)P Cēsu apriņķa komitejas 1. sekretārei; otru eksemplāru Cēsu apriņķa izpildu komitejas priekšsēdētājam, bet trešo paturēt Cēsu pilsētas izpildu komitejā.

Cēsu pilsētas izpildu komitejas
priekšsēdētājs *E. Plotnieks*
Cēsu pilsētas komunālās saimn.
nodaļas vadītājs *J. Viksna*

LVA, 270. f., 1. s apr., 230. l., 328. lp. Oriģināls.

69. LPSR MP priekšsēdētāja V. Lāča un LK(b)P CK sekretāra J. Kalnbērziņa 1946. g. 27. decembra ierosinājums atjaunot Valkā tautas nama darbu, paredzot ēku izmantot arī kā Valkas un Valgas garnizona virsnieku namu

SLEPENI
Eks. Nr. 4

LATVIJAS PSR MINISTRU PADOME

Rīga

1946. g. 27. decembrī

*Latvijas K(b)P Valkas apriņķa komitejas
sekretāram b. VOTČTOVAM*

Valkas apriņķa izpildu komitejas priekšsēdētājam b. KALNIŅAM

65. gvardes strēlnieku divīzijas komandierim
ģenerālmajoram b. ANDRJUSČENKO
Valkas pilsētas virsnieku nama priekšniekam
majoram b. DEMIDOVAM

65. gvardes strēlnieku divīzijas politdaļas priekšniekam

Latvijas PSR Ministru Padome un Latvijas K(b)P CK uzskata, ka nav pareizi izmantot Valkas tautas nama ēku tikai kā Valkas un Valgas garnizona virsnieku namu.

Tautas nama ēka tika celta speciāliem mērķiem tieši tautai — kā tautas nams — un tā jāizmanto atbilstoši šim mērķim.

Latvijas PSR Ministru Padome un Latvijas K(b)P CK ierosina nekavējoties atjaunot Valkā tautas nama darbu un palīdzēt kino- teātra direktoram ar darbaspēku un materiāliem, lai atsāktu kino rādīšanu tautas namā.

Nemot vērā, ka divīzijai ir sevišķas grūtības ar dzīvokļu fondu un tāpēc virsnieku namu uz citām telpām nevar pārcelt, Latvijas PSR Ministru Padome un Latvijas K(b)P CK uzdod Valkas apriņķa izpildu komitejai un Valkas apriņķa partijas komitejai uz līguma pamata piešķirt divīzijas politdaļai tiesības izmantot tautas nama telpas darbam ar virsniekiem un to ģimenēm.

Par veikto ziņojiet līdz 1947. gada 20. janvārim.

Latvijas PSR Ministru Padomes
priekšsēdētājs V. Lācis

Latvijas K(b)P Centrālās komitejas
sekretārs J. Kalnbērziņš

LVA, PA — 101. f., 9. apr., 59. l., 135. lp. Oriģināls. Tulkojums.

70. LPSR MP 1947. g. 9. jūnija lēmums Nr. 598-ss par zemes gabala ierādīšanu Liepājas jūras kara bāzei

PILNIGI SLEPENI
Eks. vienīgais

LATVIJAS PSR MINISTRU PADOME
LĒMUMS Nr. 589-ss

Rīga

1947. gada 9. jūnijā

Par zemes gabala ierādīšanu Liepājas jūras kara bāzei

Saskaņā ar PSR Savienības Ministru Padomes 1947. gada 29. janvāra lēmumu Nr. 173-81 ss Latvijas PSR Ministru Padome nolemj:

1. Ierādīt Baltijas flotes Liepājas jūras kara bāzei divus zemes gabalus līdz 2100 ha platībā Liepājas pilsētas teritorijā, — pievienotajā Liepājas pilsētas plānā* (mērogs 1 : 10 000) apzīmēti ar zilu līniju.

2. Uzdot Liepājas pilsētas izpildu komitejai (b. Goršteinam) līdz 1947. gada 15. augustam minēto zemes gabalu nodot Liepājas jūras kara bāzes komandierim un precizēt zemes gabala platību un robežas dabā un plānā.

3. Ierosināt Liepājas jūras kara bāzes vadībai (b. Kotlovskim) atsevišķas telpas un zemes gabalus, kas atrodas ierādāmajā teritorijā, izmantot atbilstoši flotes štāba un Baltijas kara apgabala kara spēka pavēlnieka norādījumiem.

4. Uzdot Liepājas garnizona priekšniekam ierādītajā zemes gabalā nodrošināt meža aizsardzību no izciršanas un ugunsgrēkiem.

5. Noteikt, ka meža izciršana un tīrīšana ierādāmajā zemes gabalā var notikt tikai, katrā atsevišķā gadījumā saņemot Liepājas pilsētas izpildu komitejas atļauju.

6. Atstāt tiesības Liepājas pilsētas izpildu komitejai stādīt kokus un kopt jaunaudzes ierādāmajā zemes gabalā.

7. Noteikt, ka līdz aerodroma iekārtošanai citā vietā Liepājas jūras kara bāzei ierādāmajā zemes gabalā paliek un strādā civilās aviācijas aerodroms.

8. Brīdināt Liepājas jūras kara bāzes vadību (b. Kotlovski), ka jūras kara bāzei ierādāmajā teritorijā, tai skaitā arī zemes gabalā intendantpilsētiņai, ietilpst nepieciešamā aizliegtā josla.

9. Kontroli par šā lēmuma izpildi uzdot Latvijas PSR Ministru Padomes priekšsēdētāja vietniekam b. K. I. Celovam.

Latvijas PSR Ministru Padomes
priekšsēdētājs (V. Lācis)
Latvijas PSR Ministru Padomes
lietu pārvaldnieks (I. Bastins)

LVA, 270. f., 1. s apr., 1714. l., 43.—44. lp. Apliecināta kopija. Tulkojums.

* Netiek publicēts.

71. PSRS BSM JKS aizmugures spēku priekšnieka ģenerālpulkveža Moskaļenko 1947. g. 30. augusta/1. septembra lūgums LPSR MP priekšsēdētājam V. Lācim atcelt Ventspils pilsētas IK lēmumu par radiolokācijas poligona rīcībā esošās pirts nodošanu epidemioloģiskajai stacijai

PSRS Bruņoto spēku ministrija
Jūras karaspēka aizmugures spēku
priekšnieks
1947. g. 30. augustā/1. septembrī
Nr. 1063847-s
Maskava

SLEPENI

Latvijas PSR Ministru Padomes priekšsēdētājam b. V. T. LĀCIM

Ventspils pilsētas izpildu komiteja 1947. g. 17. jūlijā pieņēma lēmumu Nr. 223 par JKS zinātniskās pētniecības jūras radiolokācijas poligonam piederošās pirts, kas atrodas Kadenieku ielas 9. nama teritorijā, nodošanu epidemioloģiskajai stacijai.

Šis izpildu komitejas lēmums ir pretrunā Latvijas PSR TKP 1945. g. 20. janvāra lēmumam Nr. 029, ar kuru māja Kadenieku ielā 9 kopā ar visām piebūvēm tika nodota radiolokācijas poligona lietošanā.

Līdz Tēvijas karam — 1941. g. 1. janvārim māja Kadenieku ielā 9 un pirts piederēja Vindavas jūras kara bāzei, un 1946. g. maijā šo ēku kopā ar visām piebūvēm, arī pirti, no BKA radiolokācijas pārvaldes pārņēma radiolokācijas poligons.

Ieeja šajā teritorijā bija un vēl arvien ir tikai no Kadenieku ielas 9, kur nepiederošu personu klātbūtne ir pilnīgi nepieļaujama, jo šeit notiek slepenās tehnikas un izmēģinājuma kuģu pārbaude Ventas upē, t. i., tur, kur atrodas minētā pirts un izvietots poligona personālsastāvs.

Sakarā ar to lūdzu Latvijas PSR Ministru Padomi atcelt Ventspils pilsētas izpildu komitejas 1947. gada 17. jūlija lēmumu Nr. 223 par zinātniskās pētniecības jūras radiolokācijas poligona pirts nodošanu pilsētas epidemioloģiskajai stacijai.

Generālpulkvedis *Moskaļenko*

LVA, 270. f., 1. s apr., 300. l., 253. lp. *Origināls. Tulkojums.*

Atzīmes dokumentā:

b. Plūdonim. Lūdzu noskaidrot. 5. IX. 47. V. Lācis.

72. Gulbenes rajona DDP IK priekšsēdētāja Kalniņa un sekretāra Priedes 1950. g. 12. septembra lūgums LPSR MP LP palīdzēt atgūt garnizona DzED aizņemtās ēkas — 4 noliktavas un mājas Pils ielā 2 un Pils ielā 3

Latvijas PSR Gulbenes rajona
darbaļaužu deputātu padomes izpildu komiteja

Nr. 15-s

1950. g. 12. septembrī

SLEPENI

*Latvijas PSR Ministru Padomes
Lietu pārvaldei*

Sakarā ar Jūsu š. g. 23. augusta rakstu Nr. 1009-s Gulbenes rajona darbaļaužu deputātu padomes izpildu komiteja paskaidro, ka KEČ garnizons* 1947. gadā, kad organizējās Gulbenes apriņķa komunālā nodaļa, mājas Pils ielā 2 un Pils ielā 3 nenodeva vis komunālai nodaļai, bet gan, skaitīdams tās kā savas, iznomāja tās Gulbenes kara komisariāta vajadzībām. Tāpat KEČ skaitīja kā savas četras noliktavas, kuras agrāk nekad tam nav piederējušas, un tagad tās iznomā Gulbenes «Žagotzerno» vajadzībām, graudu sabēršanai. Māja Pils ielā 2 ar dzīvojamo platību apmēram 100 m², kuru tagad apdzīvo kara komisariāta darbinieki, agrāk piederēja

pilsētas valdei, un tur atradās pilsētas valdes kancelejas telpas, tagad šīs telpas būtu nepieciešams nodot priekš komunālo dzīvokļu fonda.

Mājā Pils ielā 3 — 250 m² — agrāk darbojās buržuāziskā tiesa, bet tagad KEČ to nodevis kara komisariāta rīcībā, arī šī ēka faktiski būtu nododama Gulbenes pilsētas izpildu komitejas rīcībā.

Noliktavas, atrodošās Gulbenes pilsētas teritorijā un ārpus no «kara pilsētiņas», ar kvadrāturu 1. — 180 m², 2. — 420 m², 3. — 420 m², 4. — 920 m², kopā 1940 m², KEČ skaita kā savas un 1948. gadā ar līgumu tās iznomājis Gulbenes «Zagotzerno» vajadzībām, kaut gan agrāk tās KEČ garnizonam nekad nav piederējušas un nekad šīs noliktavas nav izlietotas kara materiālu novietošanai, bet tagad tās ir nepieciešamas Gulbenes «Zagotzerno» graudu sabēršanai.

Lūdzam Latvijas PSR Ministru Padomes rīcību, lai minētās ēkas tiktu nodotas Gulbenes pilsētas darbaļaužu deputātu padomes izpildu komitejas rīcībā.

Gulbenes rajona darbaļaužu deputātu padomes
izpildu komitejas priekšsēdētājs *Kalniņš*
Gulbenes rajona darbaļaužu deputātu padomes
izpildu komitejas sekretārs *Priede*

LVA, 270. f., 1. s apr., 631. l., 187. lp. Oriģināls.

* Garnizona DzED nosaukuma krievu val. saīsinājums.

73. PSRS jūras kara ministra admirāļa A. Golovko 1950. g. 5. novembra lūgums LK(b)P CK sekretāram J. Kalnbērziņam par Jelgavas pils un dzīvojamo māju nodošanu jūras karaskolas iekārtošanai

PSRS jūras kara ministrs
1950. g. 5. novembrī
Nr. 456-ss

PILNIGI SLEPENI
Eks. Nr. 1

*Latvijas K(b)P Centrālās Komitejas sekretāram
biedram J. E. KALNBĒRŽIŅAM*

Nahimova vārdā nosauktās jūras karaskolas, kas gatavo topošos jūras karaspēka virsnieku kadrus, ir dislocētas Ļeņingradā, Rīgā un Tbilisi. So skolu izvietojumu lielos valsts centros nosaka nepieciešamība audzēkņiem — nahimoviešiem pastāvīgi apmeklēt daudzas kultūras un mācību iestādes. Nahimova vārdā nosauktās skolas izvietojuma Latvijas PSR galvaspilsētā, kura ir liela kultūras pilsēta un jūras osta, pilnīgi atbilst šiem priekšnosacījumiem.

Sakarā ar to Nahimova vārdā nosauktās skolas pārdislocēšana no Rīgas uz Jelgavu nav lietderīga.

Jūras kara ministrijai ir vajadzīgas telpas citu jūras karaskolu izvietošanai. Jelgavas pils atrašanās vieta un platība pilnībā atbilst jūrskolas izvietošanas prasībām.

Jelgavas pils un dažu atjaunojamu dzīvojamo māju nodošana Jūras kara ministrijas bilancē ļautu īsā laikā sākt atjaunošanas darbus un iekārtot tur jūras karaskolu.

Esmu iesniedzis lūgumu Latvijas PSR Ministru Padomes priekšsēdētāja vietniekam b. Plūdonim par Jelgavas pils nodošanu Jūras kara ministrijas bilancē, lai veiktu atjaunošanas darbus un izvietotu tur jūras karaskolu.

Lūdzu atbalstīt šo lūgumu.

Pievienoju Latvijas PSR Ministru Padomes rīkojuma projektu.* (..)

Admirālis A. Golovko

LVA, PA — 101. f., 13. apr., 77. l., 69. lp. Oriģināls. Tulkojums.

Atzīmes dokumentā:

b. Titovam. Nepieciešams dot piekrišanu šajā jautājumā. 10. XI. 50. J. Kalnbērziņš.

* Netiek publicēts.

74. LPSR MP priekšsēdētāja vietnieka M. Plūdoņa 1950. g. 11. novembra informācija PSRS jūras kara ministram admirālim A. Golovko par LPSR MP un LK(b)P CK lēmumu nodot PSRS JKM Jelgavas pils telpas

PILNĪGI SLEPENI

LATVIJAS PSR MINISTRU PADOME

Rīga

Nr. 1389-ss

1950. g. 11. novembrī

PSR Savienības Jūras kara ministrija
Admirālim b. A. G. GOLOVKO

Uz 1950. gada 5. novembra Nr. 455-ss

Latvijas PSR Ministru Padome un Latvijas Komunistiskās (boļševiku) partijas Centrālā Komiteja 1950. gada 26. septembrī pieņēma kopīgu lēmumu Nr. 62 par Jelgavas pils telpu nodošanu PSR Savienības Jūras kara ministrijai.

Vienlaikus paziņoju, ka 1950. gada 10. oktobrī Latvijas PSR Ministru Padome un Latvijas K(b)P CK nosūtīja PSR Savienības

Ministru Padomes priekšsēdētāja vietniekam biedram N. A. Bulganiņam lūgumu Nr. 8-2212 par atļauju nodot Jelgavas pils telpas PSR Savienības Jūras kara ministrijai.

Atbildi uz mūsu lūgumu vēl neesam saņēmuši.

Latvijas PSR Ministru Padomes
priekšsēdētāja vietnieks (M. Plūdonis)

LVA, PA — 101. f., 13. apr., 77. l., 70. lp. Apliecināta kopija. Tulkojums.

75. PSRS jūras kara ministra vietnieka ģenerālleitnanta Komarova 1952. g. 16./17. janvāra lūgums LPSR MP priekšsēdētājam V. Lācim izpildīt LPSR MP lēmumu un atbrīvot Jelgavas pils telpas jūras karaskolas iekārtošanai

SLEPENI
Eks. Nr. 1

PSRS jūras kara ministra vietnieks
1952. g. 16./17. janvārī
Nr. 404117-s

Latvijas PSR Ministru Padomes priekšsēdētājam b. V. T. LĀCIM
Rīga

Ar Latvijas PSR Ministru Padomes 1950. gada 20. decembra lēmumu Nr. 1686 Jelgavas pils ēka tika nodota Jūras kara ministrijai, lai ēku atjaunotu un tur iekārtotu jūras karaskolas tipa mācību iestādi.

Lēmumā tika uzdots Jelgavas pilsētas darbaļaužu deputātu padomes izpildu komitejai un virknei LPSR resoru līdz 1951. gada 1. maijam pils ēkā dzīvojošos iedzīvotājus pārcelt citur. Tomēr līdz pat šim brīdim LPSR valdības lēmums nav izpildīts, un pils ēkā turpina dzīvot 36 ģimenes.

Lūdzu Jūs veikt pasākumus, lai minētās ģimenes tuvākajā laikā no Jelgavas pils ēkas tiktu pārceltas citur.

Jūsu lēmumu lūdzu darīt man zināmu.

Inženieris ģenerālleitnants *Komarovs*

LVA, 270. f., 1. s apr., 833. l., 16. lp. Oriģināls. Tulkojums.

Atzīmes dokumentā:

b. Plūdonim, b. Sarmam. Lūdzu dot priekšlikumus. 22. I. 52. V. Lācis.

b. Sarma. Dot norādījumu pilsētas izpildu komitejai un resoriem, noskaidrot, kas dzīvo šajā ēkā, 2—3 mēnešu laikā atbrīvot bijušo pili no īrniekiem. 26. I. M. Plūdonis.

76. LPSR MP lietu pārvaldnieka vietnieka R. Sprinģa 1952. g. 29. janvāra prasība Jelgavas pilsētas DDP IK priekšsēdētājam B. Bērziņam atbrīvot Jelgavas pils telpas līdz 25. martam

SLEPENI
Eks. Nr. 2

Rīga

Nr. 201/142-s 1952. gada 29. janvārī

*Jelgavas pilsētas izpildu komitejas priekšsēdētājam
b. B. G. BĒRZIŅAM*

Jūras kara ministrija nosūtīja Latvijas PSR Ministru Padomei vēstuli par Jelgavas pils telpu atbrīvošanu no iemītniekiem tuvākajā laikā, jo ar Latvijas PSR Ministru Padomes 1950. g. 20. decembra lēmumu Nr. 1686 pils nodota ministrijai.

Saskaņā ar Latvijas PSR Ministru Padomes priekšsēdētāja vietn. biedra M. J. Plūdoņa rīkojumu lūdzu veikt pasākumus, lai ne vēlāk par 1952. gada 25. martu pils telpas tiktu atbrīvotas. Iemītniekus, kuri strādā uzņēmumos, ir pienākums izmitināt attiecīgo uzņēmumu vadītājiem.

Par veiktajiem pasākumiem lūdzu paziņot līdz 1952. gada 10. februārim.

Latvijas PSR Ministru Padomes
lietu pārvaldnieka vietn. R. Sprinģis

LVA, 270. j., 1. s apr., 833. l., 17. lp. Oriģināls. Tulkojums.

77. Jelgavas pilsētas DDP IK priekšsēdētāja vietnieka Niperta un sekretāra L. Urneša 1952. g. 16. februāra informācija LPSR MP sakarā ar lēmuma par Jelgavas pils nodošanu jūras karaskolas iekārtošanai izpildes gaitu

*Latvijas PSR Jelgavas pilsētas darbaļaužu deputātu padomes
izpildu komiteja*

Nr. 172

Jelgavā, Skolotāju ielā 3
1952. gada 16. februārī

LATVIJAS PSR MINISTRU PADOMEI

Sakarā ar Jūsu 1952. gada 29. janvāra vēstuli Nr. 201/142 Jelgavas pilsētas darbaļaužu deputātu padomes izpildu komiteja paziņo, ka pils atbrīvošanā līdz 1952. gada 25. aprīlim* veikti sekojoši pasākumi:

1. Dots norādījums visiem iestāžu un uzņēmumu vadītājiem, lai tiktu veikti pasākumi pilī dzīvojošo pārcelšanai uz viņu darba vietu resoru mājām;

2. Paziņots visām ministrijām, uz kurām attiecas Ministru Padomes 1950. gada 20. decembra lēmums Nr. 1686, ka tās nepilda šo Latvijas PSR Ministru Padomes lēmumu, un norādīts, ka pret Jelgavas pilsētas uzņēmumu vadītājiem jāveic paši stingrākie pasākumi, lai pilī dzīvojošie nekavējoties tiktu pārcelti citur;

3. Dots rīkojums pilsētas dzīvokļu pārvaldes priekšniekam par pilī dzīvojošo darbaļaužu (tirdzniecības darbinieku, rūpkombinātu strādnieku, invalīdu) tūlītēju pārvietošanu.

Pašlaik Latvijas PSR Ministru Padomes lēmumu pilda tikai pilsētas dzīvokļu pārvalde un 3. celtniecības pārvalde.

Jelgavas pilsētas darbaļaužu deputātu padomes
izpildu komitejas priekšsēdētāja vietn. *Niperts*

LVA, 270. f., 1. s apr., 833. l., 18. lp. Oriģināls. Tulkojums.

* Vēstulē — līdz 25. martam.

78. BKA karaspēka pavēlnieka armijas ģenerāļa I. Bagramjana 1952. g. 8. aprīļa lūgums LK(b)P CK sekretāram J. Kalnbērziņam un LPSR MP priekšsēdētājam V. Lācim slēgt sanatoriju «Lielbērze»

SLEPENI
Eks. Nr. 2

Baltijas kara apgabala
karaspēka pavēlnieks
1952. g. 8. aprīlī
Nr. 041
Rīga

*Latvijas Komunistiskās (boļševiku) partijas Centrālās Komitejas
sekretāram biedram J. E. KALNBĒRZIŅAM
Latvijas PSR Ministru Padomes priekšsēdētājam
biedram V. T. LĀCIM*

Dobeles nomalē, kara pilsētiņas teritorijā atrodas tuberkulozes sanatorija «Lielbērze».

Sanatorija atrodas pie šosejas un pie vienīgā pilsētas ūdens baseina — Bērzes upes, kuras ūdeni lieto visi pilsētas iedzīvotāji un karaspēka daļas.

Sanatorijas slimnieki nonāk nekontrolētā saskarsmē ar apkārtējiem iedzīvotājiem. Zināmā mērā tas ir iemesls, kāpēc palielinās saslimstība ar tuberkulozi.

Sakarā ar karaspēka garnizona palielināšanos, uzskatu par nepieciešamu lūgt Jūs izskatīt jautājumu par sanatorijas «Lielbērze» slēgšanu.

Arī Latvijas K(b)P Dobeles rajona komiteja ir iesniegusi priekšlikumu par sanatorijas slēgšanu un slimnieku pārcelšanu tālākai ārstēšanai uz sanatorijām «Tērvete» un «Īle».

Lūdzu nosūtīt komisiju šā jautājuma izpētei.

Armijas ģenerālis *I. Bagramjans*

LVA, 270. f., 1. s apr., 834. l., 90. lp. Oriģināls. Tulkojums.

Atzīmes dokumentā:

b. Ostrovam. Lūdzu izskatīt un iesniegt priekšlikumus. 11. IV. M. Plūdonis.

79. LPSR MP priekšsēdētāja vietnieka M. Plūdoņa 1952. g. 12. maija atteikums BKA karaspēka pavēlniekam armijas ģenerālim I. Bagramjanam slēgt sanatoriju «Lielbērze»

1952. g. 12. maijā

SLEPENI

Eks. Nr. 2

*Baltijas kara āpgabala karaspēka pavēlniekam
armijas ģenerālim b. I. H. BAGRAMJANAM*

Uz Jūsu 1952. g. 8. IV. Nr. 041

Pēc jautājuma izskatīšanas par tuberkulozes sanatorijas «Lielbērze» slēgšanu paziņoju:

izvietot slimniekus no sanatorijas «Lielbērze» sanatorijās «Tērvete» un «Īle» nav iespējams, jo tās ir pārslogotas; sanatorijas «Lielbērze» likvidēšana gultasvietu skaitu republikas tuberkulozes sanatorijās samazinātu par 100 gultām, taču vajadzība pēc šīm gultasvietām ir ļoti liela.

Sanatorija «Lielbērze» atrodas četru kilometru attālumā no Dobeles un apkārtējiem iedzīvotājiem un karaspēka garnizonam nerada inficēšanās briesmas, jo sanatorijai ir kanalizācijas ūdeņu attīrīšanas ierīces. Bērzes upes ūdens, kas ņemts sanatorijas tuvumā, analīze neuzrāda ūdens piesārņotību ar tuberkulozes bacilēm.

Tāpēc neuzskatu par iespējamu slēgt tuberkulozes sanatoriju «Lielbērze».

Latvijas PSR Ministru Padomes
priekšsēdētāja vietnieks (M. Plūdonis)

LVA, 270. f., 1. s apr., 834. l., 92. lp. Kopija. Tulkojums.

80. LPSR MP priekšsēdētāja vietnieka M. Plūdoņa 1952. g. 24. aprīļa lūgums BKA karaspēka pavēlniekam armijas ģenerālim I. Bagramjanam nodrošināt Priekulē k/d transporta bojāto ielu sabalošanu

1952. g. 24. aprīlī
SLEPENI
Eks. Nr. 3

*Baltijas kara apgabala karaspēka pavēlniekam
armijas ģenerālim biedram I. H. BAGRAMJANAM*

Kopija s: Priekules rajona darbaļaužu deputātu padomes izpildu komitejas priekšsēdētājam b. A. A. Zaķim

Beidzoties karadarbībai 1941.—1945. g., Priekules ielas bija bojātā stāvoklī. Pēc kara gadu laikā tās tika savestas normālā kārtībā: izrakti grāvji, ielas apstrādātas ar greideru un braucamā daļa noklāta ar rupju granti. Šāds braucamās daļas nostiprinājums bija pilnīgi pietiekams slodzei, kurai ielas tika pakļautas pilsētas dzīves apstākļos.

1952. g. pavasarī uz Priekuli tika pārdislocēta apgabala karaspēka daļa, un visu pavasari pilsētas ielās bija dzīva satiksme, ko radīja minētās karaspēka daļas kravas mašīnu kustība. Karaspēka daļas automašīnu kustības rezultātā Priekulē stipri bojāta Raiņa, Komjaunatnes, Sarkanarmijas ielas braucamā daļa, bet Brīvības iela kļuvusi pilnīgi neizbraucama.

Sakarā ar to, ka Priekules rajona darbaļaužu deputātu padomes izpildu komitejas budžetā nav līdzekļu minēto ielu braucamās daļas labiekārtošanai un kapitālajam remontam, Latvijas PSR Ministru Padome lūdz rast iespēju, kā Priekulē savest kārtībā Raiņa, Komjaunatnes, Sarkanarmijas un Brīvības ielu un uzdot karaspēka daļas komandierim veikt šos darbus saviem spēkiem.

Par Jūsu lēmumu lūdzu paziņot Latvijas PSR Ministru Padomei un Priekules rajona darbaļaužu deputātu padomes izpildu komitejai.

Latvijas PSR Ministru Padomes
priekšsēdētāja vietnieks (M. Plūdonis)

LVA, 270. f., 1. s apr., 834. l., 132. lp. Kopija. Tulkojums.

81. LPSR MP priekšsēdētāja vietnieka M. Plūdoņa 1954. g. 18. maija lūgums BKA karaspēka pavēlniekam armijas ģenerālim I. Bagramjanam uzdot Priekules garnizona priekšniekam atbrīvot kolhozu tirgus un skolas stadiona teritoriju

1954. gada 18. maijā
SLEPENI
Eks. Nr. 3

*Baltijas kara apgabalā karaspēka pavēlniekam
armijas ģenerālim b. I. H. BAGRAMJANAM*

Kopija: Priekules rajona darbaļaužu deputātu padomes izpildu komitejas priekšsēdētājam b. A. E. Zaķim

Priekulē pilsētas centrā kara celtniecības daļa par automašīnu stāvvietu izmanto izpostītas rūpnīcas teritoriju. 1954. gadā šajā vietā jāorganizē kolhozu tirgus, ir piešķirti līdzekļi tā celtniecībai un labiekārtošanai.

Šajā pašā pilsētā kara pilsētiņas tuvumā tiek celta skola, kuras pagalmā atrodas pussabrukušas garnizona zemnīcas. Viena zemnīca vispār netiek izmantota, divās glabājas vecas mucas un kastes.

Priekules rajona izpildu komiteja vairākkārt ir griezusies pie Priekules garnizona priekšnieka sakarā ar to, lai kara celtniecības iecirknis atbrīvotu kolhozu tirgum paredzēto teritoriju un nojauktu zemnīcas skolas pagalmā, jo to vietā jāiekārto skolas stadions, taču garnizons šos lūgumus nav izpildījis.

Latvijas PSR Ministru Padome lūdz uzdot Priekules garnizona priekšniekam veikt steidzamus pasākumus, lai tiktu atbrīvotas teritorijas, kas paredzētas kolhozu tirgum un pašlaik ceļamās skolas stadionam.

Par Jūsu lēmumu lūdzu paziņot Latvijas PSR Ministru Padomei.

Latvijas PSR Ministru Padomes
priekšsēdētāja vietnieks (M. Plūdonis)

LVA, 270. f., 1. s apr., 996. l., 46. lp. Kopija. Tulkojums.

82. Krustpils pilsētas DDP IK priekšsēdētāja A. Kuģenieka 1956. g. 6. janvāra lūgums LPSR MP ēkā Rīgas ielā 170, ko izmanto virsnieku ģimenes, atļaut ierīkot restorānu

1956. gada 6. janvārī

LATVIJAS PSR MINISTRU PADOMEI

Krustpils pilsētas darbaļaužu deputātu padomes izpildu komiteja lūdz Jūs nodot ēku Krustpilī, Rīgas ielā 170. Divstāvu ķieģeļu ēka Krustpilī, Rīgas ielā 170 pašreiz atrodas garnizona rīcībā, kuru izmanto dzīvokļiem virsnieku ģimenes. Kara daļai par šo ēku nekādu dokumentu nav.

Ēka Krustpilī, Rīgas ielā 170 piemērota restorāna ierīkošanai, jo kādreiz tur restorāns bijis un, tā kā Krustpils pilsētā restorāna nav, lūdzam nodot šo ēku Krustpilī, Rīgas ielā 170, atbrīvojot kara da-

ļai, Krustpils pilsētas darbaļaužu deputātu padomes izpildu komitejas ricībā restorāna ierīkošanai.

Krustpils pilsētas darbaļaužu deputātu padomes izpildu komitejas priekšsēdētājs (A. Kuģenieks)

LVA, 270. f., 1. s apr., 1123. l., 86. lp. Apliecināts noraksts.

83. LKP Pļaviņu RK sekretāra E. Liepiņa un Pļaviņu rajona DDP IK priekšsēdētāja J. Cukstes 1956. g. 8. marta lūgums PSKP CK sekretāram N. Hruščovam un PSRS MP priekšsēdētājam N. Bulgaņinam atrisināt jautājumu par pilsētā izvietotās k/d Nr. 17965 pārdislocēšanu sakarā ar dzīvokļu un noliktavu trūkumu

SLEPENI

Latvijas Komunistiskās partijas
Pļaviņu rajona komiteja
1956. gada 8. martā
Nr. 13-s

*PSKP Centrālās komitejas sekretāram
b. Ņikitam Sergejevičam HRUŠČOVAM*

Maskavā

*PSR Savienības Ministru Padomes priekšsēdētājam
b. Nikolajam Aleksandrovičam BULGAŅINAM*

Maskavā

K o p i j a: Latvijas KP Centrālās komitejas sekretāram
b. Jānim Eduardovičam Kālnbērziņam

Rīgā

Neskatoties uz Latvijas KP Pļaviņu rajona komitejas un Pļaviņu rajona darbaļaužu deputātu padomes izpildu komitejas atkārtotiem rakstiskiem un mutiskiem lūgumiem Latvijas KP Centrālajai komitejai un Latvijas PSR Ministru Padomei sniegt palīdzību dzīvokļu un noliktavu fonda paplašināšanā, līdz pat šim brīdim pozitīvs rezultāts nav sasniegts.

Lai paplašinātu un atrisinātu ļoti grūto, būtībā — bezizejas stāvokli sakarā ar jautājumu par dzīvokļu fondu un tirdzniecības organizāciju noliktavām, Pļaviņu rajona partijas komiteja un rajona izpildu komiteja lūdza Latvijas KP Centrālo komiteju un Latvijas PSR Ministru Padomi pārdislocēt rajona centrā izvietoto karaspēka daļu Nr. 17965 uz citu, mazāk apdzīvotu vietu.

Minētā karaspēka daļa Pļaviņās ieradās 1946. gadā, tas ir — līdz Latvijas republikas sadalīšanai rajonos. Tajā laikā uzskatot sevi par pilsētas galveno saimnieci, tā pēc saviem ieskatiem aizņēma visus labākos dzīvokļus un visas tirdzniecības organizācijām piederošas noliktavas.

Tādējādi no pilsētas un noliktavu fonda kopplatības — 18 300 m² karaspēka daļa aizņem apmēram 6900 m² jeb 38%, to skaitā:

1. no dzīvokļu fonda:		
a) dzīvokļi — 62 dzīv., 1831 m ^{2*} — 1500 m ²		
b) kopmītnes, sabiedriskā ēdināšana un štābs — 2574 m ^{2*} — 4000 m ²		
2. no noliktavu fonda:		
a) staļļi — 1023 m ^{2*} — 1000 m ²		
b) noliktavas — 782 m ^{2*} — 400 m ²		
	Kopā	6210 m ^{2*} 6900 m ²

Kamēr Pļaviņās netika izveidots rajona centrs, tas bija normāli, jo bija maza vajadzība gan pēc dzīvokļiem, gan noliktavām. Līdz ar rajona izveidošanu un rajona centra izvietojumu Pļaviņās stāvoklis ar dzīvokļu fondu un noliktavām, jāsaka bez aplinkiem, kļuva neizturami smags.

Rajona iestādes, organizācijas un uzņēmumi izvietojusies šādai darbībai nepielāgotos dzīvokļos. Strādnieki un kalpotāji dzīvo lielā saspīestībā, bieži vien iestāžu kabinetos, pagrabos, puspagrabos un bēniņos, kur lielāko tiesu ir mitrs, grūti apkurināms un auksts, un sanitārās uzraudzības dienests sastāda desmitiem aktu ar priekšlikumiem par iemītnieku pārvietošanu citur. Dažādas organizācijas saņem desmitiem sūdzību un darbaļaužu iesniegumu par dzīvojamās platības ierādišanu vai sadzīves apstākļu uzlabošanu. Visus šos priekšlikumus, sūdzības un iesniegumus nav iespējams apmierināt, jo nav dzīvojamā fonda.

Vēl sliktāks stāvoklis ir ar noliktavām. Preces, kas pienāk rajona patērētāju biedrību savienībai un paredzētas tirdzniecības punktiem un kolhoziem, mēnešiem ilgi stāv laukumā pie stacijas, tiek izvazātas, mirkst nokrišņos, zaudējot savu kvalitāti; līdz ar to valstij tiek nodarīti milzīgi zaudējumi simtiem tūkstošu rubļu apmērā. Sevišķi lieli zaudējumi rodas, izkraujot kolhoziem paredzētos lopbarības koncentrātus, lopbarības raušus, kombinēto lopbarību, klijas un minerālmēslus, jo tie ne tikai tiek izvazāti un bojāti, bet vējš tos iznēsā pa visu pilsētu, un rezultātā uz katru izkrauto vagonu rodas 2—3 tonnas liels iztrūkums.

Rajona patērētāju biedrību savienībai nav iespēju pietiekamā daudzumā pievest preces iedzīvotāju vajadzībām, jo trūkst noliktavu. Rajonā ir trīs patērētāju biedrības, un tās ar mašīnām preces lielā daudzumā patstāvīgi ved no Rīgas —, apejot rajona patērētāju biedrību savienību.

Lai Pļaviņu rajonam palīdzētu likvidēt minētos trūkumus sakarā ar dzīvokļiem, noliktavām un tirdzniecības telpām, būtu nepieciešams iedalīt lielus valsts līdzekļus dzīvojamo māju, noliktavu un tirdzniecības uzņēmumu celtniecībai. Taču Pļaviņu rajona pastāvēšanas laikā pilsētā nav uzbūvēta neviena dzīvojamā māja, neviena tirdzniecības telpa, neviena noliktava, nav uzcelta arī neviena telpa

iedzīvotāju sadzīves vajadzību apkalpošanai, bet vecās dzīvojamās mājas un citas telpas ar katru gadu arvien vairāk iziet no ierindas, jo brūk kopā un tiek norakstītas no bilances kā ekspluatācijai nederīgas.

Nebūtu pareizi domāt un uzskatīt, ka, lai likvidētu šos trūkumus, valdība pašreiz piešķirs milzīgus līdzekļus dzīvojamo māju un noliktavu celtniecībai Pļaviņās; ir saprotams, ka mūsu valdībai ir miljoniem daudz svarīgāku darbu, uz kuriem pirmām kārtām jāvērs uzmanība, jo tie izšķir visas mūsu Dzimtenes, visas padomju tautas likteni.

Tomēr mēs uzskatām, ka ir iespējams pārcelt karaspēka daļu Nr. 17965 no pilsētas centra uz citu mazāk apdzīvotu vietu vai kara pilsētiņu. Tas dotu iespēju ātrāk un bez jebkādiem kapitālieguldījumiem uzlabot pilsētas dzīvokļu fonda stāvokli atbrīvojot tirdzniecības un noliktavu telpas precēm, ko saņem rajona patērētāju biedrību savienība, un tādējādi likvidēt zaudējumus, kurus valstij un patērētāju kooperācijai nodara preču un materiālo vērtību bojāšanās un izvazāšana.

Vēl jāpiezīmē, ka minētā karaspēka daļa Pļaviņās aizņemtās telpas izmanto tikai ziemā — apmēram 4 mēnešus gadā, bet pārējā laikā tās stāv tukšas, tajās netiek izdarīts nekāds remonts, telpas bojājas un iziet no ierindas.

Vēl jāpiezīmē arī, ka minētā karaspēka daļa pašreiz veic darbus ne tikai aiz Latvijas robežām, bet arī ārpus Baltijas kara apgabala, nerunājot nemaz par rajona teritoriju.

Minētās karaspēka daļas pārcelšana no Pļaviņām uz citu vietu radīs normālākus apstākļus valsts, padomju un saimniecisko iestāžu, organizāciju un uzņēmumu darbam, kā arī ļaus ātrāk izpildīt PSRS Ministru Padomes un PSKP CK lēmumu par padomju tirdzniecības uzlabošanu valstī un aizņemto un paredzētajiem mērķiem neizmantoto tirdzniecības un noliktavu telpu atbrīvošanu, likvidēt darbaļaužu likumīgās prasības par materiālo un sadzīves palpojumu uzlabošanu, tādas prasības tiek paustas dažādām organizācijām adresētās sūdzības.

Nemot vērā, ka Latvijas KP CK, Latvijas PSR Ministru Padome un Baltijas kara apgabala pavēlniecība nespēj atrisināt jautājumu par minētās karaspēka daļas pārcelšanu uz citu vietu, lūdzam Jūs sniegt mums palīdzību un apmierināt atkārtoto, objektīvi un pareizi pamatoto mūsu lūgumu.

Latvijas KP Pļaviņu RK
sekretārs (E. Liepiņš)

Pļaviņu rajona darbaļaužu deputātu padomes
izpildu komitejas priekšsēdētājs (J. Čukste)

LVA, 270. f., 1. s apr., 1123. l., 18.—21. lp. Apliecināta kopija. Tulkojums.
Atzīmes dokumentā:

Aizsardzības ministrijai (b. I. S. Koņevam) izskatīt kopā ar Latvijas PSR

Ministru Padomes pārstāvi un atrisināt šo jautājumu. M. Pervuhins. 1956. g. 22. martā.

b. Plūdonim, V. Lācis. 26. III. 56.

* Skaitlis pierakstīts vēlāk ar tinti.

84. LPSR MP priekšsēdētāja V. Lāča 1956. g. 18. aprīļa lūgums PSRS AM, maršalam I. Koņevam piešķirt līdzekļus un materiālus dzīvokļu, ēdnīcas, noliktavu un staļļu celtniecībai Pļaviņās k/d Nr. 17965 vajadzībām

SLEPENI

Eks. Nr. 2

Rīga

Nr. 674/29-s

1956. g. 18. aprīlī

PSR SAVIENĪBAS AIZSARDZĪBAS MINISTRIJA

Padomju Savienības maršalam b. I. S. KOŅEVAM

Latvijas KP Pļaviņu rajona komiteja un rajona izpildu komiteja ir iesniegušas PSRS Ministru Padomei lūgumu par Latvijas PSR Pļaviņu pilsētā atrodošās karaspēka daļas Nr. 17965 pārceļšanu uz citu pilsētu. Šis lūgums pārsūtīts Jums izskatīšanai.

Karaspēka daļa Nr. 17965 Pļaviņās aizņem virkni telpu, kas agrāk piederēja patērētāju biedrībai — telpas, kur pašreiz atrodas karaspēka daļas ēdnīca un stacijas noliktavas, kur izvietots stallis.

Nemot vērā to, ka mazajā Pļaviņu pilsētā ir ārkārtīgi smags stāvoklis ar dzīvokļu fondu, kā arī to, ka Pļaviņu rajona patērētāju biedrību savienībai trūkst telpu, Latvijas PSR Ministru Padome lūdz izskatīt jautājumu par līdzekļu un materiālu iedalīšanu Baltijas kara apgabalam 15 divdzīvokļu standartmāju, ēdnīcas, noliktavu un staļļu celtniecībai Pļaviņās karaspēka daļas Nr. 17965 vajadzībām.

Latvijas PSR Ministru Padomes
priekšsēdētājs V. Lācis

LVA, 270. f., 1. s apr., 1123. l., 15. lp. Oriģināls. Tulkojums.

85. LKP Pļaviņu RK sekretāra Vorobjova un Pļaviņu rajona DDP IK priekšsēdētāja Lustes 1956. g. 29. maija lūgums PSRS Aizsardzības ministram G. Zukovam pārdislocēt k/d Nr. 17965 nolūkā nodrošināt vidējās izglītības iegūšanas iespējas Pļaviņu rajona jauniešiem un atrisināt dzīvokļu un noliktavu fonda problēmas

LATVIJAS KOMUNISTISKĀS PARTIJAS

PLĀVIŅU RAJONA KOMITEJA

Nr. 60

1956. g. 29. maijā

SLEPENI

PSR Savienības aizsardzības ministram

Padomju Savienības maršalam b. Georgijam Konstantinovičam

ZUKOVAM

Maskavā

Kopija: Latvijas KP CK sekretāram
b. Jānim Eduardovičam Kalnbērziņam

Rīgā

Latvijas PSR Ministru Padomes priekšsēdētājam
b. Vilim Tenisovičam Lācim

Rīgā

Latvijas KP Pļaviņu rajona komiteja un rajona darbaļaužu deputātu padomes izpildu komiteja griežas pie Jums ar šo lūgumu un lūdz pievērst uzmanību sekojošiem apstākļiem, kuri pašreiz izveidojušies Pļaviņu rajonā.

Rajona centra skolas — 1. latviešu un 2. krievu vidusskola izvietojušās klasēm pilnīgi nepiemērotās telpās, jo trūkst pietiekamu platību. Piemēram, 2. vidusskolā nodarbības notiek 4 nepielāgotās dzīvojamās mājās un 1. vidusskolas telpās. Strādājot tik saspiestos apstākļos, šī skola spiesta likvidēt bez izņēmuma visus mācību kabinetus — fizikas, ķīmijas un praktisko nodarbību kabinetus, sporta zāli, pionieru istabu, bibliotēku u. c.

Turklāt abas skolas strādā divās maiņās, bet trešajā maiņā notiek vispārizglītojošās vakara vidusskolas nodarbības.

Tādējādi skolām liegta iespēja noturēt praktiskās nodarbības fizikā, ķīmijā, dabaszinātnēs un citos priekšmetos, nav arī politehniskās apmācības nodarbību, jo trūkst jebkādu šiem mērķiem pielāgotu kabinetu un darbnīcu.

Tas nozīmē, ka mēs nevaram pildīt mācību programmu, nedodam audzēkņiem to, kas viņiem jāapgūst skolā un nepieciešams tālākajās mācībās un praktiskajā darbā, tas ir, nepildām PSKP 20. kongresa direktīvas par tautas izglītību.

Tāpat jāņem vērā, ka no astoņpadsmit rajona skolām tikai trīs ir vidusskolas un divas no tām atrodas rajona centrā; tām jāuzņem vairākums audzēkņu no perifērijas septiņgadīgajām skolām un pamatskolām. Lai uzņemtu audzēkņus no perifērijas un saviem mikro-rajoniem, jābūt pietiekamam vietu skaitam internātos.

Kāds tad ir stāvoklis ar internātiem Pļaviņu pilsētā?

1955./1956. mācību gadā no 177 skolēniem, kuri dzīvo vairāk nekā 5 km attālumā no skolas un jāuzņem internātā, uzņemti tikai 67, bet pārējie 110 katru dienu bija spiesti iet uz mājām 5 un vairāk kilometrus vai arī aukstajās ziemas un lietainajās dienās meklēt pajumti pie privātpersonām vai paziņām.

Nevar nepieminēt arī, kāds stāvoklis ir ar dzīvokļiem priekšskolotājiem; 11 no viņiem vispār nav dzīvokļu, viņi mitinās viesnīcā un pie paziņām, cerot dzīvokli saņemt. Vairākums pārējo skolotāju dzīvo privātos dzīvokļos vai arī kā abu vidusskolu direktori — skolu internātos. Atsūtītie skolotāji — speciālisti šeit nestrādā dzīvokļu trūkuma pēc, un viņu vietu aizņem skolotāji — nespeciālisti; tādējādi pazeminās mācību kvalitāte un sekmība.

Kā redzams no teiktā, šāds pilnīgi neizturams stāvoklis bija 1955./1956. mācību gadā.

Kādas perspektīvas ir 1956./1957. mācību gadā?

Jāsaka, perspektīvas ir nevis uzlabojušās, bet gan pasliktinājušās.

Audzēkņu kontingents šajā mācību gadā palielinās, un tas nozīmē, ka nepieciešama papildplatība paralēlo klašu un internātā vietu organizēšanai, taču piešķirt papildu telpas Pļaviņu pilsētā nav nekādu iespēju.

Var uzdot jautājumu — ko darījusi partijas rajona komiteja un rajona izpildu komiteja, lai likvidētu šīs nenormālības?

Partijas rajona komiteja un rajona izpildu komiteja veikusi visus iespējamus pasākumus, lai skolas izvietotu, taču kā tās tika izvietotas un kādos apstākļos strādāja, redzams no iepriekš izklāstītā.

1955./1956. mācību gada sākumā tika sablīvēta partijas rajona komiteja, komjaunatnes rajona komitejas ēka nodota 2. vidusskolas internātam. Bijusī rajona izpildu komitejas ēka nodota 1. vidusskolas internātam.

No privātpersonām papildus tiek irētas 2 mājas, kurās, jāpiebilst, nekādā gadījumā nedrīkst uzturēties bērni. Tika veikta virkne citu pasākumu, lai uzlabotu mācību un audzināšanas darbu skolās.

Lai izklātu no grūtā stāvokļa, tika izveidota virkne dažāda veida republikānisko un rajona komisiju, kuras staigāja pa pilsētu, pārbaudīja, pētīja, mērija un rēķināja, tomēr izeju neatrada.

Latvijas PSR izglītības ministrs b. Samsons rekomendē neuzņemt bērnus vecākajās klasēs un sūtīt tos uz citiem rajoniem. Mēs uzskatām, un droši vien Jūs tam piekritīsiet, ka tā ir apolitiska un nepareiza izeja, kura ir pretrunā ar partijas un valdības norādījumiem par vispārējās izglītības likuma izpildi un pāreju uz vispārēju vidējo izglītību sestajā piecgadē.

Mums rekomendē slēgt rajona kultūras namu un tur izvietot skolas. Mēs uzskatām, ka arī tā nav izeja, bet pilnīga galējība, jo rajons nedrīkst palikt bez kultūras pēdējās saliņas; domājam, ka Jūs tam piekritīsiet.

Jāpiezīmē, ka šāds stāvoklis rajona centrā ir ne tikai ar skolām, bet arī ar citām organizācijām, ne tikai ar skolotājiem, bet arī ar citiem Pļaviņu pilsoņiem.

Šodien dzīvokļu rindā, tāpat kā skolotāji, pierakstītas vēl 53 ģimenes, 16 no tām komandētas darbā uz Pļaviņu rajonu — tie ir ārsti, padomju, partijas darbinieki un citi speciālisti. Pilsētā 18 ģimenes dzīvo avārijas mājās, šīm ģimenēm draud dzīvības briesmas, tāpēc nepieciešams nekavējoties piešķirt dzīvojamo platību.

Labākā stāvoklī nav arī tirdzniecības organizācijas, kuras noliktavu trūkuma dēļ nenodrošina iedzīvotāju pieprasīto preču pieveidumus, nemaz nerunājot par iestādēm un organizācijām, kuras izvietotas dzīvojamās mājās.

Lai atrisinātu visas sasāpējušās problēmas, partijai un valdībai visdrīzākajā laikā vajadzētu asignēt milzīgus līdzekļus skolu, dzīvojamo māju, tirdzniecības telpu un noliktavu celtniecībai. Saprotais, ka tas nav iespējams, jo mūsu partijai un valdībai ir daudz svarīgāki objekti, kur nepieciešami tūlītēji kapitālieguldījumi, — tur izšķiras visas mūsu Dzimtenes liktenis.

Lai mūsu apstākļos atrisinātu gandrīz neatrisināmu problēmu, lai abu skolu bērniem nodrošinātu vairāk vai mazāk normālus apstākļus, atvērtu papildklases, iekārtotu kabinetus praktiskām nodarbībām, pionieru istabas, bibliotēkas, sporta zāli, paplašinātu internātu, radītu normālus sadzīves apstākļus skolotājiem un atrisinātu virkni citu sasāpējušu jautājumu, mēs uzskatām, ka ir iespējams pārdislocēt karaspēka daļu Nr. 17965, kas pašreiz izvietota Pļaviņās un no 18300 m² lielā pilsētas kopējā komunālā fonda aizņem 6569 m² jeb 35% to skaitā 5216 m² dzīvokļu fonda un 1353 m² tirdzniecības un noliktavu fonda, kur izvietoti staļļi, noliktavas un sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumi.

Uzskatām to par iespējamu tāpēc, ka partijas un valdības lēmums par PSRS bruņoto spēku samazināšanu dod iespēju izvietot šo daļu labākos apstākļos, ar daudz mazākām neērtībām vietējām organizācijām, uz demobilizēto daļu telpu atbrīvošanās rēķina ne tikai mūsu republikas ietvaros, bet arī aiz tās robežām. Jāņem vērā, ka minētā karaspēka daļa Pļaviņās dzīvo tikai ziemā, bet ārpus republikas strādā dažādos PSRS novados, un aizņemtās telpas lielāko gada daļu stāv tukšas un bojājas. Jāņem vērā arī tas, ka tik mazā pilsētiņā, kurā ir 3,5 tūkstoši iedzīvotāju, izvietota vēl otra karaspēka daļa — Nr. 41756, kura arī aizņem noteiktu daudzumu dzīvojamās platības un citu telpu. Skaidrs, ka tik mazai pilsētiņai kā Pļaviņas divu karaspēka daļu uzturēšana ir pārāk smags slogs.

Neskatoties uz atkārtotiem mūsu lūgumiem, jautājums līdz šim brīdim nav atrisināts, taču pašreiz ir visas iespējas to atrisināt.

Lai pārvarētu lielās un mūsu spēkiem būtībā nepārvaramās grūtības. Īoti lūdzam Jūs, Georgij Konstantinovič, palīdzēt mums šajā lietā.

Ceram, ka Jūs neatteiksities izpildīt mūsu lielo lūgumu.

Latvijas KP Pļaviņu RK
sekretārs *Vorobjovs*

Rajona darbaļaužu deputātu padomes
izpildu komitejas priekšsēdētājs *Luste*

LVA, 270. f., 1. s apr., 1123. l., 56.—60. lp. Kopija. Tulkojums.

Atzīmes dokumentā:

Iepazīstināt b. Plūdoni, b. Krūmiņu, b. Ļitvinovu. 02. VI. 56. V. Lācis.

86. RJKB Rīgas rajona hidrogrāfiskā dienesta priekšnieka 2. ranga kapteiņa Cernišova 1956. g. 3. maija ziņojums LPSR MP priekšsēdētājam V. Lācim par Ventspilī izvietotās robežapsardzes k/d Nr. 2335 veikto Kolkas bākas saimniecības ēkas nojaukšanu un aizvešanu

Hidrogrāfiskā dienesta
Rīgas rajons
1956. g. 03.05.
Nr. 0207
Rīga
k/daļa Nr. 95340.

SLEPENI
Eks. Nr. 1

*Latvijas savienotās republikas
Ministru Padomes priekšsēdētājam b. V. T. LĀCIM*

Rīgā

Kopija: Talsu rajona izpildu komitejas priekšsēdētājam Talsos
Robežapsardzības karaspēka priekšniekam ģenerālim
b. *Nikišovam* Rīgā

Lai nodrošinātu kuģu vadīšanas drošību, kuģu koordinēšanu un orientāciju Rīgas jūras līča piekrastē, Irbes jūras šaurumā un Monzunda arhipelāga salās, ir uzstādītas navigācijas ierīces — gaismas bākas, radiobākas, apgaismotas un neapgaismotas navigācijas un ģeodēziskās zīmes, kā arī citas būves un ierīces, kas pieder JKS hidrogrāfiskajam dienestam, atbildīgam par kuģošanas drošību jūras ceļos.

Lai nodrošinātu bāku un uguņu nepārtrauktu darbību, tās uz līguma pamata apkalpo civiliedzīvotāji, kuri parasti dzīvo bāku pilsētiņās navigācijas objektu tuvumā. Kolkas bākas pilsētiņa iekārtota 1883. g. Kolkasragā, jo bākas apkalpojošajam personālam un viņu ģimenēm pastāvīgi dzīvot uz salas nav iespējams.

So faktu apliecina vēsture, un neviena valdība, neatkarīgi no valsts iekārtas, nav bijusi ieinteresēta bākas pilsētiņas izpostīšanā, jo uzdevums jūrā nodrošināt kuģošanas drošību ir valstisks uzdevums. Diemžēl mūsu dienās ir parādījušies cilvēki, kuri neveicina bākas dienesta nostiprināšanu un jūras kuģošanas drošību.

1911. g. Kolkasraga bākas pilsētiņas teritorijā tika uzcelta divdzīvokļu koka dzīvojamā māja robežsargu vajadzībām. Robežsargi tajā dzīvoja līdz 1919. g. Beļ 1919. g. māja tika nodota Jūras lietu departamenta pārziņā, tajā tika izvietots bāku apkalpojošais personāls, jo buržuāziskās Latvijas laikā par bāku dienestu atbildīgs bija Jūras lietu departaments. Bākas apkalpojošais personāls minētajā mājā dzīvoja līdz vācu okupācijai. Vācu karaspēks māju daļēji izpostīja; lai tur varētu dzīvot bākas apkalpojošais personāls, bija jāizdara kapitālais remonts. Šie fakti visiem ir zināmi, tos apstiprina bākas apkalpojošais personāls, kas dzīvo minētajā mājā, un Kolkas ciema iedzīvotāji. Tas viss ir zināms arī Kolkas ciema padomei. 1950. gadā saskaņā ar flotes inženieru pārvaldei piesūtīto, JKS hid-

rogrāfiskās pārvaldes sastādīto bāku ēku un būvju sarakstu un pamatojoties uz līgumu ar inženieru pārvaldi, Rīgas inventarizācijas kantoris izdarīja Latvijas republikā esošo bāku ēku un būvju inventarizāciju, tika sastādīti bāku pilsētiņu ģenerālpkāni. Šie darbi tika veikti ar vietējo varas iestāžu ziņu. Tur, kur bija nepieciešams, darbi notika ar robežapsardzes dienesta piekrišanu.

Attiecībā uz Kolkasraga bākas pilsētiņu tika sastādīti:

Ģenerālpkāns (sk. pielikumu Nr. 1)*, grupas kartīte pilsētiņai, kuru aizņem bākas būves un ēkas (pielikums Nr. 2)* un individuālā kartīte par dzīvojamām ēkām un palīģceltnēm (sk. pielikumu Nr. 3)*.

Neskatoties uz acīm redzamiem faktiem, kas pierāda mājas piederību bākas dienestam, kā arī uz to, ka bākas apkalpojošais personāls visā tās pastāvēšanas laikā māju izmantojis saimnieciskām vajadzībām, 1953. g. bez saskaņošanas ar hidrogrāfisko pārvaldi un pamatojoties uz robežapsardzes dienesta līgumu, Kolkas ciema padome izdevusi Dundagas rajona izpildu komitejai izziņu, ka kopš 1919. g. mājai nav saimnieka. 1953. g. 9. oktobrī Dundagas rajona izpildu komiteja pieņēma lēmumu Nr. 517 par šīs mājas kā nevienam nepiederošas — nodošanu Ventspilī izvietotajai robežapsardzes karaspēka daļai Nr. 2335. 1953. g. lēmums tika pieņemts bez šī jautājuma izpētes un saskaņošanas ar JKF hidrogrāfisko pārvaldi. Ignorējot hidrogrāfiskā dienesta darbinieku protestus, 1956. g. aprīlī k/d Nr. 2335 karavīri izsvieda no mājas visu mantu, māju izjauca un pārveda uz Ventspili. Bākas apkalpojošais civilpersonāls nespēja māju aizstāvēt pret karavīru grupu. Ar savu rīcību k/d Nr. 2335 bāku dienestam nodarījusi zaudējumus 51 870 rubļu apjomā.

Talsu rajona izpildu komitejai un robežapsardzības karaspēka priekšniekam ģenerālim b. Nīkiforovam nosūtītie protesti neko nav devuši. Pirmā šo rīcību motivē ar to, ka bākas pilsētiņa atrodas uz valsts fonda zemes, otrais aizsedzies ar Dundagas rajona izpildu komitejas nelikumīgo lēmumu.

Ja tiks pieļauta tamlīdzīga rīcība, bāku dienests tiks sagrauts, jo visas būves atrodas uz valsts fonda zemes, un tādējādi kuģojumu drošības nodrošināšana būs apdraudēta.

Lūdzu Jūs izskatīt šo gadījumu, vietējās varas orgāniem izskaidrot, ka bāku celtnes un būves aizsargā likums un tās ir valsts būves, kas paredzētas speciāliem mērķiem.

Dundagas rajona izpildu komitejas lēmumu atcelt kā nelikumīgu.

Jūsu lēmumu šajā jautājumā lūdzu paziņot: Rīgā, k/d Nr. 95340 priekšniekam. (..)

Rīgas jūras kara bāzes
Rīgas rajona hidrogrāfiskā dienesta
priekšnieks 2. ranga kapteinis Čerņišovs

87. LKP Priekules RK un Priekules rajona DDP IK 1958. g. 30. maija lēmums Nr. 2/100-s par garnizonam nodota zemes gabala atsavināšanu sporta stadiona celtniecībai

*LKP Priekules rajona komiteja un Priekules rajona
darbaļaužu deputātu padomes izpildu komiteja*

LĒMUMS Nr. 2/100-s

Priekule

1958. gada 30. maijā

«Par sporta stadiona celtniecību Priekules pilsētā»

Latvijas KP Priekules rajona komitejas birojs un rajona izpildu komiteja atzīst, ka, lai sekmīgi izpildītu Latvijas KP CK un Ministru Padomes lēmumu no 1958. gada 8. aprīļa «Par gatavošanos PSRS Tautu II spartakiādei 1959. gadā», nepieciešams jau šogad iesākt stadiona būvi, iekārtojot skrejceļus utt.

Lai iekārtotu, ir nepieciešams atsavināt 4 ha zemes no garnizona, ko ar Latvijas PSR Ministru Padomes rakstu Nr. 2447-s nodeva garnizonam (kopā 60 ha). Šie 4 ha pieslejas pilsētas parkam un norobežojas no pārējās garnizona teritorijas ar Brīvības ielu (skat. pielikumā)*. Šeit būtu nepieciešams izvest nelielus līdzināšanas darbus, ieguldot nelielus līdzekļus.

Tā kā pilsētas teritorijā šim nolūkam piemērota zemes gabala nav (jo pēc ģenerālplāna iepļānotais stadions atrodas avotainā, purvainā vietā un tā izbūvei būtu jāizlieto ap 500 000 rbļ.).

Rajona partijas komitejas birojs un rajona izpildu komiteja nolēmj:

1) Atsavināt no Priekules garnizona zemēm 4 ha lielu zemes gabalu rajona sporta stadiona celtniecības vajadzībām saskaņā ar shēmu.

2) Lūgt Latvijas PSR Ministru Padomei šo lēmumu apstiprināt.

3) Uzdot rajona izpildu komitejas priekšsēdētāja vietniekam b. Spurelim ierādīt garnizona vajadzībām citā vietā līdzīgu zemes gabalu 4 ha platībā.

Latvijas KP Priekules rajona komitejas
sekretārs (Andersons)

Priekules rajona izpildu komitejas
priekšsēdētāja vietnieks (Spurelis)

LVA, 270. f., 1. s apr., 1215. l., 111. lp. Apliecināts noraksts.

* Netiek publicēts.

88. BKA armijas ģenerāļa Batova parakstīts 1958. g. 31. jūlija atteikums LPSR MP priekšsēdētāja vietniekam M. Plūdonim dot piekrišanu zemes gabala nodošanai Priekules sporta stadiona celtniecībai

Baltijas kara apgabala
karaspēka pavēlnieks
1958. g. 31. jūlijā
Nr. 054841
Rīga

SLEPENI
Eks. Nr. 1

*Latvijas PSR Ministru Padomes priekšsēdētāja vietniekam
biedram M. J. PLŪDONIM*

Uz Nr. 1099/637-s

Sakarā ar to, ka zemes gabals, ko Latvijas KP Priekules rajona komiteja un rajona izpildu komiteja lūdz pilsētas stadiona celtniecībai, robežojas ar zemes gabalu, kur izvietotas k/daļas Nr. 24502 mūnīcijas noliktavas un kaujas tehnika, apgabals nevar dot piekrišanu šā 4 ha lielā zemes gabala nodošanai vietējo padomju rīcībā. (..)

Armijas ģenerālis *Batovs*

LVA, 270. f., 1. s apr., 1215. l., 107. lp. Oriģināls. Tulkojums.

Atzīmes dokumentā:

b. Šarapovam. Paziņot rajona izpildu komitejai. 4. VII. M. Plūdonis.

89. BKA dzīvokļu ekspluatācijas pārvaldes priekšnieka inženiera pulkveža Demjaņenko 1963. g. 28. aprīļa atteikums LPSR MP referentam vietējo padomju lietās Kruckiham daļu no Daugavpils artilērijas poligona teritorijas nodot dzīvokļu celtniecībai

Baltijas kara apgabals
Dzīvokļu ekspluatācijas pārvalde
1963. g. 28. aprīlī
Nr. 22/0445
Rīga

SLEPENI
Eks. Nr. 1

*Latvijas PSR Ministru Padomes referentam vietējo padomju lietās
biedram KRUCKIHAM*

K o p i j a: Daugavpils pilsētas galvenajam arhitektam.

Saskaņā ar Daugavpils pilsētas galvenā arhitekta lūgumu ziņoju, ka uz ziemeļiem no «vecās forštates» rajona atrodošais zemes gabals, kurš paredzēts Daugavpils administratīvo robežu paplašināšanai, ietilpst Daugavpils artilērijas poligona teritorijā.

Šo teritoriju kā poligonu izmantoja arī vecā Latvijas armija, un tā apgabalam piešķirta ar PSR Savienības Ministru Padomes 1951. g. 10.11. rīkojumu Nr. 21404-rs.

Jautājumu par kādas poligona teritorijas daļas nodošanu dzīvokļu celtniecībai pašreiz atrisināt nav iespējams.

Pārvaldes priekšnieks
inženieris-pulkvedis *Demjaņenko*

LVA, 270. f., 1. s apr., 1555. l., 41. lp. Oriģināls. Tulkojums.

90. BKA karaspēka pavēlnieka ģenerālpulkveža G. Hetagurova
1964. g. 28. maija lūgums LPSR MP priekšsēdētājam V. Rubenim
atļaut celt garāžu Liepājā, kara pilsētiņas Nr. 7 teritorijā

Baltijas kara apgabala
karaspēka pavēlnieks
1964. g. 28. maijā
Nr. 22/0521
Rīga

SLEPENI
Eks. Nr. 1

*Latvijas PSR Ministru Padomes priekšsēdētājam
b. V. P. RUBENIM*

Rīgā

Liepājā, kara pilsētiņas Nr. 7 teritorijā, Uzvaras ielā 120, karaspēka daļas Nr. 86623 vajadzībām apgabals ieklānojis celt garāžu, kura šai daļai ir ļoti nepieciešama.

Taču Liepājas pilsētas celtniecības un arhitektūras nodaļas priekšnieks aizliedzis garāžas celtniecību minētās pilsētiņas teritorijā, savu rīcību motivējot ar to, ka saskaņā ar dzīvojamo māju celtniecības projektu Liepājas dienvidrietumu rajonā kara pilsētiņu paredzēts atsavināt.

Kara pilsētiņas teritorijā ir 11 ēkas — dzīvojamā platība 255 m², neapdzīvojamā — 2367 m² — un citas speciālas būves.

Karaspēka daļas Nr. 86623 apakšvienību izvietošanai Liepājā apgabalam citas teritorijas un kazarmu fondu nav, tāpēc minēto kara pilsētiņu atbrīvojot, kamēr nav ierādīta cita teritorija un atbilstošas telpas, nav iespējams.

Sakarā ar izklāstīto, lūdzu Jūs atrisināt jautājumu par citas teritorijas ar piemērotām telpām un būvēm piešķiršanu atsavināmās kara pilsētiņas teritorijas, ēku un būvju vietā vai arī atļaut celt garāžu kara pilsētiņas Nr. 7 teritorijā Uzvaras ielā 120.

Par pieņemto lēmumu lūdzu Jūs paziņot.

Ģenerālpulkvedis *G. Hetagurovs*

LVA, 270. f., 1. s apr., 1556. l., 42. lp. Oriģināls. Tulkojums.

Atzīmes dokumentā:

b. I. I. Kraftam. Lūdzu sagatavot priekšlikumus. V. Rubenis. 4. VI. 63.

91. K/d Nr. 13703 komandiera F. Sinkarenko 1963. g. 11. jūlija lūgums LKP CK sekretāram N. Beluham dot norādījumu par civilpersonu ģimeņu pārvietošanu no slēgtās teritorijas Rumbulā uz Rīgas pilsētas dzīvokļu fondu

Karaspēka daļa Nr. 13703
1963. g. 11.07.
Nr. 5/0794
Rīga

SLEPENI
Eks. Nr. 1

Latvijas KP CK sekretāram b. N. A. BELUHAM

Rīgā

Lai izpildītu gaisa karaspēka pavēlnieka direktīvu, objektā «Rumbula» īsā laikā jānojauc vecās pussagruvušās barakas, kuras atrodas slēgtā teritorijā un kurās dzīvo 45 strādnieku, kalpotāju un militārpersonu ģimenes, to skaitā 5 strādnieku un kalpotāju ģimenes, kas zaudējušas saistības ar garnizona k/daļām un strādā civilās organizācijās Rīgā.

Ar 40 militārpersonu ģimeņu pārvietošanu, tāpat arī garnizona k/daļās strādājošo strādnieku un kalpotāju pārvietošanu nodarbojas apgabals.

Jautājums par to strādnieku un kalpotāju pārvietošanu, kuri zaudējuši saistību ar Aizsardzības ministriju, tika izvirzīts jau agrāk, taču līdz pat šim brīdim nav atrisināts.

Lūdzu dot norādījumu par 5 ģimeņu pārvietošanu no slēgtās teritorijas uz pilsētas dzīvokļu fondu iespējami īsā laikā.

Pielikum s: uz 1 lapas personu, kas zaudējušas saistību ar Aizsardzības ministriju, saraksts.*

Karaspēka daļas Nr. 13703
komandieris *F. Sinkarenko*

LVA, PA — 101. f., 26. apr., 104. l., 39. lp. Oriģināls. Tulkojums.

* Netiek publicēts.

92. LKP CK administratīvo orgānu nodaļas instruktora Voronina informācija par ģimeņu pārvietošanu no slēgtās teritorijas Rumbulā uz Rīgas dzīvokļu fondu [ne vēlāk par 1964. g. 9. martu]

LATVIJAS KP CK

Karaspēka daļas Nr. 13703 komandieris b. F. I. Sinkarenko Latvijas KP CK adresētajā vēstulē lūdz dot norādījumus par 5 ģimeņu pārvietošanu no barakām, kas paredzētas nojaukšanai un atrodas objekta «Rumbula» slēgtā teritorijā. Baraku nojaukšana plānota uz 1964. gada jūniju.

Saskaņā ar PSR Savienības Ministru Padomes 1963. gada 17. augusta lēmumu Nr. 886 un Latvijas PSR Ministru Padomes 1963. gada 11. oktobra lēmumu Nr. 616 tos pilsoņus, kuriem nav darba attiecību ar PSRS Aizsardzības ministriju un kuri dzīvo šīs ministrijas bilancē esošajās nojaukšanai paredzētajās mājās vai barakās, ar dzīvojamo platību nodrošina šo pilsoņu darba vietas.

Pārbaudes laikā konstatēts, ka no 5 ģimenēm 4 nav darba attiecību ar karaspēka daļu. Īrnieki ir PSRS Ministru Padomes Latvijas atsevišķās aviogrupas (2 ģimenes), Latvijas okeāna zvejas flotes un Rīgas sašķidrinātās gāzes kantora strādnieki un kalpotāji.

Minēto organizāciju vadītāji veic pasākumus, lai šajā gadā ar dzīvojamo platību nodrošinātu strādnieku un kalpotāju ģimenes, kuras tiks pārvietotas no nojaucamajām barakām.

Par veiktajiem pasākumiem ziņots karaspēka daļas Nr. 13703 vadībai. Lūdzu vēstuli ņemt no kontroles.

Latvijas KP CK administratīvo orgānu nodaļas
instruktors *Voroņins*

LVA, PA — 101. f., 26. apr., 104. l., 44. lp. Oriģināls. Tulkojums.

93. LKP CK sekretāra V. Lejiņa 1963. g. 2. oktobra lūgums BKA karaspēka pavēlniekam ģenerālpulkvedim G. Hetagurovam izvietot hidroelektrostacijas ģeoloģiskās izpētes grupu Salaspils kara pilsētīņā

[Nr. 696-s]
1963. gada 2. oktobrī
SLEPENI

*Baltijas kara apgabala karaspēka pavēlniekam,
ģenerālpulkvedim G. I. HETAGUROVAM*

Saskaņā ar PSR Savienības Ministru Padomes lēmumu Salaspils rajonā pie Daugavas (Doles salas ziemeļdaļā) paredzēts celt hidroelektrostaciju, kuras orientējošā jauda 520 tūkstošu kilovatu.

Šā gada ceturtajā ceturksnī steidzami jāuzsāk ģeoloģiskās izpētes darbi. Lai izvietotu pētniecības grupu aptuveni 150 cilvēku sastāvā, lūdzam Jūs izskatīt jautājumu par nodošanu pagaidu lietošanā daļu no tās teritorijas, kas pašreiz atrodas ģenerāļa F. I. Šinkarenko vienības pārziņā, kopā ar būvēm (baraku, ēdnīcu, kantora telpām, mehānisko darbnīcu, caurlaižu telpu ar veikalu, klubu).

Latvijas KP CK sekretārs *V. Lejiņš*

LVA, PA — 101. f., 26. apr., 104. l., 53. lp. Tulkojums.

94. BKA karaspēka pavēlnieka ģenerālpulkveža G. Hetagurova 1963. g. 16. oktobra atteikums LKP CK sekretāram V. Lejiņam izvietot hidroelektrostacijas ģeoloģiskās izpētes grupu Salaspils kara pilsētiņā

SLEPENI
Eks. Nr. 1

Baltijas kara apgabala
karaspēka pavēlnieks
1963. g. 16. oktobrī
Nr. 22/0954
Rīga

Latvijas KP CK sekretāram biedram V. P. LEJIŅAM

Uz Nr. 696-s

Lūgumu par pētniecības grupas izvietošānu Salaspils kara pilsētiņas kazarmu fondā, kas atbrīvots uz laiku, nav iespējams apmierināt, jo minētajā kara pilsētiņā tiek izmitināta no jauna saformētā karaspēka daļa.

Citu brīvu fondu Salaspils rajonā Daugavas tuvumā apgabalam nav.

Ģenerālpulkvedis *G. Hetagurovs*

LVA, PA — 101. f., 26. apr., 104. l., 52. lp. Oriģināls. Tulkojums.

95. LPSR MP Komunālās saimniecības valsts komitejas priekšsēdētāja vietnieka A. Pumpura 1964. g. 2. aprīļa informācija BKA karaspēka pavēlniekam ģenerālpulkvedim G. Hetagurovam par k/d Nr. 01398 patvarīgu celtniecību Bukultos

*Latvijas PSR Ministru Padomes Komunālās saimniecības
valsts komiteja*

Nr. 24

1964. g. 22. aprīlī
SLEPENI

*Baltijas kara apgabala karaspēka pavēlniekam
biedram G. I. HETAGUROVAM*

Kopija: Latvijas PSR Ministru Padomes
Rīgas rajona izpildu komitejai

Pārbaudot, kā tiek pildīts Latvijas KP CK un Latvijas PSR Ministru Padomes 1962. gada 21. augusta lēmums Nr. 553 un Latvijas PSR Ministru Padomes 1964. gada 22. janvāra lēmums Nr. 29, konstatēts, ka karaspēka daļa Nr. 01398, kas dislocēta Bukultos, bez attiecīgas atļaujas patvarīgi uzcēlusi vairākas ēkas uz zemes gabala, kas tai nav ierādīts un atrodas Rīgas rajona Bergu ciema pa-

domes teritorijā. Gaujas—Daugavas kanāla malā celtās ēkas pielāgotas dzīvošanai. Pašlaik netālu no Bukultu tilta, tieši zem elektriskās augstsprieguma līnijas, tiek likti vēl vienas būves pamati, arī bez attiecīgas atļaujas.

Berģu ciema padomes priekšsēdētāja protestu karaspēka daļas komandieris atstājis bez ievērības. Ar šādu patvaļīgu rīcību k/d Nr. 01398 komandieris ir rupji pārkāpis pastāvošo likumdošanu par kārtību, kādā ierādāmi zemes gabali valsts un individuālajai dzīvokļu celtniecībai.

Latvijas PSR Ministru Padomes Komunālās saimniecības valsts komiteja lūdz Jūs dot attiecīgu rīkojumu k/d 01398 komandierim, lai nekavējoties tiktu nojauktas nelikumīgās būves, kas tiek izmantotas kā dzīvokļi, un lai turpmāk patvarīga celtniecība netiktu pieļauta.

Priekšsēdētāja vietnieks *A. Pumpurs*

LVA, 270. f., 1. s apr., 1648. l., 26.—27. lp. Oriģināls. Tulkojums.

Atzīmes dokumentā:

b. G. I. Hetagurovam. Lūdzu dot norādījumu veikt izmeklēšanu, turpmāk zemes gabalu nodošanu noformēt pienācīgā veidā. Par veiktajiem pasākumiem lūdzu informēt MP. V. Krūmiņš. 64. g. 25. IV.

96. BKA karaspēka pavēlnieka vietnieka celtniecības un karaspēka izvietojanas jautājumos inženiertehniskā dienesta ģenerālmajora Kominova 1964. g. 15. maija prasība k/d Nr. 30597 komandierim nojaukt privātās dzīvojamās mājas pamatus Bukultos

Baltijas kara apgabala
karaspēka pavēlnieka vietnieks
celtniecības un karaspēka izvietojanas jautājumos
1964. g. 15. maijā
Nr. 22/0378

SLEPENI
Eks. Nr. 2

Dobeles

Karaspēka daļas Nr. 30597 komandierim

K o p i j a: Latvijas PSR Ministru Padomes lietu pārvaldniekam
Uz Nr. 931/472-s

Bukultos, teritorijā, kas ierādīta apgabalam mācību mērķiem, uzbūvēti privātpersonai piederoši dzīvojamās mājas pamati.

Lūdzu Jūs nodrošināt minēto pamatu nojaukšanu līdz š. g. 1. jūnijam un turpmāk bez apgabala pavēlniecības ziņas necelt nekādas būves.

Par izpildi lūdzu iesniegt ziņojumu.

Inženiertehniskā dienesta
ģenerālmajors *Kominovs*

LVA, 270. f., 1. s apr., 1648. l., 35. lp. Oriģināls. Tulkojums.

97. Esplanādes ekspluatācijas noteikumi SBF objektiem LPSR
[ne vēlāk par 1964. g. 2. novembri]

«APSTIPRINU»

Sarkankarogotās Baltijas flotes
pavēlnieks admirālis (A. Orjols)
1964. gada «   »

PILNĪGI SLEPENI

Eks. Nr. 136

«SASKAŅOTS»

Latvijas PSR Ministru Padomes
priekšsēdētājs (V. Rubenis)
1964. gada «   »

*Esplanādes ekspluatācijas noteikumi
Sarkankarogotās Baltijas flotes objektiem,
kas atrodas Latvijas PSR teritorijā*

Saskaņā ar PSRS TKP 1930. gada 13. janvāra lēmumu Nr. 3/329 par esplanādi uzskatāma teritorija, kurā tiek noteikti speciāli ierobežojumi, lai to apsargātu, aizsargātu un ievērotu šajā teritorijā izvietoto kara objektu slepenības režīmu.

Esplanādes robežas un noteikumus nosaka kara pavēlniecība, saskaņojot tos ar attiecīgo savienoto republiku Ministru Padomēm, novadu (apgabalu) darbaļaužu deputātu padomju izpildu komitejām.

Sarkankarogotās Baltijas flotes objektiem, kas atrodas Latvijas PSR teritorijā, esplanāde tiek noteikta pievienotajai shēmai atbilstošās robežās.

Esplanādes robežās ar floti saskaņojama celtniecība un citi turpmāk uzskaitītie pasākumi, to skaitā:

1. Rūpniecības uzņēmumu, veselības aizsardzības, kultūras un sadzīves objektu celtniecība.

2. Pilsētu un lielu ciematu rekonstrukcija, kas saistīta ar ievērojamu to paplašināšanu.

3. Radiocentru, elektropārvades līniju, dzelzceļu un šoseju būve.

4. Par pieciem stāviem augstāku dzīvojamo māju un citu, par 25 m augstāku objektu celtniecība.

5. Meža vienlaidus izciršana vairāk nekā 5 ha lielā platībā.

6. Lielu karjeru izmantošana un arheoloģisko izrakumu veikšana.

7. Jebkura celtniecība, meliorācija un citu zemes darbu veikšana, tāpat arī meža un krūmāju izciršana 400 metru lielā zonā pie flotei nepiederošu zemes gabalu robežām gan esplanādes ietvaros, gan ārpus tās.

Pielikums: Esplanādes robežu shēma,
rasēj[ums] Nr. 79 uz 1 lapas.*

k/daļas Nr. 53051 komandieris

1. ranga kapteinis *Navoicevs*

k/daļas Nr. 53110 komandieris

pulkvedis *Drapeko*

12. II 64.

SBF štāba priekšnieks

kontradmirālis *Bondarenko*

k/daļas Nr. 9250 slepenības

režīma grupas priekšnieks

pulkvedis *Karpovs*

LVA, 270. f., 1. s apr., 1714. l., 36.—37. lp. Kopija. Tulkojums.

* Netiek publicēta.

98. SBF pavēlnieka vietnieka celtniecības jautājumos inženiertehniskā dienesta ģenerālmajora Kronroda 1964. g. 9. novembra informācija LPSR MP priekšsēdētājam V. Rubenim par ierobežojumiem Liepājas un Ventspils apkārtņē sakarā ar paredzēto celtniecību

Sarkankarogotās Baltijas flotes
pavēlnieka vietnieks
celtniecības jautājumos
1964. g. 9. novembrī
Nr. 00789
Kaļiņingrada

PILNĪGI SLEPENI
Eks. Nr. 1

*Latvijas PSR Ministru Padomes priekšsēdētājam
biedram V. P. RUBENIM*

Rīgā

Saskaņā ar spēkā esošo PSRS TKP 1930. gada 13. janvāra lēmumu Nr. 3/329 flotes pavēlniecība uzskata par vajadzīgu noteikt ierobežojumus daļai teritorijas Liepājas un Ventspils apkārtņē, līdz tiks veikti celtniecības un cita veida darbi, kas uzskaitīti pievienotajos esplanādes ekspluatācijas noteikumos.*

Lūdzu Jūs saskaņot minētos noteikumus un vienu eksemplāru izsūtīt uz mūsu adresi. (.)

Inženiertehniskā dienesta
ģenerālmajors *Kronrods*

LVA, 270. f., 1. s apr., 1714. l., 35. lp. Oriģināls. Tulkojums.

* Sk. 97. dok.

Atzīmes dokumentā:

b. V. G. Stroganovam. b. I. V. Bondaļetovam. b. V. I. Krūmiņam. Lūdzu izskatīt un dot priekšlikumus. V. Rubenis.

b. V. A. Barabanovam. b. G. A. Sumarokovam. Dot slēdzienu. (Paraksts nesalasāms).

b. J. O. Jēgeram. b. Gailim. b. Šahtarinam. Dot slēdzienu. (Paraksts nesalasāms). 12. XI 64.

Piesaistīt lēmuma sagatavošanai personīgi biedrus Rudzīti, Dakšu (Liepāja). Lomanu, Odporaļenko (Ventspils). V. Krūmiņš. 64. g. 13. XI.

99. Liepājas pilsētas DDP IK priekšsēdētāja V. Dakšas 1964. g. 9. decembra atteikums LPSR MP ieviest ierobežojumus esplanādes teritorijā

Liepājas pilsētas darbaļaužu deputātu padomes izpildu komiteja

Liepājā, 25. oktobra ielā Nr. 6

Nr. 51-k

1964. g. 9. decembrī

LATVIJAS PSR MINISTRU PADOMEI

Liepājas rajona darbaļaužu deputātu padomes izpildu komiteja paziņo, ka pašlaik esplanādes robežās atrodas: internātskola un tās saimniecības ēkas, cukura rūpnīca, gāzes izsniegšanas stacija,

dzelzsbetona konstrukciju rūpnīca, kanalizācijas kolektors un citi pilsētas saimniecības tīkli.

Tautsaimniecības plānā paredzēts būvēt jaunu pilsētas kanalizāciju, kuras galvenais kolektors šķērsos visu esplanādes teritoriju.

Minētajiem uzņēmumiem nākotnē būs vajadzīga rekonstrukcija un ražošanas paplašināšana, tāpēc nepieciešama noteikta teritorija. Esplanādes dienviddaļā paredzēts celt lielu kombinātu sieviešu tualetes priekšmetu ražošanai.

Pilsētas izpildu komiteja nevar dot piekrišanu, ka šajā teritorijā tiktu ieviesta virkne ierobežojumu, kas paredzēti PSRS TKP 1930. gada 13. janvāra lēmumā Nr. 3/329.

Pilsētas darbaļaužu deputātu padomes
izpildu komitejas priekšsēdētājs *V. Dakša*

LVA, 270. j., 1. s apr., 1714. l., 45. lp. Oriģināls. Tulkojums.

100. SBF pavēlnieka admirāļa A. Orjola 1965. g. 3. marta lūgums LPSR MP priekšsēdētājam V. Rubenim saskaņot esplanādes ekspluatācijas noteikumus Liepājas un Ventspils apkārtnē

Sarkankarogotās Baltijas
flotes pavēlnieks

PILNĪGI SLEPENI
Eks. Nr. 1

*Latvijas PSR Ministru Padomes
priekšsēdētājam b. V. P. RUBENIM*

Saskaņā ar spēkā esošo PSRS TKP 1930. gada 13.01. lēmumu Nr. 3/329 flotes pavēlniecība uzskata par nepieciešamu noteikt esplanādes ekspluatācijas noteikumus daļai teritorijas Liepājas un Ventspils pilsētu apkārtnē ar mērķi radīt normālus ekspluatācijas apstākļus un ievērot slepenības režīmu teritorijas robežās izvietotajos flotes objektos.

Flote ir pārskatījusi 1964. gada 6.11. Nr. 00789 Ministru Padomei nosūtītos esplanādes ekspluatācijas noteikumus un ņēmusi vērā Ministru Padomes izteiktās piezīmes. Ievērojot Jūsu lūgumu, izlabotais noteikumu teksts un shēmas ar precizētām esplanādes robežām nosūtītas Liepājas un Ventspils pilsētu izpildu komitejām iepriekšējai saskaņošanai.

Ventspils pilsētas izpildu komiteja 1965. g. 26.01. vēstulē Nr. 16-ss paziņoja, ka piekrit flotes priekšlikumiem, izņemot norādīto esplanādes ziemeļaustrumu robežu, taču flotei tas iebildumus nerada.

Liepājas pilsētas izpildu komiteja 1965. g. 17.02. vēstulē Nr. 0016 nedeva piekrišanu flotes piedāvātajām esplanādes robežām, atsaucoties uz to, ka esplanādes teritorijā atrodas cukura rūpnīca, internātskola un tiek plānota pilsētas kanalizācijas kolektora celtniecība.

Flotes pavēlniecība uzskata, ka iemesls, kura dēļ Liepājas pilsētas izpildu komiteja atteikusi saskaņošanu, nav pamatots. Cukura rūpnīca atrodas vienā teritorijā ar JKF jūras rūpnīcu Nr. 29, tāpēc tās teritoriju neiekļaut esplanādes robežās nav iespējams. Internātskola atrodas flotei atsavinātā teritorijā un aizņem ēkas, kuru celtniecība tika sākta SBF vajadzībām, pēc tam tās tika nodotas pilsētas izpildu komitejai. Esplanādes dienvidu robeža sakrīt ar flotei atsavinātās teritorijas robežu un šajā rajonā neskar pilsētas intereses. Esplanādes ekspluatācijas noteikumos tāpat nav paredzēti nekādi ierobežojumi cukura rūpnīcas un internātskolas darbībai.

Sakarā ar iepriekš minēto, lūdzu Jūs pievienotos esplanādes ekspluatācijas noteikumus* saskaņot Liepājas un Ventspils pilsētu apkārtnē. Saskaņoto noteikumu un esplanādes robežu shēmas eksemplāru lūdzu nosūtīt flotei. (..)

Admirālis A. Orjols

LVA, 270. f., 1. s apr., 1714. l., 29.—30. lp. Oriģināls. Tulkojums.

* Sk. 97. dok.

101. LPSR MP priekšsēdētāja V. Rubeņa 1965. g. [ne vēlāk par 19.] marta atteikums SBF pavēlniekam admirālim A. Orjolam apstiprināt esplanādes robežas Ventspils un Liepājas teritorijā

PILNĪGI SLEPENI

LATVIJAS PSR MINISTRU PADOME

Rīga

Nr. 540/237-ss 1965. gada «   » martā

*Sarkankarogotās Baltijas flotes pavēlniekam
admirālim b. A. ORJOLAM*

Uz 1965. gada 3. marta Nr. 00135

Latvijas PSR Ministru Padome izskatīja Jūsu iesniegtos dokumentus par esplanādes robežu noteikšanu Ventspils un Liepājas teritorijā.

Saskaņā ar PSRS TKP 1930. gada 13. janvāra lēmumu Nr. 3/329 Latvijas PSR Ministru Padomei ir tiesības izšķirt strīdīgos jautājumus, tāpēc uzskatām, ka pašlaik nav nepieciešams noteikt esplanādes robežas Ventspilī un Liepājā.

Esplanādes robežās atrodas rūpniecības uzņēmumi, internātskola un daļa dzīvojamo kvartālu. Nevar ierobežot izpildu komiteju tiesības un aizliegt tām bez flotes pavēlniecības piekrišanas veikt «jebkura veida celtniecību, kā arī meliorācijas darbus» savu pilsētu teritorijā. Flotes intereses katrā konkrētā gadījumā var risināt vai nu flotes pavēlniecība, vai arī tie deputāti, kurus pilsētu padomēs ievēlējusi flote: Liepājas pilsētā 1. ranga kapteinis B. V. Drugovs, 2. ranga kapteinī A. J. Ņičuhrajs, V. S. Kirījuks un P. V. Voronins;

Ventspils pilsētā 2. ranga kapteinis Bikovs un apakšpulkvedis Korotkovs.

Sakarā ar to, ka Ventspils un Liepājas izpildu komitejas nav devušas savu piekrišanu shēmā norādīto esplanādes robežu noteikšanai, Latvijas PSR Ministru Padome nevar apstiprināt Jūsu iesniegtos esplanādes noteikumus.

Jūsu iesniegtās esplanādes robežu shēmas — Nr. 00789 1964. gada 6. novembrī un Nr. 00135 1965. gada 3. martā — tiek nosūtītas atpakaļ. (..)

Latvijas PSR Ministru Padomes
priekšsēdētājs (V. Rubenis)

LVA, 270. f., 1. s apr., 1714. l., 27.—28. lp. Kopija. Tulkojums.

IV NODAĻA

ZEMES UN ZEMNIEKU
SAIMNIECĪBU SAGRĀBŠANA
UN IZPOSTĪŠANA

102. LPSR zemkopības tautas komisāra J. Vanaga 1940. g. 12. decembra lūgums LPSR TKP paaugstināt valsts aizsardzības vajadzībām atsavināto saimniecību novērtējumu naudas izteiksmē

Zemkopības tautas
komisariāts

SLEPENI
Rīgā, 1940. g. 12. decembrī
Nr. I.V.

TAUTAS KOMISĀRU PADOMEI

Valsts aizsardzības vajadzībām Latvijas PSR dažādos rajonos ir atsavināts liels skaits saimniecību ar ēkām, dārziem, dažādām meliorācijām, sējumu un sakņaugu ražu. Daudzos gadījumos atsavināmo saimniecību bijušie lietotāji ir steidzamības kārtā izlikti jau šī gada vasaras vidū no viņu saimniecībām, nodarot ar to viņiem lielus zaudējumus.

Ar Sarkanarmijas, pagasta valžu un zemes ierīcības komitejas pārstāvju piedalīšanos Zemkopības tautas komisariāta taksatori dabā ir izdarījuši sīku ēku un citu vērtējamo objektu apskati, aprakstu un novērtējumu.

Zaudējumu atlīdzības kārtošānai aerodromu daļa tikai tagad, 9. decembrī ir pārvedusi Zemkopības tautas komisariātam 313 149 rubļus. Ar šo summu varēs nomaksāt pēc jau iesniegtiem diviem zaudējumu atlīdzības sarakstiem vienīgi zaudējumus par ražu un daļu zaudējumu par meliorācijām. Atlīdzība par ēkām un dārziem sastāda jau iesniegtos aprēķinos apmēram 4 reizes lielāku summu. Nākošie jau novērtēto zaudējumu saraksti tiek sastādīti, un pienākošās zaudējumu summas ievērojami palielināsies.

Ar Vissavienības valūtas ievēšanu Latvijas PSR un cenu pacelšanu kā visiem būvmateriāliem tā arī darba spēkam agrāk izdarītais novērtējums tagad vairs neatbilst faktiskajiem zaudējumiem. Sakarā ar to Zemkopības komisariātā ienāk daudzi pieteikumi un lūgumi par agrāk noteiktās zaudējumu atlīdzības paaugstināšanu kā pavisam neatbilstošu tagadējam faktiskajam cenu stāvoklim. Šie pieteikumi un lūgumi ir atzīstami par pamatotiem.

Nemot vērā augstāk izteikto, būtu atzīstams par taisnīgu samērīgi ar cenu celšanos arī paaugstināt līdz šim izdarītos novērtējumus.

Pamatojoties uz šiem apsvērumiem, Zemkopības tautas komisariāts griežas pie Tautas Komisāru Padomes ar lūgumu noteikt, ka agrāk aprēķinātais zaudējumu novērtējums paaugstināms par 50%.

Zemkopības tautas komisārs *J. Vanags*
Zemes ierīcības pārvaldes
priekšnieka vietā (Paraksts)

Atzīmes dokumentā:

Noskaidrot, kad saņemta minētā summa — 313 149 rubļi (b. Vanagam).
V. L.
Noskaidrots, ka nauda saņemta pēc padomju naudas ieviešanas. 16.12.40.
V. J.

103. LPSR zemkopības tautas komisāra vietnieka un zemes ierīcības pārvaldes priekšnieka I. Purviņa 1941. g. 21. februāra lūgums LPSR TKP poligonu paplašināšanas dēļ pārvietotajiem zemniekiem izsniegt avansu

Latvijas PSR
Zemkopības tautas komisariāts

SLEPENI
Rīga, 1941. g. 21. februārī

LPSR TKP

Š. g. 15. janvārī Latvijas PSR TKP pieņēma lēmumu par republikas robežās esošo poligonu paplašināšanu pie Daugavpils, Litenes, Gaujas un Liepājas. Papildplātibās, ko pieprasījusi Artilērijas pārvalde, ietilpst vairāki tūkstoši ha meža un lauksaimniecībā izmantojamās zemes. Uz tās atrodas apmēram 250 tādu patstāvīgu saimniecību, kuru zeme tiek atsavināta pilnībā.

Šiem 250 saimniekiem nāksies atstāt pašreizējās dzīvesvietas un pārcelties uz brīvajām fonda zemēm. Ar minēto TKP lēmumu ZTK uzdots pārvietojamos zemniekus nodrošināt ar zemi ne vēlāk kā līdz š. g. 1. maijam.

Lai izpildītu šo uzdevumu, steidzami jāasignē ZTK naudas līdzekļi, kas nepieciešami gan pārceļšanās izdevumiem, gan zaudējumu atlīdzināšanai. Daudzi no pārvietojamiem ir nabadzīgi darba zemnieki, kuri bez zaudējumu atlīdzināšanas, kaut vai daļēja avansa nav spējīgi pārcelties uz jauno dzīvesvietu.

Artilērijas pārvalde tikai tagad PSR Savienībai ierosina jautājumu par nepieciešamo līdzekļu asignēšanu, taču nav zināms, kad un kādā apjomā šie līdzekļi tiks piešķirti.

Līdz pavasara lauku darbu sākumam atlicis maz laika, tāpēc steidzami jāparūpējas par nozīmēto saimnieku pārceļšanos uz tiem paredzētajiem jaunajiem zemes gabaliem, izsniedzot avansu uz zaudējumu atlīdzināšanas rēķina.

Sajā sakarībā ZTK lūdz TKP no līdzekļiem, kas atrodas LPSR rīcībā, piešķirt avansu 500 000 rubļu apmērā, lai būtu iespējams katrai saimniecībai izsniegt līdz 3000 rubļu lielu avansu uz zaudējumu atlīdzināšanas rēķina vai arī parūpēties, lai avansu steidzami piešķir PSRS valdība.

Zemkopības tautas komisāra
vietn. (Paraksts)
Zemes ierīcības pārvaldes
priekšnieks *L. Purviņš*

LVA, 270. f., 1. s. apr., 50. l., 28. lp. Oriģināls. Tulkojums.

104. Ventspils apriņķa pagaidu IK priekšsēdētāja vietnieka E. Haberkorna un zemju daļas vadītāja E. Āboliņa 1941. g. 7. marta lūgums LPSR TKP priekšsēdētājam pārcelt uz citu vietu Užavas, Ziras un Ēdoles pagastā paredzēto poligonu

Ventspilī
1941. g. 7. martā

Ventspils apriņķa
pagaidu izpildu komiteja
Zemju daļa

Latvijās PSR Tautas Komisāru Padomes priekšsēdētājam

N o r a k s t s: Zemkopības tautas komisāram

Užavas, Ziras un Ēdoles pagastos ir ieprojektēts poligons, kas aizņem apmēram 60 kv. kilometrus lielu platību. Robežas ir nospraustas provizoriski. Minētā platībā ietilpst ap 700 saimnieciskas vienības, to skaitā 16 jau pastāvošas apbūvētas saimniecības, 30 jaunpiešķirtas saimniecības, daudzi pļavu starpgabali un daļas no blakus esošām saimniecībām, kā arī Sārnates purvs ar projektējamo elektrisko spēkstaciju.

Vērtīgāko daļu no šīs platības sastāda tā saucamais Vendzavas līdzenums, kur augsne sastāv no vērtīgas zāļu kūdras, kas ļoti noderīga pļavu un ganību ierīkošanai. Šinī līdzenumā 1937.—1941. gadā noritēja zemes meliorācijas un pļavu kultivēšanas darbi, kas tika izvesti kolektīvā ceļā. No minētās platības ir līdz šim nosusināts vaļējiem grāvjiem 500 ha, bet pārarts un apsēts mākslīgiem zālājiem apm. 250 ha, kas 1940. g. jau deva vērtīgu sienu ražu. Uz minētajām vērtīgajām pļavām līdz šim balstījās un nākotnē vēl vairāk balstīsies vidēji izkoptā vietējā lopkopība. Apkārtnē ārpus šī līdzenuma zemes ir smilšainas un neauglīgas, bet Vendzavas kūdrainās pļavās atrodas lielas vērtības, kam ievērojama tautsaimnieciska nozīme lopkopības veicināšanā. Uz garnizona rīkojuma no līdžšinējām dzīves vietām jau izsēdinātas 13 saimniecības, to skaitā arī sugas lopu audzētāji ar izkoptiem ganāmpulkiem.

Lūdzam steidzoši lietās caurskatīšanu un, ja iespējams, poligonu pārcelt uz citu vietu, lai neciestu apriņķa saimnieciskās intereses. Noskaidrošana būtu izdarāma līdz š. g. 15. martam, lai neaizkavētu zemes ierīcības darbu nobeigšanu un neradītu sarežģījumus šī gada pavasara sējas plāna izpildīšanā.

Apriņķa pagaidu izpildu komitejas
priekšsēdētāja v[ietn.] *Ed. Haberkorns*
Zemju daļas vadītājs *E. Āboliņš*

105. Ventspils apriņķa pagaidu IK priekšsēdētāja K. Sprugevica un LK(b) P Ventspils [apriņķa] komitejas sekretāres I. Paldiņas-Rūsis 1941. g. 12. marta lūgums LPSR TKP priekšsēdētājam izveidot kopīgu komisiju un saskaņot viedokli par poligona izveidošanu

Ventspils apriņķa
pagaidu izpildu komiteja

Ventspilī, 1941. g. 12. III
Nr. 500/150

Latvijas PSR Tautas Komisāru Padomes priekšsēdētājam

Ziru un Užavas pagastos no savām dzīvesvietām izsēdinātas 13 saimniecības. Tāpat 60 kv[adrāt]kilometru liela josla norobežota, un neviens tanī netiek ielaists. Viss tas noticis bez apriņķa izpildu komitejas un partijas komitejas ziņas, un tās nostādītas notikuša fakta priekšā. Protams, šāda rīcība izpildu komitejas darbu dezorganizē, un nav iespējama nekāda plāna sastādīšana un sagatavošanās pavasara sējai, jo nav noteiktu robežu un ziņu, kā saimnieciskā pārziņā un rīcībā minētā platība paliks.

Vendzavas līdzenums, kas aizņem lielāko daļu minētās platības, ir zāļu kūdras purvs, tāpēc poligonu ierīkošanai nav piemērots, jo vasarā iespējama bieža zemes degšana, kas grūti noslāpējama.

Lūdzam steidzoši sastādīt komisiju, kurā ietilptu arī apriņķa izpildu komitejas un partijas pārstāvji, kas uz vietas noskaidrotu un spertu nepieciešamos soļus lietas galīgai nokārtošanai.

Lieta ļoti steidzama, lai varētu izvest nepieciešamos ierīcības darbus.

Apriņķa pagaidu izpildu komitejas
priekšsēdētājs K. Sprugevics
LK(b)P Ventspils kom[itejas]
sekretāre I. Paldiņa-Rūsis

LVA, 270. f., 1. s apr., 50. l., 58. lp. Oriģināls.

106. Izraksts no Aizputes apriņķa IK 1941. g. 24. aprīļa sēdes protokola par zemes gabala ierādīšanu PSRS ATK Cīravas apkārtnē

PILNĪGI SLEPENI

IZRAKSTS

*no Aizputes apriņķa izpildu komitejas
1941. gada 24. aprīļa sēdes protokola*

Pamatojoties uz LPSR Tautas Komisāru Padomes š. g. 14. aprīļa lēmumu Nr. 9, Aizputes apriņķa izpildu komiteja saskaņā ar Aizputes apriņķa vecākā zemes ierīkotāja b. J. Porieša iesniegumu nolēma:

Saskaņā ar izpildu komitejai iesniegto shēmu un BKA pārstāvja

norādījumiem uz vietas ierādīt PSRS ATK vajadzībām zemes gabalu Cīravas rajonā sekojošā kārtībā:

Nr. p. k.	Atsavināmā zemes gabala vai māju nosaukums	Zemes lietotājs	Atsavināmā platība	Saimniecības kopplatība	Piezīmes par zemes lietotāju
1.	Raņķi	Krastiņa Herta	21,6	30,1	Pārcelties nevēlas, bet lūdz kompensāciju
2.	Kūri	Bumbieris Jānis	12,8	17,3	Pārceļas uz Aizputes apriņķa Kaļavām
3.	Ošenieki	Ošenieks Jānis	18,6	27,4	Arī pārceļas uz turieni
4.	Kalnarāji	Putniņa Līze	18,6	26,4	Paliek turpat
5.	Gliemeži	Gintere Anna	2,2	22,5	Paliek turpat
6.	Paskas	Rubežniece Jūle	0,6	30,0	tāpat
7.	Māliņi	Luksa Ilze	0,7	22,4	tāpat
8.	zemes gab. 5 z	Juhno Jānis	7,2	10,0	Pienākas kompensācija
9.	Striķi-Dzeņi	Lūks Kārlis	7,2	30,2	tāpat
10.	Zvaigznes	Sterns Andrejs	28,3	28,3	Pārceļas uz Aizputes pag. Uimām
11.	Capše	Zorgenbergs Ērmanis	19,4	21,3	arī uz turieni
12.	Ķikši	Sprīdējs Žanis	5,4	30,0	Paliek turpat
13.	Muižnieki	Betīgs Nikolajs	12,7	13,1	Pārcelties nevēlas, lūdz kompensāciju
14.	Ploči	Lazdenieks Kārlis	20,1	26,6	Pārceļas uz Lažas pag. Langsēžām
15.	Krastnieki	Puris Jānis	12,1	22,2	arī uz turieni
16.	Caunes	Burkēvics Arnolds	22,4	25,2	Pārceļas uz Cīravas pag. Puķīšiem
17.	Jaunās mājas	Hiršmanis Jēkabs	18,0	19,0	Pārceļas uz Apriķu pag. Niklāviem
18.	Lustes	Melvickis Andrejs	17,9	20,6	Paliek turpat
19.	Vecvagari	Bertrama Jūle	1,3	22,4	tāpat
20.	Lejiņa		1,5		tāpat
21.	Pagasta biedrība	Pagasta izpildu komiteja	0,3		tāpat
22.	Valsts mežs	Mežkopības tautas komisariāts	5,5		

Kopā

254,4

Aizputes apriņķa izpildu komitejas priekšsēdētājs (Dundurs)
Sekretārs (Zeiburliņš)

107. BKA artilērijas pavēlnieka ģenerālpulkveža Hļebņikova un artilērijas apgādes pārvaldes priekšnieka ģenerālleitnanta A. Baikova 1945. g. 17. septembra lūgums LPSR TKP priekšsēdētājam izlikt iedzīvotājus no mājām Jelgavas tuvumā, kur izvietota apgabala municijas noliktava Nr. 250

Baltijas kara apgabala
artilērijas pavēlnieka pārvalde
Artilērijas apgāde
1945. g. 17. septembrī
Nr. 027544

SLEPENI
Eks. Nr. 1

Latvijas PSR TKP priekšsēdētājam

Mitavas pilsētas apkārtnē (Ruļļu mājās) apgabals izvietojis artilērijas municijas noliktavu Nr. 260. Tehniskās teritorijas tiešā tuvumā atrodas zemnieku mājas Šāds izvietojums rada briesmas māju iedzīvotājiem un pārkāpj nolikumu par artilērijas noliktavu apsardzi.

Lūdzu Jūsu palīdzību sakarā ar civiliedzīvotāju izlikšanu sašķaņā ar pievienoto sarakstu:

1. Ūdenssarga mājas 30 m no tehniskās teritorijas.
2. Bērزلauku mājas 50 m no tehniskās teritorijas.
3. Skujenieku mājas 100 m no tehniskās teritorijas.
4. Strazdiņu mājas 150 m no tehniskās teritorijas.
5. Niedru mājas 180 m no tehniskās teritorijas.
6. Bērznieku mājas 100 m no tehniskās teritorijas.

BKA artilērijas pavēlnieks
artilērijas ģenerālpulkvedis *Hļebņikovs*
BKA artilērijas apgādes pārvaldes priekšnieks
artilērijas dienesta inženieris
ģenerālleitnants *Baikovs*

LVA, 270. f., 1. s apr., 131. l., 159. lp. Oriģināls. Tulkojums.

Atzīmes dokumentā:

- b. Vanagam. Kopā ar kara apgabala un aprinķa pārstāvjiem noskaidrot uz vietas un iesniegt priekšlikumus. 19. IX 45. V. Lācis.
- b. Vasiļjevai. b. Sarapovam ņemt kontrolē. I. Bastins. 19. IX 45.

108. Jelgavas aprinķa IK priekšsēdētāja Burkevica un sekretāres A. Rozenbergas 1945. g. 16. oktobra lūgums LPSR TKP priekšsēdētājam V. Lācim pārvietot BKA noliktavas Nr. 260 un 1462, lai netiktu traucēta piepilsētas saimniecisko objektu izmantošana

SLEPENI

Latvijas PSR Jelgavas aprinķa
izpildu komiteja

Latvijas PSR Tautas Komisāru Padomes
priekšsēdētājam b. LĀCIM

16. oktobrī 1945. g.
Nr. 2

Saskaņā ar Jūsu š. g. 21. septembra rakstu Nr. 742-s Jelgavas apr. izpildu komiteja paskaidro:

Svētes pag. robežās novietojusies apakšpulkveža Nikonova noliktava Nr. 260, aizņemdama rajonu, sākot ar Jaunstrautnieku m[āju] robežu uz Jelgavas—Svētes šosejas (punkts I), no turienes gar šoseju līdz Niedru m[āju] robežai (punkts II), tad taisnā virzienā uz Svētes upi Mazstrautnieku m[āju] robežakmeni (punkts III). Tālāk robeža iet dienvidu virzienā pa Svētes upi līdz ūdenssarga mājai (punkts IV), pagriežas dienvidaustrumu virzienā caur ūdenssarga mājas pagalmu (punkts V), no turienes caur mežu ziemeļaustrumu virzienā sasniedz Jelgavas—Meitenes dzelzceļu 400 metru attālumā no dzelzceļa sarga mājas (punkts VI) un turpinās tajā pašā virzienā aiz dzelzceļa 250 m mežā (punkts VII), tad pagriežas ziemeļu virzienā uz Skujenieku un Jaunstrautnieku m[āju] robežām (punkts VIII), šķērso Jaunstrautnieku māju platību līdz šo māju un Beinertu m[āju] robežai (punkts IX) un pa Beinertu un Jaunstrautnieku robežu sasniedz izejas punktu (punkts I).

Blakus šai noliktavai uz dienvidiem novietojusies otra, apakšpulkveža Černija noliktava Nr. 1462. Pēdējās rajons sākas uz Jelgavas—Svētes šosejas pie ūdenssarga mājas (punkts I), iet gar šoseju uz dienvidiem līdz Ruļļu-Nojas m[āju] robežai (punkts II), tālāk austrumu virzienā līdz Ruļļu karjerai (punkts III), gar Jaunzemju mežsarga robežu uz austrumiem līdz jaunsaimniecības Nr. 127 robežai (punkts IV), tad pagriežas ziemeļu virzienā līdz Jelgavas pilsētas mežam (punkts V) un turpinās tajā pat virzienā caur mežu līdz sadurei ar iepriekšējās noliktavas rajonu (punkts VI).

Abu minēto noliktavu aizņemtā platībā atrodas šosejas Jelgavas—Svētes posms 2,5 km garumā, dzelzceļa Jelgava—Meitene posms 0,8 km garumā, viss pievedceļš Ruļļu karjerai, puse Ruļļu karjera, Jelgavas pilsētas ūdens akas ar sūkņu staciju un ūdensvadu uz Jelgavas pilsētu, kā arī ūdenssarga māja.

Abas noliktavas uz pašreizējo novietni apmetušās kara darbības laikā bez kāda norādījuma. Noliktava Nr. 1462 nav iesniegusi Tautas Komisāru Padomē pieprasījumu dēļ novietošanās pašreizējās robežās.

Jelgavas apr. izpildu komiteja lūdz, ja tas būtu iespējams, abas noliktavas novietot citā piemērotākā vietā — nost no šosejas, ūdensvada un grantsbedrēm, lai netiktu traucēta šo svarīgo saimniecisko objektu izmantošana.

Jelgavas apr. izpildu komitejas
priekšsēdētājs *Burkevics*
Sekretāre *Rozenberga*

LVA, 270. f., 1. s apr., 154. l., 12. lp. Oriģināls.

Atzīmes dokumentā:

b. Sarapovam. Pie kopējā materiāla turpmākajai izskatīšanai. 19. X 45.
V. Lācis.

109. BKA artilērijas pavēlnieka ģenerālpulkveža Hļebņikova un artilērijas apģādes pārvaldes priekšnieka ģenerālleitnanta A. Baikova 1945. g. 9. novembra ziņojums LPSR TKP ar atteikumu pārceļt uz citu vietu noliktavas Nr. 260 un 1462

SLEPENI
Eks. Nr. 2

PSRS ATK
Baltijas KA
Artilērijas pavēlnieka pārvalde
Artilērijas apģāde
1945. g. 9. novembrī
Nr. 028250

Latvijas PSR TKP priekšsēdētājam b. LĀCIM

Kopija: Latvijas PSR TKP LP kara nodaļas priekšniekam

1945. g. 17.09. vēstulē Nr. 027544 es izteicu lūgumu pārceļt tās zemnieku saimniecības, kas atrodas apģabala artilērijas bāzu Nr. 260 un Nr. 1462 tehnisko teritoriju tuvumā.

Kā man tika paziņots Latvijas PSR TKP Lietu pārvaldes kara nodaļas 45. g. 20.10. vēstulē Nr. 863-s, Jelgavas apriņķa izpildu komiteja iebilst pret šo artilērijas bāzu atstāšanu līdzšinējā teritorijā un zemnieku saimniecību pārvietošanu. No vēstules izriet, ka, acīmredzot šo iebildumu rezultātā, Latvijas PSR Tautas Komisāru Padome nav pieņēmusi lēmumu par noliktavu tuvumā esošo zemnieku saimniecību pārvietošanu.

Noliktavu Nr. 260 un Nr. 1462 pārcelšana uz kādu citu vietu tuvākajā un vēl diezgan ilgā laikā praktiski nav īstenojama, jo tā prasīs ārkārtīgi lielus materiālos un transporta izdevumus.

Nāksies pārvest līdz 3000 vagonu un uzbūvēt glabātavas citā vietā tādām pašām mantas daudzumam, kā arī iekārtot administratīvās būves un teritoriju atbilstoši glabāšanas prasībām miera laikā. Tādus celtniecības apjomus iespējams īstenot mazākais divu gadu laikā. Toties dažu zemnieku saimniecību pārvietošana no noliktavu teritorijas lielus izdevumus neprasīs.

Šo saimniecību ēku pārcelšanā uz jaunierādīto vietu mēs sniegsim nepieciešamo palīdzību.

Jelgavas apriņķa izpildu komiteja zemes gabalus var piešķirt bez jebkādam grūtībām.

Lūdzu pārskatīt šo jautājumu un atrisināt to tikai tādējādi, lai veicinātu individuālo saimniecību pārcelšanu.

Uz šosejas posmā, kas iet tuvu noliktavām no Jelgavas uz Svēti, slēgšanu es nepretendēju.

BKA artilērijas pavēlnieks
artilērijas ģenerālpulkvedis *Hļebņikovs*
BKA Artilērijas apgādes pārvaldes priekšnieks
artilērijas dienesta inženieris
ģenerālleitnants *A. Baikovs*

LVA. 270. f., 1. s apr., 154. l., 14. lp. Oriģināls. Tulkojums.

110. LPSR ZTK zemes lietošanas nodaļas priekšnieka *J. Motes* 1945. g. 24. decembrī parakstīts PSRS ATK speciālās celtniecības vajadzībām nododamo Rīgas apriņķa Siguldas pagasta saimniecību saraksts

Rīgas apriņķa Siguldas pagasta saimniecību, kuras paredzēts nodot PSRS ATK speciālās celtniecības vajadzībām, saraksts

Nr. p. k.	Saimniecības nosaukums	Paredzēts at-savināt ha	Piezīmes
1.	Jaunkošas	0,2	Ēkas paliek savā vietā, atņemtā zeme tiek kompensēta no padomju saimniecības «Lorupe» zemes
2.	Košas	5,0	„
3.	Dimzas	3,6	„
4.	Dārznieki	1,0	„
5.	Padomju saimniecība «Lorupe»	105,4	Ēkas paliek savā vietā, atņemtā zeme tiek kompensēta no brīvā valsts fonda zemes
Kopā:		115,2	

1945. g. 24. decembrī

LPSR Zemkopības tautas komisariāta
zemes lietošanas nodaļas priekšnieks *J. Mote*

LVA, 270. f., 1. s apr., 201. l., 150. lp. Oriģināls. Tulkojums.

111. BKA artilērijas poligona ierīkošanas dēļ pārvietojamo Užavas pagasta saimniecību saraksts [ne vēlāk par 1946. g. 16. aprīli]

Užavas pagasta zemnieku saimniecību, kuras jāpārvieto no Ventspils garn[izona] artilērijas poligona nometnes vajadzībām atsavinātajiem zemes gabaliem, saraksts

Nr. p. k.	Saimniecība	Zemes daudzums ha	Ģimenes locekļu skaits	Dzīvojamā māju un saimniecības ēku skaits	Lopu skaits	
					zirgi	liellopi
1.	Gumbelnieki	24,7	5	Dzīvojamā māja — 1 (veca, koka), saimniecības ēkas — 3 (koka)	2	5
2.	Korsīši	7,0	3	Dzīvojamā māja — 1 (ķieģeļu), saimniecības ēkas — 2 (koka)	1	2
3.	Vizbulīši (jaunsaimniecība)	15,0	1	Dzīvojamā māja — 1 (jaunā, koka), saimniecības ēka — 1 (koka)	1	1
4.	Kauliņi	12,9	5	Dzīvojamā māja — 1 (jauna, koka), saimniecības ēkas — 2 jaunas, koka)	2	4
5.	Lindmaņi (Valki)	15,0	6	Dzīvojamā māja — 1 (veca, koka), saimniecības ēka — 1 (jauna, koka)	2	1
6.	Bērziņi (Zelkini)	15,0	4	Dzīvojamā māja — 1 (veca, koka), saimniecības ēka — 1 (jauna, koka)	2	1
7.	Ostgaļi	16,9	3	Dzīvojamā māja — 1 (jauna, ķieģeļu), saimniecības ēkas — 2 (koka)	2	2

Visā iecirknī Nr. 6 uzcelti 20 koka šķūņi sienam. Zemnieku saimniecību pārvietošanai Užavas pagastā nav zemes gabalu ar ēkām; zeme bez ēkām ir.

Priekšsēdētājs *Jansons*
Locekļi *Ševļevs*
Morozovs
Kīritis
Tālbergs

112. Jelgavas apriņķa DDP IK 1949. g. 3. jūnija lēmums par poligona paplašināšanu

LATVIJAS PSR JELGAVAS APRIŅĶA
DARBAĻAUZU DEPUTĀTU PADOMES IZPILDU KOMITEJA
LĒMUMS Nr. 699

Jelgava

1949. g. 3. jūnijā

Par Jelgavas apriņķī pastāvošā poligona paplašināšanu

Jelgavas apr. darbaļaužu deputātu padomes izpildu komiteja, caurskatījusi 30. gaisa armijas pieprasījumu paplašināt pastāvošā poligona robežas Līvberzes pagastā un noklausījusies apr. lauksaimniecības nodaļas vec. zemes ierīkotāja b. Jansona ziņojumu, atrada:

— pieprasītā teritorija sastāda 1162,8 ha lielu platību, no kuras valsts mežs aizņem 528,0 ha, lauksaimniecības artelis «Komunārs» 140,9 ha, 5 individuālās saimniecības 52,0 ha un valsts fonda zemes 49 ha. Bumbošanas apmācības laikā minētās saimniecības apdraudētas, kādēļ nepieciešams tās pārcelt uz citu vietu, pret ko individuālie zemnieki neceļ iebildumus, turpretī lauksaimniecības artelis «Komunārs» zaudē vērtīgas pļavas un ganības, kuras pilnībā ar valsts zemes fonda zemēm nevar kompensēt.

N o l ē m a:

1) 30. gaisa armijas prasību par pastāvošā Jelgavas apriņķī poligona paplašināšanu ievērot un pārcelt:

- a) individuālo darba zemnieku saimniecības
  1. No «Bitēm» — Skrundu Ludvigu un
  2. No «Auniem» — Paldiņu Krišjāni
- b) jauno darba zemnieku saimniecības
  1. No «Caunēm» — Krinīti Paulīnu
  2. No «Viesturiem» — Pavlovs Helēnu
  3. No «Upmaļiem» — Smirnovu (pamētis Purviņš Ar.)
  4. No «Tiltņiekem» — Veidemanis Albertu (bez ēkām)
pārcelt uz brīvām valsts zemes fonda zemēm.
- c) lauksaimniecības arteļa «Komunārs» locekļus
  1. Gaili Martu,
  2. Veidemani Kārli un
  3. Solīms Mariju — uz lauksaimniecības arteļa «Komunārs» teritoriju.

- 2) Pievienot Līvberzes poligonam atbrīvoto saimniecību zemes no
  1. lauksaimniecības arteļa «Komunārs» — 140,9 ha, t. sk. aramzeme — 98,7 ha,
  2. individuālo zemnieku zemes — 52 ha, t. sk. aramzeme — 31 ha,
  3. valsts zemes fonda [zeme] — 49 ha, t. sk. aramzeme — 10,9 ha.

3) Atgriezt no Iekšlietu ministrijas piespiedu darbu kolonijas Nr. 3 (apstrādā Rīgas cietuma Nr. 1 palīgsaimn.) un piešķirt poligonam 400,9 ha, t. sk. aramzeme 209,4 ha.

Kopā 634,8 ha, tajā skaitā 350,0 ha aramzemes.

4) Sakarā ar pārcelšanu zemniekiem radušos zaudējumus uzlikt par pienākumu segt 30. gaisa armijai.

5) Zemes pārņemšanu uzsākt pēc ražas novākšanas š. g.

6) Lūgt Latvijas PSR Ministru Padomi šo lēmumu apstiprināt.

Jelgavas apriņķa darbaļaužu deputātu padomes
izpildu komitejas priekšsēdētājs (paraksts)
Sekretārs (paraksts)

LVA, 270. f., 1. s. apr., 591. l., 10. lp. Apliecināts noraksts.

113. Auces rajona valsts un kooperatīvo organizāciju un to būvju saraksts ar bilances vērtības un pārcelšanās izdevumu norādi [ne vēlāk par 1952. g. novembri]

Auces rajona valsts un kooperatīvo organizāciju saraksts ar to ēku bilances vērtības un pārcelšanas izdevumu norādi

Nr. p. k.	Valsts un kooperatīvo organizāciju nosaukums	Būvju nosaukums	Ēku bilances vērtība vai novērtējums	Ēku pārcelšanas izdevumi	Piezīmes
1.	Kerkliņu pamatskola	skola	vērtējums 69014	69014	
2.	Saldus sviesta rūpnīca	Pieņemšanas punkts «Jaunavas»	21814,42	21814,42	
3.	Kokapstrādes [uzņēmuma] PSRS (..) m[inistrijas] kurināmā un transporta kombināta iecirknis	dzīvojamā baraka gulšņu ceļš	15449,50 72961,40	10814 21888	

Kopā: | 179239,32 | 123530,42

Komisija:

LPSR LM pārstāvis (Antonovičs)

K/d Nr. 13703 pārstāvis,

majors (Murligins)

Auces rajona izpildu komitejas

pārstāvis (Cebulis)

[Auces rajona] finansu nodaļas

pārstāvis (Matroņenko)

LVA, 270. f., 1. s. apr., 889. l. 103. lp. Apliecināta kopija. Tulkojums.

114. Saldus rajona DDP IK 1953. g. 26. marta papildinājums par zemes gabala ierādīšanu k/d Nr. 13703 speciālām vajadzībām

Saldus rajona darbaļaužu deputātu padomes izpildu komiteja

Saldus

1953. gada 26. martā

LĒMUMS Nr. 2-s

«Papildinājums 1952. gada 13. oktobra lēmumam Nr. 394-s par zemes gabala piešķiršanu k/d Nr. 13703 speciālām vajadzībām 15038,3 ha platībā».

Saskaņā ar Latvijas PSR Ministru Padomes 1953. gada 17. februāra lēmumu Nr. 469/211-s par papildmateriālu iesniegšanu sakarā ar zemes gabala ierādīšanu k/d Nr. 13703 vajadzībām Saldus rajona darbaļaužu deputātu padomes izpildu komiteja nolēma:

1. Apstiprināt zemes gabala ierādīšanu karaspēka daļas Nr. 13703 speciālām vajadzībām 15038,3 ha platībā uz šādu zemes lietotāju rēķina:

1) Kārļa Marksa v. nos. kolhozs	2436,4 ha
2) Staļina v. nos. kolhozs	2077,9 ha
3) kolhozs «Vienība»	1041,1 ha
4) kolhozs «Leņina ceļš»	362,3 ha
5) kolhozs «Komunisti»	464,9 ha
6) no valsts zemes fonda	4532,3 ha
7) no valsts zemes fonda	4092,0 ha
8) no Zvārdes tautas nama zemes	0,3 ha
9) no Zvārdes ambulances zemes	0,2 ha
10) no Zvārdes piena punkta zemes	0,3 ha
11) no Zvārdes ciema padomes zemes	3,0 ha
12) no Zvārdes 4-gadīgās skolas zemes	3,2 ha
13) no Zvārdes veikala zemes	0,3 ha
14) no Saldus mežniecības malkas noliktavas zemes	0,5 ha
15) no grantsbedrēm	20,6 ha
16) no kapsētas zemes	3,0 ha

2. Pēc jautājuma par zemes gabala nodošanu apstiprināšanai PSRS Ministru Padomē:

a) Kārļa Marksa v. nos. kolhoza personālsastāvu, ražošanas rīkus un līdzekļus, kā arī nedalāmos fondus pārskaitīt uz Sātiņu ciema padomes kolhozu «Pirmrindnieks» atbilstoši kolhozu kopsapulču lēmumiem «Kārļa Marksa v. nos. kolhoza 1952. g. 12. oktobra sapulces protokols un kolhoza «Pirmrindnieks» 1953. g. 20. februāra kopsapulces protokols Nr. 2);

b) mainīt 1952. g. 13. oktobra lēmuma Nr. 394-s 10. c punktu un uzskatīt par nelietderīgu apvienot pēc daļas speciālajām vajadzībām atsavinātās zemes palikušo Staļina v. nos. kolhoza daļu (pla-

tība 2214,6 ha) ar Hruščova v. nos. kolhozu. Saglabāt Staļina v. nos. kolhoza zemes lietošanu jaunizveidotajās robežās, jo pēc zemes atsavināšanas kolhozs var pilnvērtīgi un patstāvīgi saimniekot.

3. Lūgt Liepājas apgabala darbaļaužu deputātu padomi apstiprināt šo lēmumu.

Saldus rajona darbaļaužu deputātu padomes
izpildu komitejas priekšsēdētāja v. i. A. *Korečkovs*
Saldus rajona darbaļaužu deputātu padomes
izpildu komitejas sekretāre *D. Kalniņa*

LVA, 270. f., 1. s apr., 890. l., 119. lp. Oriģināls. Tulkojums.

115. Auces rajona Kerkliņu ciema padomes kolhoza «Cīņa» ēku un neizlietotā patēriņa kopvērtējuma tabula, ierādot zemi k/d Nr. 13703 vajadzībām [ne vēlāk par 1953. g. 20. maiju]

SLEPENI

Auces rajona Kerkliņu ciema padomes kolhoza «Cīņa» ēku un neizlietotā patēriņa kopvērtējuma tabula, ierādot zemi k/d Nr. 13703 vajadzībām

Nr. p. k.	Bijušo sētu nosaukumi	Ipašnieka uzvārds, vārds, tēva vārds	Kopvērtējuma summa rubļos	Pārcelšanās summa rubļos
1	2	3	4	5
		<i>Kolhoza «Cīņa» biedri</i>		
1.	Kadiķi	Špers Paulīne Ernesta m.	2272	2272
2.	Purviņi	Štāharovskis Minna Ivana m.	16075	14248
3.	Ozoliņi	Kraisberga Emīlija Jēkaba m.	15810	15810
4.	Bilaņķi	Žibners Antonija Jēkaba m.	10408	10408
5.	Kalniņi	Rume Jānis Ģederta d.	11890	11104
6.	Vanagi	Cizeris Vilis Jēkaba d.	20268	13464
7.	Aļņi	Vītols Pēteris Pētera d.	15395	10827
8.	Birži	Tautkevičs Aleksandrs Antona d.	14855	14855
9.	Brieži	Skurstenis Augusts Jāņa d.	19823	19823
10.	Laukgaļi	Dambis Fricis Jēkaba d.	12733	12733
11.	Krūmiņi	Aisters Lizete Jāņa m.	6245	6245
12.	Celiņi	Skridulis Dominiks Ludviga d.	11608	8938
13.	Pāni	Ķīselis Zanis Jāņa d.	15026	13121
14.	Klintiņas	Gaizalis Pēteris Teņa d.	18218	14589
15.	Viesturi	Stāls Alvīne Mārtiņa m.	16893	16893
16.	Baloži	Pecholds Marija Jāņa m.	22184	17823
17.	Karļiņi	Vecmanis Kārlis Miķeļa d.	14481	10682
18.	Civžeļi	Civzēlis Emīlija Jāņa m.	16915	11181
19.	Caunes	Paude Emīlija Gata m.	15501	9512
20.	Mildavas	Ikers Hermanis Jāņa d.	8339	6607

21.	Dūzēni	Anševica Emīlija Jāņa m.	11913	11913
22.	Ziemeļi	Žibners Fricis Karpa d.	11233	9140
23.	Dietlavas	Spers Ernests Kārļa d.	9928	9928
Sabiedriskotas ēkas		Kopā	318013	272116
		Kerkliņu c/p kolhozs «Čiņa» Bezsaimnieka ēkas kolhoza «Čiņa» teritorijā bezsaimnieka	167638	155641
24.	Dzeras	„	21319	13857
25.	Šķībenieki	„	26638	19176
26.	Mārsas	„	8966	8966
27.	Laimiņi	„	21408	21408
		Kopā	78326	63407
		Kopā kolhozā	563977	491164
28.	Zaķi	Dobeles mežsaimniecības Iles mežniecība bilances vērtība	9500	9500
		Kopā	573477	500664

Komisijas priekšsēdētājs
 Auces rajona izpildu komitejas pārst. (Cebulis)
 Locekļi
 — k/d [Nr.] 13703 pārstāvis (Murligins)
 — LM pārstāvis (Jefremenkova)
 — rajona finanšu nodaļas pārstāvis (Spira)
 — lauku un kolh. celtniecības organizācijas
 pārstāvis (Kvilis)

LVA, 270. f., 1. s apr., 890. l., 166.—167. lp. Apliecināta kopija. Tulkojums.

116. Lidlauka «Rumbula» nolaišanās ceļu zonas māju saraksts, kuras paredzēts pārvietot saskaņā ar LPSR MP lēmuma projektu [ne vēlāk par 1953. g. 31. jūliju]

SLEPENI

Pielikums Nr. 1

Latv. PSR Ministru Padomes

1953. g. «   » augusta lēmumam Nr.

Lidlauka «Rumbula» pacelšanās un nolaišanās ceļu dienvidaustrumu zonā atrodošos un pārvietošanai paredzēto māju saraksts

Nr. p. k.	Uzvārds, vārds, tēvzvārds	Māju nosaukums	Piezīmes
<i>Kolhoza sabiedriskās ēkas</i>			
1.	kolhozs «Jaunā straume»	Pulpes	
<i>Kolhoznieku ēkas</i>			
1.	Ģibze Arvīds Mārtiņa d.	Šķeltes	
2.	Pavickis Romāns Jāņa d.	Kohi	
3.	Bērziņš Andrejs Jāņa d.	Bērziņi	
4.	Elksne Velta Mārtiņa m.	Līdakas (maz.)*	
5.	Stikule Auguste Jāņa m.	Stikuļi	
6.	Veinbergs Teodors Jāņa d.	Jaunzemji	
7.	Ģibze Karlīne Jāņa m.	Uzkalni	
8.	Zāģeris Vilis Jāņa d. Viģante Lūcija Jāņa m. Sņore Emīlija Jāņa m. Sēle Margarita Jāņa m.	Zāģeri	
<i>Strādnieku un kalpotāju ēkas</i>			
1.	Leimanis Līze Ferdinanda m.	Leimaņi	
2.	Mellakauls Darja Anfigena m.	Melnkalni	
3.	Koževņikova Emīlija Kārļa m.	Smiltāji	
4.	Pūcītis Augusts Viļuma d.	Kļajumi	
5.	Vilciņš Andrejs Jāņa d.	Vilciņi	
6.	Dumpis Rīta Aleksandra m.	Zāģeri	
7.	Dumpis Pēteris Pētera d.	Murdi	
8.	Sniedze Jēkabs Andreja d.	Sniedzī	
<i>Zvejnieku ēkas</i>			
1.	Elksnis Mārtiņš Miķeļa d.	Stūrmaņi	
2.	Jākobsons Arturs Nikolaja d.	Daugavieši	
3.	Riekstiņš Milda Indriķa m.	Miķelsoni	
4.	Hermans Valdemārs Jāņa d.	Hermaņi	
5.	Jākobsons Valdemārs Nikolaja d.	Ceriņkalni	
6.	Pakalns Amālija Indriķa m.	Bertī	
7.	Dumpis Mārtiņš Pētera d.	Ķivītes	
8.	Zāģeris Marija Jāņa m.	Bērzkalni	

LPSR Ministru Padomes lietu
pārvaldnieks (Kacens)

LVA, 270. f., 1. s apr., 890. l., 181. lp. Kopija. Tulkojums.

* Tā tekstā.

117. LPSR MP 1953. g. 15. augusta lēmums Nr. 463-61-ss par zemes gabalu ierādīšanu BKA robežapsardzes karaspēka pārvaldei ilgtermiņa lietošanā Dundagas, Ventspils un Liepājas rajonā

PILNĪGI SLEPENI

LATVIJAS PSR MINISTRU PADOME

LĒMUMS Nr. 463-61-ss

Rīga

1955. gada 15. augustā

Par zemes gabalu ierādīšanu Baltijas kara apgabala robežapsardzes karaspēka speciālās celtniecības vajadzībām Latvijas PSR

Latvijas PSR Ministru Padome nolemj:

1. Ierādīt Baltijas kara apgabala robežapsardzes karaspēka pārvaldei pastāvīgā lietošanā speciālās celtniecības mērķiem zemes gabalus 126,32 ha platībā saskaņā ar pielikumu Nr. 1*.

2. Nodot Baltijas kara apgabala robežapsardzes karaspēka pārvaldei ilgtermiņa lietošanā, bez atlīdzības dzīvojamās un saimniecības ēkas, kas atrodas uz ierādītajiem zemes gabaliem saskaņā ar pielikumu Nr. 2**.

3. Uzdot Baltijas kara apgabala robežapsardzes karaspēka pārvaldei mācību laikā nodrošināt šaušanas drošību šautuvei ierādītajos zemes gabalos.

4. Uzdot Latvijas PSR Lauksaimniecības ministrijai kopā ar Dundagas, Ventspils un Liepājas rajonu darbaļaužu deputātu padomju izpildu komitejām minētos zemes gabalus nodot Baltijas kara apgabala robežapsardzes karaspēka pārvaldei saskaņā ar pievienoto ierādīšanas plānu.

5. Uzdot Dundagas, Ventspils un Liepājas rajonu darbaļaužu deputātu padomju izpildu komitejām, Latvijas PSR Mežrūpniecības ministrijai kopā ar Latvijas PSR Lauksaimniecības ministriju nodot Baltijas kara apgabala robežapsardzes karaspēka pārvaldei ilgtermiņa lietošanā, bez atlīdzības dzīvojamās un saimniecības ēkas, kas atrodas uz ierādītajiem zemes gabaliem un norādītas pielikumā Nr. 2.

6. Sakarā ar zemes gabalu ierādīšanu radušies izdevumi ieskaitāmi Baltijas kara apgabala robežapsardzes karaspēka pārvaldes rēķinā.

Latvijas PSR Ministru Padomes
priekšsēdētājs (V. Lācis)
Latvijas PSR Ministru Padomes
lietu pārvaldnieks (J. Kacens)

LVA, 270. f., 1. s apr., 1038. l., 133.—134. lp. Kopija. Tulkojums.

* Netiek publicēts.

** Sk. nāk. dok.

118. Dzīvojamo māju un saimniecības ēku saraksts, kuras sa-
skaņā ar LPSR MP 1953. g. 15. augusta lēmumu Nr. 463-61-ss bez
atlīdzības nodotas ilgtermiņa lietošanā, BKA robežapsardzes kara-
spēka pārvaldei

PILNĪGI SLEPENI
Pielikums Nr. 2
Latvijas PSR Ministru Padomes
1955. gada 15. augusta
lēmumam Nr. 463-61-ss

*Baltijas kara apgabala Robežapsardzes karaspēka pārvaldei
ilgtermiņa lietošanā bez atlīdzības nododamo dzīvojamo māju un
saimniecības ēku saraksts (Latvijas PSR)*

Nr. p. k.	Rajona, objekta, iecirkņa nosaukums	Kāda ēka	Kam ēka pieder	Komisijas no- teiktā ēku bilan- ces vērtība (rubļos)
1	2	3	4	5
<i>I Dundagas rajons</i>				
1.	robežapsardzes objekts Nr. 1 (Kolka)	dzīvojamā māja, saimn. ēkas pirts aka	Latv. PSR Mežrūpniecības ministrijas Dundagas MRS	58294.29 75745.31 5275.19 3000.00
2.	robežapsardzes objekts Nr. 2 (Saunagciems)	bijušo Rūpnieku un Nigļiņu viensētu ēkas	Dundagas rajo- na izpildu komi- tejai	57136.12
3.	robežapsardzes objekts Nr. 3 (Mazirbe)	bijusī jūrskola	Dundagas rajo- na izpildu komi- tejai	80806.47
4.	tas pats	dzīvojamā māja un saimniecības ēkas	Latvijas PSR Mežrūpniecības ministrijas Dundagas MRS, Dundagas rajo- na izpildu komi- tejai	70695.80
5.	tas pats	bijušās «Reiņu» viensētas ēkas		10789.98
6.	tas pats	bijusī māja un aptieka	Dundagas rajo- na izpildu komi- tejai	17970.30
<i>II Ventspils rajons</i>				
7.	robežapsardzes objekts Nr. 6 (Ventas c.) pa- dome, Oviši	bijušās Ovišu mežniecības ēkas	Latv. PSR Lauksaimnie- cības ministri- jas Ventspils mežsaimnie- cībai	51593.53
8.	robežapsardzes objekts Nr. 8 (Staldzene)	bijušās Klēt- nieku viensētas ēkas	Ventspils rajona izpildu komite- jai	12440.00

1	2	3	4	5
9.	robežapsardzes objekts Nr. 9 (Užava)	bijušās Gaisiņu viensētas ēkas, bijušās Knoriņu viensētas ēkas	Dundagas rajona izpildu komitejai	16391.50 3328.00
<i>III Liepājas rajons</i>				
10.	robežapsardzes objekts Nr. 10 (Ziemepe)	bijušā Ziemupes pagasta valdes ēkas	Liepājas rajona izpildu komitejai	41300.00
11.	robežapsardzes objekts Nr. 11 (Pērkone)	bijušās Dzintarnieku viensētas ēkas	Liepājas rajona izpildu komitejai	50000.00
Kopējā summa:				560460.99

Latvijas PSR Ministru Padomes
lietu pārvaldnieks (J. Kacens)

LVA, 270. f., 1. s apr., 1038. l., 138.—139. lp. Kopija. Tulkojums.

119. LPSR vietējās un kurināmā rūpniecības ministra vietnieka J. Žuka 1953. g. 16. septembra ziņojums LPSR MP priekšsēdētājam V. Lācim ar lūgumu pārdislocēt k/d Nr. 69205 no kūdras pārstrādes uzņēmuma «Olaine» teritorijas

Latvijas PSR Vietējās un kurināmā rūpniecības ministrija
Nr. Pr-3/6681 1953. g. 16. septembrī

*Latvijas PSR Ministru Padomes priekšsēdētājam
b. V. T. LĀCIM*

Kūdras ieguves uzņēmuma «Olaine» izejvielu bāze ir kūdras masīvs «Cenas ūrelis», kas atrodas Rīgas un Jelgavas rajonu teritorijā un ar Latvijas PSR Ministru Padomes 1948. gada 12. XI lēmumu Nr. 1282 nodots Vietējās un kurināmā rūpniecības ministrijai; masīva platība — 8160 hektāri.

Pamatojoties uz šo lēmumu, sastādīts kūdras ieguves uzņēmuma «Olaine» tehniskais projekts, kurš apstiprināts ar Latvijas PSR Ministru Padomes 1949. g. 31. XII lēmumu Nr. 1400.

Sakarā ar to, ka 50% kūdras masīva teritorijas aizņem karaspēka daļas Nr. 69205 mācību poligons, kūdras ieguves uzņēmums «Olaine» nevar apgūt jaunās platības, lai izpildītu kūdras ieguves paplašināto programmu.

Sakarā ar to, ka kūdras pārstrādes uzņēmumam «Olaine» ierādīta nozīmīga vieta galvaspilsētas kurināmā bilances nodrošināšanā,

līdzam Jūs dot norādījumu par minētās karaspēka daļas pārdislocēšanu no kūdras ieguves uzņēmuma «Olaīne» teritorijas.

Latvijas PSR vietējās un kurināmā rūpniecības
ministra vietnieks J. Žuks

LVA, 270. f., 1. s apr., 889. l., 265. lp. Oriģināls. Tulkojums.

120. K/d Nr. 69205 priekšnieka vietnieka 1953. g. 26. septembra ziņojums LPSR MP priekšsēdētājam V. Lācim ar prasību piešķirt jaunu bombardēšanas poligonu vai paplašināt poligonu «Olaīne»

Karaspēka daļa Nr. 69205
1953. g. 26.09.
Nr. 003004
Rīga

PILNIGI SLEPENI
Eks. Nr. 1

Latvijas PSR Ministru Padomes priekšsēdētājam b. V. T. LĀCIM
Rīgā

Š. g. 22.09. es no Latvijas PSR Ministru Padomes lietu pārvaldnieka saņēmu 1953. g. 19.09 dokumentu Nr. 1076-s, kurā sakarā ar Latvijas PSR Vietējās un kurināmā rūpniecības ministrijas 1953. g. 16.09. vēstuli Nr. pr-3/6681 man piedāvāts dot slēdzienu par iespēju samazināt bombardēšanas poligona «Olaīne» teritoriju.

Ziņoju:

1. Bombardēšanas poligona «Olaīne» teritorija 6×8 kilometru platībā karaspēka daļai Nr. 69205 ierādīta ar Latvijas PSR Ministru Padomes 1946. gada 3. janvāra lēmumu Nr. 5-s.

2. Nerunājot par kūdras ieguves uzņēmuma «Olaīne» tālāku paplašināšanu, jau tagad bumbu mešana no vidēja augstuma ar virzuļtipa lidmašīnām ir kļuvusi bīstama un nav izslēgtas smagas sekas, jo kūdras ieguves uzņēmuma veiktie darbi sasnieguši bīstamības robežu.

3. Sakarā ar to, ka k/d Nr. 69205 tiek apbruņota ar jaunu reaktīvo tehniku un bumbas turpmāk jāmet no liela augstuma, kā arī tāpēc, ka debesis ir mākoņainas, poligonam agrāk ierādītā platība kļuvusi par mazu; jau tagad būtu nepieciešams paplašināt poligona «Olaīne» teritoriju līdz 12×12 km platībai.

4. Bez tam, bombardēšanas poligona teritorijā esam iekārtojuši šaušanas poligonu (saskaņā ar štatiem tas vajadzīgs k/d 69205 un no tā atteikties nevar saskaņā ar k/d 69205 uzdevumiem un tādēļ, ka k/d atrodas 25 km attālumā no Skultes aerodroma).

Pašlaik esam spiesti abus Olaīnes poligonus izmantot pēc kārtas.

5. Kā redzams no iepriekš minētā, gan k/daļa, gan kūdras ieguves uzņēmums «Olaīne» likumīgi pretendē paplašināt teritoriju uz otra reģiona.

Es uzskatu, ka vispareizāk būtu:

a) k/d Nr. 69205 50 km Rīgas jūras līča piekrastes joslā, mazāk-
apdzīvotā vietā (vēlams smilšu masīvos) izveidot jaunu bombardēša-
nas poligonu, kura platība atbilstu jaunajām prasībām;

b) uz bombardēšanas poligona rēķina, daļu tā teritorijas
2×3,5 km platībā atstājot k/d Nr. 69205 šaušanas poligona vajadzī-
bām, kūdras ieguves uzņēmumam «Olaive» dot iespēju tālākai attī-
stībai tautas saimniecības plāna interesēs;

c) ja jaunais bombardēšanas poligons tiks piešķirts ne tālāk par
35 km no Skultes vai Bauskas aerodroma, k/d Nr. 69205 var atteik-
ties no 2×3,5 km lielā šaušanas poligona Olaines apkaimē un ap-
vienot to ar jauno bombardēšanas poligonu.

Lūdzu Latvijas PSR Ministru Padomi:

1. Piešķirt k/d Nr. 69205 jaunu bombardēšanas poligonu
12×12 km platībā, ievērojot minētos noteikumus. Ja tas nav iespē-
jams — paplašināt pašreizējo poligonu «Olaive» līdz 12×12 km ap-
mēriem;

3. Gadījumā, ja bombardēšanas poligonam ierādītā platība atra-
dīsies no Skultes vai Bauskas aerodroma tālāk par 30—35 km, at-
stāt k/d Nr. 69205 rīcībā esošo 2×3,5 km lielo šaušanas poligonu
Olaines rajonā;

3. Lūdzu paātrināt šā jautājuma izlemšanu, jo pašreiz jau pie-
nāk jaunā tehnika un k/d Nr. 69205 nevar veikt bombardēšanas uz-
devumus.

Jūsu lēmumu lūdzu darīt man zināmu.

Pielikums: Vēstules Nr. pr-3/6681 uz 1 lapas — nav slepena;
mūsu ienāk. Nr. 06027, tikai adresātam.*

Karaspēka daļas Nr. 69205 priekšnieka vietn.
aviācijas ģenerālleitnants *Bartnovskis*

LVA, 270. f., 1. s apr., 889. l., 262.—264. lp. *Origināls. Tulkojums.*

* Sk. nāk. dok.

121. LPSR MP priekšsēdētāja vietnieka I. Ozoliņa 1953. g. 10. ok-
tobra vēstule LPSR lauksaimniecības un sagādes ministram A. Ņi-
konovam ar ieteikumu izvēlēties jaunu vietu k/d Nr. 69205 poligonam

[Nr.] 2755/1162-s

1953. g. 10. oktobrī
SLEPENI
Eks. Nr. 1

Latvijas PSR lauksaimniecības un sagādes ministram

b. A. A. ŅIKONOVAM

Kopija: karaspēka daļas Nr. 69205 komandierim
Rīgā

Latvijas PSR Ministru Padome ierosina Jums kopā ar karaspēka
daļu Nr. 69205 izvēlēties jaunu vietu karaspēka daļas Nr. 69205

aviācijas poligona «Olaine» vietā un šajā jautājumā iesniegt materiālus Latvijas PSR Ministru Padomei.

Pielikums: k/daļas Nr. 69205 pieteikums uz 4 lapām
(ienāk. Nr. 2755-s) — atdodams atpakaļ.*

Latvijas PSR Ministru Padomes
priekšsēdētāja vietnieks *I. Ozoliņš*

LVA, 270. j., 1. s apr., 889. l., 266. lp. Kopija. Tulkojums.

* Sk. 119. dok.

122. LPSR lauksaimniecības ministra vietnieka *R. Zandera* 1955. g. 17. jūlija lūgums BKA karaspēka pavēlniekam un k/d Nr. 13703 komandierim paātrināt Krustpils—Madonas apvedceļa būvi satiksmei slēgtā ceļa posma aizvietošanai

SLEPENI
Eks. Nr. 3

Latvijas PSR Lauksaimniecības ministrija

Rīgā, Komunāru bulvārī 6
Nr. 225-s

1955. g. 17. jūlijā

*Baltijas karā apgabala karaspēka pavēlniekam,
Karaspēka daļas Nr. 13703 komandierim*

Kopija: Latvijas PSR Ministru Padomei
Krustpils rajona izpildu komitejas priekšsēdētājam

Latvijas PSR Ministru Padomes 1952. gada 22. novembra rīkojums Nr. 2447-rs «Par zemes ierādīšanu Krustpils aerodromam» uzlika par pienākumu karaspēka daļas Nr. 13703 komandierim uzbūvēt apvedceļu satiksmei slēdzamā republikāniskas nozīmes ceļa Krustpils—Madona vietā, iedzīvotājiem atstājot tiesības līdz apvedceļa izbūvēšanai izmantot veco ceļu.

Krustpils—Madonas ceļu karaspēka daļa Nr. 13703 slēdza 1953. gadā, bet apvedceļš ir celtniecības stadijā un braukt pa to nav iespējams.

Ar to tehniku, kāda ir apvedceļa būvētāju rīcībā (1 ekskavators, kura kausa tilpums ir 0,25 m³, 3 automašīnas, 1 skreppers un traktors DT ar greideru), un ņemot vērā visu zemes un cita veida darbu apjomu, ceļa būvi arī 1955. gadā var nepabeigt.

Citu koplietošanas apvedceļu vairs nav, tāpēc rudens un pavasara periodā kolhozi ir atrauti no rajona centra un Krustpils dzelzceļa stacijas. Rezultātā pasliktinās kolhozu ekonomiskais stāvoklis un tiek izjaukti lauksaimniecības darbu un valsts piegāžu termiņi.

Turklāt vietējas nozīmes ceļu Krustpils—Aiviekste, kas ir vienīgais pārvietošanās ceļš municijas noliktavu tuvumā, divās vietās šķērso stieplu aizžogojums un arī dzelzceļa atzars, kas savieno

Krustpils staciju ar aerodromu un ir pavisam bez pārbrauktuvēm. Sakarā ar to kolhoza «Ļeņina karogs» otrā brigāde ir atrauta no kolhoza ražošanas centra un Krustpils pilsētas, no kurienes katru dienu uz Krustpils piena kombinātu tiek nogādāta apmēram tonna piena.

Reizē ar to paziņojam, ka karaspēka daļas Nr. 32081 un Nr. 36721 patvaļīgi aizņēmušas divus kolhoza «Ļeņina karogs» zemes gabalus, pirmā zemes gabala platība ir 2,5 ha, otrā — 1,2 ha; to ierādīšana jānoformē Latvijas PSR Ministru Padomē.

Latvijas PSR Lauksaimniecības ministrija lūdz paātrināt apvedceļa Krustpils—Madona būvdarbu pabeigšanu līdz 1955. gada septembrim.

Pa vietējas nozīmes ceļu Krustpils—Madona munīcijas noliktavu rajonā atļaut brīvu satiksmes kustību līdz laikam, kad tiks pabeigts apvedceļš, un dzelzceļa atzarā uzbūvēt pārbrauktuves.

Jūsu lēmumu lūdzam steidzami paziņot Latvijas PSR Ministru Padomei un Latvijas PSR Lauksaimniecības ministrijai.

Pielikum s: Akta un shēmas kopija.*

Latvijas PSR lauksaimniecības
ministra vietnieks (Paraksts)

LVA, 270. f., 1. s apr., 1038. l., 227.—228. lp. Kopija. Tulkojums.

Atzīmes dokumentā:

Izpildīts. Izej. Nr. 1236/522-s. 55. g. 23. VII.

* Netiek publicēta.

123. K/d Nr. 13703 komandiera ģenerālleitnanta Mironova 1955. g. 20. augusta informācija LPSR MP priekšsēdētāja vietniekam M. Plūdonim par Krustpils—Madonas apvedceļa būvdarbu gaitu un kolhoza «Ļeņina karogs» zemes lietošanu

Karaspēka daļa Nr. 13703
1955. g. 20.08.
Nr. 2/0519
Rīga

SLEPENI
Eks. Nr. 1

*Latvijas PSR Ministru Padomes priekšsēdētāja vietniekam
biedram M. J. PLŪDONIM*

Kopija: Latvijas PSR lauksaimniecības ministram
biedram A. A. Ņikonovam
Uz jūsu 1955. gada 23.07. Nr. 1236/522-s

Līdz 1955. gada 5. augustam no jauna būvējamā ceļa iecirknī Krustpils—Madona beidzas zemes klājuma un mākslīgo būvju darbi. Sākta ceļa virsējā klājuma likšana. Tiek veikti pasākumi, lai ceļa būvi varētu pabeigt š. g. septembra beigās.

Pārvietošanās pa vietējas nozīmes ceļu Krustpils—Aiviekste ir

nodrošināta, stieplu aizžogojums pie municijas noliktavas ir pārcelts un uz dzelzceļa iekārtota pārbrauktuve.

Kas attiecas uz kolhoza «Ļeņina karogs» zemes gabalu patvaļīgu aizņemšanu, tad iesniegumu par 2,5 ha liela zemes gabala noformēšanu BKA štābs iesniedzis Latvijas PSR Ministru Padomē 1955. gada 17. jūlijā, bet par 1,2 ha liela zemes gabala noformēšanu tas tiks iesniegts līdz 1955. gada 19. augustam.

1,2 ha lielo zemes gabalu k/d Nr. 36721 aizņēmusi pēc iepriekšējās saskaņošanas ar Krustpils rajona izpildu komitejas priekšsēdētāju.

Karaspēka daļas Nr. 13703 komandieris
gv. ģenerālleitnants *Mironovs*

LVA, 270. f., 1. s. apr., 1038. l., 225. lp. Oriģināls. Tulkojums.

124. SBF pavēlnieka viceadmirāļa A. Orjola 1960. g. 14. janvāra ziņojums LKP CK pirmajam sekretāram A. Pelšem un LPSR MP priekšsēdētājam J. Peivem ar prasību pārvietot iedzīvotājus no PSRS AM objekta celtniecības teritorijas

Sarkankarogotās Baltijas flotes
pavēlnieks
1960. g. 14. janvārī
Nr. 0037
Kaļiņingrada

PILN[ĪGI] SLEPENI
Eks. Nr. 1

*Latvijas KP CK pirmajam sekretāram biedram A. J. PELŠEM
Latvijas PSR Ministru Padomes priekšsēdētājam
biedram J. V. PEIVEM*

Saskaņā ar PSR Savienības Ministru Padomes 1959. g. 04.07. lēmumu Liepājas rajona Paplaku-Bārtas iecirknī sāкта Aizsardzības ministrijas objekta celtniecība.

Šajā sakarā Latvijas PSR Ministru Padome 59. g. 16.09. pieņēmusi lēmumu Nr. 513/39-ss par vietējo iedzīvotāju steidzamu pārcelšanu no Birzmaļu, Knipupju, Purvu, Purviču, Mazturu, Zemturu un citām mājām, kas atrodas celtniecības objektu vajadzībām atsavinātajā joslā.

Tomēr līdz pat šim laikam nav veikti nekādi praktiski pasākumi, lai atbrīvotu atsavināto teritoriju.

Lūdzu Jūs veikt pasākumus, lai steidzami tiktu pārvietoti atsavinātajā zonā dzīvojošie iedzīvotāji.

Viceadmirālis *A. Orjols*

LVA, PA — 101. f., 23. apr., 141. l., 1. lp. Oriģināls.

Atzīmes dokumentā:

Pārtraukt kontroli. Sk. Ministru Padomes 21. I 60. g. vēstuli Nr. 81/81-ss.
J. Kacens.

125. BKA pavēlnieka ģenerālleitnanta Semjonova 1961. g. 31. oktobra iesniegums LPSR MP priekšsēdētājam J. Peivem par grants karjeru ierādīšanu Saldus rajonā

Baltijas kara apgabala
karaspēka pavēlnieks
1961. g. 31. oktobrī
Nr. 0062139
Rīga

PILNĪGI SLEPENI
Eks. Nr. 1

*Latvijas PSR Ministru Padomes priekšsēdētājam
biedram J. V. PEIVEM*

Ar Latvijas PSR Ministru Padomes 1960. g. 30.12. rīkojumu Nr. 1796-rps un 1961. g. 23.02. rīkojumu Nr. 185-rs apgabalam ir ierādīti zemes gabali.

Šajos zemes gabalos ceļamajiem militārajiem objektiem nepieciešami karjeri.

Lūdzu Jūsu rīkojumu par trīs karjeru piešķiršanu Saldus rajonā (Nr. 1 — 7 ha platībā, Nr. 2 — 28 ha platībā un Nr. 3 — 19 ha platībā) saskaņā ar robežām, kas parādītas pievienotajās shēmās.

Pielikums: No mūsu ienāk. Nr. 03102 uz 3 lapām, slepeni, tikai adresātam.*

Ģenerālleitnants *Semjonovs*

LVA, 270. f., 1. s. apr., 1477. l., 31. lp. Oriģināls. Tulkojums.

Atzīmes dokumentā:

b. V. S. Kubrakovam, V. Rubenis. 04. XI 67.

* Netiek publicēts.

126. K/d Nr. 52726 komandiera inženieru karaspēka ģenerālmajora Prusa 1961. g. 11. novembra iesniegums LPSR MP priekšsēdētājam J. Peivem par dolomīta atradnes «Riteri» nodošanu tās pārziņā

Karaspēka daļa Nr. 52726
1961. g. 11. novembrī
Nr. 0310
Maskava

SLEPENI
Eks. Nr. 1

*Latvijas PSR Ministru Padomes priekšsēdētājam
biedram J. V. PEIVEM*

Latvijas PSR, Rīgā

Kopija: Ogres rajona darbaļaužu deputātu padomes izpildu komitejas priekšsēdētājam

Latvijas PSR, Ogrē

Sakarā ar Pļaviņu HES celtniecību 1963. gada III ceturksnī paredzēts appludināt karjeru, ko ekspluatē 462. nerūdas izrakteņu kombināts.

Sakarā ar to Elektrostaciju celtniecības ministrijas uzdevumā 1958. gadā ir izpētīta dolomīta atradne «Riteri», lai nodrošinātu darbus 462. nerūdas izrakteņu kombinātam, kas apgādā PSRS Aizsar-

dzības ministrijas speciālās celtniecības objektus un kura ekspluatētais karjers tiks applūdināts.

Lūdzu Jūsu lēmumu par izpētītās atradnes «Riteri» — platība 236 ha, koordinātes: 56°37'30" z[iemeļu] p[latums], 25°30'00" a[ustrumu] g[arums] — nodošanu karaspēka daļai Nr. 52726, kuras pārziņā ir 462. nerūdas izrakteņu kombināts.

Tas nepieciešams, lai izstrādātu 462. nerūdas izrakteņu kombināta pārceļšanas uz jaunām atradnēm projektu un veiktu kalnrūpniecības sagatavošanas darbus.

Karaspēka daļas Nr. 52726 komandieris
inženieru karaspēka ģenerālmajors *Pruss*

LVA, 270. f., 1. s apr., 1555. l., 35. lp. Oriģināls. Tulkojums.

127. Talsu rajona lauku māju dzīvojamo un saimniecības ēku un neizmantotā patēriņa vērtējumu saraksts sakarā ar zemes nodošanu BKA saskaņā ar LPSR MP 1963. g. 24. aprīļa rīkojumu Nr. 570-rss

PILNĪGI SLEPENI

Latvijas PSR Ministru Padomes
1963. g. 24. aprīļa rīkojuma Nr. 570-rss
p i e l i k u m s

*Talsu rajona lauku māju dzīvojamo un saimniecības ēku
un neizmantotā patēriņa vērtējumu saraksts sakarā ar zemes
nodošanu Baltijas kara apgabalam*

Nr. p. k.	Ēku un neizmantotā patēriņa īpašnieks	Māju nosaukums	Vērtējums (rubļos)	Piezīmes
1.	Kolhozs «Laidze»	Priežbogas un Graudiņi	2163	
2.	„ „	Rocēni	8560.50	
3.	„ „	Gruntnieki	7376	
4.	„ „	Vēverigas	7676	
5.	Kolhoza «Laidze» neizmantotais patēriņš		9654	
Samaksa kolhozam «Laidze» — kopā			35429.50	
6.	Ambainis A. P.	Graudiņi	1361	
7.	Kalmane L. K.	Priežbogas	1904.70	
8.	Zvejnieks A. J.	Vēveri	2704.50	
Samaksa kolhoza «Laidze» biedriem — kopā			5970.20	
9.	Padomju saimniecības «Valdgale» neizmantotais patēriņš		1165.00	
10.	Padomju saimniecības «Valdgale» strādnieks, Mucenieks P. B.	Robežnieki	1749.00	
Samaksa kopā			44313.70	

Latvijas PSR Ministru Padomes
lietu pārvaldnieks *V. Krastiņš*

LVA, 270. f., 1. s apr., 1528. l., 93.—94. lp. Kopija. Tulkojums.

128. LPSR MP priekšsēdētāja vietnieka V. Stroganova 1964. g. 18. aprīļa lūgums BKA karaspēka pavēlniekam ģenerālpulkvedim G. Hetagurovam izskatīt jautājumu par zemes gabala Rīgas pilsētas zaļajā zonā atdošanu tautsaimniecības vajadzībām

PILNIGI SLEPENI
Eks. Nr. 2

LATVIJAS PSR MINISTRU PADOME

Rīga Nr. 418-ss 1964. gada 18. aprīlī

*Baltijas kara apgabala karaspēka pavēlniekam
ģenerālpulkvedim b. G. I. HETAGUROVAM*

Sakarā ar Vidzemes jūrmalas apgūšanas projektu un speciālo dziedinātavu un atpūtas namu celtniecību, Latvijas PSR Ministru Padome lūdz izskatīt jautājumu par daļas zemes (apmēram 500 ha), kas atrodas Baltijas kara apgabala pārziņā, atdošanu atpakaļ tautas saimniecības vajadzībām.

Zemes gabals, kuru lūdzam izmantošanai tautas saimniecībā, atrodas Rīgas pilsētas zaļajā zonā starp Gaujas upi un Lilastes staciju, no ziemeļrietumu puses to norobežo Rīgas jūras līča krasta līnija, no dienvidaustrumu puses — Rīgas—Saulkrastu dzelzceļš.

Latvijas PSR Ministru Padomes
priekšsēdētāja vietnieks V. Stroganovs

LVA, 270. f., 1. s apr., 1648. l., 46. lp. Kopija. Tulkojums.

129. BKA karaspēka pavēlnieka ģenerālpulkveža G. Hetagurova 1964. g. 6./8. jūnija atteikums LPSR MP priekšsēdētāja vietniekam A. Stroganovam nodot tautsaimniecības vajadzībām zemes gabalu Rīgas rajonā

Baltijas kara apgabala
karaspēka pavēlnieks
1964. g. 6./8. jūnija
Nr. 22/0450
Rīga

SLEPENI
Eks. Nr. 1

*Latvijas PSR Ministru Padomes priekšsēdētāja vietniekam
biedrām V. G. STROGANOVAM*

Uz Nr. 415-ss

Apgabalam nav iespēju nodot tautas saimniecībai Jūsu lūgto teritoriju starp Gaujas upi un Lilastes staciju.

Minētās teritorijas atsavināšana atņemtu iespēju apgabala karaspēka daļām veikt kaujas apmācību jūras piekrastes apstākļos.

Ģenerālpulkvedis *G. Hetagurovs*

LVA, 270. f., 1. s apr., 1648. l., 45. lp. Oriģināls. Tulkojums.

130. LPSR MP priekšsēdētāja vietnieka *A. Stroganova* 1964. g. 9. jūnija ziņojums BKĀ karaspēka pavēlniekam ģenerālpulkvedim *G. Hetagurovam* par k/d Nr. 33845 patvaļīgo rīcību Talsu rajona kolhozā «Laidze» un nodarīto zaudējumu atlīdzināšanu

SLEPENI
EKS. Nr. 1

LATVIJAS PSR MINISTRU PADOME

Rīga

Nr. 1113/591-s

1964. g. 9. jūnijā

*Baltijas karā apgabala karaspēka pavēlniekam
ģenerālpulkvedim b. G. I. HETAGUROVAM*

Latvijas PSR Ministru Padome vairākkārt ir ziņojusi apgabala pavēlniecībai par dažu karaspēka daļu patvaļīgo rīcību — kolhozu un sovhozu zemes aizņemšanu un lauksaimniecībai derīgās zemes bojāšanu. Taču šādi gadījumi turpina atkārtoties. Tā, piemēram, Talsu rajonā karaspēka daļa Nr. 33845, jautājumu par pazemes komunikāciju ierīkošanu kolhoza zemē nesaskaņojusi ar kolhoza «Laidze» valdi, patvaļīgi uzsāka šo darbu meliorētās zemēs.

Šādas nesaskaņošanas sekas ir tādas, ka karaspēka daļas rīcības dēļ no ierindas izgājusi drenāžas sistēma 25 ha platībā, iznīcināti graudaugu sējumi 3 ha platībā un daudzgadīgie zālāji 5 ha platībā.

Pēc nepilnīgiem datiem, kolhozam nodarītie zaudējumi līdz 1964. gada 20. maijam sastāda 6971 rbļ.

Sakarā ar iepriekš minēto Latvijas PSR Ministru Padome lūdz Baltijas kara apgabala pavēlniecību dot karaspēka daļām, kas nodarbojas ar celtniecību, kategorisku norādījumu katrā konkrētā gadījumā zemes iedalīšanu noformēt noteiktajā kārtībā, bet karaspēka daļai Nr. 33845 uzlikt par pienākumu atlīdzināt kolhozam «Laidze» nodarītos zaudējumus atbilstoši novērtējuma aktam.

Pielikums: akts par karaspēka daļas Nr. 33845 patvaļīgo rīcību uz divām lapām (pie mūsu ienāk. Nr. 1113-s), atdodams atpakaļ.*

Latvijas PSR Ministru Padomes
priekšsēdētāja vietnieks *V. Stroganovs*

LVA, 270. f., 1. s apr., 1715. l., 28. lp. Oriģināls. Tulkojums.

* Netiek publicēts.

131. Dobeles kolhozu un padomju saimniecību ražošanas pārvaldes priekšnieka vietnieka L. Misāna 1964. g. 22. oktobra ziņojums LPSR MP priekšsēdētāja vietniekam V. Stroganovam par Dobeles garnizona patvarīgi aizņemtajām zemes platībām

SLEPENI

Latvijas PSR Dobeles kolhozu un padomju saimniecību
ražošanas pārvalde

Dobelē, Brīvības ielā 3
Nr. 10-s

1964. g. 22. oktobrī

*Latvijas PSR Ministru Padomes priekšsēdētāja
vietniekam b. V. G. STROGANOVAM*

Dobeles garnizona karaspēka rīcībā nodotās zemju platības iedalītas ar zināmu rezervi, tomēr, neskatoties uz to, Dobeles garnizona karaspēka daļas patvarīgi aizņem 39,8 ha padomju saimniecības «Dobeles» zemes, t. sk. 39,0 ha tīrumu, 35,9 ha Lielbērzes sanatorijas zemes, t. sk. apmēram 30 ha tīrumu, un 63,2 ha padomju saimniecības «Kaķenieki» zemes, t. sk. apmēram 50,0 ha lauksaimniecības zemes.

Patvarīgi aizņemtās lauksaimniecības zemju platības ir nederīgas turpmākai lauksaimnieciskai izmantošanai, tāpēc lūdzam tās noformēt karaspēka daļām izmantošanai.

Dobeles ražošanas pārvalde lūdz turpmāk novērst patvarīgu saimniecību zemju aizņemšanu no garnizona karaspēka daļas puses.

Pielikumā: teksts uz 3 lapām, shēma uz 2 lapām.*

Dobeles kolhozu un padomju saimniecību
ražošanas pārvaldes priekšnieka vietnieks L. Misāns

LVA, 270. f., 1. s apr., 1648. l., 138. lp. Oriģināls.

* Netiek publicēts.

132. BKA karaspēka pavēlnieka ģenerālpulkveža G. Hetagurova 1966. g. 24. decembra iesniegums LPSR MP priekšsēdētājam V. Rubenim par zemes gabala ierādīšanu grants un smilšu karjera ierīkošanai Rīndas mežniecībā

Baltijas kara apgabala
karaspēka pavēlnieks
1966. g. 24. decembrī
Nr. 22/0787
Rīga

SLEPENI
Eks. Nr. 1

*Latvijas PSR Ministru Padomes priekšsēdētājam
biedram V. P. RUBENIM*

Saskaņā ar Latvijas PSR Ministru Padomes 1966. g. 17. marta rīkojumu Nr. 356-rs apgabalam ierādīts zemes gabals militāra objekta celtniecībai.

Sā objekta celtniecībai nepieciešams izstrādāt karjeru. Saskaņā ar Ģeoloģijas pārvaldes izziņu grants un smilšu maisījumu var iegūt Rindas mežniecības 58. un 73. kvartālā.

Lūdzu Jūsu rīkojumu par zemes gabala ierādīšanu 10 ha liela karjera izstrādāšanai ar pagaidu lietošanas tiesībām.

Karjera izvietojuma shēma parādīta pievienotajā shēmā.

Pielikumus: no mūsu ienāk. Nr. 2793 uz 1 lapas, slepeni, tikai adresātam.*

Generālpulkvedis *G. Hetagurovs*

LVA, 270. f., 1. s apr., 1760. l., 240. lp. Oriģināls. Tulkojums.

Atzīmes dokumentā:

b. P. J. Strautmanim. Lūdzu izskatīt un izlemt. V. Rubenis. 28. XII 66.

* Netiek publicēts.

133. BKA karaspēka pavēlnieka ģenerālpulkeža G. Hetagurova 1967. g. 27. marta iesniegums LPSR MK priekšsēdētājam V. Rubenim par grants karjeru ierādīšanu Ventspils rajonā

SLEPENI
Eks. Nr. 1

Baltijas kara apgabala
karaspēka pavēlnieks
1967. g. 27. martā
Nr. 22/0184
Rīga

*Latvijas PSR Ministru Padomes priekšsēdētājam
biedram V. P. RUBENIM*

Celtniecības darbiem ierādītajā zemes gabalā nepieciešama smilšu un grants karjera izstrāde.

Lūdzu Jūsu rīkojumu pagaidu lietošanā iedalīt zemes gabalus, lai varētu izstrādāt karjerus, kas atrodas 15 km uz dienvidiem no Ventspils:

1. Pamesta karjera iecirkni 4 ha platībā, 15 km uz dienvidiem no Ventspils.

2. Apgūtā karjera «Roņukalni» iecirkni 2 ha platībā.

Lūgto karjeru iecirkņi parādīti pievienotajā shēmā.

Pielikumus: No mūsu ienāk. Nr. 719 uz 1 lapas, slepeni, tikai adresātam.*

Generālpulkvedis *G. Hetagurovs*

LVA, 270. f., 1. s apr., 1825. l., 24. lp. Oriģināls. Tulkojums.

Atzīmes dokumentā:

b. P. J. Strautmanim. Izlemšanai. V. Rubenis. 29. III 67.

Pieņemts LPSR Ministru Padomes rīkojums Nr. 481-rs. 11. IV 67.

V. Jefrenkovs.

* Netiek publicēts.

134. BKA karaspēka pavēlnieka ģenerālpulkveža G. Hetagurova 1967. g. 13. aprīļa iesniegums LPSR MP priekšsēdētājam V. Rubenim par grants karjeru paplašināšanu Aizputes MRS.

Baltijas kara apgabala
karaspēka pavēlnieks
1967. g. 13. aprīlī
Nr. 22/0245
Rīga

SLEPENI
Eks. Nr. 1

*Latvijas PSR Ministru Padomes priekšsēdētājam
biedram V. P. RUBENIM*

Lai Kuldīgas rajonā ierādītajos zemes gabalos celtu objektus, nepieciešama smilšu un grants karjeru izstrāde.

Lūdzu Jūsu rīkojumu paplašināt tos pašlaik darbojošos karjerus, kas atrodas Aizputes mežrūpniecības saimniecībā:

- a) karjers «Sarmkalns» 4 ha platībā;
- b) karjers «Erlāti» 2 ha platībā.

Karjeru paplašinātās robežas parādītas pieminētajos plānos.

Pielikumus: No mūsu ienāk. Nr. 903 uz 2 lāpām, slepeni, tikai adresātam. Plāni atdodami atpakaļ.*

Ģenerālpulkvedis G. Hetagurovs

LVA, 270. f., 1. apr., 1825. l., 97. lp. *Orīģināls. Tulkojums.*

Atzīmes dokumentā:

b. I. V. Bondaļetovam. Lūdzu izlemt. V. Rubenis. 17. IV 67.

b. I. G. Sahtarinam, b. P. N. Belokurovam. Slēdzienam. (Paraksts). 22. IV 67.

Pieņemts LPSR Ministru Padomes 1967. gada 2. augusta rīkojums Nr. 1923-rs. V. Jefrenkovs. 2. VIII 67.

* Netiek publicēts.

135. LPSR MP 1969. g. 24. aprīļa rīkojums Nr. 397-rs par zemes gabala ierādīšanu SBF aviācijas poligona ierīkošanai Liepājas rajonā

SLEPENI
Eks. Nr. 8

LATVIJAS PSR MINISTRU PADOME

Rīga

Rīkojums Nr. 397-rs
1969. gada 24. aprīlī

1. Ierādīt divkārt Sarkankarogotās Baltijas flotes jūras aviācijas poligona vajadzībām — saskaņā ar pielikumā pievienotajiem noteikumiem — zemes gabalu Liepājas rajonā 3109,4 ha kopplatībā; tai

skaitā 2561,4 ha no valsts meža fonda un 558 ha — no valsts zemes rezervēm.

2. Atbilstoši flotes pieprasījumam noteikt divkārt Sarkankarogotās Baltijas flotes jūras aviācijas poligona koordinātes:

Platums	Garums
56°16'8"	20°52'9"
56°16'8"	21°01'1"
56°12'1"	21°02'1"
56°12'1"	20°59'2"
56°10'5"	20°52'5"

3. Neiekļaut jūras aviācijas poligona platībā robežapsardzes posteņa «Jūrmalnieks» teritoriju, kas ar Latvijas PSR Ministru Padomes 1951. gada 9. maija lēmumu Nr. 651-rss nodota Sarkankarogotās ziemeļrietumu robežapsardzes apgabala karaspēka pārvaldei.

4. Uzdot divkārt Sarkankarogotajai Baltijas flotei un Sarkankarogotā ziemeļrietumu robežapsardzes apgabala karaspēka pārvaldei saskaņot jautājumu par aviācijas poligona darba režīmu un robežapsardzes posteņa drošību.

5. Divkārt Sarkankarogotajai Baltijas flotei

a) lai jūras aviācijas poligona teritorijā nodrošinātu iedzīvotāju un kuģošanas drošību Baltijas jūrā, laikus brīdināt tuvumā esošos kolhozus un organizācijas par poligona darba laiku un izlikt nepieciešamo apsardzi poligona darba laikā;

b) laikus paziņot zvejnieku arteļiem «Boļševiks» un «Sarkanā blāzma» par aviācijas darbības laiku jūras aviācijas poligonā un, neliekot šķēršļus, minētajiem zvejnieku arteļiem atļaut zvejot zivis jūras poligona akvatorijā tad, kad poligons nestrādā.

6. Uzdot Latvijas PSR Lauksaimniecības ministrijai, Latvijas PSR Mežsaimniecības un mežrūpniecības ministrijai kopā ar Liepājas rajona lauksaimniecības ražošanas pārvaldi iemērīt zemes gabalu, kas ar šā rīkojuma 1. punktu nodots divkārt Sarkankarogotajai Baltijas flotei, precizēt tā platību, izdarīt atbilstošas izmaiņas zemes uzskaites datos.

Zemes gabala nodošanu veikt saskaņā ar pievienotā plāna robežām.

7. Izdevumus, kas saistīti ar zemes gabala ierādīšanu un dokumentācijas izsniegšanu par zemes lietošanas tiesībām, segt uz divkārt Sarkankarogotās Baltijas flotes rēķina.

Latvijas PSR Ministru Padomes
priekšsēdētājs (V. Rubenis)

LVA, 270. j., 1. s. apr., 1947. l., 29.—30. lp. Kopija. Tulkojums.

136. PSRS AM nerūdas izrakteņu kombināta priekšnieka Kononova 1970. g. 6. augusta iesniegums LPSR MP priekšsēdētājam par dolomīta karjera paplašināšanu Stučkas rajonā

SLEPENI

462. nerūdas izrakteņu kombināts
1970. g. 6. augustā
Nr. 13
Pļaviņas

Latvijas PSR Ministru Padomes priekšsēdētājam

Rīgā

Ar Latvijas PSR Ministru Padomes 1960. gada 20. VIII lēmumu Nr. 1234-r PSRS AM 462. nerūdas izrakteņu kombinātam Pļaviņu atradnē tika ierādīts zemes gabals 53,6 ha platībā dolomīta ieguvei.

Dolomīta krājumu atlikums ierādītajā zemes gabalā nodrošinās kombināta darbu 6 mēnešus.

Pamatojoties uz 1956. g. 29.05. protokolu Nr. 615, krājumi tika apstiprināti 85,7 ha platībā. Atlikušais zemes gabals — 85,7 — 53,6 = 32,1 ha — atrodas blakus mūsu iecirknim.

Lūdzu Jūsu lēmumu ierādīt minēto zemes iecirkni, kas atrodas:

1. Stučkas rajona Kokneses mežrūpniecības saimniecības valsts meža fonda teritorijā — 27,6 ha.

2. Stučkas rajona kolhoza «Selga» teritorijā — 4,5 ha

Kopā 32,1 ha

- Pielikums*:
1. Pļaviņu atradnes plāns uz vienas lapas.
  2. Izziņa par atradnes ierādīšanu — 1 lapa.
  3. Ierādīšanas akts — 1 lapa.
  4. Paskaidrojumi — 3 lapas.
  5. Zemes lietotāju raksturojums — 1 lapa.
  6. TKZ protokols Nr. 615 — 6 lapas.

462. (NIK n[erūdas] i[zrakteņu] k[ombināta])
priekšnieks *Kononovs*

LVA, 270. f., 1. s apr., 2058. l., 18. lp. Kopija. Tulkojums.

Atzīmes dokumentā:

Pieņemts Latvijas PSR Ministru Padomes lēmums Nr. 100 1971. gada 9. martā. V. Jefrenkovs.

* Netiek publicēts.

137. Liepājas rajona DDP IK priekšsēdētāja V. Bogdanova 1973. g. 17. septembra lūgums LPSR MP atdot k/d Nr. 59251 neizmantoto zemes gabalu kolhozam «Virga»

SLEPENI
Eks. Nr. 1

Liepājas rajona darbaļaužu deputātu padomes izpildu komiteja

K. Marksa ielā 27

1973. g. 17. septembrī

Latvijas PSR Ministru Padomei

Virga ciema padomes robežās atrodas kolhozi «Virga» un «Pionieris». Saskaņā ar rajona plānojumu šie kolhozi tuvākajā laikā ir paredzēti apvienot. Sakarā ar to vēl aktuālāks šodien izvirzās kolhoza teritorijas organizācijas un zemes izmantošanas jautājums. Ievērojamas grūtības no teritorijas organizācijas viedokļa rada specvajadzībām — karaspēka daļai [Nr.] 59251 pārziņā līdz šim atrodošais zemes masīvs Nr. 1³¹¹, kurš faktiski tikpat kā atdala vienu kolhozu no otra (skat. klātpievienoto shēmu*). Šo zemes lietošanas trūkumu iespējams mazināt, nododot šī zemes gabala rietumu daļu 200 ha platībā kolhozam «Virga».

Izpildu komiteja atzīmē, ka minētais zemes gabals jau vairāk kā 10 gadus netiek izmantots vajadzībām, kādām tas kādreiz bija paredzēts. Tas sastāv galvenokārt no lauksaimniecībā izmantojamām zemēm — potenciāliem tīrumiem un ganībām, pļavām. Šīs zemes uz šodien ir aizlaistas. Agrāk bijušie tīrumi — atmatu stāvoklī.

Kādreizējās pļavas un ganības pakāpeniski aizaug ar krūmiem un pārpurvojas. Pēc nelielas iekultivēšanas šo zemju novērtējums tīrumiem 35—40 balles, ganībām (bijušām pļavām) pēc nosusināšanas un apgūšanas 30—40 balles. Pašreiz no 148 ha lauksaimniecībā izmantojamām zemēm tikai dažus desmitus hektāru ekstensīvi, galvenokārt siena ieguvei, izmanto karaspēka daļā strādājošās ne daudzās privātpersonas. Šīs vajadzības ir iespējams apmierināt no karaspēka daļas rīcībā esošām pārējām zemes platībām.

Nododot pastāvīgā lietošanā kolhozam «Virga» minēto zemes platību, jūkami uzlabotos apstākļi kolhoza teritorijas organizācijai (jo sevišķi pēc apvienošanas) un izmantošanā atkal tiktu iekļauta ievērojama lauksaimniecisko zemju platība. Tā rezultātā rastos iespēja pilnīgāk nodrošināt ar barības bāzi ap ciematiem «Paplaka» un «Virga» jau izvietotās un turpmāk ceļamās lopu fermas, kā arī citas vajadzības.

Liepājas rajona darbaļaužu deputātu padomes izpildu komiteja lūdz Ministru Padomi minēto zemes gabalu nodot pastāvīgā lietošanā kolhozam «Virga», atsavināt to līdzšinējam zemes lietotājam karaspēka daļai [Nr] 59251.

Pielikumā: kolhozam «Virga» nodošanai paredzētā zemes gabala shēma, slepeni, uz 1 lapas (tikai adresātam)*.

Liepājas rajona darbaļaužu deputātu padomes
izpildu komitejas priekšsēdētājs *V. Bogdanovs*

LVA, 270. f., 1. s apr., 2182. l., 29. lp. Oriģināls.

Atzīmes dokumentā:

Par Baltijas kara apgabala iebildumu mutiski paziņots Liepājas rajona izpildu komitejas priekšsēdētājam b. Bogdanovam. V. Jefrenkovs. 20. XII 73.

* Netiek publicēta.

138. BKA karaspēka pavēlnieka vietnieka celtniecības un karaspēka izvietošanas jautājumos inženiera ģenerālmajora *M. Demjaņenko* 1973. g. 16. decembra atteikums LPSR MK lietu pārvaldniekam *P. Vilkam* atdot zemes gabalu kolhozam «Virga»

SLEPENI
Eks. Nr. 1

Baltijas kara apgabala
karaspēka pavēlnieka vietnieks
celtniecības un karaspēka izvietošanas
jautājumos
1973. g. 16. decembrī
Nr. 22/0573
Rīga

*Latvijas PSR Ministru Padomes lietu pārvaldniekam
b. P. O. VILKAM*

Rīga

Uz 27.9.73. g. Nr. 1193/703-s

Sakarā ar plānoto celtniecības izvēršanu kara pilsētiņas «Paplaka» teritorijā, nodot kolhozam «Virga» 200 ha zemes nav iespējams.

Inženieris ģenerālmajors *M. Demjaņenko*

LVA, 270. f., 1. s apr., 2182. l., 27. lp. Oriģināls. Tulkojums.

138. LPSR MĀ priekšsēdētāja vietnieka A. Petruševa 1946. g. 14. septembra ziņojuma celtniecības objektā Nr. 56 priekšnieka vietniekam Dāvidovam par cīrsma loda izstrādāšanu

SĻEPHM

Rīga, 1946. gada 14. septembrī
Celtniecības objektā Nr. 56 priekšnieka vieta A. DĀVIDOVAM
Uz visu 1946. gada 20. VIII vēstulī Nr. 024

Saskaņā ar PSR Saeimas 1946. gada 13. februāra lēmumu Nr. 84-33, PSR Saeimas Ministru Padomes 1946. gada

V NODAĻA LATVIJAS MEŽU IZNĪCINĀŠANA

Teradote cīrsma galveno nolikuma (izcīrsamas bijušo sagušanū) celtniecības objektam Nr. 56 vajadzēja pabeigt līdz 1946. gada 4. augustam, taču tas nav izdarīts.

Izņemuma kārtē Latvijas PSR Ministru Padomes ministram b. Caurtornam dots norādījums izstrādāt laika nolikumu cīrsma izstrādāšanu Jūrij celtniecības objektam Jūrij, atbilstot noteiktajai sistēmai jāņem vērā izcīrsamas bijušo. Pasaules galveno celtniecības objektā Nr. 56 vajadzēja izdarīt 1946. gada septembrī cīrsma loda.

Pielikuma Nr. 2 grāmatas melns nav atbilstoši izstrādāšana ar visu vajadzību izstrādāt visu konkrētā vietā un jānodarās pēc spēkā esošajam noteikumiem.

Latvijas PSR Ministru Padomes
priekšsēdētāja vieta (A. Petruševs)

1946. gada 14. septembrī, 1946. gada 14. septembrī.

140. Sarkanarmijas 51. gvardes strēlnieku divīzijas komandiera ģenerālmajors Morozova un divīzijas komandiera vietnieka majors Sadovska 1946. g. 12. decembra ziņojums LPSR MĀ priekšsēdētājam ar prasību noteikt Sarkanarmijas meža izcīrsānā.

Sarkanarmijas 51. gvardes
strēlnieku divīzijas pārvalde
1946. g. 12. decembris
Nr. 02224

SĻEPHM
Eks. Nr. 1

Latvijas PSR Ministru Padomes priekšsēdētājam
Kopija: BKA kartei padomei
Astronautikas ministram
Vēstulī MRS

Zināts, ka 1946. gada maijā - jūnijā 51. gv. strēlnieku divīzijas bija izdarījis zemes gzbūv Rindas tuvumā un tur izcīrsānā.

V NODAĻĀ

LATVIJAS MEŽU IZNICINĀŠANA

139. LPSR MP priekšsēdētāja vietnieka A. Petruševa 1946. g. 14. septembra ziņojums celtniecības objekta Nr. 55 priekšnieka vietniekam Davidovam par cirsmu fonda ierādīšanu

SLEPENI

Rīga Nr. 1025-s 1946. gada 14. septembrī

Celtniecības objekta Nr. 55 priekšnieka vietn. b. DAVIDOVAM

Uz Jūsu 1946. gada 23. VIII vēstuli Nr. 0244

Saskaņā ar PSR Savienības TKP 1946. gada 13. februāra lēmumu Nr. 84-33, PSR Savienības Ministru Padomes 1946. gada 7. aprīļa lēmumu Nr. 781 un Latvijas PSR Ministru Padomes 1946. gada 4. jūnija lēmumu Nr. 470 1946. gadā celtniecības objektam Nr. 55 atļauts ierādīt cirsmu fondu 30 tūkstošu kubikmetru lietas-
koku izciršanai.

Ierādīto cirsmu galīgo noformējumu (izciršanas biļešu saņemšanu) celtniecības objektam Nr. 55 vajadzēja pabeigt līdz 1946. gada 4. augustam, taču tas nav izdarīts.

Izņēmuma kārtā Latvijas PSR mežrūpniecības ministram b. Gustsonam dots norādījums visīsākajā laikā noformēt cirsmu ierādīšanu Jūsu celtniecības objektam. Jums, savukārt, pašā īsākajā laikā jāsaņem meža izciršanas biļetes. Pretējā gadījumā celtniecības objekts Nr. 55 zaudē tiesības 1946. gadā saņemt cirsmu fondu.

Piezīmēju, ka 2. grupas mežos nav atļauta cirsmu ierādīšana koku vienlaidu izciršanai vienā konkrētā vietā un jāvadās pēc spēkā esošajiem mežu izmantošanas noteikumiem.

Latvijas PSR Ministru Padomes
priekšsēdētāja vietn. (A. Petruševs)

LVA, 270. f., 1. s apr., 222. l., 16. lp. Kopija. Tulkojums.

140. Sarkankarogotās 51. gvardes strēlnieku divīzijas komandiera ģenerālmajora Morozova un divīzijas komandiera vietnieka majora Sadovska 1946. g. 12. decembra ziņojums LPSR MP priekšsēdētājam ar prasību nelikt šķēršļus meža izciršanai

Sarkankarogotās 51. gvardes
strēlnieku divīzijas pārvalde
1946. g. 10. decembrī
Nr. 03222-s

SLEPENI
Eks. Nr. 1

Latvijas PSR Ministru Padomes priekšsēdētājam

Kopija: BKA kara padomei
Mežrūpniecības ministram
Ventspils MRS

Ziņoju, ka 1946. gada maijā—jūnijā 51. gv. strēlnieku divīzijai tika iedalīts zemes gabals Rindas tuvumā un tur uzcelta nometne,

tajā pašā laikā tika ierādīts arī zemes gabals artilērijas poligona vajadzībām rajonā starp Irbes un Stendes upēm, no upes līkuma virzienā rietumi—austrumi.

Šajā gadā poligonā tika izcirsts mežs, lai poligonu attīrītu artilērijas vajadzībām.

Kaut arī minētie zemes gabali mums oficiāli tika nodoti nometnes un artilērijas poligona ierīkošanai, jo poligona iekārtošanai nepieciešams izcirst mežu, tomēr Ventspils mežrūpniecības saimniecība uzskata, ka izciršana ir nelikumīga un iesniedz prasības Valsts arbitrāžā par nodarīto zaudējumu atlīdzināšanu desmitkārtīgā apmērā; tā, piemēram, ir prasību iesniegums un 1946. gada 26. novembra pavēste Nr. 1359 par ierašanos Valsts arbitrāžā un soda naudas nomaksāšanu 122 783 rubļu apmērā.

Ventspils mežrūpniecības saimniecības iesniegumu uzskatu par nepareizu, jo šie zemes gabali ierādīti 51. gv. str[ēlnieku] divīzijai.

Lūdzu dot norādījumu Ventspils mežrūpniecības saimniecībai pārtraukt prasību iesniegšanu un nelikt šķēršļus meža izciršanai.

51. gv. str[ēlnieku] divīzijas komandieris
gvardes ģenerālmajors *Morozovs*

51. gv. str[ēlnieku] divīzijas komandiera
vietnieks aizmugures jautājumos
gvardes majors *Sadovskis*

LVA, 270. f., 1. s apr., 300. l., 95. lp. Kopija. Tulkojums.

Atzīmes dokumentā:

Nosūtīt b. Šarapovam. I. Bastins. 12. XII.

Atbilde dota. Sk. vēstuli 3 adresātiem: b. Bagramjanam, b. Morozovam, b. Gustsonam. (Paraksts).

141. BKA karaspēka pavēlnieka ģenerāļa I. Bagramjana 1947. g. 14. janvāra rīkojums Sarkankarogotās 51. gvardes strēlnieku divīzijas komandierim ģenerālmajoram Morozovam pārtraukt meža izciršanu poligona un nometnes teritorijā un kokmateriālu izvešanu

SLEPENI
Eks. Nr. 1

*51. gv. strēlnieku divīzijas komandierim
gv. ģenerālmajoram MOROZOVAM*

Kopija: Latvijas PSR Ministru Padomes priekšsēdētājam
b. V. T. Lācim
Uz Nr. 1516-s

Latvijas PSR Ministru Padomes 1946. gada 22. maija lēmumā Nr. 421-s nometnei un poligonam paredzēts ierādīt teritoriju bez tiesībām izstrādāt mežu.

Latvijas PSR Mežrūpniecības ministrijas 1946. gada 18. decembra akts Nr. 324-s apstiprina, ka 51. gvardes strēlnieku divīzijas daļas poligona un noņemnes teritorijā pārkāpj meža izmantošanas noteikumus.

Ierosināts pārtraukt meža izciršanu poligona un noņemnes teritorijā, kokmateriālu izvešanu un turpmāk nepieļaut to bez Latvijas PSR Mežrūpniecības ministrijas atļaujas.

Par veiktajiem pasākumiem ziņot līdz 1947. g. 30. janvārim.

BKA karaspēka pavēlnieks
armijas ģenerālis (Bagramjans)
BKA kara padomes loceklis
ģenerālpulkvedis (Rogovs)

1947. g. 10. janvārī
Nr. 654
Rīga

LVA, 270. f., 1. s. apr., 300. l., 100. lp. Apliecināta kopija. Tulkojums.

Atzīmes dokumentā:

b. Jansonam. Paziņot b. Gustsonam. 15. I 47. V. Lācis.

142. LPSR MP kara nodaļas priekšnieka apakšpulkveža Šarapova 1947. g. 13. marta izziņa par meža izciršanu 15. gaisa armijas poligonā Jelgavas apriņķī un zemnieku saimniecību pārvietošanu no poligona teritorijas

SLEPENI
Eks. Nr. 1

IZZIŅA

par meža izciršanu 15. gaisa armijas poligonā Jelgavas apriņķī un zemnieku saimniecību pārvietošanu no poligona teritorijas

1. Ar Latvijas PSR Ministru Padomes 1946. g. 3.04. lēmumu Nr. 257-s 15. gaisa armijai poligona teritorijā aizliegts izcirst mežu bez Latvijas PSR Mežrūpniecības ministrijas atļaujas.

Saskaņā ar kaujas apmācību plānu 15. gaisa armijas aviācijas daļām poligonā ir jāizdara mācību bombardēšana, tāpēc poligona teritorijas vidū nepieciešams izcirst mežu līdz 50 ha platībā.

1946. g. 2. oktobrī un pēc tam 1947. g. 6. janvārī 15. gaisa armijas pārvalde lūdza trestu «Rīgas mežs» un Latvijas PSR Mežrūpniecības ministriju izcirst poligonā 20 ha meža, bet 1947. gada 3. martā — izcirst jau 50 ha meža. Kā teikts Latvijas PSR Mežrūpniecības ministrijas iesniegumā, 15. gaisa armijas pārstāvis nav ieradies trestā «Rīgas mežs» un Latvijas PSR Mežrūpniecības ministrijā, tāpēc mežs izcirsts netika.

Pārbaudot saraksti konstatēts, ka 15. gaisa armijas pārvalde pietiekami neatlaidīgi nav centusies panākt meža izciršanu, savukārt Latvijas PSR Mežrūpniecības ministrija un trests «Rīgas mežs» nav

bijuši pietiekami neatlaidīgi, lai izsauktu 15. gaisa armijas pārstāvi un noteiktu izciršanas vietu.

2. Jautājums par meža izciršanu 50 ha platībā daļēji ir saistīts arī ar minētā poligona priekšnieka patvaļīgo rīcību, jo viņš poligona karavīriem deva rīkojumu veikt patvaļīgu izciršanu. No 1946. g. 19. septembra līdz 1946. g. 30. decembrim poligonā patvaļīgi izcirsts līdz 600 kubikmetru lietaskoku. Šo mežu izcirta malkai un veda uz Jelgavu. Sakarā ar patvaļīgo izciršanu, Latvijas PSR Mežrūpniecības ministrija iesniegusi Valsts arbitrāžā civilprasību par izcirstā meža vērtības atlīdzināšanu desmitkārtīgā apmērā (60 796 rbļ.).

3. Pašreiz, līdz 1947. g. 30. martam Latvijas PSR Mežrūpniecības ministrija poligona teritorijā nevar izcirst mežu 50 ha platībā. To iespējams izdarīt 1947. gada rudenī.

4. Līdz 1946. gada 15. oktobrim no poligona jāpārvieto 6 zemnieku saimniecības ar visām ēkām. Pārvietošana nav izdarīta tikai tāpēc, ka 15. gaisa armijas pārvalde līdz 1946. gada 1. jūlijam nav samaksājusi par pārvietošanas radītajiem zaudējumiem, šī nauda pārskaitīta tikai 1946. gada decembra pēdējās dienās. Tādējādi ziemā zemniekiem jaunajos zemes gabalos nevarēja uzcelt dzīvojamās un saimniecības ēkas, turklāt vecajās dzīvesvietās bija ziemai sagatavota lopbarība, tāpēc viņu pārvietošana uz jaunajiem zemes gabaliem nenotika.

Uzskatu, ka pārvietot 6 minētās zemnieku saimniecības iespējams tikai līdz 1947. gada 1. jūlijam.

Kara nodaļas priekšnieks
administratīvā dienesta apakšpulkvēdis *D. Šarapovs*

1947. g. 13. martā
Rīga

LVA, 270. f., 1. s apr., 300. l., 84. lp. Oriģināls. Tulkojums.

143. Sarkankarogotās 51. gvardes strēlnieku divīzijas komandiera ģenerālmajora Morozova un divīzijas komandiera vietnieka majora Sadovska 1947. g. 21. aprīļa lūgums LPSR MP priekšsēdētājam atcelt valsts arbitrāžas lēmumu par izcirstā meža vērtības atlīdzināšanu desmitkārtīgā apmērā

Sarkankarogotās 51. gvardes
strēlnieku divīzijas pārvalde
1947. g. 21.04.
Nr. 01360

SLEPENI
Eks. Nr. 1

Latv. PSR Ministru Padomes priekšsēdētājam
K o p i j a: Baltijas Kara apgabala karaspēka pavēlniekam
Latv. PSR Ministru Padomes valsts arbitram

Saskaņā ar Latvijas PSR Ministru Padomes 1946. gada 22.06. lēmumu Nr. 421-s, 1946. gada jūnijā vietējie varas orgāni un Vents-

pils MRS ierādīja 51. gvardes strēlnieku divīzijai zemes gabalu no-
metnes celtniecībai un artilērijas poligona ierīkošanai.

Pamatojoties uz to, ka teritorija ierādīta no metnes un artilērijas
poligona ierīkošanai, kā arī pildot augstākstāvošās pavēlniecības pa-
vēli, 1946. gadā minētās celtniecības vajadzībām es organizēju lie-
taskoku izciršanu un malkas sagatavošanu saimnieciskām vajadzī-
bām uz no metnes un poligona teritorijā izcirsto koku rēķina.

Kaut arī zemes gabalu no metnei un artilērijas poligonam ierādī-
jusi Latvijas PSR Ministru Padome un acīmredzams ir fakts, ka no-
metni un artilērijas poligonu nav iespējams uzcelt bez meža masīva
attīrīšanas (kokmateriālus izmantojot no metnes ēku celtniecībai un
malkai), tomēr trests «Kurzemes mežs» Ventspils MRS personā šo
izciršanu uzskata par patvaļīgu un nelikumīgu. Turklāt Vents-
pils MRS atsaucas uz LPSR Ministru Padomes lēmuma Nr. 421-s
8. punktu, kurā teikts, ka meža izciršana un izvešana no ierādītā ze-
mes gabala jāizdara ar Latvijas PSR Mežrūpniecības ministrijas at-
ļauju.

Pamatojoties uz Latv. PSR Ministru Padomes Valsts arbitrāžā
iesniegtajām tresta «Kurzemes mežs» prasībām sakarā ar 51. gv.
str. divīzijas izcirsto mežu no metnes un artilērijas poligona terito-
rijā, valsts arbitrāža pieņēmusi lēmumu piedzīt no divīzijas sekojo-
šas summas.

1946. gada 2. decembrī 125 238 rbļ. 87 kap. (lieta Nr. 1359)

1947. gada 17. janvārī 50 631 rbļ. 38 kap. (lieta Nr. 93)

1947. gada 30. janvārī 32 271 rbļ. 70 kap. (lieta Nr. 211)

1947. gada 30. janvārī 153 680 rbļ. 70 kap. (lieta Nr. 212)

Kopsummā 361 822 rbļ. 65 kap.

Arī valsts arbitrāža savos lēmumos balstās uz motivāciju par
patvaļīgu meža izciršanu un piedzenamo summu aprēķinājusi izcirstā
meža vērtības desmitkārtīgā apmērā.

Kaut arī bijis ļoti daudz iemeslu (tajā laikā notika organizatoriskā
pasākumi, divīzijas komandējošā sastāva un saimnieciskā aparāta
maiņa, divīzijas daļu pārdislokācija u. c.) un Mežrūpniecības
ministrijā netika noformēta atļauja par no metnei un artilērijas poli-
gonam ierādītā meža izciršanu, tomēr es uzskatu, ka pēc Ministru
Padomes pieņemtā lēmuma par zemes gabala ierādīšanu šādas for-
mālas izciršanas atļaujas trūkums nedod tiesības trestam «Kurzemes
mežs» šo izciršanu uzskatīt par «patvaļīgu» un «nelikumīgu»
un pieprasīt zaudējumu atlīdzināšanu desmitkārtīgā apmērā. Visiem
ir zināms, ka minētajai meža izciršanai nebija nekādu savtīgu
mērķu, gluži otrādi, no metnes un artilērijas poligona iekārtošana
divīzijas karaspēka daļu vajadzībām notika ļoti stingri noteiktos ter-
miņos, saskaņā ar karaspēka virspavēlniecības pavēlēm; pildot šīs
pavēles, ierādītajā teritorijā mežs man bija jāizcērt. Visi iegūtie
kokmateriāli izmantoti tikai no metnes celtniecībai un malkai vai ka-
raspēka daļu saimnieciskajām vajadzībām.

Nemot vērā iepriekš izklāstīto, lūdzu Latvijas PSR Ministru Pa-
domi atcelt valsts arbitrāžas lēmumu minētajās lietās attiecībā uz

meža izciršanas klasificēšanu kā patvaļīgu un nelikumīgu un naudas summas piedzišanu no 51. gv. str. divīzijas desmitkārtīgā izcirstā meža vērtības apmērā. Iepriekš minēto lietu materiālus nodot jaunai izskatīšanai, lai trestam «Kurzemes mežs» atlīdzinātu tikai patieso izcirstā meža vērtības summu.

Par Jūsu lēmumu lūdzu man paziņot.

51. gvardes strēlnieku divīzijas komandieris
gvardes ģenerālmajors *Morozovs*

51. gvardes strēlnieku divīzijas komandiera vietnieks
aizmugures dienesta jautājumos
gvardes majors *Sadovskis*

LVA, 270. f., 1. s apr., 300. l., 167.—168. lp. Oriģināls. Tulkojums.

144. LPSR mežrūpniecības ministra J. Gustsona 1947. g. 4. jūnija ziņojums BKA karaspēka pavēlniekam ģenerālim I. Bagramjanam par k/d Nr. 51932 postījumiem Strenču MRS mežos

LATVIJAS PSR MEŽRŪPniecības ministrija

Nr. p-364

1947. g. 4. jūnijā

*Baltijas kara apgabala karaspēka pavēlniekam
armijas ģenerālim b. BAGRAMJANAM*

Kopija: Latv. PSR Ministru Padomes priekšsēdētājam b. Lācim
Latvijas K(b)P CK sekretāram b. Kalnbērziņam

1947. g. 29. maijā Strenču mežrūpniecības saimniecības mežos patvaļīgi dislocējās karaspēka daļa — 1[auku] pasta Nr. 51932, kas ietilpst Ļeņingradas kara apgabalā (tā teica virsnieks, kurš sevi nosauca par minētās daļas štāba priekšnieku).

Sīs daļas karavīri kurina ugunsurus neatļautās ugunsnedrošās vietās un gana zirgus koku sējumos un jaunaudzēs, tādējādi nodarot lielu postu. MRS administrācijas mēģinājumi iestāties pret mežsaimniecības noteikumu pārkāpumiem ir veltīgi.

Tādēļ lūdzu Jūsu atbalstu, lai novērstu minētās karaspēka daļas nelikumīgo rīcību Strenču MRS un veiktu steidzamus pasākumus vajadzīgās kārtības ieviešanā.

Latvijas PSR mežrūpniecības
ministrs *J. Gustsons*

LVA, 270. f., 1. s apr., 300. l., 201. lp. Kopija. Tulkojums.

145. LPSR MSM Jelgavas mežsaimniecības direktora K. Šmita 1949. g. 29. maija ziņojums LPSR MSM mežu izmantošanas daļai par piekrišanu nodot aviācijas poligona vajadzībām mežu Bērzsīpelē

*Latvijas PSR MSM Jelgavas mežsaimniecība
Līvberzes pag. Kuzma-Brakšļos*

29. maijā 1949. g.

Nr. M-7/797

Pie ien[ākošā] Nr. 3771-s

*Latvijas PSR Mežsaimniecības ministrijas
mežu izmantošanas daļai*

Rīgā,
Smilšu ielā 1

Noraksts: Jelgavas apriņķa darbaļaužu deputātu padomes izpildu komitejas priekšsēdētājam

Pamatojoties uz Latvijas PSR Ministru Padomes lēmumu, PSRS Bruņoto spēku ministrijas pārstāvji pieprasa nodot aviācijas poligona vajadzībām Bērzsīpeles novada kv[artālus] Nr. 61-63, 70-72, 75-78, 87, 92-93.

Minēto kvartālu kopējā platība ir 528,0 ha — tanī skaitā ar mežu apklātā 499,5 ha.

Jāatzīmē, ka uzrādītos kv[artālos] ietilpst lapu koku audzes, no kurām tiek iegūti vērtīgi sortimenti — galvenā kārtā finieru, akumulatoru un sērkokciņu kluči, un [tie] ir galvenā vieta Jelgavas mežsaimniecībā, kur izstrādā šos augstvērtīgos sortimentus valsts plāna pildīšanai.

Ņemot tomēr vērā, ka pieprasītā platība ir nepieciešama poligona drošības joslas paplašināšanai, Jelgavas mežsaimniecība neceļ iebildumus Bērzsīpeles novada kv[artālu] Nr. 61—63, 70—72, 75—76, 87, 92—93 nodošanai Bruņoto spēku ministrijas vajadzībām ar nosacījumu, ka pēdējā nodod atpakaļ Jelgavas mežsaimniecībai kā kompensāciju Līvberzes novada kv[artālu] Nr. 38—60 un 62—65, ko ierosināja un kam piekrita Bruņoto spēku ministrijas pilnvarotie pārstāvji. Pēc minēto pārstāvju izteicieniem šī platība aviācijas poligona vajadzībām nav sevišķi nepieciešama.

Līvberzes novada kv[artālu] Nr. 38—60 un 62—65 kopējā platība ir 1017,5 ha, tanī skaitā ar mežu apklāta 813,4 ha.

Pielikumā: Bērzsīpeles un Līvberzes novadu kvartālu saraksts.*

Direktors K. Šmits

LVA, 270. f., 1. s apr., 591. l., 11. lp. Oriģināls.

Atzīmes dokumentā:

Pieprasīt pagasta lēmumu!

* Netiek publicēts.

146. Liepājas MRS direktora Dukstenieka informācija par k/d Nr. 55135 pieļautajām nelikumībām mežu izciršanā un kokmateriālu izmantošanā [ne vēlāk par 1959. g. 19. decembri]

Pielikums Nr. 2

Saskaņā ar Latvijas PSR Ministru Padomes 1959. gada 16. septembra lēmumu Nr. 513-39 ierādīšanai paredzētajā teritorijā ierādīti gabali 403,45 ha platībā.

K/daļa Nr. 55135 pilnīgi ignorē minēto Ministru Padomes lēmumu, tas ir:

1. Patvaļīgi izcērt mežu un patvaļīgi izmanto kokmateriālus savām vajadzībām. Liepājas MRS darbiniekiem nav iespēju kontrolēt patvaļīgās izciršanas apjomus, jo viņi pie kontroles netiek pielaisti. Pamatojoties uz nepilnīgām ziņām, var uzskatīt, ka izcirsti 1000 m³, bet varbūt daudzreiz vairāk.

2. Bez saskaņošanas ar MRS, neierīkojot apvedceļus, patvaļīgi slēdz kustību pa koplietošanas ceļiem, tāpēc Liepājas MRS lielās platībās nav iespējams kopt mežu un izveidot sanitārās cirtes. Tāpat nav iespējams izvest un realizēt MRS piederošos, agrāk sagatavotos materiālus. Ir fakti, ka mežrūpniecības saimniecības kokmateriāli tiek izmantoti patvaļīgi, materiāli par to iesniegti kara prokuroram, taču pagaidām rezultātu nav.

Izdarot inventarizāciju par stāvokli līdz 4. decembrim, Gaviezes mežniecības darbinieki netika ielaisti daudzos kvartālos un nevarēja veikt pārbaudi. Grāmatvedības uzskaitē līdz 1. decembrim skaitās:

Franko* mežs 197,40 m³ lietaskoku un 12,37 m³ malkas.

Franko autoceļš 124,05 m³ lietaskoku un 15,90 m³ malkas [vešanai].

Ir aptuveni dati, ka k/daļa Nr. 55135 minētos kokmateriālus izmantojusi savām vajadzībām — malkai.

Kara prokuratūra nav veikusi nekādus pasākumus, tāpēc Liepājas MRS 1959. gada 26. novembrī ar vēstuli Nr. 912 bija spiesta vērsties pie Baltijas kara apgabala karaspēka pavēlnieka, bet atbildi līdz šim brīdim nav saņēmusi.

Liepājas MRS direktors (Dukstenieks)

LVA, 270. f., 1. s apr., 1334. l., 82. lp. Apliecināta kopija. Tulkojums.

* Bezmaksas.

147. LPSR MP priekšsēdētāja vietnieka V. Stroganova 1960. g. 3. janvāra ziņojums k/d Nr. 55135 komandierim ģenerālleitnantam Dobišam par mežu patvaļīgu izciršanu un ceļu slēgšanu

SLEPENI
Eks. Nr. 2

LATVIJAS PSR MINISTRU PADOME

Rīga

Nr. 1985/2-s

1960. g. 3. janvārī

*Karaspēka daļas Nr. 55135 komandierim
ģenerālleitnantam b. DOBISAM*

Smolenskā

Uz 1959. gada 20. oktobra Nr. 3/0356

1959. gada 19. decembrī Liepājas MRS direktors paziņoja, ka karaspēka daļa pārkāpj Latvijas PSR Ministru Padomes 1959. gada 16. septembra lēmumu Nr. 513-39, tas ir:

1. Ierādītajā zemes gabalā izcērt mežu, nenoformējot izciršanas biļetes.

2. Bez saskaņošanas ar MRS, neierīkojot apvedceļus, patvaļīgi slēdz kustību pa koplietošanas ceļiem, tādējādi tiek liegta iespēja izest un realizēt MRS piederošos, agrāk sagatavotos kokmateriālus.

3. Ierādītajā gabalā izcirstajiem kokmateriāliem jānonāk Latvijas PSR Ministru Padomes fondā, taču ir fakti, ka karaspēka daļa kokmateriālus izmanto, nesāņemusi atļaujas.

4. Armijas mežniecība līdz pat šim laikam ierādītos meža gabalus nav ņēmusi savā aizsardzībā. Karaspēka daļai Nr. 55135 par to nav vienošanās ar Baltijas kara apgabala kara mežniecību.

Nosūtot Jums Liepājas MRS ziņojumu kopiju par pārkāpumiem, kādus karaspēka daļa pieļauj ierādītajā meža gabalā, Latvijas PSR Ministru Padome lūdz steidzami veikt pasākumus to novēršanai, tāpat arī saņemt Baltijas kara apgabala piekrišanu piešķirtās meža platības nodot apgabala kara mežniecības aizsardzībā.

Par veiktajiem pasākumiem lūdzu paziņot Latvijas PSR Ministru Padomei.

P i e l i k u m s: Liepājas MRS direktora ziņojuma kopija.

Latvijas PSR Ministru Padomes
priekšsēdētāja vietnieks V. Stroganovs

148. PSRS lauksaimniecības ministra vietnieka G. Petrova 1960. g. 19. janvāra ziņojums LPSR MP par k/d Nr. 55135 pieļautajām nelikumībām mežu izciršanā un ieteikums izskatīt jautājumu par vainīgo sodīšanu

PSR Savienības Lauksaimniecības ministrija
Maskava I-139, Orļikova šķērs[ieļa] 1/11
Nr. s-29-81

1960. g. 19. janvārī
SLEPENI
Eks. Nr. 1

LATVIJAS PSR MINISTRU PADOME

Zemes lietā par aizsargzonas ierādīšanu karaspēka daļai Nr. 55135 pierakstišanas kārtībā — 2279,16 ha valsts meža fonda zemes, to skaitā 54,93 ha 1. grupas mežos — nav dots prasīto platību apjoma pamatojums. Karaspēka daļa patvaļīgi izcērt mežu un sākusī teritoriju izmantot pirms jautājuma par zemes ierādīšanu izšķiršanu noteiktajā kārtībā.

PSRS Lauksaimniecības ministrija uzskata par nepieciešamu turpmāk atturēties no zemes ierādīšanas, kamēr nav iesniegti materiāli ar prasītās platības apjoma pamatojumu.

Lūdzu Ministru Padomi izskatīt jautājumu par vainīgo atbildību sakarā ar patvaļīgu meža izciršanu un valsts meža fonda zemes apgūšanu pirms atļaujas saņemšanas noteiktajā kārtībā.

P i e l i k u m s: zemes lieta uz 10 lapām

apraksts uz 1 lapas (Ienāk[ošais] Nr. 58-ss).*

PSRS lauksaimniecības ministra
vietnieks G. Petrovs

LVA, 270. f., 1. s apr., 1334. l., 88. lp. Oriģināls. Tulkojums.

* Netiek publicēts.

149. Dobeles MRS direktora un mežu un medību saimniecības aizsardzības inspektora 1960. g. 14. aprīļa ziņojums BKA karaspēka pavēlnieka palīgam celtniecības un karaspēka izvietojuma jautājumos un LPSR mežsaimniecības un mežrūpniecības ministram R. Zanderam par patvaļīgu koku izciršanu A. Brigaderes muzejmājas «Sprīdīši» parkā un Tērvetes mežniecībā

*Latvijas PSR Mežsaimniecības un mežrūpniecības ministrija
Dobeles MRS*

Nr. 480

1960. gada 14. aprīlī

*Baltijas kara apgabala karaspēka pavēlnieka palīgam celtniecības
un karaspēka izvietojuma jautājumos*

*Latvijas PSR mežsaimniecības un mežrūpniecības
ministram b. ZANDERAM*

Dobeles MRS Tērvetes mežniecības teritorijā karaspēka daļa (Nr. nav zināms) veic celtniecības darbus. Šo darbu laikā karaspēka daļa atkārtoti, rupji pārkāpj mežsaimniecības noteikumus.

Š. g. 6. aprīlī minētā karaspēka daļa, lai ierīkotu ūdensvadu, rakstnieces Brigaderes muzejmājas «Sprīdiši» parkā patvaļīgi nocirta 12 kokus un Tērvetes mežniecības 38. kvartālā — 7 kokus. Pašreiz minētā karaspēka daļa izcērt stigu 1. grupas mežā (44. un 45. kv[artālā]), lai būvētu ceļu tādā vietā, kur tas pavisam nav paredzēts un ar aktu šādam mērķim nav iedalīts. Patvaļīgi izcirstos kokus k/d ved uz savu gateri zāģēšanai.

Neskatoties uz Dobeles MRS un Tērvetes mežniecības darbinieku veiktajiem pasākumiem, karaspēka daļa patvaļīgo meža izciršanu nepārtrauc, bet turpina, tādējādi patvaļīgi tiks izcirsts liels daudzums koksnes. Tāpat Dobeles MRS nav izdevies noskaidrot vainīgās karaspēka daļas numuru.

Pamatojoties uz iepriekš minēto, lūdzam:

1) noskaidrot un paziņot Dobeles MRS patvaļīgajā meža izciršanā vainojamās karaspēka daļas numuru;

2) dot rīkojumu karaspēka daļas komandierim nekavējoties pārtraukt patvaļīgo meža izciršanu Tērvetes mežniecībā;

3) nodrošināt karaspēka daļas pārstāvja ierašanos Tērvetes mežniecībā 1960. gada 21. aprīlī plkst. 10.00, adrese — Dobeles rajons, c/p «Bites», Namejas — lai piedalītos akta sastādīšanā par mežsaimniecības noteikumu pārkāpumiem.

Direktors (Paraksts)
Mežu un medību saimniecības
aizsardzības inspektors (Paraksts)

LVA, 270. f., 1. s apr., 1334. l., 230. lp. Apliecināta kopija. Tulkojums.

150. LPSR mežsaimniecības un mežrūpniecības ministra R. Zandera 1960. g. 28. aprīļa informācija LPSR MP priekšsēdētāja vietniekam V. Stroganovam par k/d nelikumīgo rīcību Dobeles MRS Tērvetes mežniecības teritorijā

SLEPENI

LATVIJAS PSR MEŽSAIMNIECĪBAS
UN MEŽRŪPNIECĪBAS MINISTRS

Nr. 35-s

1960. g. 28. aprīlī

*Latvijas PSR Ministru Padomes priekšsēdētāja vietniekam
b. V. G. STROGANOVAM*

Dobeles rajonā, Dobeles MRS Tērvetes mežniecības teritorijā izvietojusies karaspēka daļa, kuras numuru līdz šim nav izdevies uzziņāt.

Minētā karaspēka daļa patvaļīgi izcērt mežu valsts meža fonda 1. grupas mežos un muzejmājas «Sprīdiši» parkā.

Dobeles MRS 1960. gada 14. aprīļa vēstulei Nr. 480 BKA kara spēka pavēlnieka palīgam par karaspēka daļas patvaļīgo rīcību nebija nekādu panākumu.

Latvijas PSR Mežsaimniecības un mežrūpniecības ministrija lūdz Latvijas PSR Ministru Padomi sniegt nepieciešamo palīdzību, lai tiktu pārtraukta meža patvaļīga izciršana un vainīgie saukti pie atbildības.

Pielikums: Dobeles MRS vēstules Nr. 480 kopija uz 1 l.*

R. Zanders

LVA, 270. f., 1. s apr., 1334. l., 229. lp. Oriģināls. Tulkojums.

Atzīmes dokumentā:

b. Kraftam. Lūdzu steidzami tikt pie skaidrības un ziņot. 30. IV 60. V. Stroganovs.

03.05.60. Pulkvedis Kominovs nosūta cilvēku un pēc divām dienām ziņos. (Paraksts).

12.05.60. Pulkvedis Kominovs paziņoja, ka pasākumi veikti. 13.05. ziņos oficiāli. (Paraksts).

14.05. Apakšpulkvedis Golodovs pa telefonu paziņoja, ka viss nokārtots. (Paraksts).

* Sk. 149. dokumentu.

151. LPSR MP LP lauksaimniecības nodaļas vadītāja P. Belokurova 1967. g. 15. maija izziņa LPSR MP priekšsēdētāja vietniekam P. Strautmanim par atļaujas piešķiršanu BKA izcirst mežu Ventspils rajonā

SLEPENI

Latvijas PSR Ministru Padomes priekšsēdētāja
vietniekam b. P. J. STRAUTMANIM

IZZIŅA

Ar Latvijas PSR Ministru Padomes 1946. gada 22. maija lēmumu Nr. 421-s Baltijas kara apgabalam Talsu rajonā (bij. Ventspils apriņķī) tika nodots 8000 ha liels zemes gabals poligona un noņemšanas celtniecībai.

Saskaņā ar minētā lēmuma 8. punktu līdz 1963. gadam ar Latvijas PSR Mežsaimniecības un mežrūpniecības ministrijas atļauju ierādītājā teritorijā notika meža izciršana un izvešana.

Lai saglabātu PSKP CK un PSRS Ministru Padomes 1963. gada 14. februāra lēmumā Nr. 205-76 noteikto slepenības režīmu, atļaujas izcirst mežus PSRS Aizsardzības ministrijas pārziņā nodotajās platībās drīkst izsniegt savienoto republiku Ministru Padomes.

Sakarā ar objekta celtniecību teritorijā, kas apgabalam piešķirta ar Latvijas PSR Ministru Padomes 1946. gada 22. maija lēmumu Nr. 412-s, Baltijas kara apgabala pavēlniecība iesniegusi Latvijas PSR Ministru Padomei lūgumu par meža izciršanu 75,3 ha platībā.

Izskatījusi Baltijas kara apgabala lūgumu par meža izciršanu apgabalam ierādītajā teritorijā, lauksaimniecības nodaļa uzskata par iespējamu atļaut Baltijas kara apgabalam izcirst mežu būvju un caurbrauktuvju gabariņu platībā šādos Ventspils kara mežniecības kvartālos — Nr. 20, 31, 32, 47, 53, 59 un 63.

Būvju un caurbrauktuvju gabariņu platībā izcirsto mežu ieskaitīt Baltijas kara apgabalam 1967. gadā iedalītajā meža ciršanas fondā. Lauksaimniecības nodaļa iesniedz Latvijas PSR Ministru Padomes kārtējo lietu izskatīšanas komisijai attiecīgo rīkojuma projektu.

Latvijas PSR Ministru Padomes
LP lauksaimniecības nodaļas
vadītājs *P. Belokurovs*

1967. gada 15. maijā

LVA, 270. f., 1. s apr., 1825. l., 51.—52. lp. Oriģināls. Tulkojums.

152. BKA karaspēka pavēlnieka ģenerālpulkveža **G. Hetagurova** 1967. g. 23. septembra iesniegums LPSR MP priekšsēdētājam **V. Rubenim**, lai saņemtu atļauju mežu un krūmāju izciršanai Rīgas rajona Ādažu polygonā

Baltijas kara apgabala
karaspēka pavēlnieks
1967. g. 23. septembrī
Nr. 22/0637

SLEPENI
Eks. Nr. 1

*Latvijas PSR Ministru Padomes priekšsēdētājam
b. V. P. RUBENIM*

Laika posmā no 1946. gada līdz 1957. gadam ar vairākiem LPSR Ministru Padomes rīkojumiem un PSRS MP 1951. g. 2.06. rīkojumu Nr. 8744-rs Baltijas kara apgabalam tika ierādīts liels zemes gabals «Ādaži», kuru apgabals izmanto mācību mērķiem.

Pašlaik sakarā ar to, ka mainās bruņojuma taktiskie un tehniskie dati, mācību lauka izmēri neatbilst mācību mērķu izpildei nepieciešamajiem apstākļiem, ložu, lādiņu un mīnu lidojumam nenodrošina vajadzīgo attālumu, tāpēc apšaudē tiek iznīcināts mežs, bet trasējošā munīcija sausā laikā rada meža ugunsgrēkus.

Lai likvidētu šo nenormālo stāvokli, nepieciešams paplašināt mācību lauku, veikt meža un krūmāju vienlaidu izciršanu 1081 ha kopplatībā, to skaitā 490 ha meža.

Turklāt nepieciešams izcirst mežu un krūmāju tehnikas kustības trasē: garums — 3900 m, platums — 50 m, laukums — 19,5 ha.

Lūdzu atļauju ar apgabala spēkiem izcirst mežu un krūmājus pievienotajā shēmā* norādītajās platībās. (..)

Ģenerālpulkvedis *Hetagurovs*

Rīgas jūras līča akvatorija izmantošanu šajā rajonā, nepieciešams apvienot divus zemes masīvus, kas apgabalam ierādīti uz ziemeļaustrumiem no Carnikavas stacijas. Pašlaik šos gabalus vienu no otra atdala meža josla, kas atrodas Inčukalna mežsaimniecības pārziņā, kā tas parādīts pievienotajā shēmā.

Ļoti lūdzu Jūs papildus ierādīt apgabalam norādīto Inčukalna mežsaimniecības zemes gabalu bez tiesībām izcirst mežu.

Pielikums: Slepenā shēma, mūsu Nr. 410-rs uz 1 lapas, tikai adresātam.*

Armijas ģenerālis *G. Hetagurovs*

LVA, 270. f., 1. s apr., 1960. l., 6. lp. Oriģināls. Tulkojums.

Atzīmes dokumentā:

I. V. Bondaļetovam. Lūdzu kopā ar b. Karisu un ieinteresētiem orgāniem izskatīt un sagatavot priekšlikumus. V. Rubenis. 16. IV 68.

P. M. Belokurovam. Lūdzu izskatīt un izpildīt. (Paraksts). 18. IV 68.

Izpildīts. Izej[ošais] Nr. 280-s. 28. III 69. V. Jefrenkovs.

* Netiek publicēta.

155. LPSR MP priekšsēdētāja vietnieka P. Strautmaņa 1969. g. 28. marta informācija BKA pavēlniecībai par LPSR MP atteikumu nodot BKA pieprasīto zemes gabalu un par atļauju izcirst mežu tehnikas pārvietošanas ceļu ierīkošanai Rīgas zaļajā zonā

SLEPENI
Eks. Nr. 2

LATVIJAS PSR MINISTRU PADOME

Rīga

Nr. 511/280-s

1969. g. 28. martā

Baltijas kara apgabalam

Uz 1968. gada 12. aprīļa Nr. 22/0211

Latvijas PSR Ministru Padome neuzskata par iespējamu nodot Baltijas kara apgabalam mācību poligona paplašināšanai Rīgas pilsētas zaļās zonas masīvu 442 ha platībā, jo šis rajons ietilpst Rīgas pilsētas darbaļaužu atpūtas zonā.

Lai nodrošinātu mācību poligona vajadzības, Latvijas PSR Ministru Padome uzskata par iespējamu atļaut izcirst šajā zonā mežu tehnikas kustības ceļu ierīkošanai, noformējot to noteiktajā kārtībā.

Latvijas PSR Ministru Padomes
priekšsēdētāja vietnieks *P. Strautmanis*

LVA, 270. f., 1. s apr., 1960. l., 1. lp. Kopija. Tulkojums.

156. LPSR MP LP lauksaimniecības nodaļas vadītāja P. Belokurova 1973. g. 13. augusta ziņojums LPSR MP priekšsēdētāja vietniekam P. Strautmanim par SBF Liepājas rajonā pieprasītā zemes gabala stāvokli un LPSR MP piekrišanu nodot šo zemes gabalu SBF

SLEPENI
Vienīgais eks.

*Latvijas PSR Ministru Padomes priekšsēdētāja vietniekam
b. P. J. STRAUTMANIM*

Sakarā ar Sarkankarogotās Baltijas flotes lūgumu
par zemes gabala ierādīšanu Liepājas rajonā

Divkārt Sarkankarogotā Baltijas flote iesniegusi LPSR Ministru Padomei lūgumu par zemes gabala ierādīšanu flotes poligona ierīkošanai 6500 ha kopplatībā, tai skaitā:

- a) no valsts meža fonda zemes — 5876,8 ha;
- b) no Liepājas rajona kolhoza «Centība» zemes — 623,2 ha, no tiem 146,9 ha ir lauksaimniecībā izmantojamā zeme.

Pieprasītie zemes gabali atrodas Baltijas jūras piekrastē 2,5 km uz dienvidrietumiem no Pāvilostas ciemata, stiepjas 8 km garumā un veido 9 km garu ķīli piekrastes teritorijā.

Pēc provizoriskiem datiem uz šīs zemes atrodas 31 viensēta, no kurām:

- a) 13 viensētas nav apdzīvotas, to īpašnieki dzīvo citur;
- b) 8 viensētas ir kolhoza «Centība» biedru īpašums, tajās dzīvo 9 ģimenes;
- c) 4 viensētas atrodas Aizputes MRS bilancē un tajās pašreiz dzīvo 5 Aizputes MRS darbinieku ģimenes;
- d) 6 viensētas ir bijušo Aizputes MRS darbinieku — tagad pensionāru — īpašums.

Pieprasītajā valsts meža fonda zemē izdarīta atklāta tipa meliorācija un iestādīts mežs, šiem mērķiem izlietojot vairāk nekā 500 tūkst. rubļu. Kolhozā «Centība» pēc atklātā tipa meliorēti 25 ha.

Lai Baltijas jūras krastu aizsargātu no izskalošanas un saglabātu piekrastes meža aizsargstādījumus, Latvijas PSR Ministru Padome ar 1962. gada 4. jūlija lēmumu Nr. 422 noteikusi aizsargmeža joslu 1 km platumā gar Baltijas jūras krastu, tur aizliegta meža vienlaidu izciršana un nav atļauts samazināt meža platības, tāpat arī iznīcināt augu segu vietās, kur augsni skārusi erozija.

Pārbaude parādījusi, ka caur pieprasīto teritoriju iet:

- a) divas telefona sakaru līnijas;
- b) republikas nozīmes autoceļš Liepāja—Pāvilosta.

Šis ceļš ir sliktā stāvoklī, tāpēc tautas saimniecībā tas netiek izmantots.

Latvijas PSR Mežsaimniecības un mežrūpniecības ministrija un kolhozs «Centība» neiebilst pret minētās zemes ieskaitīšanu valsts zemes rezervē.

Latvijas PSR Lauksaimniecības ministrija un Liepājas rajona izpildu komiteja iebilst pret pieprasītās zemes ierādīšanu Sarkankarogotajai Baltijas flotei.

Latvijas PSR Ministru Padomes Lietu pārvaldes lauksaimniecības nodaļa uzskata, ka izņēmuma kārtā ir iespējams piekrist zemes gabala ierādīšanai Sarkankarogotajai Baltijas flotei 6500 ha kopplatībā, tai skaitā:

- a) no valsts meža fonda zemes — 5876,8 ha;
- b) no kolhoza «Centība» zemes — 623,2 ha.

Lauksaimniecības nodaļas
vadītājs *P. Belokurovs*

1973. gada 13. augustā

LVA, 270. f., 1. s apr., 2182. l., 18. lp. Oriģināls. Tulkojums.

157. LPSR MP 1977. g. 2. augusta rīkojums Nr. 458-rs par atļauju k/d Nr. 01585 un Nr. 51429 izcirst mežu Dobeles un Ventspils pielikums

SLEPENI
Eks. Nr. 1

LATVIJAS PSR MINISTRU PADOME
RĪKOJUMS Nr. 458-rs

Rīga

1977. gada 2. augustā

1. Atļaut kara mežniecību mežos celtniecības vajadzībām izmantot 6,16 ha meža — karaspēka daļai Nr. 01585 — 3,75 ha un karaspēka daļai Nr. 51429 — 2,41 ha, — saskaņā ar pielikumu.

2. Izmantojamajās platībās kokus izcirst ar šā rīkojuma pielikumā minēto karaspēka daļu spēkiem un ieskaitīt tām iedalītajos fondos.

Latvijas PSR Ministru Padomes
priekšsēdētājs *J. Rubenis*

SLEPENI
Eks. Nr. 1

Pielikums

LATVIJAS PSR MINISTRU PADOMES
1977. g. 2. augusta rīkojumam Nr. 458-rs

Celtniecībai izmantojamo kara mežniecību meža gabalu saraksts

Nr. p. k.	Mežniecību nosaukums	Mežu grupa	Kvar-tāls	Li-tera	Pla-tība ha	Kāda veida saimnieciskajam objektam paredzēts izmantot
1.	Dobeles kara mežniecība, karaspēka daļa Nr. 01585	1	24	2	0,07	celtniecībai
		1	24	3	0,06	„
		1	24	4	1,37	„
		1	24	11	0,30	„
		1	24	14	0,15	„
		2	43	14	0,41	„
		2	43	15	0,26	„
		2	43	18	1,13	„
Kopā					3,75	
2.	Ventspils kara mežniecība, karaspēka daļa Nr. 51423	1	40	22	0,06	celtniecībai
		1	66	1	0,65	„
		1	92	8	0,30	„
		1	92	9	1,40	„
Kopā					2,41	
Pavisam					6,16	

Latvijas PSR Ministru Padomes
lietu pārvaldnieks *J. Sneideris*

LVA, 270. f., 1. s apr., 2314. l., 7.—8. lp. Oriģināls. Tulkojums.

158. LPSR MP 1977. g. 29. septembra rīkojums Nr. 714-rs par drošības zonas noteikšanu k/d Nr. 30597 šaušanas apmācību laikā Dobeles, Jelgavas un Saldus rajonā, par dzīvojamo māju nojaukšanu un zaudējumu atlīdzināšanu.

LATVIJAS PSR MINISTRU PADOME

SLEPENI
Eks. Nr. 1

RIKOJUMS Nr. 714-rs

Rīga

1977. g. 29. novembrī

1. Noteikt drošības zonu karaspēka daļas Nr. 30597 šaušanas apmācību laikā uz padomju saimniecības «Naudīte» un Lielās Oktobra sociālistiskās revolūcijas 60. gadadienas vārdā nosauktās padomju saimniecības zemes Dobeles rajonā, tāpat arī Saldus un Jelgavas MRS teritorijā, — saskaņā ar pielikumā* norādītajām robežām.

2. Noteikt, ka šā rīkojuma 1. punktā norādītā teritorija, tāpat kā līdz šim, paliek attiecīgo Dobeles rajona padomju saimniecību un Saldus un Jelgavas MRS lietošanā.

3. Sarkankarogotajam Baltijas kara apgabalam:

3.1. atļaut šā rīkojuma 1. punktā norādītajā teritorijā veikt 14 pilsoņiem privātīpašumā esošo viensētu, kā arī padomju saimniecības «Naudīte» 5 dzīvojamo māju un ražošanas ēku nojaukšanu;

3.2. karaspēka daļa Nr. 30597 šā rīkojuma 1. punktā noteikto drošības zonu šaušanas apmācībām drīkst izmantot tikai pēc tam, kad noteiktajā kārtībā tiks pārvietoti minētās drošības zonas teritorijā dzīvojošie pilsoņi;

3.3. šaušanas apmācību laikus karaspēka daļai Nr. 30597 saskaņot ar Dobeles rajona tautas deputātu padomes izpildu komiteju un padomju saimniecības «Naudīte», kā arī ar Lielās Oktobra sociālistiskās revolūcijas 60. gadadienas vārdā nosauktās padomju saimniecības direkciju un ar attiecīgajām MRS. Šaušanas apmācību grafiku plānot ar tādu aprēķinu, lai šīm padomju saimniecībām būtu iespēja laikus veikt sējas darbus un novākt ražu;

3.4. šaušanas apmācību laikā laikus nodrošināt transporta līdzekļu un cilvēku kustības slēgšanu pa koplietošanas ceļiem, kas ved caur šā rīkojuma 1. punktā norādīto teritoriju;

3.5. nojaucot šā rīkojuma 1. punktā norādītajā teritorijā dzīvojošo pilsoņu personiskās ēkas un likvidējot stādījumus, rīkoties saskaņā ar Latvijas PSR Ministru Padomes 1962. gada 6. janvāra lēmumu Nr. 8, 1962. gada 29. jūnija lēmumu Nr. 409 un 1966. gada 14. septembra lēmumu Nr. 483.

Pilsoņu personiskā īpašumā esošo ēku un stādījumu vērtības atlīdzināšanu veikt saskaņā ar Dobeles rajona tautas deputātu padomes izpildu komitejas apstiprinātajiem novērtējuma aktiem, šiem aktiem atbilstošās naudas summas pārskaitīt uz Dobeles centrālo krājeksi Nr. 7575;

3.6. saskaņojot ar Latvijas PSR Lauksaimniecības ministriju, 1978. gadā ar karaspēka daļas Nr. 30597 spēkiem «Naudītes» padomju saimniecībā uzcelt 24 dzīvokļu dzīvojamo māju, kur pārvietot pilsoņus, kas dzīvo nojaukšanai paredzētajās, padomju saimniecībai «Naudīte» piederošajās mājās, kā arī teļu kūti ar 200 vietām, izmantojot Latvijas PSR Lauksaimniecības ministrijas centralizēto kapitālieguldījumu līdzekļus un materiālus.

4. Kontroli par šā rīkojuma 3. punkta izpildi uzdot Dobeles rajona tautas deputātu padomes izpildu komitejai.

Latvijas PSR Ministru Padomes
priekšsēdētājs *J. Rubenis*

LVA, 270. f., 1. s. apr., 2314. l., 22.—23. lp. Oriģināls. Tulkojums.

* Netiek publicēts.

159. LPSR MP 1984. g. 19. novembra rīkojums Nr. 662-rs par atļauju k/d Nr. 69242 izcirst kokus Rīgas teritorijā

SLEPENI
Eks. Nr. 1

LATVIJAS PSR MINISTRU PADOMES
RĪKOJUMS Nr. 662-rs

Rīga

1984. gada 19. novembrī

1. Atļaut karaspēka daļai Nr. 69242 izcirst atsevišķus kokus — pavisam 102 — joslā, kas aptver municijas glabātuves un atrodas Rīgas robežās kara mežniecības Nr. 243 18. meža kvartālā.

2. Kokus izcirst ar karaspēka daļas Nr. 69242 spēkiem un ieskaitīt tai iedalītajos fondos.

Latvijas PSR Ministru Padomes
priekšsēdētājs *J. Rubenis*

LVA, 270. f., 1. s apr., 2470. l., 17. lp. Oriģināls. Tulkojums.

160. LPSR MP 1987. g. 13. aprīļa rīkojums Nr. 179-rs par zemes ierādīšanu BKA ar tiesībām izcirst kokus Inčukalna MRS

SLEPENI
Eks. Nr. 1

LATVIJAS PSR MINISTRU PADOME
RĪKOJUMS Nr. 179-rs

Rīga

1987. g. 13. aprīlī

1. Sarkankarogotajam Baltijas kara apgabalam izņēmuma kārtā valstiskām vajadzībām ierādīt zemi 28,0 ha platībā, kas atrodas Inčukalna MRS Juglas meža punktā — mežniecības 8., 9., 13., 14., 90., 91., 98. kvartālā, ar tiesībām izcirst kokus atbilstoši ēku, būvju un ceļu gabarītiem un saskaņā ar 1. un 2. pielikumā* norādītajām robežām. Izcirstos kokmateriālus noteiktajā kārtībā nodot Inčukalna MRS.

2. Piededceļu celtniecībai izmantot esošos meža ceļus. Atļauju šo ceļu celtniecībai noformēt noteiktajā kārtībā Inčukalna MRS.

Latvijas PSR Ministru Padomes
priekšsēdētājs *J. Rubenis*

LVA, 270. f., 1. s apr., 2555. l., 11. lp. Oriģināls. Tulkojums.

* Netiek publicēti.

161. LPSR MP 1987. g. 13. aprīļa rīkojums Nr. 180-rs par zemes ierādīšanu BKA ar tiesībām izcirst kokus Ventspils rajonā

SLEPENI
Eks. Nr. 1

LATVIJAS PSR MINISTRU PADOME
RĪKOJUMS Nr. 180-rs

Rīga

1987. g. 13. aprīlī

PSRS VDK Sarkankarogotajam Baltijas robežapsardzības apgabalam izņēmuma kārtā valstiskām vajadzībām ierādīt zemi 4,3 ha platībā, kas atrodas MRA «Kursa» Ventspils meža punkta — mežniecības 106. un 107. kvartālā, ar tiesībām izcirst kokus atbilstoši ēku, būvju un ceļu gabarītiem un saskaņā ar pielikumā* norādītajām robežām. Izcirstos kokmateriālus noteiktajā kārtībā nodot MRA «Kursa».

Latvijas PSR Ministru Padomes
priekšsēdētājs *J. Rubenis*

LVA, 270. f., 1. s apr., 2555. l., 14. lp. *Orīģināls. Tulkojums.*

* Netiek publicēts.

162. LPSR MP 1987. g. 14. maija rīkojums Nr. 233-rs par zemes ierādīšanu BKA ar tiesībām izcirst mežu Inčukalna MRS

SLEPENI
Eks. Nr. 1

LATVIJAS PSR MINISTRU PADOME
RĪKOJUMS Nr. 233-rs

Rīga

1987. g. 14. maijā

1. Sarkankarogotajam Baltijas kara apgabalam izņēmuma kārtā valstiskām vajadzībām ierādīt zemi 96,6 ha platībā, kas atrodas Inčukalna MRS Juglas meža punkta — mežniecības 86., 87., 88., 92., 93., 94. kvartālā, saskaņā ar pielikumā* norādītajām robežām.

2. Saskaņā ar šo rīkojumu ierādītajā zemes gabalā mežu atbilstoši ēku, būvju un ceļu gabarītiem izcērt Sarkankarogotais Baltijas kara apgabals un kokmateriālus noteiktajā kārtībā nodod Inčukalna MRS.

Latvijas PSR Ministru Padomes
priekšsēdētājs *J. Rubenis*

LVA, 270. f., 1. s apr., 2555. l., 16. lp. *Orīģināls. Tulkojums.*

* Netiek publicēts.

SAĪSINĀJUMI

- AM* — Aizsardzības ministrija
apm. — apmēram
apr. — apraksts
apr. (dokumentu tekstā) — apriņķis
ATK — Aizsardzības tautas komisariāts
b. — biedrs
bij. — bijušais
BKA — Baltijas kara apgabals
BSKA — Baltijas sevišķais kara apgabals
BSM — Bruņoto spēku ministrija
bulv. — bulvāris
c. — ciems, ciemats
CGF — Civilā gaisa flote
CK — Centrālā komiteja
c/p — ciema padome
DDP — darbaļaužu deputātu padome
dok. — dokuments
DzED — dzīvokļu ekspluatācijas daļa
dzīv. — dzīvoklis, dzīvojamais
eks. — eksemplārs
f. — fonds
g. — gads
galv. — galvenais
GKS — gaisa karaspēks
gv. — gvarde
ģen. — ģenerālis
ha — hektārs
IeM — Iekšlietu ministrija
ien. — ienākošais
IK — izpildkomiteja, izpildu komiteja
IM — Izglītības ministrija
inž. — inženieris
ist. — istaba
ITK — Izglītības tautas komisariāts
JKF — jūras kara flote
JKFTK — Jūras kara flotes tautas komisariāts
JKM — Jūras kara ministrija
JKS — jūras karaspēks
K(b)P — Komunistiskā (boļševiku) partija
k/d — karaspēka daļa
k/daļa — karaspēka daļa
kl. — klase
km — kilometrs
KSTK — Komunālās saimniecības tautas komisariāts
l. — lieta
latv. — latviešu
Latv. PSR — Latvijas Padomju Sociālistiskā Republika
lauks. — lauksaimniecība
LK(b)P — Latvijas Komunistiskā (boļševiku) partija
LM — Lauksaimniecības ministrija
LP — Lietu pārvalde
lp. — lapa
LPSR — Latvijas Padomju Sociālistiskā Republika
LVA — Latvijas valsts arhīvs
MP — Ministru Padome
MRA — mežrūpniecības apvienība
MRM — Mežrūpniecības ministrija
MRS — mežrūpniecības saimniecība
MSM — Mežsaimniecības ministrija
nāk. — nākošais
nod. — nodaļa
Nr. — numurs
Nr. p. k. — numurs pēc kārtas
pag. — pagasts
pal. — palīgs
pārv. — pārvalde
pārst. — pārstāvis
PK — pilsētas komiteja
priekšn. — priekšnieks
prot. — protokols
PSR — Padomju Sociālistiskā Republika

PSRS — Padomju Sociālistisko
Republiku Savienība
rbļ. — rubļi
RJKB — Rīgas jūras kara bāze
RKFB — Rīgas kara flotes
bāze
saimn. — saimniecība
SBF — Sarkankarogotā Balti-
jas flote
sekt. — sektors
sk. — skatīt
stac. — stacija
strādn. — strādnieks
š. g. — šā gada
TIN — tautas izglītības nodaļa

TKP — Tautas Komisāru Pa-
dome
t. s. — tā saucamais
tūkst. — tūkstotis
vad. — vadītājs
val. — valoda
VDTK — Valsts drošības tau-
tas komisariāts
vec. — vecākais
v. i. — vietas izpildītājs
vietn. — vietnieks
virsn. — virsnieks
v. nos. — vārdā nosauktais
ZTK — Zemkopības tautas ko-
misariāts

VIETVĀRDU RĀDĪTĀJS

Nosaukums	Dokumenta Nr.
1	2
Ādaži — Rīgas apr.	64.
«Ādaži» — artilērijas poligons	152.
Aiviekste — Krustpils raj.	123.
Aizputes apriņķis	106.
Aizputes MRS	134., 156.
Aizputes pagasts	106.
Apgulde — Jelgavas apr.	8., 9.
Apriņķu pagasts — Aizputes apr.	106.
Auces rajons	113., 115.
Bārta — Liepājas raj.	124.
Bauska	120.
Bauskas apriņķis	10.
Bēne — Jelgavas apr.	3.
Berģi — Rīgas raj.	95.
Bernāti — Saldus raj.	22., 23.
Bērzsīpele — Jelgavas apr.	145.
Bites ciems — Dobeles raj.	149.
Bolderāja — Rīgas pils.	48., 58.
«Boļševiks» — kolhozs Liepājas raj.	135.
Breži — Jelgavas apr.	8.
Bukulti — Rīgas raj.	95., 96.
Buļļu muiža — Rīgas pils.	27., 28., 29., 30.
Carnikava — Rīgas raj.	154.
Cenas tīrelis — Jelgavas un Rīgas raj.	119.
«Centība» — kolhozs Liepājas raj.	156.
Cēsis	65., 66., 68.
Cēsu apriņķis	66., 68.
«Cīņa» — kolhozs Auces raj.	115.
Cīrava — Aizputes apr.	106.
Daugavgrīva — Rīgas pils.	13., 48.
Daugavpils	3., 5., 18., 89., 103.
Daugavpils apgabals	18.
Dobeles	78., 96., 131.
«Dobeles» — p/s — Dobeles raj.	131.
Dobeles MRS — Dobeles raj.	115., 149., 150., 157.
Dobeles rajons	150., 157., 158.
Doles sala — Rīgas raj.	93.
Dundagas rajons	86., 117., 118., 150.
Ēdole — Ventspils apr.	104.
«Erlāti» — karjers Aizputes raj.	134.
Ezere — Liepājas apr.	5.
Garkalne — Rīgas apr.	64.

Gavieze — Liepājas raj.	146.
Gulbene	5., 72.
Gulbenes rajons	72.
Hruščova v. nos. kolhozs Saldus raj.	114.
Īles mežniecība Dobeles raj.	115.
«Īle» — sanatorija Dobeles raj.	78., 79.
Inčukalna MRS — Rīgas raj.	154., 160., 162.
«Jaunā straume» — kolhozs Rīgas raj.	116.
Jēkabpils	3., 5., 18.
Jēkabpils rajons	18., 63.
Jēkabšate (Jēkabpils)	4.
Jelgava	2., 3., 11., 12., 24., 44., 73., 74., 75., 76., 77.
Jelgavas apriņķis	9., 44., 108., 109., 112., 142., 145.
Jelgavas MRS — Jelgavas raj.	158.
Jelgavas rajons	24., 158.
Juglas mežniecība — Rīgas raj.	162.
Jūrmala	61.
«Kaķenieki» — p/s Dobeles raj.	131.
Kalna muiža — Cēsu apr.	65.
Kerkliņu ciems — Auces raj.	113., 115.
Kirova rajons — Rīga	41., 56.
Kokneses MRS — Stučkas raj.	136.
Kolka — Ventspils raj.	86., 118.
«Komunārs» — kolhozs Jelgavas apr.	112.
«Komunisti» — kolhozs Saldus raj.	114.
Krustpils	18., 20., 82.
Krustpils rajons	122., 123.
«Kursa» — mežrūpniecības apvienība	161.
«Kurzemes mežs» — trests	143.
«Laidze» — kolhozs Talsu raj.	127., 130.
Lažas pagasts — Aizputes apr.	106.
Lielapgulde — Jelgavas apr.	8.
«Lielbērze» — sanatorija Dobeles raj.	78., 79., 131.
Liepāja	44., 70., 90., 97., 99., 100., 101., 103.
Liepājas MRS	146., 147.
Liepājas rajons	97., 135., 137., 156.
Lilaste — Rīgas raj.	129.
Litene — Madonas apr.	103.
Līvāni — Daugavpils apr.	3., 4., 5.
Līvberzes pagasts — Jelgavas apr.	112.
«Lorupe» — p/s Rīgas apr.	110.
Ludza	3.

«Ļeņina ceļš» — kolhozs Saldus raj.	114.
«Ļeņina karogs» — kolhozs Krustpils raj.	122.
Ļeņina rajons — Rīga	34., 48., 57., 58., 60.
Madona	122., 123.
K. Marksa v. nos. kolhozs Saldus raj.	113.
Maskavas rajons — Rīga	41.
Mazirbe — Dundagas raj.	118.
Meitene — Jelgavas apr.	109.
Meijera muiža — Cēsu apr.	66.
Mežaparks — Rīga	35., 63.
Mītava (Jelgava)	55., 107.
«Naudīte» — p/s Dobeles raj.	158.
Olaine — Rīgas apr.	120.
«Olaine» — aviācijas poligons — Jelgavas un Rīgas apr.	119., 120., 121.
Ogres rajons	126.
Ovīši — Ventspils raj.	118.
Paplaka — Liepājas raj.	124.
«Paplaka» — kara pilsētiņa — Liepājas raj.	138.
Pāvilosta — Ventspils raj.	156.
Pērkone — Liepājas raj.	118.
«Pionieris» — kolhozs Liepājas raj.	118.
«Pirmrindnieks» — kolhozs Saldus raj.	114.
Plaviņas	83., 84., 85., 136.
Plaviņu HES	126.
Plaviņu rajons	83., 84., 85., 88., 136.
Priekule	80., 81., 87.
Priekules pagasts	5.
Priekules rajons	80., 81., 86., 88.
Proletāriešu rajons — Rīga	37., 38., 41.
Ranka — Cēsu raj.	21.
Rēzekne	3.
Rīga	1., 2., 3., 5., 7., 8., 9., 13., 14., 15., 16., 17., 20., 23., 25., 26., 27., 28., 29., 30., 31., 32., 33., 34., 35., 36., 37., 38., 39., 40., 41., 42., 43., 44., 45., 46., 47., 48., 51., 52., 53., 54., 55., 56., 57., 58., 59., 60., 61., 63., 67., 69., 70., 73., 74., 75., 76., 78., 83., 84., 85., 86.,

	88., 89., 90., 91., 92., 94., 97., 101., 102., 117., 120., 121., 122., 123., 125., 128., 129., 130., 132., 133., 134., 135., 136., 138., 139., 145., 147., 152., 153., 154., 155., 157., 158., 159., 160., 161., 162.
Rīgas apriņķis	110.
Rīgas centrālais aerodroms	55.
Rīgas Jūrmala	28., 41.
Rīgas kara mežniecība	153.
Rīgas rajons	62., 86., 95.
Rinda — Ventspils raj.	140.
Rindas mežniecība — Ventspils raj.	132.
«Riteri» — karjers — Ogres raj.	126.
«Roņu kalni» — karjers — Ventspils raj.	133.
Rucava — Liepājas apr.	3.
«Ruļļi» — karjers — Jelgavas apr.	108.
Rumbula — Rīgas raj.	55.
«Rumbula» — lidlauks	91., 92., 116.
Salaspils — Rīgas raj.	93., 94.
Saldus	22., 23., 93., 113.
Saldus MRS — Saldus raj.	158.
Saldus rajons	23., 114., 125.
«Sarkanā blāzma» — zvejnieku kolhozs Liepājas raj.	135.
Sarkanarmijas rajons — Rīga	16., 41.
«Šarmukalni» — karjers — Aizputes raj.	134.
Sārnate — Ventspils apr.	104.
Saulkrasti — Rīgas raj.	128.
Saunagciems — Dundagas raj.	118.
«Selga» — kolhozs Stučkas raj.	136.
Siguldas pagasts — Rīgas apr.	110.
Skulte — Rīgas apr.	55., 120., 158.
Sloka — Rīgas raj.	61.
Smiltene — Valkas apr.	3., 5.
«Sprīdīši» — muzejmāja — Dobeles raj.	149.
Stāldzene — Ventspils raj.	118.
Staļina v. nos. kolhozs Saldus raj.	114.
Staļina rajons — Rīga	32., 33., 36., 41., 52., 53. 59.
Strenču MRS — Valkas apr.	144.
Stučkas rajons	136.

1	2
Svēte — Jelgavas apr.	108., 109.
Talsi	85.
Talsu rajons	86., 127., 130., 151.
Tērvetes mežniecība — Dobeles raj.	149., 150.
«Tērvete» — sanatorija — Dobeles raj.	78., 79.
Ulbroka — Rīgas apr.	3.
Užava — Ventspils apr.	104., 105., 111., 118.
«Valdgale» — p/s Talsu raj.	127.
Valka	67., 69.
Valmiera	3., 69.
Vecāķi — Rīgas raj.	59.
Vecapgulde — Jelgavas apr.	8.
Vecmilgrāvis — Rīgas pils.	25., 26.
Vecmokas — Tukuma apr.	3.
Vendzava — Ventspils apr.	104., 105.
Ventas ciems — Ventspils raj.	118.
Ventspils	19., 71., 86., 96. 100., 101., 104., 105., 133, 155.
Ventspils apriņķis	104., 105., 111., 143., 151.
Ventspils kara mežniecība	151., 157.
Ventspils MRS	140., 143.
Ventspils rajons	117., 118., 133., 161.
Vidzemes jūrmala	128.
«Vienība» — kolhozs Saldus raj.	113.
Viesīte — Jēkabpils apr.	3., 5.
Viļaka — Abrenes raj.	21.
Vindava (Ventspils)	71.
«Virga» — kolhozs Liepājas raj.	137., 138.
Virga — Liepājas raj.	137.
Zālite — Bauskas apr.	10.
Ziemepe — Liepājas raj.	118.
Ziras — Ventspils apr.	104., 105.
Zvārde — Saldus raj.	114.

SUMMARY

The USSR occupation army, staying illegally in Latvia for more than 69 years, has done tremendous damage to the national economy and people, as well as to the cultural environment.

Soon after the occupation of Latvia in 1941 the USSR army captured vast areas of land, a large number of dwelling houses and outbuildings, the equipment of factories and mills, ports, as well as other resources. On a broader scale, the USSR army destroyed the cultural environment of Latvia.

DEVASTATED LAND. THE OFFENCE OF THE USSR OCCUPATION ARMY TO THE CULTURAL ENVIRONMENT OF LATVIA

Documentary evidences about the offences of the occupation army to Latvia were not accessible to research workers in USSR. All the documents connected with the expropriation of land, buildings and other property to the army units, as well as the documents about the devastation of the cultural environment in Latvia were kept secret.

The investigation of the following documents which are now kept in the Latvian State Archives reveals not only the greediness, impudence of the USSR militarists and ruthless exploitation and plunder of Latvian property, as well as their criminal attitude to Latvian culture and population.

Documents — there are 162 of them in this collection — include the years 1940—1941, 1944—1967. They are arranged in chronological order with the thematic division in five chapters:

- Chapter I Taking possession of the premises of educational establishments for the needs of the occupation army (documents 1—24)
- Chapter II The demolition of Riga cultural environment (documents 25—63)
- Chapter III The ravage of cultural environment of cities and villages in Latvia (documents 64—101)
- Chapter IV The capture and devastation of roads and ferries (documents 102—138)
- Chapter V The destruction of libraries in Latvia (documents 139—162)

Vēsture — History	108, 109
Vēsture — History	45
Vēsture — History	86, 127, 130, 151
Vēsture — History — Dobele raj.	149, 150
Vēsture — History — Dobele raj.	76, 79
Vēsture — History	2
Vēsture — History	17
Vēsture — History	12
Vēsture — History	100, 101, 104, 105
Vēsture — History	133, 155
Vēsture — History	104, 105, 111, 142
Vēsture — History	151
Vēsture — History	151, 157
Vēsture — History	140, 142
Vēsture — History	117, 118, 132, 161
Vēsture — History	128
Vēsture — History — kolhozs Saldus raj.	113
Vēsture — History — kolhozs Saldus raj.	3, 5
Vēsture — History — kolhozs Saldus raj.	21
Vēsture — History — kolhozs Saldus raj.	71
Vēsture — History — kolhozs Saldus raj.	137, 158
Vēsture — History — kolhozs Saldus raj.	137
Vēsture — History — kolhozs Saldus raj.	19
Vēsture — History — kolhozs Saldus raj.	119
Vēsture — History — kolhozs Saldus raj.	104, 105
Vēsture — History — kolhozs Saldus raj.	114

SUMMARY

The USSR occupation army staying illegally in Latvia for more than 50 years has done tremendous damage to the national economy and people, as well as to the cultural environment.

Soon after the occupation of Latvia in 1940 the USSR army captured vast areas of land, a large number of dwelling houses and outhouses, the equipment of factories and mills, ports, as well as other resources of our state. Devastation and plunder on a broader scale continued after the World War II.

Due to ordnance yards, military aerodromes and other objects, the peasants were driven out of their native places and their farms were destroyed, houses and outhouses were pulled down, once well-cultivated fields were made into devastated plot of land demolished by projectiles and bombs. Uncultivated plains overgrew with bushes.

The woods in Latvia were felled without mercy. A great number of historical buildings and monuments of culture were damaged. In many places the units of the USSR occupation army, their officers and soldiers wilfully or with permission of the authorities demolished the occupied premises beyond recognition. Even churches were not spared.

Documentary evidences about the offences of the occupation army to Latvia were not accessible to research workers till now. All the documents connected with the allotment of land, buildings and other property to the army units, as well as the documents about the devastation of the cultural environment in Latvia were kept secret.

The investigation of the following documents which are now kept in the Latvian State Archives reveals not only the greediness, impudence of the USSR militarists and ruthless exploitation and plunder of Latvian property, as well as their criminal attitude to Latvian culture and population.

Documents — there are 162 of them in this collection — include the years 1940—1941, 1944—1987. They are arranged in chronological order with the thematic division in five chapters:

- Chapter I Taking possession of the premises of educational establishments for the needs of the occupation army
(documents 1—24)
- Chapter II The demolition of Riga cultural environment
(documents 25—63)
- Chapter III The revage of cultural environment of cities and villages in Latvia
(documents 64—101)
- Chapter IV The capture and devastation of land and farms
(documents 102—138)
- Chapter V The destruction of forests in Latvia
(documents 139—162)

Offences shown in the collection "Devastated Land" are only a small part of the tremendous detriment done to Latvia by the USSR militarists. However, they characterize clearly what was the real attitude of the occupation army to Latvia, its natural resources and people. In a broader sense the investigation of offences of the USSR occupation army is being done now. The newly discovered facts about the destruction of Latvian cultural environment will be shown in following publications.

The collection comprises mainly previously confidential resolutions and instructions about the allotment of different plots of land and wood, dwelling houses and outhouses to the USSR militarists as well as the correspondence with the Defence Ministry, the Command of the Baltic Military District, different army units and State institutions. These documents are published for the first time. It should be added that the documents about the stay of the USSR occupation army in Latvia are written mainly in Russian. The degree of credibility is rather high because they are usually testified with a seal of the authorities and signed by officials; mainly originals or testified copies are published.

Preparing of this collection was supported by the Council of specialists of culture in 1992 in the competition of projects organized by Latvian Ministry of Culture and the Latvian State Minister.

ABBREVIATIONS

USSR — the Union of the Soviet Socialist Republics

LSSR — the Latvian Soviet Socialist Republic

St. — street

No. — number

Av. — avenue

Bldv. — boulevard

LIST OF DOCUMENTS

1. The LSSR People's Commissar of Municipal Service J. Jagar's explanation of September 11, 1940 to the Chairman of the LSSR Council of People's Commissars about the premises of the 5th and 6th Polish primary schools and Russian evening school
2. The LSSR People's Commissar of Education J. Lācis' appeal of September 19, 1940 to the Vice — Chairman of the LSSR Council of People's Commissars R. Neilands to give orders to the army units to vacate the premises of Jelgava primary school. No. 3 and Jelgava Palace
3. The LSSR People's Commissar of Education J. Lācis' supplement of September 20, 1940 for the information of September 19 to the Vice — Chairman of the LSSR Council of People's Commissars R. Neilands about the school premises occupied by the Red Army
4. The Chief's of the School Department of the LSSR People's Commissariat of Education report of October 19, 1940 to the Business Department of the LSSR Council of People's Commissars about Līvāni and Jēkabpils economic — technical school premises and furniture being at the Red Army's disposal
5. The Chief's of the Administrative Management Department of the LSSR People's Commissariat of Education report of October 31, 1940 about schools where the Red Army units were stationed
6. The Chief's of the School Department of the LSSR People's Commissariat of Education report of November 30, 1940 to the Secretariat of the LSSR Council of People's Commissars about the standpoint in the allotment of school premises for the needs of the troops
7. The Chairman of Riga City Provisional Executive Committee A. Deglav's information of January 9, 1941 to the LSSR People's Commissariat of Education about transferring of specific schools No. 1 and No. 2 in order to open the secondary school for the children of the Red Army personnel
8. The Vice — Commissar of the LSSR People's Commissariat of Agriculture M. Ozoliņš' appeal of July 18, 1945 to the Vice — Chairman of the LSSR Council of People's Commissars J. Ronis to help to vacate the premises of Apgulde Agricultural school and to guard the crop
9. The Vice — Chairman of the LSSR Council of People's Commissars J. Ronis' appeal of July 26, 1945 to the Baltic Military District War Council to perform the vacation of the school premises occupied by the troops
10. The Chairman of Bauska District Executive Committee Board of Education J. Līnis' appeal of August 6, 1945 to the LSSR People's Commissariat of Education to help to vacate the pre-

mises of the boarding house of Dzimtīsis incomplete secondary school which are occupied by the soldiers

11. The Chairman of the special sector of the Latvian Communist (Bolshevik) Party Central Committee Kurbatov's announcement of October 7, 1946 to the Chairman of Jelgava City Executive Committee about the vacation of the building of secondary school under condition that the allocation of other building for the aircraft division staff should be guaranteed
12. The Baltic Military District War Council's answer of October 29, 1946 to the Secretary of the Latvian Communist (Bolshevik) Party Central Committee J. Kalnbērziņš about not setting free the building of Jelgava school till June 1, 1947
13. The Commander of the USSR People's Commissariat of the Navy Red Banner Baltic Fleet Border Islands Defence District rear — admiral Chernokov's announcement of February 19, 1947 to the temporary Chairman of Organization and Registration Department of the Staff of the Baltic Military District lieutenant — colonel Petrov about the use of the building of orphanage in Riga, Patversmes St. 28 for the needs of the receiver radio centre
14. The Minister of Internal Affairs of the USSR S. Kruglov's information of June 30, 1949 to the Vice — Chairman of the USSR Council of Ministers L. Beriia about the maintenance of the building of Riga officer school of the USSR Ministry of Internal Affairs in Riga, Hermaņa St. 19, the previous Riga City orphanage building
15. The Vice — Chairman of the USSR Council of Ministers L. Beriia's appeal of July 6, 1949 to the Chairman of the LSSR Council of Ministers V. Lācis to consider the allotment of the building of Riga officer school of the USSR Ministry of Internal Affairs to the Ministry of Education of the LSSR in connection with the Minister of the Internal Affairs of the USSR S. Kruglov's letter
16. The senior assistant of the Chairman of the Municipal Management group of the LSSR Council of Ministers V. Metlin's announcement of July 13, 1949 about the hindering circumstances which prevent to carry out the resolution No. 490 of April 28, 1948 of the LSSR Council of Ministers and the vacation of the premises of Riga officer school of the USSR Ministry of Internal Affairs
17. The Chairman of the LSSR Council of Ministers V. Lācis' answer of July 19—20, 1949 to the Vice — Chairman of the USSR Council of Ministers L. Beriia about the delay of the vacation of Riga officer school of the USSR Ministry of Internal Affairs till 1950
18. The Vice — Chairman of the LSSR Council of Ministers M. Plūdonis' project of proposal to the Commander of the Baltic Military District troops army general I. Bagramyan (not

later than May 23, 1952) about the substitution of the premises occupied by army units in Jēkabpils, Brīvības St. 120 with other place in connection with the transferring of Daugavpils School of Applied Arts to Jēkabpils

19. The Chairman of Ventspils Soviet of Working People's Deputies Executive Committee A. Vaļinieks' appeal of April 23, 1953 to the Commander of the Baltic Military District troops army general I. Bagramyan to guarantee the release of the territory meant for the construction of secondary school that is illegally occupied by an army unit
20. The Vice — Chairman of the LSSR Council of Ministers V. Krūmiņš's appeal of November 9 1956 to the member of War Council of the Baltic Military District lieutenant-general Kraiņukov to reconsider the problem of the building of school and kindergarten for children of Krustpils garrison personnel
21. The Deputy Minister of Internal Affairs of the USSR Toštikov's refusal of February 1, 1957 to the Vice — Chairman of the LSSR Council of Ministers M. Plūdonis to dislocate the barracks of the army unit from Viļaka to Ranka village Forest School because of the inadequacy of rooms
22. The Chief of the Red Banner Baltic Fleet Staff rearadmiral V. Alekseyev's appeal of September 23, 1961 to the LSSR Council of Ministers to allot money from the republican budget in 1962 for the accomodation of the buildings of technical school and pioneer camp for the needs of the military hospital
23. The Business Manager of the LSSR Council of Ministers V. Krastiņš's answer of January 18, 1962 to the Red Banner Baltic Fleet Staff about the allotment of money in 1962 for the accomodation of the buildings of technical school and pioneer camp for the needs of the military hospital
24. The Commander of the army unit No. 55135 lieutenant-general Dobish's proposal of January 31, 1962 to the Chairman of the LSSR Council of Ministers J. Peive about the setting free the Baltic Military District from the obligations to take part in the housing construction in Jelgava district
25. The docket from the minutes No. 9 of the sitting of the housing committee of the LSSR People's Commissariat of Municipal Service of November 25, 1940 about the allotment of "Ziemeļblāzma" building for the disposition of Riga garrison army units
26. The appeal of the War Council of the Baltic Military District of December 3, 1940 to confirm the allotment of the buildings of "Ziemeļblāzma" club, customs storehouse and postal savings-bank
27. The Commander of the Red Banner Baltic Fleet vice — admiral Tribuc's appeal of February 20, 1941 to the Chairman of the LSSR Council of People's Commissars V. Lācis to allot the

- premises of the summer cottage village "Buļļumuiža" and land for the needs of the military town
28. The LSSR People's Commissar of Municipal Service J. Jagar's and the Chief of the Housing Department A. Pumpurs' covering letter to the Secretary of the LSSR Council of People's Commissars Alekseyev with the information and data about the summer cottages of Buļļumuiža and land
  29. The draft resolution of the restricted sitting of the LSSR Council of People's Commissars about the allotment of Buļļumuiža summer cottage village to the Red Banner Baltic Fleet
  30. The Vice — Chairman of the Central Housing Department of the LSSR People's Commissariat of the Municipal Service R. Jēkabsons's and economist planner P. Kūla's report of March 1, 1941 to the Vice — Chairman of the LSSR Council of People's Commissars A. Deglavs about the instruction to the housing committee of Riga City Executive Committee to allot the summer cottages in Buļļumuiža to the Military department
  31. The resolution No. 202 of the LSSR Council of People's Commissars of November 1, 1944 about the allotment of workshops and dwelling rooms to the tank repair plant No. 4 of the People's Commissariat of Defence
  32. The statement of the housing department of Riga City Stalin district of March 1, 1945 about the devastation in Stendera St. 16 done by the troops
  33. The statement of the housing department of Riga City Stalin district of March 5, 1945 about the devastation done by army units No. 18421 and No. 59121 in Glika St. 7
  34. The statement of the housing department of Riga City Lenin district of March 30, 1945 about the devastation done by army unit. No. 2151 in Kuģu St. 11 and 13
  35. The minutes and the list of participants of the meeting organized by the Business Manager of the LSSR Council of People's Commissars on May 17, 1945 about item how the army units and military personnel observe the rules of housing
  36. The statement of the housing management office No. 467 of Riga City Stalin district about the devastation done by troops in Meža Av. 60, Stendera St. 1, 3 and Mātera St. 5, 9, 15, 17 (not later than May 22, 1945)
  37. The report of May 22, 1945 given by the 2nd sector of Riga City Proletarian district to Riga City Executive Committee about the apartments unwarrantedly occupied by troops
  38. The information given by the housing department of the Executive Committee of Riga City Proletarian district of May 22, 1945 about apartments occupied and demolished by the military personnel
  39. The Chairman of the Art Department of the LSSR Council of Ministers J. Rokpelnis' and the Chairman of the Committee of Educational Establishments A. Āboliņš' appeal of August 22,

- 1945 to the Vice — Chairman of the LSSR Council of Ministers M. Plūdōnis to give orders to the administration of trading enterprises of the Armed Forces to vacate the building in Alunāna St. 1
40. The Vice — Commander of the Baltic Military District troops major — general Safronov's appeal of August 30, 1945 to the Chairman of the LSSR Council of People's Commissars V. Lācis to retain the building in Jura Alunāna St. 1 for the administration of trading enterprises of the Baltic Military District
  41. The Secretary of the Latvian Communist (Bolshevik) Party Riga City Council K. Novikov's and the Vice — Chairman of Riga City Executive Committee Ansons' appeal of September 11, 1945 to the Chairman of the All-Union Communist (Bolshevik) Party Latvian Bureau of the Central Committee N. Stratalin and the Secretary of the Latvian Communist (Bolshevik) Party Central Committee J. Kalnbērziņš to raise a question to the Command of the Baltic Military District to limit the use of apartments and the announcement about housing occupied by army units and military personnel
  42. The Vice — Chairman of the LSSR Council of People's Commissars J. Ronis' appeal of September 14, 1945 to the Vice-Commander of the Baltic Military District troops Safronov to give orders to vacate the dwelling house in Jura Alunāna St. 1
  43. The statement of the representatives of Riga City housing department and sections of the Baltic Military District Housing Department of October 6, 1945 with the remarks about the taking over of the building in Strēlnieku St. 9 from the military personnel
  44. The Chairman of the LSSR Council of People's Commissars V. Lācis' information of October 30, 1945 sent to the Business Manager of the USSR Council of People's Commissars J. Chadayev and proposals for the draft resolution providing the People's Commissariat of Defence with apartments
  45. The Chairman of the LSSR Council of People's Commissars V. Lācis' report of November 24, 1945 to the Commander of the Baltic Military District troops army general I. Bagramyan about the unsatisfactory utilization of the buildings handed over to the Baltic Military District
  46. The Vice — Chairman of the LSSR Council of Ministers J. Ostrov's project of proposal of April (29), 1948 to the USSR Minister of Armed Forces marshal Bulganin about the vacation of Riga hospital building and transferring the naval military hospital to other premises
  47. The Chief of Riga Naval Military School named after Nahimov 1st rank captain Bepalchev's letter of July 9, 1948 to the Chairman of the LSSR Council of Ministers V. Lācis and the Secretary of the Latvian Communist (Bolshevik) Party Central

- Committee J. Kalnbērziņš about keeping wood in the school yard
48. The Chairman of the Executive Committee of the Soviet of Working People's Deputies of Riga City A. Deglav's information of November 6, 1948 to the Chairman of the LSSR Council of Ministers V. Lācis about the displacement of the inhabitants of Daugavgrīva
  49. The appeal of June 3, 1949 signed by the USSR Ministry of Armed Forces office major-general I. Karmanov to the Business Manager of the LSSR Council of Ministers I. Bastin to allot another place for the Baltic Military District factory No. 49 instead of Sport Palace
  50. The head of the Municipal Service group of the LSSR Council of Ministers Managing Department A. Sarma's report of July 7, 1949 to the Vice-Chairman of the LSSR Council of Ministers M. Plūdonis about the uselessness of dislocation of the factory No. 49 of the Baltic Military District
  51. The Vice-Chairman of the Executive Committee of the Soviet of Working People's Deputies of Riga City J. Pupurs' answer of June 22, 1950 to the Vice-Chairman of the LSSR Council of Ministers M. Plūdonis with the refusal to deliver to the Baltic Military District home for the disabled in Telts St. 1
  52. The Commander of the Baltic Military District troops army general I. Bagramyan's demand of April 11, 1952 to the Chairman of the LSSR Council of Ministers V. Lācis to allot the military registration and enlistment office the former palace of culture in Tiltu St. 32
  53. The Vice-Chairman of the Executive Committee of the Soviet of Working People's Deputies of Riga City A. Timarev's answer of July 12, 1952 to the Vice-Chairman of the LSSR Council of Ministers M. Plūdonis with the refusal to allot the military registration and enlistment office the palace of culture in Tiltu St. 32 and proposal to use specially built building in Abrene St. 3 for the needs of the call-up office which is occupied by the army unit No. 16767
  54. The draft resolution of the LSSR Council of Ministers of July, 1952 about the allotment of the building in Tiltu St. 32 for the military registration and enlistment office of the LSSR
  55. The Commander of the special aircraft group of the Civil Air Fleet lieutenant-colonel Podsošov's and Vice-Commander lieutenant-colonel Chernishov's report to the Latvian Communist Party Central Committee about the situation in Riga Central Airport and danger caused by Air Force (not later than August 18, 1953)
  56. The resolution No. 1026-s of the Executive Committee of the Soviet of Working People's Deputies of Riga City of December 16, 1953 about the allotment of the plot of land in Raiņa Blvd 27 to the Baltic Military District

57. The resolution No. 519-s of the Executive Committee of the Soviet of Working People's Deputies of Riga City of September 14, 1955 about the allotment of two plots of land situated at Slokas St. in Lenin district to the army unit No. 61913
58. The resolution No. 524-s of the Executive Committee of the Soviet of Working People's Deputies of Riga City of September 14, 1955 about the allotment of the plot of land in Lenin district, Bolderāja for Riga naval station No. 8 of the Navy
59. The resolution No. 688-s of the Executive Committee of the Soviet of Working People's Deputies of Riga City of December 28, 1955 about the allotment of the plot of land for Riga naval station No. 8 of the Navy in Stalin district, in Vecāķi Mangaļu Av. 9, 11, 13, 17
60. The resolution No. 350-s of the Executive Committee of the Soviet of Working People's Deputies of Riga City of May 28, 1958 about the allotment of the plot of land to the Baltic Military District in Lenin district in Kauguru St.
61. The premises necessary for the Executive Committee of the Soviet of Working People's Deputies of Riga City in 1961 which are occupied by the army units
62. The Vice-Commander of the Baltic Military District troops major-general Kominov's refusal of July 10, 1963 to the Business Manager of the LSSR Council of Ministers V. Krastiņš to hand over the territory in K. Barona St. for the needs of the sports society "Daugava"
63. The announcement signed by the Chief of the Industrial Department of the LSSR Council of Ministers F. Rumbenieks and the Chief of the Law Department I. Bišers (not later than December 16, 1965) about the utilization of the storehouse of the Baltic Military District
64. The Latvian Evangelical Lutheran Church minister of Mežaparks parish L. Taivan's information of November 22, 1944 to the Chairman of the Presidium of the Supreme Soviet of the LSSR A. Kirhenšteins about the demolition of Ādaži and Garkalne churches done by the troops
65. The Chairman of the LSSR Council of Ministers V. Lācis' appeal of August 21, 1946 to the Vice-Commander of the General Staff of the USSR Armed Forces army general A. Antonov to move the army units of Leningrad Military District from Valka to Valga in connection with the demolition of apartments
66. The Chief of the Military Department of the LSSR Council of Ministers lieutenant-colonel Sharapov's information of October 3, 1946 to the Commander of the Staff of the Baltic Military District lieutenant-general V. Vashkevich about the demolition done by army units to housing in Cēsis city and Cēsis district
67. The statement of the Executive Committee of Cēsis City of

- October 15, 1946 about the demolition done by Cēsis garrison in Kalna estate
68. The statement of the Executive Committee of Cēsis City of October 15, 1946 about the demolition done by Cēsis garrison in Meiyer estate
  69. The Chairman of the LSSR Council of Ministers V. Lācis' and the Secretary of the Latvian Communist (Bolshevik) Party Central Committee J. Kalnbērziņš's proposal of December 27, 1946 to renew the work of the country club in Valka providing to use the building as well as an officers' house for Valka and Valga garrisons
  70. The resolution No. 598-ss of LSSR Council of Ministers of June 9, 1947 about the allotment of the plot of land to Liepāja naval station
  71. The Commander of the rear Naval troops of the USSR Ministry of Armed Forces colonel-general Moskaļenko's appeal of August 30/ September 1, 1947 to the Chairman of the LSSR Council of Ministers V. Lācis to cancel the resolution of the Executive Committee of Ventspils City about the allotment of the bath-house which is at the disposal of the radiolocation polygon to the epidemiological station
  72. The Chairman of the Executive Committee of the Soviet of Working People's Deputies of Gulbene City Kalniņš' and Secretary Priede's appeal of September 12, 1950 to the Managing Department of the LSSR Council of Ministers to help to get back buildings occupied by garrison housing management section — 4 storehouses and houses in Pils St. 2 and Pils St. 3
  73. The Minister of the Navy of the USSR admiral A. Golovko's appeal of November 5, 1950 to the Secretary of the Latvian Communist (Bolshevik) Party Central Committee J. Kalnbērziņš about the allotment of Jelgava Palace and dwelling houses for the arranging of the Naval College
  74. The Vice-Chairman of the LSSR Council of Ministers M. Plūdonis' information of November 11, 1950 to the Minister of the Navy of the USSR admiral A. Golovko about the resolution of the LSSR Council of Ministers and the Latvian Communist (Bolshevik) Party Central Committee to allot the premises of Jelgava Palace to the Ministry of the Navy of the USSR
  75. The Deputy Minister of the Navy of the USSR lieutenant-general Komarov's appeal of January 16/17, 1952 to the Chairman of the LSSR Council of Ministers V. Lācis to realize the resolution of the LSSR Council of Ministers and to vacate the premises of Jelgava Palace for arranging the Naval College
  76. The Vice-Manager of Business of the LSSR Council of Ministers R. Sprinģis' demand of January 29, 1952 to the Chairman of the Executive Committee of the Soviet of Working People's Deputies of Jelgava City B. Bērziņš to vacate the premises of Jelgava Palace till March 25

77. The Vice-Chairman of the Soviet of Working People's Deputies of Jelgava City Niperts' and secretary L. Urnesis' information of February 16, 1952 to the LSSR Council of Ministers in connection with the resolution about the allotment of Jelgava Palace for arranging Naval College
78. The Commander of the Baltic Military District troops army general I. Bagramyan's appeal of April 8, 1952 to the Secretary of the Latvian Communist (Bolshevik) Party Central Committee J. Kalnbērziņš and the Chairman of the LSSR Council of Ministers V. Lācis to close down sanatorium "Lielbērze"
79. The Vice-Chairman of the LSSR Council of Ministers M. Plūdonis' refusal of May 12, 1952 to the Commander of the Baltic Military District troops army general I. Bagramyan to close down sanatorium "Lielbērze"
80. The Vice-Chairman of the LSSR Council of Ministers M. Plūdonis' appeal of April 24, 1952 to the Commander of the Baltic Military District troops army general I. Bagramyan to guarantee the repair of the streets in Priekule which were damaged by army unit transport
81. The Vice-Chairman of the LSSR Council of Ministers M. Plūdonis' appeal of May 18, 1954 to the Commander of the Baltic Military District troops army general I. Bagramyan to order the chief of Priekule garrison to set free the territory of collective-farm market and school stadium
82. The Chairman of the Executive Committee of the Soviet of Working People's Deputies of Krustpils City A. Kuģenieks' appeal of January 6, 1956 to the LSSR Council of Ministers to allow the arranging of a restaurant in the building in Riga St. 170 used by the families of the officers
83. The Secretary of the Latvian Communist Party Pļaviņas District Committee E. Liepiņš' and the Chairman of the Executive Committee of the Soviet of Working People's Deputies of Pļaviņas district J. Čukste's appeal of March 8, 1956 to the Secretary of the Communist Party of the USSR Central Committee N. Hruschov and the Chairman of the USSR Council of Ministers N. Bulganin to solve the problem of the distribution of the army unit No. 17965 stationed in the city as there is shortage of apartments and storehouses
84. The Chairman of the LSSR Council of Ministers V. Lācis' appeal of April 18, 1956 to the USSR Defence Ministry, marshal I. Konev to allot money and materials for the construction of apartments, canteen, storehouses and stables in Pļaviņas for the needs of the army unit No. 17965
85. The Secretary of the Latvian Communist Party Pļaviņas Region Committee Vorobjov's and the Chairman of the Executive Committee of the Soviet of Working People's Deputies of Pļaviņas Region Luste's appeal of May 29, 1956 to the USSR

Defence Minister G. Žukov to remove the army unit No. 17965 in order to guarantee the young people of Pļaviņas region to receive the secondary education and to solve apartment and storehouse problems

86. The Chief of Riga naval station hydrographic service 2nd rank captain Chernishov's report of May 3, 1956 to the Chairman of the LSSR Council of Ministers V. Lācis about the pulling down and taking away of the outhouse of Kolka beacon done by the army unit No. 2335 of frontier guards stationed in Ventspils
87. The resolution No. 2/100-s of the Latvian Communist Party Priekuļi Region Committee and the Executive Committee of the Soviet of Working People's Deputies of Priekuļi Region of May 30, 1958 about the alienation of the plot of land which was allotted to garrison for the construction of sport stadium
88. The refusal signed by the Baltic Military District troops army general Batov on July 31, 1958 to the Vice-Chairman of the LSSR Council of Ministers M. Plūdonis to give consent to the allotment of the plot of land for the construction of Priekule sport stadium
89. The Chief of the Baltic Military District Housing Management section engineer colonel Demyanenko's refusal of April 28, 1963 to the reporter of the Local Management of Soviets of the LSSR Council of Ministers Kruckih about the allotment of a part of Daugavpils ordnance ground territory for the construction of dwelling houses
90. The Commander of the Baltic Military District troops colonel-general G. Hetagurov's appeal of May 28, 1963 to the Chairman of the LSSR Council of Ministers V. Rubenis to permit the building of a garage in Liepāja, in the territory of military town No. 7
91. The Commander of the army unit No. 13703 F. Shinkarenko's appeal of July 11, 1963 to the Secretary of the Latvian Communist Party Central Committee N. Beluha to give instructions for the displacement of civilians from the closed territory in Rumbula to the housing of Riga City
92. The instructor of the administrative section of the Latvian Communist Party Central Committee Voronin's information about the displacement of families from the closed territory in Rumbula to the housing of Riga City (not later than March 9, 1964)
93. The Secretary of the Latvian Communist Party Central Committee V. Lejiņš's appeal of October 2, 1963 to the Commander of the Baltic Military District troops colonel-general G. Hetagurov to place the hydroelectrostation research group in Salaspils military town
94. The Commander of the Baltic Military District troops colonel-general G. Hetagurov's refusal of October 16, 1963 to the Secretary of the Latvian Communist Party Central Committee

- V. Lejiņš to place the hydroelectrostation geological research group in Salaspils military town
95. The Vice-Chairman of the Municipal Service State Committee of the LSSR Council of Ministers A. Pumpur's information of April 2, 1964 to the Commander of the Baltic Military District troops colonel-general G. Hetagurov about the unwarranted construction done by the army unit No. 01398
  96. The Vice-Commander of the Department of Construction and Distribution of Troops of the Baltic Military District troops major-general of the engineering sector Kominov's demand of May 15, 1964 to the Commander of the army unit No. 30597 to pull down the foundations of a private house in Bukulti
  97. The regulations of the use of the Esplanade for the units of the Red Banner Baltic Fleet in the LSSR (not later than November 2, 1964)
  98. The Vice-Commander of the Red Banner Baltic Fleet construction and engineering service major-general Kominov's information of November 9, 1964 to the Chairman of the LSSR Council of Ministers V. Rubenis about limitations in Liepāja and Ventspils regions in connection with the planned construction
  99. The Chairman of the Executive Committee of the Soviet of Working People's Deputies of Liepāja City V. Dakša's refusal of December 9, 1964 to the LSSR Council of Ministers to establish limitations in the Esplanade territory
  100. The Commander of the Red Banner Baltic Fleet admiral A. Oryol's appeal of March 3, 1965 to the Chairman of the LSSR Council of Ministers V. Rubenis to co-ordinate the regulations of the use of the Esplanade in Liepāja and Ventspils vicinity
  101. The Chairman of the LSSR Council of Ministers V. Rubenis' refusal of 1965 (not later than March 19) to the Commander of the Red Banner Baltic Fleet admiral A. Oryol to confirm the borders of the Esplanade in Liepāja and Ventspils territory
  102. The People's Commissar of Agriculture of the LSSR J. Vanags' appeal of December 12, 1940 to the LSSR Council of People's Commissars to raise the monetary evaluation of the farms expropriated for the needs of state defence
  103. The Vice-Commissar of Agriculture and the Chief of the Department of Land Exploitation of the LSSR J. Purviņš' appeal of February 21, 1941 to pay in advance the farmers who were displaced because of the enlargement of the polygon
  104. The Vice-Chairman of the provisional Executive Committee of Ventspils District E. Haberkorns' and the Chief of the Land Department E. Āboliņš's appeal of March 7, 1941 to the Chairman of the LSSR Council of People's Commissars to remove the planned polygon from Užava, Zira and Ēdole rural districts to another place

105. The Chairman of the provisional Executive Committee of Ventspils District K. Sprugevics and the Secretary of the Latvian Communist (Bolshevik) Party Ventspils District Committee I. Paldiņa-Rūsis' appeal of March 12, 1941 to the Chairman of the LSSR Council of People's Commissars to organize a joint commission and co-ordinate points of view about arranging a polygon
106. The docket from the minutes of the session of the Executive Committee of Aizpute District of April 24, 1941 about the allotment of the plot of land to the USSR Commissariat of Defence in Ćirava vicinity
107. The Commander of the artillery of the Baltic Military District colonel-general Hlebnikov's and the Chief of the Artillery Maintenance Department lieutenant-general A. Baikov's appeal of September 17, 1945 to the Chairman of the LSSR Council of People's Commissars to evict the inhabitants from houses in Jelgava vicinity, where the munition warehouse No. 250 is placed
108. The Chairman of the Executive Committee of Jelgava District Burkevics' and the secretary A. Rozenberga's appeal of October 16, 1945 to the Chairman of the LSSR Council of People's Commissars V. Lācis to remove the storehouses No. 260 and No. 1462 of the Baltic Military District in order not to hinder the use of economic units in the outskirts
109. The Commander of the artillery of the Baltic Military District colonel-general Hlebnikov's and the Chief of the Artillery Maintenance Department lieutenant-general A. Baikov's report of November 9, 1945 to the LSSR Council of People's Commissars with the refusal to remove the storehouses No. 260 and No. 1462 to another place
110. The list of farms from Riga district Sigulda rural district meant for handing over to the USSR People's Commissariat of Defence special construction needs of December 24, 1945 signed by the Chief of the Land Department of the LSSR People's Commissariat of Agriculture J. Mote
111. The list of farms in Užava rural district which must be displaced due to the arrangement of the artillery polygon of the Baltic Military District (not later than April 16, 1946)
112. The resolution of the Executive Committee of the Soviet of Working People's Deputies of Jelgava District of June 3, 1949 about the enlargement of the polygon
113. The list of state and co-operative organizations and their buildings with the reference to balance value and expenses for displacement in Auce region (not later than November, 1952)
114. The supplementary resolution of the Executive Committee of the Soviet of Working People's Deputies of Saldus Region about the allotment of the plot of land to the army unit. No. 13703 for special needs

115. The list of Auce region Kerkliņi village soviet collective-farm "Cīņa" buildings and unused consumption estimation allotting land for the army unit No. 13703 (not later than May 20, 1953)
116. The list of houses in landing zone of aerodrome "Rumbula" which are planned to remove according with the draft resolution of the LSSR Council of Ministers (not later than July 31, 1953)
117. The resolution No. 463-61-ss of the LSSR Council of Ministers about the allotment of the plot of land to the Baltic Military District Frontier Guards Department for the long-term use in Dundaga, Ventspils and Liepāja regions
118. The list of dwelling houses and outhouses which, according with the resolution No. 463-61-ss of the LSSR Council of Ministers of August 15, 1953, have been allotted for a long-term use without compensation to the Frontier Guards Department
119. The Deputy Minister of the Local and Fuel Industry of the LSSR J. Žuks' report of September 16, 1953 to the Chairman of the LSSR Council of Ministers V. Lācis with the demand to displace the army unit No. 69205 from the territory of peat recasting enterprise
120. The report of the Vice-Commander of the army unit No. 69205 of September 26, 1953 to the Chairman of the LSSR Council of Ministers V. Lācis with the demand to allot a new bombing ground or enlarge the polygon "Olaine"
121. The Vice-Chairman of the LSSR Council of Ministers I Ozoliņš' letter of October 10, 1953 to the Minister of Agriculture and Maintenance A. Nikonov with the recommendation to choose another place for the polygon of army unit. No. 69205
122. The Deputy Minister of Agriculture of the LSSR R. Zanders' appeal of July 17, 1955 to the Commander of the Baltic Military District troops and the Commander of the army unit No. 13703 to speed up the construction of Krustpils—Madona detour to substitute the road part closed for the traffic
123. The Commander of the army unit No. 13703 lieutenant-general Mironov's information of August 20, 1955 to the Vice-Chairman of the Council of Ministers of the LSSR M. Plūdonis about the process of Krustpils—Madona detour construction and the use of the collective-farm "Leņina Karogs" land
124. The Commander of the Red Banner Baltic Fleet vice-admiral A. Oryol's report of January 14, 1960 to the First Secretary of the Latvian Communist Party Central Committee demanding to displace inhabitants from the territory of construction site of the USSR Ministry of Defence
125. The Commander of the Baltic Military District troops lieutenant-general Semyonov's application of October 31, 1961 to the Chairman of the LSSR Council of Ministers J. Peive about the allotment of the gravel pits in Saldus region

126. The Commander of the army unit No. 52726 engineering troops major-general Pruss' application of November 11, 1961 to the Chairman of the LSSR Council of Ministers J. Peive about the allotment of a dolomite deposit "Riteri" in charge of the army unit
127. The list of dwelling houses and outhouses in Talsu region and unused consumption estimation in connection with the allotment of land to the Baltic Military District according with the resolution No. 570-rss of the LSSR Council of Ministers of April 24, 1963
128. The Vice-Chairman of the LSSR Council of Ministers V. Stroganov's appeal of April 18, 1964 to the Commander of the Baltic Military District troops colonel-general G. Hetagurov to consider the allotment of land in Riga forest zone for the needs of national economy
129. The Commander of the Baltic Military District troops colonel-general G. Hetagurov's refusal of June 6/8, 1964 to the Vice-Chairman of the LSSR Council of Ministers V. Stroganov to allot the plot of land for the needs of the national economy in Riga region
130. The Vice-Chairman of the LSSR Council of Ministers V. Stroganov's report of June 9, 1964 to the Commander of the Baltic Military District troops colonel-general G. Hetagurov about the unwarranted conduct of the army unit No. 33845 in Talsi region collective-farm "Laidze" and the recompense of damages
131. The Vice-Chairman of the Industrial Department of Dobele collective and state farms L. Misāns' report of October 22, 1964 to the Vice-Chairman of the LSSR Council of Ministers V. Stroganov about the unwarrantedly occupied land by Dobele garrison
132. The Commander of the Baltic Military District troops colonel-general G. Hetagurov's application of December 24, 1966 to the Chairman of the LSSR Council of Ministers V. Rubenis about the allotment of the plot of land for the arrangement of gravel and sand pit in Rinda forestry
133. The Commander of the Baltic Military District troops colonel-general G. Hetagurov's application of March 27, 1967 to the Chairman of the LSSR Council of Ministers V. Rubenis about the allotment of gravel pit in Ventspils region
134. The Commander of the Baltic Military District troops colonel-general G. Hetagurov's application of April 13, 1967 to the Chairman of the LSSR Council of Ministers V. Rubenis about the enlargement of the gravel pit in Aizpute forestry
135. The instruction No. 397-rs of the LSSR Council of Ministers of April 24, 1969 about the allotment of the plot of land for the arrangement of aircraft polygon for the Red Banner Baltic Fleet in Liepāja region

136. The Chief of the non-metallic ore recasting enterprise of the USSR Ministry of Defence Kononov's application of August 6, 1970 to the Chairman of the USSR Council of Ministers about the enlargement of dolomite pit in Stučka region
137. The Chairman of the Executive Committee of the Soviet of Working People's Deputies of Liepāja Region V. Bogdanov's appeal of September 17, 1973 to the LSSR Council of Ministers to give back the plot of land not used by the army unit. No. 59251 to the collective farm "Virga"
138. The Vice-Commander of construction and troops distribution of the Baltic Military District engineer major-general M. Demyanenko's refusal of December 16, 1973 to the Business Manager of the LSSR Council of Ministers P. Vilks to return the plot of land to the collective farm "Virga"
139. The Vice-Chairman of the LSSR Council of Ministers A. Petrushev's report of September 14, 1946 to the Vice-Chairman of the construction site No. 55 Davidov about the allocation of wood felling site
140. The Commander of the 51st Red Banner Rifle Division of Guards major-general Morozov's and the Vice-Commander of the division major Sadovsky's report of December 12, 1946 to the Chairman of the LSSR Council of Ministers demanding not to put obstacles in wood felling
141. The Commander of the Baltic Military District troops general I. Bagramyan's instruction of January 14, 1947 to the Commander of the 51st Red Banner Rifle Division of Guards major-general Morozov to stop wood felling and exporting of timber
142. The Chairman of the Military Department of the LSSR Council of Ministers lieutenant-colonel Sharapov's announcement of March 13, 1947 about the wood felling in the 15th aircraft range in Jelgava district and the displacement of the farms from its territory
143. The Commander of the 51st Red Banner Rifle Division of Guards major-general Morozov's and the Vice-Comander of the division major Sadovsky's appeal of April 21, 1947 to the Chairman of the LSSR Council of Ministers to cancel the resolution of the State Arbitrage about the tenfold compensation of the value of the wood which was cut down
144. The Minister of Forestry of the LSSR J. Gustson's report of June 4, 1947 to the Commander of the Baltic Military District troops general I. Bagramyan about the devastation in the woods of Strenči forestry done by army unit No. 51932
145. The Director of Jelgava forestry of the Ministry of Forestry of the LSSR K. Smits report of May 29, 1949 to the Department of the Use of Woods of the Ministry of Forestry of the LSSR about its consent to allot wood in Bērzsīpele for the needs of aircraft polygon

146. The Director of Liepāja timber industry enterprises Dukstēniek's information about the illegality of wood felling and timber utilization by the army unit No. 55135 (not later than December 19, 1959)
147. The Vice-Chairman of the LSSR Council of Ministers V. Stroganov's report of January 3, 1960 to the Commander of the army unit No. 55135 lieutenant-general Dobish about the unwarranted wood felling and closing of roads
148. The Deputy Minister of Agriculture of the USSR G. Petrov's report of January 19, 1960 to the LSSR Council of Ministers about the illegality of wood felling done by the army unit No. 55135 and recommendation to discuss the question of the punishment of those who are guilty
149. The Director of Dobeles timber industry, wood and hunting office guarding inspector's report of April 14, 1960 to the Vice-Commander of the Baltic Military District troops responsible for construction and troops distribution and the Minister of Forestry and Timber Industry of the LSSR R. Zanders about the unwarranted tree felling in the park of A. Brigades's house-museum "Sprīdiši" and Tērvete forestry
150. The Minister of Forestry and Timber Industry of the LSSR R. Zanders' information of April 28, 1960 to the Vice-Chairman of the LSSR Council of Ministers V. Stroganov about the illegal conduct of the army unit in the territory of Dobeles timber industry Tērvete forestry
151. The Chief of the Agricultural Board of the Business Department of the LSSR Council of Ministers P. Belokurov's announcement of May 15, 1967 to the Vice-Chairman of the LSSR Council of Ministers P. Strautmanis to permit the Baltic Military District to fell wood in Ventspils region
152. The Commander of the Baltic Military District troops colonel-general G. Hetagurov's application of September 23, 1967 to the Chairman of the LSSR Council of Ministers V. Rubenis to permit to fell wood and bushes in Ādaži polygon Riga region
153. The instruction No. 1280-rs of the LSSR Council of Ministers of October 6, 1967 about permission to the Baltic Military District to fell wood in Riga region
154. The Commander of the Baltic Military District troops army general G. Hetagurov's application of April 15, 1968 to the Chairman of the LSSR Council of Ministers V. Rubenis about the allotment of additional plot of land in the territory of Inčukalns forestry
155. The Vice-Chairman of the LSSR Council of Ministers P. Strautmanis' information of March 28, 1969 to the Command of the Baltic Military District about the refusal of the LSSR Council of Ministers to allot the plot of land to the Baltic Military District and permission to fell wood and arrange roads in Riga forest zone for the transfer of military equipment

156. The Chief of the Agricultural Board of the Department of the LSSR Council of Ministers P. Belokurov's report of August 13, 1973 to the Vice-Chairman of the LSSR Council of Ministers P. Strautmanis about the condition of the plot of land demanded by Red Banner Baltic Fleet in Liepāja region and the agreement of the LSSR Council of Ministers to allot the plot of land
157. The instruction No. 458-rs of August 2, 1977 of the LSSR Council of Ministers about the permission for the army units No. 01585 and No. 51429 to fell wood in Dobele and Ventspils regions and the supplement
158. The instruction No. 714-rs of the LSSR Council of Ministers of September 29, 1977 about determination of safety zone during shooting training in Dobele, Saldus and Jelgava regions, about the pulling down of dwelling houses and reckompense of damages
159. The instruction No. 662-rs of the LSSR Council of Ministers of November 19, 1984 about the permission for the army unit No. 69242 to fell wood in Riga territory
160. The instruction No. 179-rs of the LSSR Council of Ministers of April 13, 1987 about the allotment of land to the Baltic Military District in Inčukalns forestry with the licence to fell wood
161. The instruction No. 180-rs of the LSSR Council of Ministers of April 13, 1987 about the allotment of land to the Baltic Military District in Ventspils region with the licence to fell wood
162. The instruction No. 233-rs of the LSSR Council of Ministers of May 14, 1987 about the allotment of land for the Baltic Military District in Inčukalns forestry with licence to fell wood

IZPOSTITĀ ZEME

I daļa

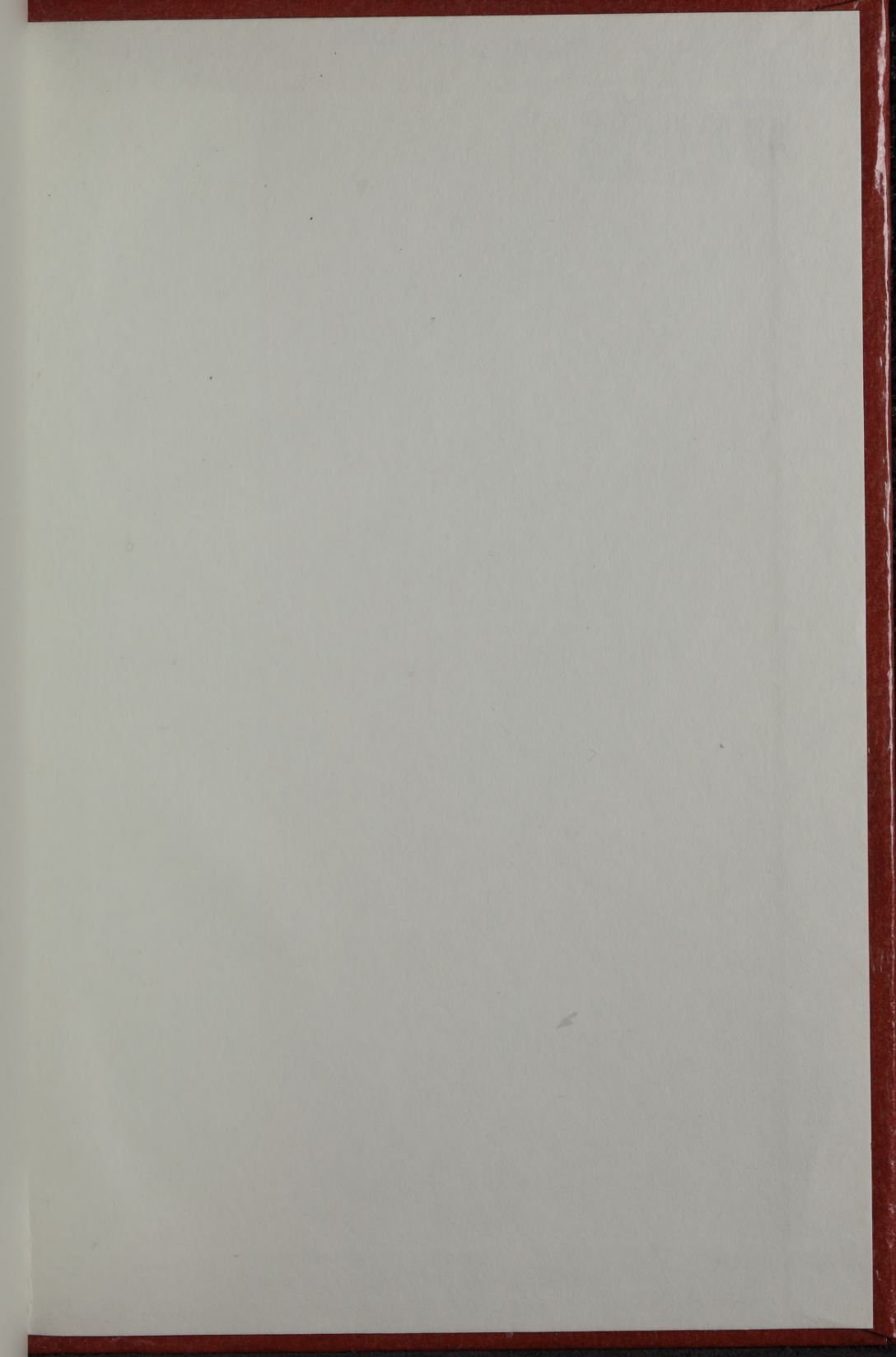
LATVIJAS VALSTS ARHĪVS
1995

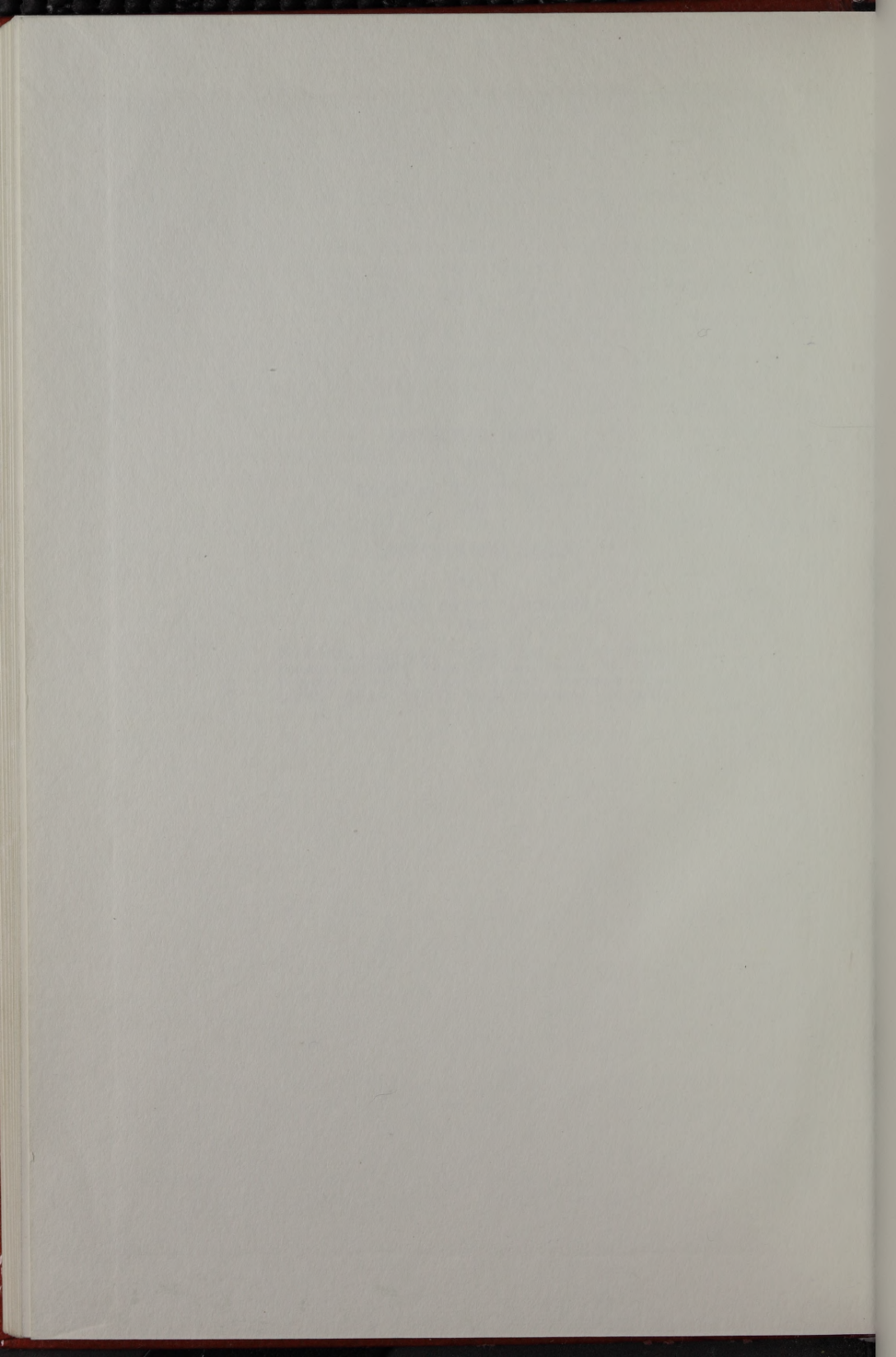
DEVASTATED LAND

part I

LATVIAN STATE ARCHIVES
1995

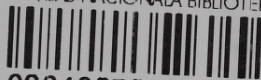
Parakstīta iespiešanai 14.03.95. Reģ. apl. Nr. 2-1079.
Formāts 60×90/16. Augstspiedums. Pasūt. Nr. 466-2.
Izdevējs Latvijas Valsts Arhīvs. Iespiesta tipogrāfijā «Rota», LV-1011 Rīgā, Blaumaņa ielā 38/40.

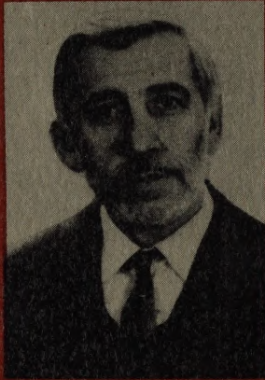
Kontroleksemplārs L. 2. —

LATVIJAS NACIONĀLA BIBLIOTĒKA

0304087848

95-4
L 47 I

Pēc Latvijas okupācijas 1940. gadā Padomju armija sagrāba Latvijas armijas kara tehniku, bruņojumu, lidlaukus, kazarmas, noliktavas, pārtikas krājumus un citus īpašumus. Baltijas kara apgabals un Baltijas kara flote pārņēma dažādas darbnīcas, ostas, stratēģiskās izejvielas, kā arī cita veida Latvijas mantu. Rīgā Padomju Savienības militāristi ieņēma 135 dzīvojamus namus, daudzas mācību iestādes, rūpnīcas un fabrikas, vesarnīcas un citas ēkas. Latvijas laukos PSRS armija tolaik bija piesavinājusies 1043 ēkas un vairāk nekā 40 000 ha zemes.

„... Karaspēka daļu komandieri un karavīri patvaļīgi ieņēma dzīvokļus un veselus namus, tos piesārņo, sagrauj, nodedzina.» — tā paziņots kādā apspriedē 1945. gada 17. maijā, kas lezīmē laika posmu pēc Otrā pasaules kara. 1945. gada rudenī Rīgā no visa dzīvokļu fonda Padomju militārās iestādes pārņēma 27 %, tas ir, 733 940 kv. m. dzīvojamās platības. Kopš 1950. gada katrā jaunuzceltajā, atjaunotajā vai pārbūvētajā ēkā 10 % dzīvojamās platības bija jānodod PSRS militāristiem.

Aizejot Padomju armija Latvijā atstāj izpostītu un noplicinātu zemi. Jau pirmajos pēckara gados Baltijas kara apgabala artilērijas poligons Rīgas apriņķī aizņēma 18 000 ha, bet Ventspils apriņķī — 3000 ha. 15. gaisa armija pārņēma 73 302 ha. 1953. gadā Zvārdes aviācijas poligonam bija jāatdod 26 307 ha zemes platības. Jau 1974. gadā dažādi poligoni vien Latvijā aizņēma 68 000 ha zemes. Pēc nepilnīgu aprēķiniem deviņdesmito gadu sākumā PSRS Bruņoto spēku rīcībā bija vairāk nekā 100 000 ha Latvijas zemes.

Kopš Otrā pasaules kara beigām uz Latviju nepārtraukti plūda demobilizētie virsnieki un zaldāti, 1947. gadā te viņu bija jau 27 024. Trīs gadu laikā vien no 1960. gada Rīgā ieradās 4096 demobilizēto virsnieku. Viņu privilēģētais statuss Latvijā ļāva tiem saņemt ļoti atalgotu darbu, labiekārtotus dzīvokļus un citus sociālus labumus.

JĀNIS RIEKSTIŅŠ

Latvijas Valsts arhīva
vadošais zinātniskais līdzstrādnieks